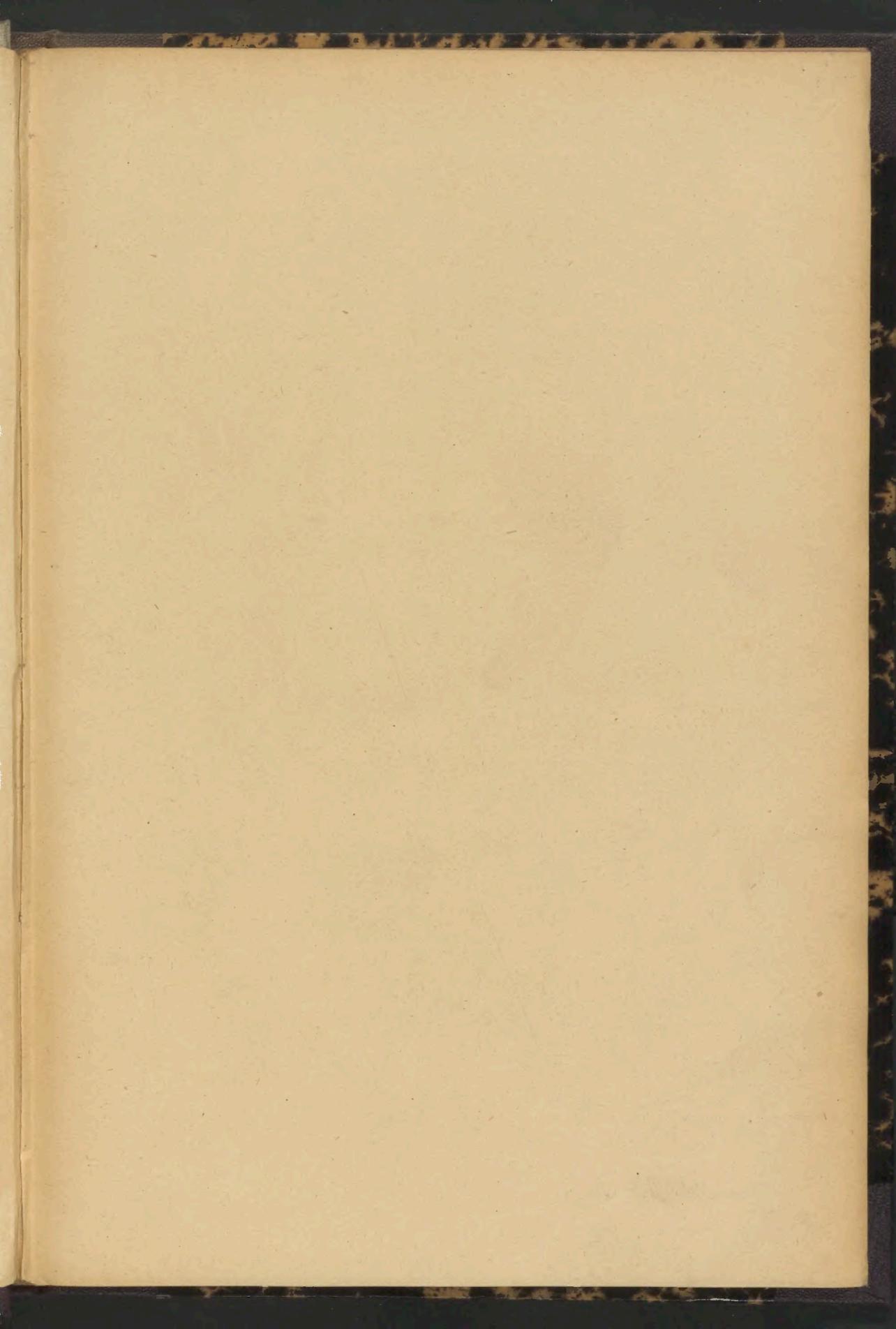
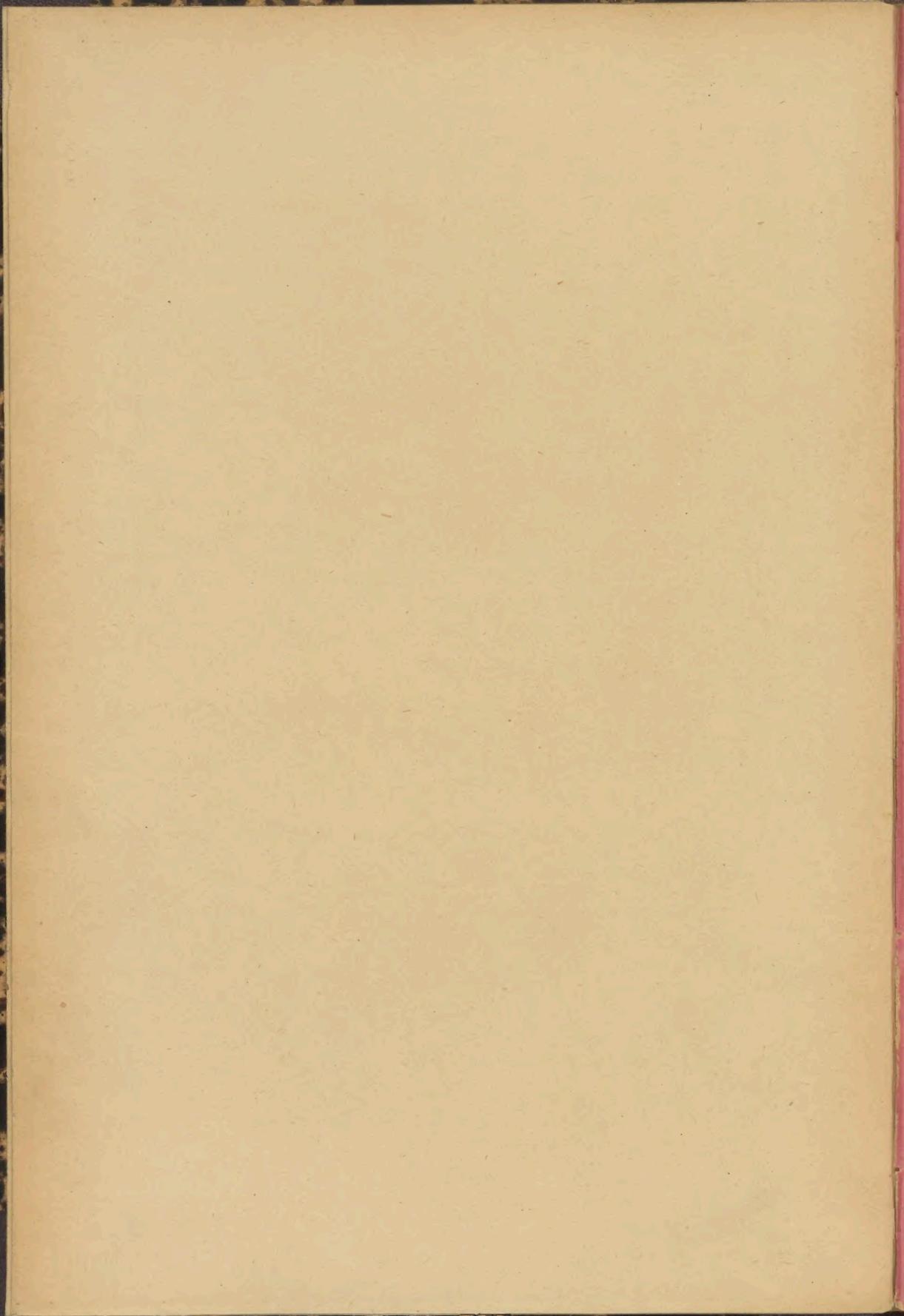

37

1901
1901
1901

m. 3⁷.

Ր Օ Գ Ա Մ Պ Օ Լ

Ե Ա Խ Օ Տ

ԲԱՐԻՍԻՆ ՂԱՐԻՊ ՎԱԳՐԱԼԱՐԸ

ՄԻԻԷԼԼԻՖ

Բ Օ Ն Ս Օ Ն - Տ Ի Ի - Թ Է Ր Ա Յ Լ

ՄԻԻԹԵՐՃԻՄ

Յ. Թ Օ Լ Ա Յ Ե Ա Ն

ԱԼԹԸՆՃԸ ԳԸՍՄ

Պապգարսանըն ինքիգանը

ԽԱԹԻՄԷ

معارف نظارتك. ۳۲ نومرولى رخصتيله طبع اولتمشدر

ՊԵՅՕՂԼՈՒՆՏԱ ԹԱԳՍԻՄ ՃԱՏՏԵՍԻՆՏԵ ՅՏ ՆԻԻՄԷՐՕԼՈՒԻ

Յ. ԹՕԼԱՅԵԱՆ ՄԱԹՊԱԱՍԸՆՏԱ

1894

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 300-01001 10000-000-00000

UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 300-01001

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS DEPARTMENT

ԱԼԹԸՆՃԸ ԳԸՄՄ

ՊԱԳԳԱՐԱՆԸՆ ԻՆԹԻԳԱՄԸ

ԽԱԹԻՄԷ

1

Նազլ իթտիկիմիզ վուզուաթլարտան իքի այ սոնրա, վի-
զոնթ Ֆապիէն տ՝Ասնօլ իլէ մարքի Ֆրէտէրիք-Ալպէրթ-Օնօ-
րէ տր Շամրի եանի Բոգամպօլու համիլ օլան պիր բօսթա արա՞
պառ Օրլէանտան հարէքէթլէ, Թուր շէհրինտէն Կ . . . նամ
քի չիւք պէլտէեե կիտէն ճատտէտէն քէմալը սիւրաթլէ իլէր
լէմէքտէ իտի .

Պու սըրատա Բոգամպօլ, պիր գալ այ էվլէլքի բարլապ
հայինտէ օլմաերպ, լէհէէսի սարարմլշ, կէօզլէրինին ըչըզ սօլ-
մուշ, վէ քէնտիսի ագիմ պիր մահզունիէթէ կիրիֆթար
օլմուշ հայտէ իտի .

Վիզօնթ, մէրգուման պիր էլինի թութմուշ օլուպ, ա-
հըզլը պիր թարզաա եիւզիւնէ պազըեօրտու, վէ շու Ֆօլտա
իֆատէեե աղազ իթտի .

— Ազիդիմ Ալպէրթ, պիրի՞րմիսին քի, պէնի գիատէսիլէ
զօրգութուեօրսուն .

— Պէն մի .

— Շիւպհէսիզ սէն .

— Սէպէպի նէ՞ տիր .

— Իքի այտան պերի սէնտէ կէօրլուէն մահղունիէթէ աս-
լա մանէա վիրէմէեօրում :

— Լաքին պունուն իյզահը գօլայ տըր :

— Պէն իյզահաթրնը պուլամաեօրում :

— Պիլիրսին քի Գօնսէքսիօնու սէվէրիմ :

— Բէք է յի, ալթը հաֆթատան էվլէնէճէքսին :

Բօգամպօլ պաշընը սալլաեարադ ,

— Պազը տախիլի հիսսիեաթըմ վար քի . . . տէտի , ֆա-
գաթ պու սէօղլէրի օլ գատար եավաշ սէսլէ թէլէֆֆիլը իթ-
տի քի , ծապիէն կիւճ իլէ իշիտէպիտի :

Վիգօնթ . - (տէվամէն .) Լիզիլիմ Ալպէրթ , սէն չօճուգ
կիպիսին , վէ ֆէլաքէթէ գարշը տուրմագ իշին ասլա իգիթ-
տարըն եօգ տուր :

— Ֆէլաքէթ մի . . . ա՛հ , պու սէօղլու սէօլլէմէ , գիրա պա-
նա տէհչէթ վէրիեօր :

Վիգօնթ . - (հէեէճանը շէտիա իլէ .) Սէվկիլիլու գարտա-
շըմ , պէն սէնի տահա գուվվէթլի , տահա ճէսուր , վէ էօժ-
րիւն ֆէլաքէթլէրինէ թէճըիւպէքեար զանն իտէր իտիմ . Ֆէ-
լաքէթ տէտիկիմ իսէ , վազաա մէմուլին ղայրթ պիր վագըա
իսէ տէ , նիհանէթ ահվալը մի . թատէտէն օլուպ , թէէսսիլֆ
օլունդը քի սաատէթինի պիր միւտտտէթ թէէլիթրէ սէպէպ
օլմուշ տուր : Շիւպհէսիգ , Գօնսէքսիօնուն , էվլէնէճէք օլտու-
ղու սապահը բէտէրինին ֆիւճճէթէն վէֆաթը , վէ պիչարէ
գըզըղազըն օ կիւնիւ կէլինլիք էլպիսէլէր եէրինէ եասէլպի-
սէլէրի կիյմէկէ մէճպուր օլմասը պիւեիւք պիր քէտէր . վէ գա-
լիմ պախթըն , հէմ տիւգիւ , հէմտէ ֆուրթունաեա վէ կէօղ-
լէրինին ալիլիկինէ գուրպան օլան զէվալլը կէմիճինի ահրէթէ
եօլճու իթ մէսի՝ բէք միւտհիշ պիր շէյ իսէ տէ , ֆագաթ տօս-
թում , ճէսարէթինի պու մէրթէպէ զայպ իթ մէնէ տէ պու
պիր սէպէպ օլապիլի՛ր մի :

Բօգամպօլ պիր ահ շէքիպ սիւքիւթ իթտի :

Ճապիէն . - (տէվամէն .) Գօնսէքսիօն՝ պիչարէ բէտէրինին
ճէնազէ ալայընըն իրթէսի կիւնիւ սէնին իլէ էվլէնէմէզ իտի ,

վէ Իսրաանիա ուսուլինէ թէվֆիգէն, իգտիվաճըն կը ճիքմէսի թապիի իտի. Լաքին Գօնսէրսիօն սէնի տաիմա, վէ հէր վառ գըթտան զիեատէ սէվէր. Վալիտէսիլէ պէրապէր Սալլանտ. րէրա շաթօսունա ազիմէթ իթաիքլէրինտէն պէրու քէնտիսինտէն ուգուն վէ միւսաիտ մէքթուպ ալմագսըզըն կիւն կէշտի՞ մի.

— Խայր.

— Հալպու քի սէն հալէա մահգուն վէ տաիմա տիւշիւն-ճէլիսին, էն ճիւզի սէօտէն սարսըլբօրսուն, հէեէճանլը րիււ եալար կէօրիւբօրսուն, ույգունուն էսնասընտա ազգընտան անլաշըլմազ սէօզլէր չըգարբօրսուն, հաթթա պազը կիւնլէր Պլանշ վէ պէն ագլընա խալէլ կէլէճէք տիր տէյի գօրգու-բօրուզ.

— Սըգըլբօրում.

— Տօսթում, սէն տիվանէսին. Սաատէթ սաաթըն եաք. լաշըշ օլտուզու հալտէ, սըգըլմաեա, միւզտարըպ օլմաեա նէ սէպէպին վար տըր.

— Քի՞մ պիլիր.

Պու սէօգտէ իգթիւրապ վէ տէհշէթ մէվճուտ օլուպ, նա. կեհճ մարքի տը Շամրի պաշընը եօգարը գալտրրարաք, վէ կիւլիւսսէմէեէ ճահտ իտէրէք.

— Սէն էֆքեարը պաթըլէեէ ինանմագսըն, տէյի՞ մի, ազի-զի՞մ տէտի.

— Պէ՞ն մի. խայր.

— Օ հալտէ սէն պախթիեարսըն.

— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն պիւրատէր.

— Պլնի տինլէ, պէն կէնճլիկիմտէ, էֆքեարը պաթըլլէեէ ինանան միլլէթլէր արասընտա եաշամագլա, պունլարտան պա-զը խույ գաբտըմ, վէ նիհաեէթ էյի եախօտ ֆէնա թալիէ քէօր քէօրունտ ինանմաեա պաշլատըմ.

Ֆապիէն. - (կիւլիւսսէեէրէք.) Սէն չօճուգսուն.

Բօգամպօլ. - (տէվումէն.) Մ. տը Սալլանտրէրանըն վէ-ֆաթընը վէ պիշարէ կէմիճիմ Վալթէր Պրայթըն Հօրատաքի

Թէրացանքն քէնարընտան տիւշմէսինի թէադիպ իտէն կիճէտէ, զարիպ պիր տիւշ կէօրտիւմ :

— Օ տիւշ նէ՞ իտի :

— Ուեուսուշ իտիմ, պիրտէն պիրէ զարիպ պիր սէստէն ուեանտըմ, պէեազ պիր քէֆինէ սարըլժըշ պիր ատէմկէլիպ, եաթաղըժըն աեաղընտա օթուրտու, Վալթէր Պրայթ օլտուղունու թանւարմ, լաքին կէօրտիւկիւն սուրէթտէ օլմաեբպ, էվէլէլքի կիւզէլ թասվիրլի, թաթլը պագըշը, կիւլէր եիւզլիւ Վալթէր Պրայթ իտի : Պու խէեալ պանա եագըն օթուրտուղու հատէ, «Մատէմքի պէն արթըգ վէֆաթ իթտիմ, սէնին տէ միւսթագպէլինի պիտիրմէր իշին կէլտիմ...» տէտի, վէ էլինի՝ աչըգ օլան բէնչիրէտէն ասիւմանէ վէ ասիւմանտէ պուլունան մահիթապա ուզաթտը : Պու մահիթապ պիր արա բարլաեբպ, պատէհու գուպպէի սէմավիտէն ալըրլարապ, եերինտէն գայտը վէ սէօնտիւ :

Փապիէն. . . (կիւլիւմսէմէսինի զապթ իտէմէեերէք.) Բէք էյի, պու տիւշ նէ՞ իյմա իտէր :

— Կէօսթէրտիկի մահիթապ՝ պէնիմ թալիիմ իտի :

— Նէ՞ տիվանէլիք... :

— Իմտի Գօնսէբսիօն իլէ էվէնէմէեէճէկիմի տէրք իտիեօրում :

— Պիչարէ Ալպէրթ, էկէր սէն աչըգ օլմասա իտին, հագըգէթէն պաղլանաճագ տիվանէ սաեըլըրտըն : Պէն սէնին պու սէօզլէրինի, տիւզիւն վէֆաթըլա իղտիվաճընն կէրթ գալմասինտան պաչգա պիր շէյէ համլ իտէմէմ : Մամաֆի իքի այա գատար իղտիվաճըն իճրա օլունաճաղընը պիտիրլիմ : Բօգամպօլ՝ պու սէօզլէրտէն պիր տէրէճէ միւսթէրիճ օլարապ :

— Ալլահ իշիթսին, տէտի, վէ պու տէֆա կիւլէրէք, — Սահիճէն պիլա սէպէպ պէօլէ մէլեուս օլմագլըղըմ, տիվանէլիք էսերի աիւր, տէյի իլավէ իթտի :

— Թէչէքքիւր իթմէլի քի, իֆագաթըն եագըն տըր իմտի մագպէտէ եագլաչտըգճա, չալըշ քի սաքին վէ ճէսուր օլասըն :

— Սէօզ վէրիբրիմ տօսթուամ, կիթմէքտէ օլտոնղուսուզ Օրանժըրի շաթօսուստա ուզուն միւտտէթ գալաճաճճմըերզ:

— Խայր, սէնի թէտավի իտէն տօգթօր, անճագ կէչէն կիւն պէնի պիր թարաֆա ճէլպլէ, պիր գաչ կիւն գատար սէնի Բարիստէն կէթիւրմէքլիկիմ վէ թէպտիլի հավա իթմէք- լիկին իսաբըրլը օլաճաղընը սէօլլէտի: Պէն տէ սանա, մէնաֆիի միւշթէրէքէմիգ իգթիգաւընճա, Օրանժըրի շաթօսուստա պիր սէյեահաթ իթմէքտէն պահա իյլէտիմ:

Սախթէ մարքի՝ թէչէքքիւրէն, գօնթուն էլինի սըգ- տը, վէ պունտան պէօյլէ պիր թագըմ վահի թասավվուրա- թը պէր թարաֆ իսէրէք, սապր իլէ իգտիվաճա վէ սատտէթի զէմանընա պէքլէեէճէկինի վատ իթտի:

Պասէհու վիգօնթ, ֆէվզ էլատէ սէվտիկի գայնընըն ֆիք- րինի պաչգա պիր թարաֆա սէվզ իթմէք իւզրէ,

— Նէրէտէ պուլունուեօրուզ, տէեիպ, պաչընը արապա- նըն գաբուսունտան տիշար չըգարտը: Բօգամպօլտա քէնտի- սինէ իմթիսալ իթտի:

Օ կիւնիւ հավա կիւզէլ օլուպ, կիւնէչին իլք զիեալարը եաեըլտըղը պիր սըրատա, արապա, եէչիլիքլի մահէլլէրտէն կէչէրէք քիւչիւք պիր շէհրէ եագլաշտըղընոտ, պիր թագըմ քէօլլիւլէրին եաեա եախօտ եիւք արապալարը, գաթըր վէ մէրքէպլէր իլէ բազար եէրինէ տօղրու կիթմէքտէ օլտուգլա- ըր կէօրիւմէքտէ իտի, չիւնքի օ կիւնիւ ճուճաա իրթէօի՝ օլ- մասըյա, օրալարտա բանաեըր գուրուլուր իտի: Արապա ի- լէրլէտիքճէ, զալէպէլիք սըգլաչմագտա, վէ զանն իտէրսին քի կիտէնլէր իւզէրինտէ պիր թէլաչ էսէրի պուլունմագտա իտի:

Շէհրէ վէ բանաեըր եէրինէ իքի թարաֆընտա օխլամուր աղաճլարը օլան պիր ճատտէտէն կիտիլիպ, արապա պիր գաչ եիւզ մէթրօ տահա իլէրլէտիկինտէ, պիրտէն պիրէ տուր- տու, վէ վիգօնթուն պիր սէյիսի՝ արապանըն գաբուսունա կէլէրէք:

— Էֆէնտիմ՝ պունտան իլէրիեէ կիտիլէմէզ, տէտի:

Բօգամպօլ. — (թէաճճիւպլէ.) Նի՛չին:

— Չիւնքի պէշ տագրգատան պիր ատէմ իտամ իտիլէ-
ճէք օլտուղունտան, սօգուգլար խընճախընճ տօլմուշ տուր,
Բօգամպօլ իտամ քէլիմէսինի իշիթտիկինտէ սարսըլտը,
վէ Ֆապիէն տէ,

— Ղալէպէլիկին շիմտ: սէպէպինի անլատօրում, բանա-
եքը իշին պու գատար խալգ թօբլանմազ տէյի պէեան իթտի,
Վիգօնթ, արապանըն կէրի շէվրիմէսինի էմր իյլէտի իսէ
տէ, արգա թարաֆտա տախի էօնտէ օլտուղու գատար իգ
աիհամ պուլունտուղունտան, պու էմրին իճրասը գապիլ օ-
լամատը:

Կիյեօթին ալէթի ուզագտան կէօրիլտիւկիւ կիպի, արա-
պանըն էթրաֆընտա թօբլանմըշ օլան խալգ միեանընտա տա-
խի, մէսէլա գիր գատընըն՝

— Պիր ազտան միլթթէհիմ իտամ իտիլէճէք տիր սաաթ
ալթըտա հէր շէյ պիթմիշ օլաճագ տըր, տէտիկի, վէ մէր-
քէպ իւզէրինտէ օթուրմուշ օլան պիր քէօյլիւնիւն տէ,

— Լաքին նէ՞ գապահաթ իշլէմիշ տիր, տէյի սօրտու-
ղունտա, մէգքիւր գատընըն,

— Բէնտինէ վալիտէլիք իթմիշ օլան պիր գատընը, պի-
շարէնին բէք ազ էօմրիւ գալմըշ օլտուղու հալտէ, պօղուպ
թէլէֆ իթմիշ տիր, տէյի իֆատէ իյլէտիկինի, վէ քէօյլիւնիւն,

— Մահքիւմ գա՞նջ եաշընտա տըր, տէյի վագը օլան սի-
վալինէ ճէվապէն տէ,

— Եիրմի սէքիգ եաշարընտա տըր, տէնիտիկինի, Բօ-
գամպօլ իշիթմէքլէ, սաշարը տիքրիմէքտէ, վէ տէհշէթինտէն
նաշի տիթրէմէքտէ իտի:

Նակեահ հէր թարաֆտան, — իշլմէ քէնտիսի, սէօզլէրի
իշիտիլիպ, սապըրսըղըղընտան նաշի հարէքէթ իթմէքտէ օ-
լան վէ գարմագարըշ Ֆըսըլթըլարը՝ տալգալը տէնիզին չալ-
գանթըսընա պէնգէմէքտէ պուլունան խալգ՝ օ անտէ սիւ-
քիւթ իթտի:

Պու սըրատա վիգօնթ Ֆապիէն տ'Ասսօլ կէօզլէրինի գա-
բանըպ, իտամ իտիլէճէք օլան շախս իշին ֆիքրինտէն տուա

իթտիկինտէ, Րօգամպօլտա օնա պէնդէմէտէ ճահտ իթտի իսէ տէ, պիր տիւրլիւ մուվաֆազ օլաձաեըպ, դարչը դօնուլմազ պիր դուվվէի ճագիպէ իլէ կէօզլէրի կիյեթին ալէթինէ ալթֆ օլունմուչ օլտուղու կիպի, գալպի տէ գանն իտէրսին քի տարպ իթմէքտէն տուր օլմուչ, աննը թէր իլէ գարլանմըչ, վէ վիճուտի սինիր տիթրէմէսինէ տիւչար օլմուչ իտի :

Համտ օլտուն քի վիգօնթ կէօզլէրինի գարամըչ օլմասըյլա պու հալի կէօրէմէտի :

Րօգամպօլ՝ օլանն տէկին պօչ օլան գաթըլկեան իւզէրիտէ իքի քիչինին չըգտըղընը կէօրտիւ, վէ պունլարըն ճէլլատ մուսվինլէրի օլտուղունու թանըտը :

Սօնրա սօլկուն չէհրէլի վէ կէնճ չաղտա օլան մահքիւմ քէսիք սաչը պաչըյլա վէ պէեագ վէ չըպլագ պօղազըյլա գահիր օլուպ, ճէլլատա վէ հապսխանէ ըահիպինէ տաեանտըչը հալտէ, գաթըլկեանըն գատէմէլէրինտէն եօգարը չըգտը :

Սախթէ մարքի՝ բիր իհթիեարտան պիեատէ էպէտիեթէեա գալաչմըչ օլան պու կէնճի՝ խաչը տօտագլարընա տաեաթմագտա օլան վէ իլահիեթթտէն պահս իտէն ըահիպ իլէ գանունա իթաաթ իտէճէք տագըգաեա պէքլէեէն տէհչէթպախը մէմուըըն արասընտա կէօրտիւ : Պատէհու մահքիւմ իլէրի սիւրիւլիւպ, պաչը քէսիճի ալէթին ալթընա կէլտի, վէ իչթէ պու արա հիւքմիւ գանուն իճրա իտիլմէքլէ, խալգ ա՛րասընտա պիր ֆըչըլթը իչիտիլտի, վէ մահքիւմիւն պաչը տիւչթ տիւկիւնտէ, Րօգամպօլտա ախի տարպէտէն վուըրուլմուչճասընա արապանըն իչինտէ պաեըլտը :

.....

2

Սախթէ մարքի տը Շամրիեի եօլճուլուգ արապասընտա թէրքլէ, Բարիսէ ավտէթ, վէ պիր գաչ կիւն կէրիսինտէն պահն իտէլիմ:

Պիր ագչամ, սաաթ 9 գարարարընտա, գօնթէս Արթօֆ Բէքինիէր սօգաղընտա քեային խանէսինտէ սօպանըն կազընընտա օթուրմուչ օլուպ, սօգթօր Սամուէլ Ալպօ իլէ կէօքրիւշիւեօրտու:

Տօգթօր՝ դաեէթ թասալը պիր հալտէ կէօրիւնիւպ, գօնթէս իսէ, չէնտ տագըգատան պէրու սուս տըւրմագապ իբէն, պիրտէն պիրէ շու սէօզլէրի սէօյլէտի:

— Տօգթօր, պիլիճմիսինիդ քի Մ. տը Գլաեէ իլէ Յրան, Գօնթէեէ կիթտիկիմտէն պէրու պու կիւն թէմամ իքի այ օլտու:

— Էվվէթ մատամ:

— Պանա պիր շէյ սօրմամանըզը պունտան էվվէլ սիգէ իխթար իթմիշ իտիմ. պու գանուճա օլ գէմանտան պէրու թէմամիլլէ իթաաթ իթտինիգ:

— Նիլվագը, մատամ, միւրատընըզ, արղունուգ, պէնիմիլին պիր էմրի գաթի իտի:

— Ազիզիմ սօգթօր, պէնիմ կիպի պունճա դարիպ վէ միւտհիշ էնթրիգալարա կիրմիշ օլան պիր գատըն՝ թէէմինէն իշ կէօրէպիիր, բլանլարընը կալընըզ քէնտի տիւշիւնէպիլիր, վէ պու բլանլար թէմամիլլէ հազըր օլտուղունտա, անճագ էմնիեէթի քեամիլէսի օլտուղու շախսլարա թէպլիղ իտէպիլիր:

Տօգթօր պաշընը էյտի, վէ Պագգարա շէօյլէ տէվամ իթտի:

— Զանն իտէրիմ քի, պու կիւն, նէ եարմըջ օլտուղումու, վէ մագսէտէ էրմէք իչին տահա նէ եարմագ Ֆիքրինտէ պուլունտուղումու սիգէ պիլտիրմէք ի կիմին վագթը կէլտի :

— Տինկէեօրում մատամ :

— Տուրուն տա, Ֆրանչ. Գօնթէեէ իթտիկիմսէյեահաթըն հիքեաեէսինի պէր թաֆմիլ սիգէ նագլ իտէերիմ : Կէնճ ըէֆիգիմ Քօլան շիմտիքի հալտէ օրատա մահպուս մագամընս տա պուլունմագտա տըր :

Գօնթէս՝ դօլթուգլուսունտա եասլանտըգտան սօնրա, մէլէգ թապիպէ աթիտէքի նագլիեթի իթտի :

« Մալիւմիւնիւղ օլտուղու իւզրէ, Մ. տը Գլաեէ վէ պէն՝ բօսթա արապասըլա Բարիգտէն հարաքէթ իթտիք :

« Խաթըրընըգտա օլտուղու վէճհլէ, պէն էրքէք գըեաֆէթի՝ նէ կիրմիչ օլտուղումտաւ, օն ալթը եաշարընտա պիր տէլիգանլըեա պէնգէեօրուտում, վէ հէր պէնի կէօրէն՝ Քօլանըն քեաթիպի գանն իտիեօրտու :

« Բարիգտէն մուֆարագաթըմըգտան 48 սաաթ սօնրա Կլաեէ վասըլ օլտուղ : Բարիտէն եօլա չըգարքէն գաթի պիր բլանըմ եօգ իտի. եալընըգ Քօգամպօլ իլէ մարքի տը նամրինին այնի շախօ օլտուղունա գանմըջ իտիմ, Ֆագաթ թէէմինաթըմ օլմատըղընտան, հէր հալտէ պու թէէւ մինաթը էլտէ իթմէք իսթէր իտիմ :

« Մուվասըլէթիմիգ ագշամը Քօլանա՝

« — Տօսթում, սիգ Մ. ա՛Ասօլուն խանէսինէ կիթմէլիսինիգ, տէտիմ :

« Քօլան տա պանա, — Վագը օլան չիրքին հարեքէթիմտէն պէրու արամըգ աշրմըջ տըր, տէյի ճէվապ վէրտի :

« — Էլպէթթէ միւթէվէֆա ամճանըգ իլէ անըն արասընտա մէնֆաաթճա պաղը խուսուսաթ օլաճագ տըր : Գունու պէհանէ իտէրսինիգ :

« — Ֆիւվագը չըգան սէնէ ամճամքէնտիսինտէն պիր տէյիրմէն սաթըն ալմըջ իսէ տէ, պէտէլինի թէմամլյէ էօտէմէմիչ տիր :

« — Էյի եա կիտին քէնտիսինի կէօրին .

« — Նէ՞ մագսէտլէ .

« — Մարքի իլէ պիրլիքտէ անը պուրաեա կէթիրմէլիսինիզ . քէնտիսինի կէօրմէլիեիմ .

« — Տագաթ սիզի թանրեաճագ տըր .

« — Պէն կիզլէնէճէեիմ . օ պէնի կէօրմէքսիզին պէն քէն . տիսինի կէօրէճէեիմ .

« Բօլան պանա գարչը իչլէմիչ օլտուղու խէթալարընը ան . լաեալըտան պէրու թէմաժիլլէ իթաաթ իթտիկինտէն , վէ պիր գաչ կիւն իչինտէ քէմալէթ սահիպի օլմուչ կիպի կէօրին . տիւկիւնտէն , իրթէսի կիւն ալեսսապահ ումուղունա պիր թիւֆէնք ալարագ եօլա չըգտը . Գլաեէ իլէ Հօբա արասընտա քեային վասի պիր չամ օրմանընտան կէչէրքէն , չօդ տէֆա պիրլիքտէ ավտա պուլունմուչ օլտուղու պիր ավճը գլաղուղունա թէսատիւֆլէ , պու ատեմ Բօլանա՝

« — Ա՛հ , միւսիւ Բօլան , կիւզէլ պիր ալ գաչլրաընըզ , տէմիչ , վէ Բօլան տա ,

« — Նէ՞ վագըթ , տէյի սօրմուչ .

« — Էվվէլքի ճումաա իրթէսի կիւնիւ .

« — Նէ՞րէտէ .

« — Դարա-տէրէտէ . Մ . տ'Ասուլ իլէ գայնը մարքի աը Շամրի՝ տիւզ իւնվանընը հահիզ օլան պիր Իսբանեօլ իլէ պիրլիքտէ պիր աեը ափատըլար .

« — Աեըեը քի՞մ թէլէֆ իթտի .

« — Մարքի . Տօղրուսու բէք ճէսուր քիմնէ իմիչ .

« Պատէհու ավճը գլաղուղու՝ Բօգամպօլուն աեը իլէ վուգու պուլան մուհարէպէսինի հիքեաեէ իթմիչ , վէ իլավէթէն տէ , — իչթէ պու սըրատա իգտիվաճըն գարարը վէրլիմիչ տիր , տէյի պէեան իթմիչ տիր .

« Բօլան սարսըլարագ , — Հա՞նկը իգտիվաճ , տէյի սօտուղունտա , ավճը գլաղուղու՝ Բօլանըն պիրտէն պիրէ ալթիւթ օլտուղունա վէ լէհճէսինին տէօնտիւկիւնէ տիգգաթ իթմէեէրէք ,

« — Մարքինին՝ Իսրայելալը տիւգիւն գըզը իլէ իզտիվաճը, տէյի մուգապէլէ իյլէմիշ տիր :

« Բօլան . . Պու իզտիվաճ եագընաա՞ մը վուգու պուլա-
ճագ տըր :

« Քէօյլիւ . . Տիւնքի գուտտաստա քիլիսէճէ իլանը իճրա իտիլմիշ տիր, վէ դանն իտէրիմքի, պու կիւն տէ ըէսմի իզտի-
վաճ վուգու պուլաճագ տըր :

« Բօլան՝ պու սէօզլէրի տինլէտիկինտէ, օլ տէրէճէ հէեէ-
ճանը ազիմ հիսս իյլէմիշ տիր քի, թիւֆէնկի էլինտէն տիւշ-
միւշ, պուսուսիյա պէրապէր Հօրաեա տօղրու եօլու.նա տէվամ
իյլէմիշ տիր : Շու գատար քի ալտըղը խապէր իւզէրինէ, թա-
սավվուրաթը վէ պիր կիւն էվվէլ քէնտիսինէ թայեին իթտի-
կիմ բլանը քեամիլէն թէպտիլ օլմուշ տուր : Շէօյլէ քի, քէն-
տի քէնտիեէ :

« — Մարքի տը Շամրի կիպի պիր ալչագ՝ մատմագէլ տը
Սալանտընէրա իլէ էվլէնէմէզ : Փագաթ կէրի տէօնիւպ, գօն-
թէս Արթօֆուն ըէյինի սօրմտեա վագըթ օլմատըղընտան,
եալընըզճա կիտէեիմ, տէմիշ, վէ օ կիւնիւ իճրասը մուգար-
րէր օլան պիր իզտիվաճը մէնն, եախօտ հիշ օլմազսա թէէլիր
իչին նէ եաքապիլէճէկիւնի տիւշիւնէրէք, սիւրաթլէ եօլու.նա
տէվամ իյլէմիշ տիր :

« Հօրաեա մուվասըլէթինտէ, սաաթ սապահըն սէքիզի
բատտէլէրի օլուպ, ճիվարտա կէօրիւլէն պիր խայլի պէյկիր
վէ բիատէլէրին աեագ իզլէրինի՝ իզտիվաճ միւնասիպէթիյլէ
օ սապահը խանէ խալզընըն շաթօտան տիչարը չըգմըշ օլմա-
լարընա համլ իթմիշ իսէ տէ, շաթօնուն իւզէրինտէ ինչա ի-
տիլմիշ պուլունտուղու տաղըն էթէկինէ մուվասըլէթինտէ, պիր
աթլընըն կէչտիկինի կէօրմիւշ, վէ պու աթլը՝ Օլնէյ գասա-
պարնտան իհթիեար պիր թապիպ օլուպ, Բօլան օ մէմէ-
քէթ էվլատընտան օլմասըյլա, էվվէլճէ պազը կէօնա իւլֆէթ
վէ միւնասիպէթի օլմուշ օլտուղունտան մէրգումու զիեատէ-
սիլէ թանըր իմիշ : Իմտի գարչըլաեարագ :

« — Նէ՞ օ տօգթօր, սի՞զմիսինիզ, տէտիկինտէ, — Թա-

պիպ՝ վազարը քիր հալ իլէ, — Սապահ խայր, յօնսիէօ տը
Կլահէ, տէյի ճէվապ վէրմիչ տիր:

չ — Պո. Կատար էրբէն նէրէտէն կէլիօրսունուզ:

« — Հօրատան:

« — Օրատա խասթանը՞ց մը վար տըր:

« — Էվվէթ, ֆազաթ թէէսնիֆ իտերիմքի Վէճ վասը
օլտում:

« — Կէ՞ճ մի վասըլ օլտունուզ:

« — Էվվէթ, չիւնքի միսիւ տիւզ վէֆաթ իթտի:

« — Վէֆաթ մը իթտի: Տիւզ միւ:

« — Էվվէթ:

« — Տիւզ տը Սալլանտրէրա՞ մը:

« — Շիւպհէսիզ:

« — Լաքին նա՞սըլ, նէտէն վէֆաթ իթտի:

« — Ենլտրըմ տամլասընտան, պէն եթիչտիլիմ գէման
հէնուզ հաեաթտա իտի իսէ տէ, ազ սօնրա թէսլիմ օլտու:

«Օլվազըթ տօգթօր՝ օ կիճէքի վագըալարը նագլիլլէմիչ
տիր: Եէօլլէքի իքի կիւն Էվվէլանը ալընա կիթմիչ օլտուզլարը
հալտէ, պոնուն պազը սերկիւզէլթի վագըալարընտան միւ-
թէէսնիքէն գանընտա ֆէվգէլատէ թագիւզ գուհուրա կէ-
միչ, վէ ֆիւճճէթէն վէֆաթընըն պաչըճա սէպէպի պու օլ-
մուչ տուր: Մէրգուժուն հաեաթլընըն սօն տաչըզալարընտա
Մ. տը Եամրի հազըր պուլունմուչ, չիւնքի իրթէսի կիւն ըհս-
մի իգտիվաճըն իճրասը մուգարրէր ճլմասըլա, զաթէն ֆիլք-
ըի մէչընլ օլտուլու կիպի, օ կիճէ ֆուրթունա տալի օլ-
տուղունտան, մերգում, ուլգուսու կէօթիւրմէմիչ, վէ սա-
պահլանըն էրբէնճէ գալպարագ, գաիմ բէտէրի օլաճագ
տիւգիւն օտասընա կիրմիչ, վէ իշթէ պու արա պիր պաղըրը
իչիտիլէրէք խանէ խալըր գօշուպ, Մ. տը Սալլանտրէրանըն
գարեօլասընտան պիրուհ կիպի եէրէ տիւչտիւկիւ կէծիւլմիւ
տիր: Մարքի, տօգթօրուն իֆատէսի վէճհլէ, — ումուրը
պահրիէտէ չալըժըչ, վէ ֆէննի ճէրրահիտէ պեր ազ քէսպի
մալիւմաթ իթմիչ օլմասըլա, տիւզ տէն գան չըգարմըչ, վէ

մէրդում սօգթօրու պուլտուրմաք իւզրէ պիր աթւր խոզ
մէթքեար եօլա չըգարըլմը տըր. Տօգթօր կէլտիկինտէ մար
քինին չըգարարըր գանըն կէճիքմիչ օլտուղունու, վէ եալը
նըզ էօմրիւնիւ պիր գալ սաաթ թէմտիտ իթմի, խուկինի
տէրմիեան իլլէմիչ, վէ տիւգ՝ թսպիպին գուճաղընտա թեւ
լիմ օլմուչ տուր:

« Բօլան պու հիքեաէեի տինչէտիքտէն սօնրա, — Նէ՛ ֆէ-
յաքէթ, տէյինճէ թապիպ, — Սիգ տահա ֆէլաքէթին եաբը-
սընր իչիթտինիզ, շաթօտա իքի վէֆաթ վուգու պուլմուչ տուր,
տէյի մուգապէլէ իլլէմիչ տիր:

« — Իքի վէֆաթ մը:

« — Կվվէթ, պիրի տիւգ...

« — Էյ տիկէրի՞:

« — Տիկէրի տէ պիր ինկիլիզ:

« — Հա՞նկը ինկիլիզ:

« — Մարքինին պերապէրինճէ կէթիքմիչ օլտուղու քէօր:

« — Ազիզիմ սօգթօր, պու ինկիլիզ՝ սիզին թէտավի իթմիչ
օլտուղունուզ չիրքին չէհրէլի կէմիճի խուկինի Բօլան պիւե-
մէմիչ տիր:

— Վալթէր Պրա՛թ մը:

— Թա քէստիսի:

— Էօլմիւչ միւ:

— Էօլմիւչ օլտուղունու քէօրին հէքիմի Բօլանա խապէր
վէրմիչ տիր. Շէօյլէ քի, սօգթօրուն Բօլանա հիքեաէէ իթտի-
կինէ կէօրէ, շաթօտա Մ. տը Սալլանարէրա իլէ իչթիղալիտիլի
իքէն, սապահլաեըն էրքէն իչլէրինէ կիթմէքտէ օլան քէօլիւ-
լեր՝ տէրէ իչինտէ վէ Հօրանըն տիվարարը ալթընտա, գանա-
լարտան տիւչէրէք գանլարա միւլէմմա օլմուչ պիր պիչիմսիզ
ճիւմէ րասթ կէլմիչլէր, վէ գալարըրպ շաթօեա նազէ իլլէ-
միչլէր տիր. Օրաճա եէնիտէն քէտէր վէ հէեէճան հաքը օլ-
տուղու կիպի, զալիպա մարքի պու նաչը կէօրտիւկիւնտէ պա-
րըմը, վէ կիւճ իլէ աեըլմը տըր:

« Իքինճի ֆէլաքէթ իսէ, քէօրին՝ օտաւը թէրացաեա

եագըն օլմասըյա, սըճագտան սըգըլարագ, օտասընտան թէ-
րացաեա չըգըրչ, վէ դաեէթ ալչագ օլան բարմագըրղա ի-
լէրլէեիպ, մուվագէնէսինի զայպ իտէրէք տիւշմիւշ օլտուղու
նու տօգթօր հիքեաեէ իմմիշ, վէ հիքեաեէսինին սահիհլիկինի
տէ թէէմին իլէ, մուսահիպլինտէն այրըլմըշ, վէ Բօլան՝ պիր
միւտտէթ նէ եարաճաղընը տիւշիւնտիւքտէն վէ պէօլլէ պիր
սըրատա Մ. տ'Ասմօլու վէ գայնընը տավէթ իթմէսի եագըշ-
մաեաճաղընտան, իգտիվաճըն պիթթապի կէրի գալաճաղը
միւտտէթ գարֆընտա իճապը իճրասըընը գարարաշտըրմագ
իւզրէ ավտէթ իթմիշ տիր:

«Պէն քէնտիսինի սապըրսըզըգլա պէքլէտիկիմ հալտէ,
էրքէնճէ ավտէթինի կէօրտիւկիւմտէ, թէաճճիւպ իթտիւմ, վէ
կէօրտիւկիւ վէ իշիթտիկի շէյլէրի նագլիլլէտիկինտէ, թէաճ-
ճիւպիւմ տիկէր պիր նէվէ թէպտիլ օլտու:

«Ազիզիմ տօգթօր, սիգ տէ անլաեօրսուճուզ քի, Բօլանըն
հիքեաեէսի՝ տիւշիւնէճէք պիր մատտէ իտի. Մ. տը Սալլանտ-
րէրա վէֆաթ իթմիշ օլմասըյա, մատմագէլ Գօնսէքսիօն՝ մար-
քիի ֆէվգէլատէ սէվսէ պիլէ, հիշ օլմագսա իւշ այ պէքլէմէ-
սի գարուրի իտի:

«Պուճուճ իւզէրինէ Բօլան վէ պէն՝ իրթէսի կիւն Բարիսէ
ավտէթլէ, մարքի տը Շամրինին մահիյեթիինի մէյտանա չը-
գարմագ իշին պուրատա պիր չարէ տիւշիւնմէեի թասմիմիլ-
լէտիք:

«Բօլանըն, Գլաեէ չաթօսուճտա, ամճասը թարաֆընտան
պրագըլմըշ պիր նէվ սուֆրա արգատաչը վար իտի. պու պի-
չարէ թօբալ պիր քէօլլիւ օլուպ, քէօյիւն էյլէնճէլէրինէ կիտե-
րէք, քէման չալար, հաֆթանըն ատի կիւնլէրինտէ գուր-
պաղը ավընա կիտէր, վէ պու իքի սէնաաթընտան պաչգա
մանթար արամագլա մէշղուլ օլուր իտի:

«Ժանէ իամինտէ օլան պու քիմսէ, չաթօտա տօղմուշ պիւ-
եիւմիւշ օլուպ, Բօլանըն ամճասը միւթէվէֆա չըվալիէ՝ ավա
կիթտիկինտէ անը տա պիրիքտէ կէօթիւրիւր իմիշ. Ժանէ՝
մանթար գէմանընտա օրմանլարը կէչէրէք, թօրպա՞ընը ման-

Թար իլէ տօլտուրուր, վէ ճիվար քէօյլէրէ վէ սէյֆիէլէրէ կիտէրէք, սաթար իտի :

« Խոսուսա վիգօնթ տ'Ասօլունն Հօրատա պուլունտուրունտան պէրու, ժանէնին, չօգ աէֆա մէգքիւր շաթօեա կիթտիկինի պիլիբ իտիմ :

« Պու ժանէ ագիլ վէ Բօլանա սատրգ օլուպ, դաեէթ սըր սագլար Թապիեաթը պուլունտուրունու Բօլան Թէէմին իթմիշ իտի :

« Ագշաժը պէքլէտիք . ագշամօլտուրունտա, օ կիւնիւ օրմանլարտա կէչիբիշ օլան ժանէ՝ շաթօեա ավտէթ իթտի, վէ Բօլան՝ Թասավլուրումն պիտիկի ճիհէթլէ, քէնտիսինի օտասընա չըգարտը : Պէօյլէճէ իւչիւմիւգ պիլիքտէ պիր օտատա գարանտըգ :

« Մ . տը Գլաեէ շու եօլտա սէօգէ պաշլատը . — ժանէ, Հօրաեա չօգտան պէրի՞ մի կիթմէտին :

« — Իւչ կիւնտէն պէրի կիթմէտիմ էֆէնտիմ :

« — Տիմէք նէ օլտուրունու պիլմէգսին :

« — Պիլիեօրում, ֆապրիգալարը սաթըն ալան պիւեիւք էֆէնտի վէֆաթ իթտի :

« — Նէ՞տէն պիլիեօրսուն :

« — Մ . տ'Ասօլունն ալ մէմուրու Նիգու սէօյլէտի :

« — Օ հալտէ Հօրաեա կիթմէլիսին :

« — Նէ՞ վագըթ :

« — Եարըն, ժանթար կէօթիւրիւրսին :

« Պու Թօրալ՝ ագըլը պիր քիմսէ օլուպ, կէօզիւնիւ գըրբարագ ,

« — Մատամա եախօտ մատմագէլէ պիր Թէգքիրէ՞մի կէօթիւրէճէեիմ, տէտի :

« — Խայր, պու միւսիւեիւ կէօթիւրէճէքսին :

« Բօլան՝ պու սէօզիւ սէօյլէրքէն, էլի իլէ պէնի կէօսթէրտի : Պու խոսուս՝ ժանէեի Թէաճճիւպտէ պրագտը, վէ Բօլան տէվամլէ, —

— ժա՛նէ, սէն պու էվին շօճուրուսուն, լաքին եէմին ի-

տէրիմքի, էկէր պանա խիեանէթ իտերսէն, պիր տահա Դլան, եէ աեադ պոմաեաճազ արն, տէտի:

Թօքալ. ~ էփէնտիմ, պանա պէօռէ շէյլէր «եօյրէմէեին, Պու սուրէթլէ ժանէնին սօն նէփէսէ գատար քէնտիսինէ սատրգ գալաճաղընը անլատրգ տան սօնրալ Բօլան՝ մէրգ ումա իրթէսի սապահ պէնիմլէ պերապէր կիտէճէկինի պէլ պէեպն, — Օրւանլարտան կէչէր, վէ մանթար սաթմազ իւզրէ Հօրաեա կիտէրսինիգ, էօյլէ պիր եօլ թուլթարսըն քի, շաթօնուն խըզ-մէթ քեարլարը սիղի թաամա տավէթ իթսինլէր, վէ ըփազա-թընտա պուլունան միւսիւ աէ, արդու իթտիկի ատէմէքէ լէտ-րէնէ գատար սուրսուն, տէտի:

« Ժանէ, հալէա պու սէօզլէրաէն պիր շէյլ անլամաեքալ, Բօլան՝ — Պու միւսիւ՝ քէօյլիւ գըեափէթինէ կիրէճէք, էրէ-րինի վէ եիւզիւնիւ սիեահլաթաճազ, վէ սէն օրատա անը՝ քիւչիւք պիր չօպան մագամընտա կէզսթէրէճէքսինիւ Դիմտի կիթ եաթ, վէ սապահըն սաաթ իւչիւնէ սօղրու կիթմէեէ հազըր օլ:

« Ժանէ՝ սէլամ վէրիպ շէքիտի:

Գօնթէս, պիր ազ տուրտուգ տան սօնրա, շէօյլէ աէվպօ իթտի:

« Ֆիլլազը իրթէպի կիւն, կիւն սօղլազտան չօգ էվվէլ պէն հազըր օլտուճ: Բօլանըն իչէրի կիրտիկի էանաաէ, էրքէք գըեափէթիմլէ օլտէրէճէ թէպտիլ օլմուչ իտիմքի, քէմալը հայրէթլէ պաղըրտը, վէ էկէր սըրըրմա գաթէն վազըփ օլմասա իտի, պէնի իճանըեամաեաճազ իտի: Աարը սաչարըր գարարթմըչ, վէ միւմքին մէրթէպէ տաղընըգ իթմիչ օլտու-ղուճ կիպի, էլլէրիմի վէ եիւզիւմիւ պախիւ պիեահա պօեա-մըչ իտիմ: Էսվապըմ իսէ, էսկի վէ բէք չօգ եէրի եամալը եուն պիր բանթալօն իլէ պիր չիփթ թախթա գունտուրա վէ մավի պիր կէօմլէքտէն իպարէթ իտի: Պունտան պաչ-գա էլիմէ պիր աէյնէք, սըրթըմա պիր զէնպիլ ալմըչ: Վէ պաչըմա տախի, եիւզիւմիւ եարըսընա գատար կփզլէեէճէք տէ-րէճէտէ պիր շաբգա կիմիչ իտիմ:

« Սապտհըն սաաթ ալաֆ . իւշ պուչուգ րատտէլէրին-տէ , ժանէ վէ պէն Գլանէտէն եօլա շըգ տըգ .

« Բօլան , թիւֆէնկինի ուժուգունա ալարապ , եարը եօլա գատար պանա րէֆագաթ իթմէք իսթէտի . Իքի սաաթ սօն-րա ժանէ՝ քէնտինին վէ պէնիմ սէրէթիմի մանթար իլէ տօլ-տուրտու . Բօլան տա ավճըլըգ Գտէրէք կէրի տէօնտիւ . պիգ իւէ շաթօեա կէօթիւրէն միւշքիլ պիր եօլտան եիւրիւմէնէ պաղատըգ .

« Իլը տէֆա թէսատիւֆ իթտիկիմիգ քիմսէ Ասուլ սիւ-սիլէսի իչինտէ տողմուշ օլան իհլթիեար պիր իըգմէթքեար օլուպ , էվին պիր նէվ վէքիլխարճը , վէ իսմի տէ պապա Ան-թուան իտի . Մէրգում ժանէեի կէօրտիւկիւնտէ , -- էվլատ , ֆէնա պիր վագըթտա կէչիեօրսուն . շու արտըգ էվիմիգտէ քիմսէ եէմէք եէմէեի տիւշիւնմէեօր , տէտի .

« Ժանէ տէ հիշ պիր շէյտէն խապէրի եօգ տուր կիպի կեօրիւնէրէք , -- Տի՛չին պապա Անթուան , տէյի սիւալիթտի .

« — Զիւնքի պու կիւն ճէնագէ ալաեը իճրա իտիլէճէք տիր .

« ի — Գի՛մ վէֆաթ իթտի .

« — Վէֆաթ իտէնլեր Իքի քիչի իսէ տէ , պիրինին ճէ-նագէ ալաեը Գճրա գըլընաճագ տըր .

« Ժանէ , կիթտիքճէ թէաճճիւպիւ արթըեօր կիպի կէգ-րիւնտիւկիւնտէն , պօշ պօղագ օլան պապա Անթուան՝ ժանէ-նին պիտիկի շէյլէրի , շէօյլէքի Մ . տը Սալլանտրէրանըն պիր կիւն էվիլէ վէֆաթ իթմիչ օրտուղունու վէ պիչարէ պիր քէօ-րուն՝ գաեալարտան աշաղըեա տիւշէրէք թէրքի հաեաթ իթ-տիկիւնի հիքեաեէ իթտի .

« — Իքի ճէնագէտէն պու կիւն էվիլէլճէ հա՞նկըսը տէֆն իտիլէճէք տիր , տէյի ժանէ սօրտու .

« — Քէօրուն ճէնագէսի տէֆն օլունաճագ տըր .

« — Էյ տիկէրի՞ .

« — Տիկէրի , քէնտի մէմէքէթչնէ , եանի իսրանիաեա կէօ-թիւրիւլէճէք տիր . Օլնէյ թապիպի տիւն ագչամ կէլէրէք

պահարկատը . եարըն սապահ տիւշէս վէ գըզը՝ նաչ իլէ պիր-
լիքտէ կիտէճէքլէր տիր . Մ . վիգօնթ տախի ըէֆագաթլարըն .
տա պուլունաճագ տըր :

«Ժանէ՛ խէֆիէն պանա պագտը , լաքին պէն պէլլիտիզճէ
տուրտում :

« — Օ հալտէ , — տէտի թօբալ , — միւսիւ Անթուան , ման .
թարլարըմը իսթէմէեօ՞րմուսունուզ :

« — Իսթէրիմ՝ Ժանէ , մաթպախա կիթ տէ Մարիօնա վէր :

« — Միւսիւ Անթուան , ճէնագէ ալաեընըզ օլմագլա պէ-
րապէր , պիզէ իչէճէք պիր շէյ վէրիլլէ՞ր մր :

« Եալընըզ իչէճէք շէյ տէյիլ , հաթթա պիրէր թապագ
եէմէք տէ եէեէպիլրօինիզ , Հայտէ կիտինիզ չօճուզլարըմ :

« Ժանէ՛ չաթօնուն հէր թարաֆընը բէք էյի պիլաիկի
ճիհէթլէ , պապա Անթուանը հալլիտէ , սիկարասընը իչէրէք
պրագըպ , պէնի տօղրուճա մաթպախա կէօթիւրտիւ . Օլէս-
նատէ մաթպախտա պիր թագըմ՝ պաղչէպան վէ չօպանլար
թօբլանմըչ օլուպ , սիեահ պուղտայտան բիչիլիլմիչ պիր նէվ
թաամտան պիրէր չանագ տօլուսու եէմէքտէ , վէ պիթթա .
պի պիր կիւն էվվէլվուզու պուլմուչ օլան իքի ֆէլաքէթ իւ-
զէրինէ կէօրիւշմէքտէ իտիէր :

« Ժանէ՛ հիւննի գապուչ օլունուպ , պէնի , տաղի պիր իը-
սըմը մագամընտա թագտիմիթտի , վէ պէն տէ մահուտ թաա-
մա հիսսէտար օլարագ , բէմսլը իշթիհա իլէ եէեօր կիպի կէօ-
րիւնտիւմ :

« Պէն՝ տաղլարընը աւլա թէրք իթմիչ օլմանան վէ աղըզ-
լարընը աչըպ սէօզ սէօյլէմէեէն գօրգագ վէ մահճուպ կէնճ-
լէրին հալլինտէ տուրուպ , իտիլէն սէօզլէրի տինլէեօլտում :

« Պիր սաաթ գատար տիգգաթ իթ մէքլէ , չաթօտա օլանա
կէչէնէ ալեահ օլտում :

« Տիւշէս տը Սալլանտրէրա վէ գըզը շաեէթ մահզուն
օլուպ , պիլթիւն կիճէ վլ օ կիւնիւ օտալարընտան չըգմա-
եարագ , աղլատըգլարր իչիտիլիեօրմուչ . վիգօնթէս տ՝Ասօլ
տա պունլարըն ըէֆագաթընտա իմիչ :

« Մարքիսէ կէտնճէ, բէք զիեաաէ միւթէէսսիր օլտու-
ղունու խապէր ալտըմ: Մէզքիւր իբի վէֆաթ քէնտիսինէ
թէէսսիր իթտիկիտէն, շաթօտա մէճնուն կիպի տօյաշը-
եօրմուշ:

« Նիհաեթ ալտըղմ սօն մալիւմաթ՝ պէնիմ իչին գըյ՝
մէթտար օլուպ, շէօյէ քի, քէօրու սապահըն սաաթ սէքիզին-
տէ տէֆն իտէճէքլէր, վէ Պրանշ-Գօնթէ մէմլէքէթինին ուսու-
լը վէճհլէ, ճէնաղէնին եիւզիւ աշըգ օլմագ իչին աշըգ թա-
պութ իլէ քէօյիւն մէզարիսթանընա գատար կօթիւրիւիւպ,
օրատա գարագ մըխանարագ տէֆն իտէճէքլէր իմիշ:

« Պունտան գաթինազար մէրգուճուն էսվապը կիեինտի-
րիլէրէք, օտասընա գօնուլմուշ, վէ հէր քէսին կիտիպ, մու-
պարէք սուտան (օրհնեալ ջուր) եիւզիւնէ սէրքմէսինէ մի-
սաատէ իտիլմիշ օլտո զունու անլատըմ:

« Իմտի ժանէեէ պիր իչարէթ իթտիկիմտէն, օ տա,

« — Ճէնաղէեի կէօրէպիլի՞րմիեիմ, տէյի սօրտու:

« Մարիօն իսմինտէ օլան աշճը գատըն՝

« — Էվվէթ ժանէ, Փագաթ ճէնաղէեի կէօրմէնի սանա
թապիէ իթմէմ, տէտի:

« — Նիչին Մարիօն:

« — Ձիւնքի կէօրիւրսէն գօրգաճագ սըն:

« — Պէն էօլիւլէրտէն գօրգմամ:

« — Տիկէր էօլիւլէր իչին պու պապտէ հագգըն վար տըր,
լաքին պունուն իչին...

« — Չօպ չիրքի՞ն մի տիր:

« — Օ՛հ, զաեթ չիրքին տիր:

« — Պունտան պաշգա, — տէտի հազըրունտան պիրի, —
բարչալանմըշ տըր:

« ժանէ. - Ղալիպա բէք եիւքսէքտէն վէֆէնա պիր եէր
տէն աշաղըեա տիւշմիւշ տիւր:

« — Սըրթ իւսթիւ տիւշմիւշ օլտուղունտան, եիւզիւ պօ-
ղուլմամըշ տըր:

« — Ճագաթ, - իլավէ իթտի Մարիօն, - հաեաթը գէմա-

նրնտա զաթէն միտահիչ պիր թասվիրտէ իտի, անէթա եիւզիւ
եանմըչա պէնդէնորտու:

«Պու սէօգրէրտէն տիթրէտիմ, ժանէ իսէ անաղա դալ
գարագ:

«— Պէնիմ իչին պունուն էհէմմիեէթի եօգ սուր, պէն
քէնտիսինի կէօրմէք իսթէրիմ, (պանա իսթապէն) սէն տէ
կէրի՞րմիսին, տէտի:

«Ժանէ պու սէօգիւ սէօլէեէրէք, եիւզիւմէ պագտը,
պէն տէ պիր սէօգ սէօլէմէքսիզին անաղա գալգտըմ:

«Մարիսն իսթիհզաքեարի պիր սէտա իլէ, — էյի զեֆֆ
ու էյէննէ թէմէննի իտէրիմ, ֆագաթ սիզի օրանա պէն
կէթիարմէմ, տէտի:

«Ժանէ... (տիչարը չըգարքէն) Պէն օտանըն նէրէտէ օր
տուղունու պիլիթիմ... իքիննի գաթտա թէրացանա նազըր
սարը օտա տըր... պէն շաթօեու էթրաֆըյա պիլիթիմ, տէ
յի պէեան իյլէտի՞ն:

«Պու սուրէթլէ մաթպախտան մուֆարագ աթ իթտիք,
վէ քէօրուն սաղըզը գէմանընտա իսքեան իթտիկի, վէ տէ
րէտէն չըգարըլտըղ տան սօնրա նագլ իտիմիչ օրտուղու օտա
եա կիրտիք:

«Ճիվար էհաթիտիտէն կէնն պիր րահիպ, օ կիճէեի նա
չըն եանընտա կէչիւրմիչ իտի՞ն:

«Պիր տէրէնէ միթէէստիր հալիլէ գարունուն էչիկի իս
զէրինտէ տուրտում:

«Գանըլ նաչ՝ պէզլէլէ վէ սարիւլարա սարըլմըչ, վէ էլ
լէրի կէօքսիւ իւզէրինտէ գավուչնորուլմուչ օլարագ եա
թագընտա եաթըրըլմըչ իտի:

«Եանընտա, պիր մասա իւզէրինտէ իքի մում եադըրիչ
վէ պիր թարաֆտա մուպարէք սու իլէ տօլու պիր գապ վագ
իտիւմիչ իտի:

«Քահիպ, եաթագըն անագ թարաֆընտա տիզ չէօքմիւ
օլուպ, եավաչ սէսլէ ճէնագէ տուասընը օգուեօքտու:

«Ժանէ քի՞տէն, անագ լարի՞նըն ուճո՞նա պատարագ վէ

չարագասրնը էլինտէ թուծարագ իշերի կիրտի, վէ մուպարէք սուտան ալարագ Կաշըն իւղէրինէ սէրբտի, պատէհու եիւղիւնէ պագըպ, տէհէթի սիմասըքտան նէֆրէթ իտէրէք ըիւճաթ իյլէտի:

«Արգապընտա պէն տուրուեօրտում. կէօզլէրիմ էօլիւեէ պթֆ օլունաուգտա, անինտէ միւտհիշ վէ նէֆրէթէնկիգ սիւմասընտան՝ սըր Վիլիամս օլտուղունու թանըտըք՝»

.....

«Քահիպ՝ պաշընչ էօգարը գալտըրմատը, վէ ժանէ տէ, քէնտի արգասընտա պուլունտուղում՝ ճիհէթլէ, հիբս իտէկէլտիկիմ տիթըէմէեի կէօրէմէտի:

«Ժանէեի գօլունտան թուծուպ, ճէկպղէ օտասընտան տիշարը չըգարտըմ:

«Եանընտաքի սօֆատա պիրգաչ սէօզ թաաթի իթտիք:

« — Ճէնազէ ալաեը սաաթ սէքիգտէ իհրա օլունաուգտա թըր, տէտիմ:

« — Էվլէթ, պապա Անթղան էօլլէ սէքլէտի:

« — Պէն տէ պու ալայտա պուլունմագ իպթէրիմ:

« — Բէք էյի, տէտի իլլէ տէ, ժանէ՝ շաթօեա նէ եարմագ իշին կէլմիշ օլտուղումուք քէք տէ անլաեամատը:

« Պէն, մարքի տը նամրինին, վիննէթտաքը պուլունաուղու շախսըն ճէնազէ ալայընտա պուլունմագտան կէրի տուրմաեաճաղընը միւլահազա իթտիմ:

«Միւլահազամ տօղլու իտի: Թամ սաաթ ճտէ քէօյլեն քիլիսէ մէմուրլարը կէլպիքիքինտէն, ճէնազէ թապութա վազ իտիտի, վէ գապրիսթանտա մըխլանաճագ օլան թապութուն գարազը տօղրամաճընըն էլիկտէ օլարագ, պապ եօլա չըգմագ իւղրէ իքէն, վիգօնթ տ՝Ասօլ իյէ մարքի տը նամրի կէլտիլէր, վէ թապութուն արգասընտա տուրտուլար: Պէն պէ քէնտի արգալարընտա իտիմ:

«Ղալէպէլիկին արասընա օլտէրէճէ գարըշմըշ, վէ պունտան պաշգա օլգապաք թէպալիլի քիալէ իթմիշ իտիմքի:

քէօյիւ գունտուրասը կիեինմիջ վէ եիւզիւ իլէ էլլէրինի սիեհհա պօեամըջ օլան պիր տաղընըն գօնթէս Արթօֆ օլտուղունու թանըմագլըգ իմքեանսըգ գապիլինատէն պուլունմուշ իտի :

«Սըր Վիլիամսը էօլիւ օլարագ թանըտըղըմ կիպի, լէհճէսի սօլմուշ վէ հէեհճանա տիւչար օլմուշ օլան մարքի տը Շամրինին՝ օ մէէլունուն շակիրտի Բօգամպօլ իտուկինի, վէ այնի վագըթտա սըր Վիլիամսըն վէֆաթը նէ սուրէթլէ վուգու պուլմուշ օլտուղունու տա անինտէ տէրք իթտիմ, էվվէթ, շակիրտի, ֆիթուհաթ վէ մուգաֆֆէրիեթի էսնասընտա, հօճասընըն վիճուտինի օրթատան գալտըրմագլըղը էմրի պասիրէթտէն ատտ իտէրէք, պու հայտուտուն մահվ ու թէլէֆինէ գարար վէրմիջ իտի :

.....

«Սըր Վիլիամսըն ճէնագէ ալայը քէօյիւն քիլիսէսինէ վասըլ օլտուղունտա պէն, իսթէտիկիմ մալիւմաթը միւքէմմէլէեի ախգ իթմիջ օլտուղումտան, ժանէ իլէ պիրլիքտէ Գլաէեէ ավտէթ իթտիք :

- « Բօլան պէնի գարչըլաեարագ ,
- « — Նէ՞ խապէր, տէյի սօրտու :
- « — Օ տուր, տէյի ճէվապ վէրտիմ :
- « — Բօգամպօլմոն :
- « — էվվէթ :
- « — էմի՞նմիսինիգ :
- « — Պիր սանիէ պիլէ շիւպհէ իթմէմ :
- « — Շիմտի նէ՞ եաբաճաղըգ :
- « — Տօ՛սթում, պուրատա գալաճաղընըգա, վէ միւսաատէ իթտիկիմտէ Բարիսէ ավտէթ իտէճէկինիգէ տաիր պանասէօգ վէրինիգ :
- « — Փագաթ . . .
- « — Սիգ իշի պանա պրագըն, Հագըգի մարքի տը Շամրինին նէ օլտուղունու պիլմէք իսթէրիմ :

« — Տիմէք կիտէճէքսինից մատամ :

« — Պու ագչամ կիտէճէեիմ :

« Յիւվադը օ ագչամը Մ . րօյան տը Գլաէեի օրատա
պրագարագ Բարիսէ ավտէթ իթմէք իւզրէ բօսթա արա-
պասընա ըաքիպ օլտոււմ :

3

Պագագ արանըն պէեան իթտիկի թափսիլաթ տօգթօրա
ղանէթլէ թէէսսիր իթմէքլէ ,

— Մատամ , ճէնապը Ալլահըն ինաեթի վէ սիզին սէպա-
թընըզ սաեէսինտէ , նիհաեթի , էթրաֆընտա պուլունանլարը
ալտաթմագտա օլան քիւսթախ պիր խապիստէն եագաեը
գուրթարաճաղըզ , տէտի :

— Սապը իտին տօգթօր , հիքեաեթմին սօնունա պէքլէ-
եին , չիւնքի մարքի տը Շամրի իսմինի ալմըջ օլան շախսըն
Բօգամպօլ օլտուղունու եալընըզ թանըմագլըգ՝ անըն մահի-
եթիինի մէյտանա գօյմաղա քիֆաեթի իթմէզ իտի :

« Պէօլէ պիր հայտուտ , էն ճիւզի թէտապիրի իհթիեա-
թիէեի պիլէ իթթիխագ իթմէքսիզին , վէ կէչմիչ էօմրիւնիւն
էն ճիւզի էսէրինի մահվ իյլէմէքսիզին , պիր տիկէրի եէրինէ
գաիմ վէ պիր ֆամիլեաեա տախիլօլամագ , վէ քէնտինի Բարիս
ալէմինտէ գապուլ իթտիրէմէզ : Շիւպհէսիզ Բօգամպօլ՝ մար-
քի տը Շամրի օլմագ իչին , պիր թագըմ՝ քեաղըտլար , բաս-
բօրթլար , վէհասըլ պիր չօգ էվրագ թէտարիք իթմիչ , վէ

պունա մուվաֆֆազ օլմազ իճին, ութանըպ արլանմադ սըզըն
իսմինի ալմըչ օլտուղու զաթը եա գաթը իթմիչ, եախօտ սօյ
մուչ օլաճազ տըր :

«Բարիսէ մուվասըլէթիմտէ, Մ. տը Բէրկազա կիթտիմ :

«Գօնթ, կէօրաիւկիւմիւ վէ պիւտիկիմի տինլէտիկինտէ,
Օսէանիտէ վէֆաթ իթմիչ օլտուղունա իսքեաթ օլմուչ պու
լունտուղու սըր Վիլիամսըն նէ տէհչէթլի վէ զարիպ էօլիւթ
թէրքի հաեաթ իթմիչ օլտուղունու իչիտինճէ, իզհարը հայ
րէթ իլլէտի, վէ քէնտիսինտէն նասիհաթ ալմաեա կիթմի
օլտուղում հալտէ :

«— Ազիզէմ գօնթէս, ճէնապը Հազգ՝ տիւզ սը Սալլանտ
րէրանըն հաեաթընը, գըզընըն էվլէնէճէկի կիւն գաթթ իթ
մէքլէ, էլպէթթէ կիւզէլ պիր յուամէլէտէ պուլունմուչ տուր,
զիրա օ գըզըզըզազ՝ պու իզտիվաճ իլէ պիր ալչաղըն բէնչէսի
նէ աիւշմիւչ օլաճազաը. պիզ իսէ անը, էլիմիզտէ օլտուղու
զէման պօզմալը իտիք քի, պունու եաբմամագլըղըմը՝ էմրի
պասիրէթէ գարչը օլտու, իմտի Հազգ թէալանըն՝ պու Ֆէ
լաքէթէ միւսաատէ պուեուրմասընտան մագսէտ՝ պիւեք
պիր Ֆէնալըզըն էօնիւնիւ ալմագտան իպարէթ տիր, տէտի :

«— Պէն տէ սիզին էֆքեարընըզտաեըմ միւսիւ գօնթ :

«— Իմտի, — տէյի տէվամ իթտի Մ. տը Բէրկազ, — պիր
չէյ վար քի օրասը ալա կիզլէնէճէզ մատամ, եանի Բօզամ
պօլուն մասքէսինի աչաղըեա ալմագլըզ վէլէվ գապիլ օլա
պու խուսուս՝ միւթէպէր պիր Ֆամիւեաեը տէրեաի հիւզն ու
քէտէրէ կիրիֆթար իթմէք, պիր ճէմիյեթի ալիեէ տինտէ
միւտհիչ պիր բէզալէթ չըգարմագ, կէնճ վէ նամուսու պիր
գըզա՝ պիր գաթիլի սէվմիչ օլտուղունու, վէ մատամ տ
մօլ կիպի Ֆագիլէթ վէ իֆֆէթ սահիպէսի պիր գատընա տ
քիւրէք ճէզասընա լաեըզ օլմուչ օլան պիր ատէմի գարընտալ
թէտիէ իթտիկինի պիւտիքմէք, վէհասըլ օ հայտուտու գա
պուլ իլէ, չօգ տէֆա էլինի սըզմըչ օլան պիր խայլի միւթէ
պէր քիմսէլէրի մահճուպ գըլմագ տըր :

«— Նազաթ մօնսիէօ գօնթ, — տէյի պէեան իթտիմ, —

պու ալշաղա՝ մարքի տը Շամրի իսմինի պիլա միւճագաթ թա-
շըմանընա միւսաւատէ իտէմէտիգ .

« — Շիւպհէսիգ, լաքին գաթի պիր գարար իթթիխագ
իթմէզտէն էվվէլ, Բոգամպու թարաֆընտան իսմի սիրգաթ
իտիմիշ օլան զաթըն նէ օլտուղունու անլամամըզ լազըմտըր :

«Մ . տը Գերկազըն պու պապտէ հագգը օլմաղլէ, տէրձ
հալ, Փագաթ զաեթ խէֆի սուրէթտէ վէ էմրի պասիրէթ
իւզրէ թահգըգաթա կիրիշտիք .

«Ասըլ մարքի տը Շամրինին իզլէրինի պու լմագ իչին, էվ-
վէլէմիրտէ Բոգամպուուն Բարիսէ նասըլ կէլմիշ օլտուղունու
սուրէթի սահիհէտէ պիլմէմիզ լազըմ իտի .

«Թէհարրիեաթ վէ թահգըգաթա պաշլամամըզտան գըրգ
սէքիգ սաաթ սօնրա, սախթէ մարքի տը Շամրինին՝ վալիտէ-
սինին վէֆաթը կիւնիւ վասըլ օլտուղունու, վէ իրթէսի կիւն
պարօն տը Շամրոյ իլէ տուէլլօ իթտիկինի, վէ թախմինա օն
սէքիգ այ էվվէլ Մնֆլէօր սէվահիլի գաըշըրնտա գազագէտէ
օլմուշ օլան Մուէթ սէֆինէսինտէն եալընըզ քէնտինին պէր-
հաեաթ գալմըշ իտուկինի անլատըգ .

«Իչպու մալիւմաթը ալմամըզ իւզէրինէ, Մ . տը Գերկազ
պանա շէօլլէ սէօլլէտի .

« — Իհթիմալ տըր քի Բոգամպու վէ մարքի տը Շամրի՝
իքիսի տէ Մուէթ սէֆինէսինտէ պուլունմուշլար տըր, էկէքչի
մարքի Հինտիսթանտան ալտէթլէ Լօնտրաեա ուղրամըշ, վէ
Բոգամպուուն Բարիստէ իրաեէ իլլէտիկի ըեաղըտար ինկիւ-
թէրրա պահրիէ նէգարէթինճէ թաստիգ իտիմիշ, վէ Հին-
տիսթան գուժբանիասընա մէնսուպ օլուպ, քէնտիսինի Պօմ-
պէյտէ եախօտ Գալկիւթատա թանըմըշ պուլունան պահրիէ
զապիթանը Լօնտրատա պուլմուշֆսէ, զիքը իթտիկիմխուսու-
սըն թաստիգի գօլայ տըր .

«Պէն տէ, — Հէր կիւն Հինտիսթան գուժբանիասընըն սէ-
ֆինէլէրի Լօնտրաեա վասըլ օլմասընա մէպնի, թէքլիֆինիզին
իճրասը քէք զիեատէ իհթիմալտէն տիր, տէյի ճէվապ վէր-
տիմ .

« — Իմտի, էկէր ասըլմարքի տը Շամրի Լօնտրատա կէօրիւմիւն իսէ, եա Մուէթ սէֆինէսինտէ պուլունմուշ տուր, եախօտ մուֆարագաթընտան պիր գայ սաաթ էվվէլգաթլու թէլէֆ իտիւմիշ տիր. Պիրինճի շրգգտա մէրգում սէֆինէտէ թէլէֆ օլմուշ, վէ Րօգամպօլտա անըն քեաղըտլարընը զապթընա կէչիրմիշ օլաճագ տըր. Իքինճի շրգգտա քէնտի իգինի Լօնտրատա պուլմամըզ գապիլ տիր. »

« — Էֆըբարընըզը անլաեօրումմիւսիւ գօնթ, հէման Լօնտրաեա եօլճու օլաճաղըմ. »

« — Պէն տէ սիզին իլէ պիրլիքտէ կէլէճէեիմ, տէյի գօնթ ճէվապ վէրտի. »

« Պէօլէճէ իրթէսի կիւն եօլա շրգտըզ. »

« Լօնտրաեա մուվասըլէթիմիգտէ իլք տէֆա Պահրիէ նէգարէթինէ կիթտիք. »

« Իհթիեար պիր մէմուր՝ Ինկիլթէրրա վէ Հինտիսթան պահրիեէ նէգարէթի զապիթլիկինտէն իւթիֆա իթմիշ օլան Մ. մարքի տը Շամրինին քեաղըտլարընը օն եէտի այ էվվէլ վիզէ իթտիկինի խաթըրլատը. Վազթիլլէ մարքի իլէ այնի սէֆինէտէ միւսթախտէմ օլմասըլլա, անը թանըմըջ օլտուղու տիկէր կէնճ պիր մէմուր տա, մէրգում իլէ թօգալաշմըջ իտուկինի պէեան իլլէտի. Պատէհու գուեուտաթ տէֆթէրինէ միւրաճաաթ օլունմագլա, մարքինին, մահրէմ տօթու օլան միւլաղիմ ժագսօն իլէ պիրլիքտէ պիր սէֆինէտէ պուլունմուշ օլտուղու, վէ վագը օլան իսթիճվապտան սէքիզ կիւն ագաէմ Բէր-Նէօլտէն կէլմիշ օլան միւլաղիմ ժագսօնուն, օլէսնատէ Լօնտրատա, Պէլլըավ սօգաղընտա քեային Օթէլտը ժէնտէ մուգիմ իտուկի անլաշըլտը. »

« Պահրիէ տաիրէսինտէն հարէքէթլէ, իշար օլունան օթէլէ կիթտիք. Միւլաղիմ ժագսօն օրատա իտի. ժագսօն միւրաճաաթըմըզ վէ սիւալլէրլմիզ հագգընտա պիր տէրէճէթէ աճճիւպ իթտի, ֆագաթ Մ. տը Բէրկաղ՝ քէնտինի թանըթտըզը հալտէ, մարքի տը Շամրի օն եէտի այ էվվէլ Լօնտրատա կէօրիւպ կէօրմէմիշ օլտուղունու անլամագ խուսուընտա »

խրար իթտիկինտէն, նիհաեթ մէրգում պիզէ շու եօլտա
ճէվապ վէրտի.

«— Շամրի պէնիմլէ պիրլիքտէ խրզմէթ իթ միշ իտի. քէն-
տի տօսթու իտիմ, վէ Ֆրանսաեա կիթմէք իւզրէ պուլունան
սէֆինէեէ պէն քէնտիսինի կէօթիւրտիւմ.

«— Օ սէֆինէնին իսմինի պիլիեօրմուսուսուզ.

«— Էվվէթ, Մուէթ իտի. Պու սէֆինէ տէմիրինի գալ-
տրբանա գատար ըրխթըվար իւզէրինտէ տուրտում.

«Իսթէտիկիմիզ մալիւմաթ պունտան իպարէթ օլուպ,
Լօնտրատա կէօրիւմիւշ օլան շախըն ասըլ մարքի տը Շամ-
րի իտուկի պիզճէ մալիւմ օլտու. Մէրգումու Մուէթ սէֆի-
նէսինէ կէօթիւրմիւշ օլան նամուսու պիր գապիթին շահա-
տէթինէ տէ շիւպհէ իտէմէզ իտիք.

«Միւլազիմ ժագսօնտան այրըլտըգտան սօնրա, Ռ. տը
Քէրկազ պանա շէօլէ սէօլէտի. — «Շիմտի շուրասը մալիւմ
օլուեօր քի, քեաղըտլարըն չալընմասը՝ եա Մուէթ սէֆինէ-
սինտէ, եախօտ պու սէֆինէնին գազազէտէ օլմասընտան սօն-
րա վուգուա կէլմիշ տիր. Լաքին պիրինճի գազիէտէ Րօգամ-
պօլուն տախի օ սէֆինէտէ պուլունմասը թէսլիմ իտիլմէլի
տիր, իքինճիսինտէ իսէ, Ֆրանսա սէվահիլինտէ պուլունա-
րազ, պօղուլմուշ վէ սահիլէ տիւշմիւշ օլան մարքինին նաշը-
նը պուլմուշ օլմասը լազըմ կէլիր.

«— Պու խուսուս՝ բէք տէ շայեանը գապուլ տէյիլ տիր
գանն իտէրիմ.

«— Նի՞չին.

«— Չիւնքի էկէր ճիտտի պիր մագսէտի օլմասա իտի,
Րօգամպօլ Ֆրանսաեա ավտէթ իթմէզ իտի.

«— Հազգընըզ վար տըր, տէտի գօնթ.

«Կիտէճէք եալընըզ պիր եերիմիզ գալմըշ իտի. Չապթիէ
նէգարէթինէ կիթտիք, վէ իճրա իտիլէն թահգըզաթ սաեէ-
սինտէ, Մուէթ սէֆինէսինին հարէքէթինտէն պիր կիւն էվ-
վէ, սըր Սըլթիւր իսմինտէ պիր քիմսէնին բասթօրթ չըգարթ-
մըշ օլտուղունու անլատըզ. Իհթիեար պիր բօլիս մէմուրը՝ օ

քիմսէնին էջքեալընը թարիֆ իթտիկ ինտէ, պիգէ, այնի Բօ-
գամպօյա պէնգէեօր կիպիլէօրիւնտիւ :

« Հավրըեա ավտէթ իթտիք : Օրատա Մ . տը Գէրկազ՝
Մուէթ սեֆինէսինին գազազէտէ օլմասը հագգընտա միւքէմ-
մէլ թաֆսիւթ ալտը, Եօլնուարտան հիչ պիրի գուրթուլմա-
տը տէտիլէր, լաքին, - տէյի իլավէ իթտի սէվահիլ գլաղու-
ղու օլան վէ պու պապտէ քէնտի մալիւմաթընա միւրաճաթ
իտիլմիչ օլան պիր քիմսէ, — լաքին էթրէթա մէմլէթէթի է-
հալիսի, գազանըն իրթէսի կիւնիւ, կէմիճիեէ պէնգէեէն պիր
ատէմին երկգէրէք սահիլէ չրգմըչ օլտուղունու ըիվսեթ ի-
տիթօրլար, — տէտի : Պինապէրին Հավրըտան տերհալ էթրէ-
թաեա կիթտիք :

« Նօրմանտիա սէվահիլինտէ տէնիգ գազալարը սըգ սըգ
վուգու պուլուր իսէ տէ, Մուէթին գազազէտէ օլտուղու ու-
նուտուլմամըչ իտի : Եէօյլէքի մալիւմաթլարընա միւրաճաթ
իթտիկիմիգ պալըգճըլար՝ պու սեֆինէնին զարգընը բէք էյի
խաթըրլատըլար : Հէման քեաֆֆէի նաչլարըն սահիլէ աթըլ-
տըղընը սէձյէտիլէր :

« Նակեահ պիգէ բէհպէր օլաճագ Եօլտա պիր մալիւմաթ
ալտըգ : Եէճաթը վէ ճէսարէթիլլէ մաարուֆ օլան վէ վա-
թինէլ իսմիլտէ պուլունան պիր պալըգճը ֆամիլեասոնա միւ-
րաճաթըմըղտա, ֆամիլեանըն պիւեիւկիւ պուլունան պապա
վաթինէլ :

« — Պէն՝ Մուէթ սեֆինէսինին գազազէտէ օլմանը հագ-
գընտա բէք չօգ շէյ պիլիբիմ՝, չիւնքի երմիտէն գիեատէ նաչ
չըգարտըմ՝, տէտի :

« — Գիմսէ գուրթուլմատը՝ մը :

« — Խայր, եալընըգ պիր տէլիգանլը գուրթուլտու . պու-
նունտա տիլի բէք ուղուն օլմաարղընտան, իսմիլի պիգէ պիլ-
տիրմէտի, եալընըգ պիր չաքէթ վէ պիր բանթալօն սաթըն
ալթագլա իթթիֆան իթտի :

« — Նէրէեէ կիթտի :

« — Հավրըեա, Ղալիպա կիճէեի, քիւչիւք պիր ատատա :

կէջերմիշ տիր . Պիր տիկէր տէլիգանլը տախի գուրթուլտու
խոտէ, պու գարաեա աեագ պիլէ պասմատը :

« Պէն թէաճճիւպլէ , — Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսուհուգ , տէյի
սօրտում :

« Պապա վաթինէլտէ , — Պու ատէթա պիր հիքեաեէ տիր,
տէտի :

« — Նագլէթ պագալըմ ,

« — Մուգէթ սեֆինէսինին պաթմասընտան խչ կիւն սօն-
րա, օղում թօնի իլէ պէն , պիւեիւք պիք սանտալա ըաքի-
պէն Հավրտան ալտէթլէ , պիր աղ աչքգտան կիթտիկիմիգ
հալտէ, քէրէսթէ եիւքիւ օլտուղու գանն օլլուհան Շուէտ
պայրաղընը համիլ փչ տիրէքի պիր վարօրա ըաթ կէլտիք .
Խալլի պալըգ ավլամըլ իտիք, տէնիզ տէ օլտուգճա սաքին օլ-
տուղուհտան, իւչ տիրէքի վարօրա եագ լաշապիլտիք . Թօնի
վէ պէն , պալըղըմըգտան գարթանա սաթմագ իչին վարօրա
չըգտըգ . Գարթանըն Շուէտլի օլուպ օլմատըղընը պիլմէմ,
լաքին սիզին վէ պէնիմ կիպի միւքէմէլէն ֆրանսըգճա սէօյ-
թէեօրտու . Պու գարթան՝ պիգէ , — Պու կիւնլէրտէ պուրա-
լարտա տէնիզ գազասը վուգու պուլտո՞ւմու , տէյի սօրտու :

« — Էվվէթ գարթան , Մուէթ իսմինտէ պիր պրիք սե-
ֆինէսի պաթտը , տէյի օղում ճէվապ վէրտի :

« — Նէ՞ վագըթ :

« — Իւչ կիւն էվվէլ :

« — Նէ՞րէտէ :

« — Շու գաեալարըն թարաֆընտա :

« — Սեֆինէ վէ խալգը զա՞յպ մը օլտուլար :

« — Ղալիպա :

« — Քիմսէ գուրթո՞ւլմատը մը :

« — Նալընըգ պիր տէլիգանլը եիւգերէք գուրթուլտու :

« — Պէն գանն իտէրիմքի գուրթուլան պիր քիչի օլմա-
կըպ . իքի քիչի տիր :

« — Նա՞ըլ :

« Պատէհու գարթան՝ թօնիեի վէ պէնի գապինէսինէ կէօ-

թիւրիւպ, երբմի եւտի երբմի սէքիգ եաշլարընտա պիր տէ-
լիգանլըեը կէօսթէրտի: Պու տէլիգանլը, կէօզլէրի գաբալը
օլուպ, պիր գարեօլատա եաթմըշ իտի վէ ուեուեօր կիպի կէօ-
րիւնիւեօրտու: Գաբթան՝ պու տէլիգանլընըն եանընտա օ-
թուրմուշ օլան ճէրրահա խիթապէն,

« — Նա՛սըլտըր, տէյի սօրտու. ճէրրահ տա,

— Ումարըմքի գուրթարաճաղըզ, ֆապաթ պիր ազ ու-
զուն սիւրէճէք տիր: Լաբին գօրգարըմքի շաշգըն օլմասըն,
տէյի ճէվապ վէրտի:

«Օլվազըթ գաբթան՝ պանա վէ Թօնիեէ, մէրգում տէ-
լիգանլընըն իքի սաաթ էվվէլ, քիւչիւք պիր ատատա, պիր
նէվ խէնտէք աէրունինտէ պայկըն հալտէ պուլունմուշ օլտու-
ղունու, վէ պուլանլար տա, միտեա վէ սաիրէ թօբլամագ իչին
օ ատաճըղա կիթմիշ օլան քէնտինին իւշ նէֆէր թալֆասը ի-
տուկինի սէօլէտի:

«Թօնի, — Իհթիմալքի տիկէր գուրթուլան տա, կիճէեի
պու ատատա կէչիրմիշ տիր, տէտի:

«Գաբթան, — Պիլմէմ, անճագ պու տէլիգանլը իւշ կիւն-
տէն պէրու օ ատատա գալմըշ, վէ իհթիմալքի մէզքիւր խէն-
տէեէ կիճէ վագթը տիւշմիւշ տիւր: Պուլտուգլարընտա էօ-
լիւ կիպի իմիշ: Էկէր քէնտիսինի գուրթարըրսամ, կէմիճի ի-
տէճէեիմ, չիւնքի կէմիճիեէ իհթիեաճըմ վար տըր:

«Մ. տը ֆէրկագ, պապա վանթինէլին հիքեաեէսինի քէ-
սէրէք, — Շուէտլի սէֆինէ եօլունա տէվամիթտի՞ մի, տէյի
սօրտու:

« — Էվվէթ մօնսիէօ:

« — Տէլիգանլըեը տա կէօթիւրտի՞ւ միւ:

« — Հայ հայ:

« — Սէֆինէնին իսմինի ֆիքրինիգտէ պէլլէտինի՞զ մի:

« — Իսմի էնվէնսիպլ իտի:

« — Շուէտ պայրաղըլլա՞ մը սէյրի սէֆէր իտիեօրտու:

« — Էվվէթ:

« — Գօնթ՝ պիւտէն պիրէ էլինի անընա կէօթիւրէրէք:

« — Ազիզէմ գօնթէս, պու իսմ՝ ֆիքրիմտէ պիր չօգ խա-
թըրէլէր կէթիրիեօր :

« — Նէ՞ կիպի միւսիւ գօնթ :

« — Ալթը այ մուգատտէմ պիր իսբանեա ղազէթասընտա
աթիտէրի ֆըգրաեը օգուտում :

« Շուէտ գայրաղընը համիլ օլարագ սէյրի սէֆէր իթ-
մէքտէ պուլունան իւչ տիրէքլի պիր սէֆինէ՝ կինէ սէվահիլի
գարչըսընտա պիր իսբանեա ֆըրգաթիյնի թարաֆընտան թէվ-
գըֆ իտիմիչ տիր : Սէֆինէի մէգըիւրէ էսիր թիճարէթինէ
մախսուս օլմաղլէ, հէր միլլէթտէն պուլունան թայֆալարը տի-
վանը հարպտա մուհաքէմէ իտիմիչլէր տիր : Գաբտանըլա օն
պիր նէֆէր թայֆասը քիւրէէէ մահքիւմ օլմուչլար տրր : »

« Գօնթ պու սէօլէրի պանա սէօլէտիկի սըրատա, պապա
վաթինէլին էլինէ իքի լուի սըգըչաըրտը, վէ օրատան մու-
ֆարագաթըմըգտան սօնրա ,

« Շիմտի մատամ, զանն իտէրիմ քի սարլ մարքի տը
Շամրինին իղինի պուլտուգ, աէտի :

.....

Գօնթէս Արթօֆուլն՝ տօգթօր Սամուէլ Ալպօեա իթտիկի
պու նագլիեթ՝ հիքեանեէմիղին լաեըգըլա անլաչըմասը իչին
էլգէմ իտի, ֆագաթ պունտան իլէրի կիթսէք իսթէմէեիդ-
անճագ իրթէսի կիւն, մէլէյ թապիպ իլէ Պագգարանըն
իլերուտէ մագսէտինի անլաեաճագ օլաուղումուգ կիղլի պիր
սէյեահաթ իչին Բարիստէն հարէքէթ իթմիչ օլտուգլարընը
պէեան իլէ իքթիֆա իլլէրիգ :

Շիմտիլիք նագլիեթթիմիգէ սըրասըլա տէվամ, վէ պու
պիւեիւք հիքեանեէնին բէք չօք էլխասընը պուլմագ իւզրէ
իսբանեաեա նագլ իլէ, պիր գաչ կիւն կէրիեէ ըիւճու իլլէ-
եէլիմ :

4

Պիր սապահ հենուզ չէֆֆազ աթմագտա իքէն, Իսրանիանըն Գատիքս չէհրինտէ Անտաուուզի օթէլինին քիւչիւք գաբուսու աչըլուպ, կէնճ վէ կիւզէլ պիր գատուն իլէ օթուզ իքի եաչլարընտա ուզուն պոյիւվէ էսմէր ըէնկի պիր ատէմ տիչարը չըգտըլար: Պունլար Բարիս էհալիպինէ մախսուս սէյեահաթ էսվապը կիյմիչ իտիլէր:

Պու գատուն իլէ էրքէք՝ օգուեանլարրոզգա մալիւմ օլան Ֆէրնան Քօչէ իլէ զէվճէսի էրմին օլուպ, պիր կիւն էվվէլ հրընատ չէհրինտէն Գատիքսէ կէլմիչլէր իտի:

Լիմանա տօղլու եօլլարընա տէվամ իթտէլէրի սըրատա, Ֆէրնան՝

— Պիլի՞րմիսինիզ քի, աղիզէմ, պու չէհրին լիման գօմանտանը՝ հէր գըչ Բարիստէ խանէսինտէ ըագս իթտիկինիզ ժէնէրալ Ս...նին ագրուպասընտան դարթան Բէտրօ օլուպ, ժէնէրալըն պիզէ վէրտիկի թավսիեէնամէի տիւն քէնտիսինէ կէօնտէրտիմ տէտի:

— Ճէվապ վէրտի՞մի:

— Սիդի պիրտէն պիրէ թէաճճիւպտէ պրազմագ իւզրէ, եազմըչ օլաուղու թէզքի՛րէեի տիւն ազչամ օգնւմագ իսթէմէտիմ:

էրմին խօչ պիլը նազար իլէ զէվճինէ պագարագ,

— Սէնին տաիմա խայրխահ օլաուղունու պիլի՛րիմ, տէտի:

— Իմտի, պու սապահ, կիւնէչին տօղաուղունու տէնիգտէն թէմաչա իտէճէկիմիզի պէեան իտէրէք, էրքէնճէ սէնի քուեանտըրտըմ:

— Բէք էյի, մագսէտ պու տէյի՞լմի տիր:

— Պու սուր, լաքին պու թէմաչանըն նէ՞ վասըթա իլէ վուգու պուլաճաղընը սորմանտորսուն:

— Շիւպհէսիգ պալըգճը գաեըղը իլէ վուգու պուլաճագ սըր:

— Խայր:

— Եա նէ՞ իլէ:

— Լիման գօմանտանընըն սանտալըյա, պու սանտալըն թայֆալարը բրանկալըլար վէ գօմանտանը տա պիզգաթ լիման գարտանը տըր:

Բրանկալը քէլիմէսի՞ մատամ Բօչէեի տիւչարը տէհչէթ գրտըղընտան, Ֆէրնան թէպէսսիւմ իտէրէք:

— Միւսթէրիհ օլ ազիզէմ, լիման գօմանտանընըն թայֆալարը միւթի քիմսէլէր օլուպ, եսնտան շարգալարընա պիր գաչ բարա աթըլաճագ օլուրոս, նէ տիեէճէքլէրինի, սէ եաբաճագլարընը շաչըրըլար, տէտի:

Ձէվճ ու գէվճէ ըրխթըմա վասըլ օլտուգլարընտա, բաքիպ օլաճագլարը սանտալը եիւզ մէթըօ գատար ուզագտա կէօրտիւլէր: Պու սանտալ իքի տիրէքլի վէ եէլքէնլէրի աչըլմըջ օլուպ, արգասընտա Իսբանեօլ պայրաղը սարլմըջ իտի: Թայֆասը օն իքի նէֆէր բրանկալը իլէ տէօրթ նէֆէր պահրիէ սաքէրինտէն իպարէթ օլուպ, գարթան Բէտըօ տա պուլարըն արտընտա պուլոնմագտա իտի:

Գարթանը մէրգո՛ւմ՝ գէվճ ու գէվճէեի սէլաժատը, վէ էինի Ֆէրնանա ուզաթտըղընտա, օ տախի էրմինի գուճագլաեարագ սանտալա ալտը:

Արատան չէնտ տագըգա կէչիպ, Իսբանիալը զագիթ իլէ Բարխալի իքի սէյեհաչ արասընտա ասէթտէն օլան իլթիֆաթըն թաաթիսինտէն սօնրա, Նաթիվիթէ իսմինտէ պուլունան սանտալ՝ տէմիրինի գալալըրպ լիմանտան չըգտը:

Օլ վագըթ գօմանտան՝ պիր բրանկալըհա խիթապէն,

— Մա՛րքի, մանօվրաեը սէն էթ, տէտի:

Մարքի տէնիլէն բրանկալը՝ ուգուճն պօյու, մավի կէօգ-

լիւ, սարը սաչլը վէ եագըջըգլը պիր տէլիգանլը օլուպ, մահ-
զուն հալտէ կէօրիւնտիւկիւ կիպի, նագիք թասվիրիլէտէ,
վահչի թասվիրի արգատաչլարընտան ֆէրգ օլունմագտա իտի:

Շիւպհէսիգ մէրգուժու իսթիհզա իչին մարքի թէսմիէ ի-
տէկէլէն արգատաչլարընտան պիրի, անըն գօմանտաեր տէ-
րիւհտէ իտիպ, սաքին վէ եավաչ սէտա իլէ թալիմաթընը
վէրտիկի սըրատա,

— Պախթը վար արը, գաբիթան գօմանտաեր հէր վագըթ
քէնտիսինէ իհալէ իիժմէքաէ տիր, պիր կիւն սէ օֆիչիալըգ
գասքէթասընը վէ էթօլէթլէրինի վիրէճէք տիր, տէտի:

Տիկէր պիր բրանկալը՝ պու սէօղլէրի սէօլլէեհէնէ տիրսէ-
կիլլէ վուրարագ:

— Սուս օլՈրօկան, մարքիեէ գարչը «էօլլէմէքլիկին զըս-
գանճլըղընտան իսէ տէ, մարքի բէք էյի չօճուգ տուր, տէյի
մուգապէլէ իլլէտի:

Իւք բրանկալը անլաչըլմագ պիր գաչ սէօգ մըրըլտանտը,
վէ ուժուզարընը չէքէրէք սուս օլտու:

Պու միւքեալէմէ Իսրանեօլ լիսանըյլա վուգու պուլտու,
վէ Ֆէրնան Րօչէ, մէգքիւր լիսան իլէ միւքէմէլէն կէօրիւչէ-
պիլտիկի հալտէ, զէվճէսինին՝ արգատա գօմանտան իլէ էսնաի
միւլագաթընտա, քէնտիսի միւքեալէմէեի մէգքիւրէեի թէմա-
միլլէ տինլէտի:

Պիր բրանկալըեա մարքի իւնվանը վէրիլմէսի՝ Ֆէրնան
Րօչէեի մէրագտա պաղմագլա, գաբթանըն վէ էրմինին եա-
նընա եագլաչտը, թէսատիւֆաթը զարիպէտէն օլարագ, օլ
էսնատէ զէվճէսի տէ, իքի բրանկալը արասընտա ճէրէեան ի-
տէն միւքեալէմէեի անլաեամամագլա պէրապէր, զիրճիրպէնտ
վէ բրանկալը օլմասը ասլա եագլչմաեան մէրգուժ տէլիգան-
լըտան տօլաեր գօմանտանա,

— Մօնսիէօ, պու ուլրէճէ լաթիֆ քիսվէթլի վէ նագիք
սիմալը պիր կէնճին քիւրէքաէ օլմասընէ՞տէն իճապ իտիեօր,
աճապա նէ՞ ճինաեէթ իչլէմիչ տիր, տէյի սօրտու:

Ֆէրնան պու արա իւսթէ կէլմէքլէ,

— Տօղրուսու պէն տէ պունա թէաճճիւպ իտիեօրում, տէտի :

Գօմանտան . - Մատամ, պու միւթալէանըզ էվվէլճէ պէնիմտէ ֆիբրիմտէ տօղտու :

— Սահի՞հ մի :

— Տօղ ուզ այ ագտէմ լիման գօմանտանըզնա թայեին օլունտուղումտա, պու տէլիգանլը պէչ սէնէ իչին քիւրէեէ մահքիւմ օլտու :

— Նի՞չին :

— Չիւնքի Շուէտ պայրաղընը համիլ օլարագ էսիր թիւճարէթի իտէն պիր սէֆինէտէ, իբինճի գօմանտան օլարագ թութուլմուչ իտի : Իչպու սէֆինէ թէվգըֆ իտիտիկինտէ, անպարընտա իքի ելւզ նէֆէր արապ էսիր մէվճուտ իտի : Թայֆասը՝ պիր տիվանչ հարպտա մուհաքէմէ վէ մահքիւմ օլտու :

Կէնճ գատըն . - (նէֆրէթլէ) Աճա՛յիպ, պու ատէմ էսիր թաճիրի՞ մի իտի :

— Էվվէթ մատամ :

— Նէ՞րէլի տիր :

— Փրանսըզ օլտուղու սէօլլէնիեօր, ֆագաթ պէն քէնտինի Ինկիլիզ գանն իտիեօրում :

— Աճա՛յիպ :

— Լաթիֆ կէօրլինիւչիւնէ, մահպուն հէյեթիւնէ, վէ քիպար թավր ու հարէքէթինէ րաղմէն, պու հայլազ պիրինճի տէրէճէտէ եալանճը տրր :

Փէրնան վէ գէվճէսի մէրագլէ գօմանտանա պագըչտըլար : Մէրգում իսէ, — Պու հայլազ, պիր թագըմ զարիպ սէօլլէր իլէ պէնի գանտըրմաեա չալըչտը, տէտի :

— Սահի՞հ մի :

Իսրանիալը գապիթ՝ կէնճ գատըն իլէ գէվճինի՝ սանտալըն արտ թարաֆընա կէօթիւրիւպ :

— Մասամ, բրանկալը արգատաչլարը պու ատէմի մարքի թէսմիէ իտէրլէր, տէտի :

— Աճապա սահի՛հ մարքի՞ մի տիր .

— Պանա տա էօյլէ զանն իթտիրմէք իսթէտի . ֆիլվազը պոք պիր թձհաֆ հիքեանէ օլտուղունտան, սիզէ նազլ իթմէք իսթէրիմ .

«Բիւրէեէ կիրտիկինին իրթէսի կիւնիւ, պու մարքի՛ հուգուրումա չըգվադ իսթէտի . Միւսաատէ իթտիմ, վէ պէն տէ սիզին կիպի, թավր ու հարէքէթինին նեզարէթինէ թէանճիւպ տէ գալտըմ . Պու մարքի պանա՛ .

« — Դա՛րթան, պէն մարքի Ալպէրթ-Օնօրէ տը Շամրիեիմ . Ինկիլթէրրա վէ Հիւնտիսթան պահրիեէսինտէ միւլազիվիք իթմիչիմ տիր, տէչի պէեան իլլէտի .

«Պէն՝ թէանճիւպլէ ըէֆը սէտա իթտիկիմաէ, — Բարսիտէ տօղմուշու՛մ տուր, օն եաչընտա իքէն ֆամիլեամը թէրք իթտիմ, վէ օնտան պէրու պիր տախի կէօրմէտիմ . Պիր սէնէ էվ վէլ Լօնտրաեա կէլէրէք, իսթիֆամը վէրտիմ, վէ վալիտէմ տէն՝ ալմըչ՝ օլտուղու՛մ պիր մէքթուպ իւզէրի . Չըաննաեա միւթէվէճճիհէն եօյա չըգտըմ .

«Հավըրեա տօղրու կիթմէքաէ օլան՝ վաքօրումուզ ֆուրթունաեա թութուլտու, վէ գաեալար իագէրինէ աիւշտիւ ինէտէ, պէն Կիւզէրէք գուրթուլտու՛մ հէնճ պիր Ինկիլիզ ինէ օլիւմէ զարչը ուղրաշտըգտան սօնրա . քիւչիւք պիր ատաեա թըրմանարագ չըգապիլտիմ, վէ արգատաչըմը տոմ՝ պայկըն հալտէ գուրթարտըմ .

«Կիճէ գարանլըզ իտի, պէն տէ հէրարէթտէն հէլաք օլուեօրաու՛մ . Պէլքի գաեանըն չուգուր պիր մահէլլինտէ եմզ՝ մուր պէրէքէթի՛ օլտրագ պիր գաչ տամա սու պուլուրում իւմիտիլլէ արամաեա պաչպաշըմ, վէ գաիֆ իւլվիճուտ օլմամ լա պէրապէր, ատաեը տօյաչմաեա իպթիուար իթտիմ . Նակեահ աեաղըմ պօչա կէլմէքլէ, պիր չուգուրա տիւշիւպ չըգամատըմ .

«Իրթէսի կիւն պու չուգուրտան չըգվաեա թէքրար չալըշտըմ իսէտէ, մուվաֆֆապ օլտուտըրլըմտան, ֆէլաքէթ արգատաչըմ պէլքի պայկընլըզընը կէչիւրմիշ տիր տէ, պէնի ա-

բար իւմիտիլէ ուզուն միւտաթէթ քէնտիտինի փմտատընա չաղըրտըմ:

«Պու պապտէ եանրմատորտում: Իբի սասթ ոօնրա, տիւրի տիրի տէրունինտէ կէօմիւմիւշ օլտուղում չուգուրոնք աղազընտա իշպու արգատաշըմըն զահիր օլտուղունու կէօրտիւմ պաշըմա կէլէն ֆէլաքէթի նաղլ իթտիկիմ կիպի, գուշաղըմը թապանճալարըմը վէ քեաղըտլարըմը հավի օլան թէնէքէ օլուղուն պուլունտուղու մահէլլի իշար իլէտիմ:

«Ս տա պէնի իշպու հէնտէքտէն չըգարմաղ իշին իք եէրինէ գուլանըլապիլէճէք օլան գուշաղըմը կէթիրմէեէ կիթտի իսէ տէ, պիր տախի քէնտիտինի կէօրմէտիմ: Սաաթլար կէշիպ կիճէ օլտու... աճըգ վէ սուսուգուգ պէնի թաղեթ գէ պաշատըլար: Նիհաեթթ պաեըլտըմ, զնտան սօնրանէ օլտուղումու պիլմէմ, ֆագաթ աեըլտըղլմտա, պիր սէֆինէ տէրունինտէ եաթըրըմը օլտուղումու, վէ էթրաֆըմտա թանըմատըղըմ քիմսէլէր պուլունտուղունու կէօրտիւմ:

«Վագը օլան սիւայլէրիվէ գարչըլըգ, պէնի, Զարը էօլիւմաղ ամընտա պիր գաեա տէլիկինտէ պուլմըշ օլտուգլարընը, վէ մուախարէն պիր խայլի կիւն աեհշէթլի պիր սըթմա վէ սաեըգլաճաեա տիւշար օլտուղումու, վէ շիմտի Սէնէկալա կիթմէք իւզըն տէնիգ օրթասընտա պուլունտուղումուզու, վէ սեֆինէ թայֆաընըն աղըղընա մէպնի, պէնի թայֆա գայտ իթտիքլէրինի սէօլէտիլէր:

«Պու սէֆինէ, էսիր թիճարէթիլլէ մէշղուլ օլտուղունտան պունտա չալըշմաեա եօգսա էօլմէեէ իճպար իտիլտիմ: Մէսլէքիմ կէմիճիլիք օլուգ, սէնաաթըմը տա պիտիկիմաէն գարթան պէնի քէնտինէ մուավին ինթիխապ իթտի, վէ պէն տէ իթաաթա վէհպուր օլտում: Իշթէ, էֆէնտիմ, Ինկիլթէրըա պահրիեէ խըգմէթիկտէ միւլաղիվիք իթմիշ օլան մաքթի տը նամրի՝ պիր բրանկալը իսմի ալթընտա պագընըգ նա՛սըլ գարչընըղտա պուլունտուեօր:

«Պու սաեմին հիքեաեեօի, — տէյի գարթան Բէտրօ տէվպի իթտի, — օլ տէրեճէ հագըգէթէ մուվաֆըգ տըր քի,

Թէ՛մամիլէ ինանտըմ. հաթթա պանա, — Պու շէյլերի՛ պէնի մուհաքէմէ իտէն տիվանը հարպտա սէօյլէմէք իսթէտիմ իսէ տէ, տինլէմէք իսթէմէտի, ֆազաթ սիզ տինլէեէճէքսինիզ, տէյիլճի, Լօնտրաեա, Բարիսէ եազաճազսընըզ, տէտի:

«Պէն տէ, — Եազաճազըմ, տէյի ճէվապ վէրտիմ:

Ֆէրնան. — Եազտընը՞զ մը:

— Հայ հայ:

— Հիքեաեէսի եալա՞ն մը իմիշ:

— Քիւլիէն եալան իմիշ, Ասըլ մարքի տը Շամրի Բարիս-տէ իմիշ, վէ հաթթա պունտան իքի այ էվվէլ վաթան-տաշլարըմըզտան տիւզ տը Սալլանտրէրանըն գըզը իւէ էվլէնէ-ճէք իմիշ:

— Տօղրուսու բէք զարիպ շէյլեր:

— Յիվազը պու չաբգընլար՝ պու կիպի շէյլերտէ զա-եէթ մահիր տիրլէր: Իսմի սաեէսինտէ միւսթէֆիտ օլմազ իսթէմիշ տիր:

Գարթան պու սէօյլէրի սէօյլէտիկի սըրատա, Էրմին հա-լէա տիզգաթլէ կէնճ բրանկալըեա պազարազ, քէնտի քէն-տիեէ,

— Ղարիպ շէյ տիր: Պու ատէմին թափր ու հալի ասըլ մարքիեէ պէնզէեօր, տէտի, վէ պատէհու զէվճինին գուլաղընա էեիլէրէք: — Ֆէրնան, ըէճա իտէրիմ, գարաեա չըգտըզըմը՞ տա պու ատէմի իսթիճվապ իթմէքլիկիմիզ իշին գաբթան-տան ըուխսաթ իսթէ, տէտի:

— Բէք էյի, տէյի Ֆէրնան ճէվապ վէրտի:

Օլէանատէ կիւնէշ ուֆուգտա զահիր օլմազտա օլուպ, գիեասը տաղարըն թէբէսինտէն տէնիզէ աքսէնտազ օլմաեա պաշլամըշ իտի: Պու մէնզարէնին կիւզէլիկի՛ պիր արա զէվճ ու զէվճէեէ բրանկալըեը ունութտուրտու:

.....

Պիր սապահ, գօնթ Արման տը Քէրկազ, խանէսինտէ մէք-թուպլարընը կէօզտէն կէչիրմէքտէ իքէն, Իսրանիա բօսթա

բուլունա համիլ օլան պիր մէքթուպ նազարը տիգ գաթընը
 ճէլպ իտիպ, մէքթուպը մէգքիւրու աչար, վէ Մ. Ֆէրնան Բօ-
 չէնին իմգասընը ալթընտա կէօրմէքլէ,

— Պանա նէ՞ տիեճէկի օլապիլիր, տէյի միւլահագա իթ-
 տի, վէ աթիտէքի ճիւլէլէրի օգուտու.

«Ազիզիմ գօնթ»,

«Էկէրչի պիրիքտէ պիր չօգ ֆաճիալը ահվալ կէչիրմիչ
 վէ սիգ վէ պէն, սայքի բօման էօմիւրլէրինէ մախսուս ֆէվգէ-
 լատէ սէրկիւ զէշթլէրին գահրամանլարը օլմասա իտիք, պու
 մէքթուպու թարաֆընըղա եագմագ իտիմ. Չիւնքի ազիզիմ
 գօնթ, սիգէ սէօյլէէէճէքլէրիմ ինանըլմաեաճագ տէրէճէտէ
 զարիպ տիրլէր».

«Տի'նլէեինիգ».

«Չըղան գըլ Բարիս ալէմինտէ ֆէվգէլատէ շէօհրէթ գա-
 զանմըլ օլան պիր կէնճին, կեահ օրմանտա ֆայթօնա բաքիւ-
 պէն, կեահ մահպուպէսի օլան օեուճնու գատըն գօլթուղուն-
 տա օլարագ, շունտա պունտա կէզտիկինի էլպէթթէ կէօրմիւչը
 սիւնիւզ տիր».

«Պու տէլիգ անլը Հինտիսթան գումբանիասընտա իսթիխ-
 տամ օլունմուչ, վէ Բարիսէ մուվասըլէթինին իրթէսի կիւնիւ-
 տուէլլօտա պարօն տը Շամրօեու ազըրճա եարալսմըլ, վէ վի-
 գօնթ տ'Ասմօլ իէսմիէ օլունան ասըլգատէնին գաեըն պիրա-
 տէրի պուլունմուչ տուր».

«Մէրգում տէլիգանլը՝ մարքի ֆրէտէրիգ-Ալպէրթ-Օնօրէ
 տը Շամրի իսմինտէ օլուպ, ալթը այ էվվէլ Իսբանիաեա եօլ-
 ճու օլմամտան պիր կիւն էվվէլ, Շանթիյյի ալթ եարըչլարըն-
 տա քէնտիսինի պանա կէօսթէրմիչլէր տիր».

«Մատամ Բօչէ տախի, անը պէնիմ կիպի կէօրմիւչ տիր».

«Ազիզիմ գօնթ, պու քէրրէ Դատիգս շէհրինտէ պիր ա-
 տէմ պուլտաւմ'քի, օ տախի մարքի ֆրէտէրիգ-Ալպէրթ-Օ-
 նօրէ տը Շամրի թէսմիէ օլունուեօր, եախօտ էօյլէ օլտու-
 ղունու իտտիա իտիեօր, Պու մարքի տէ Հինտիսթանտա խըղ».

մէթ ի թ ա՛կինի, վէ մի թէ վէ ֆա միրալայ տը Շամբինին օղու, վէ պիր սէնէ ագ տա՛մ վիգ օնթ տ'Աստօլ իլէ էվէնէն մատմա-
գէլ Պլանչ տը Շամբինին գարընտաչը օլտո զու՛նու պէեան, վէ
պու սէօզլէրի՛ նն շիւպհէլի քիսէլէրի պիլէ ինանտըրաճագ
պիր թարգտա իֆատէ իլէեօր :

«Իմտի թանըտըղընը պէ պէնիմ տէ կէօրմիւչ օլտուղում
պիրլինճի մարքի՛ Բարիտաէ քէնտի օթէլինտէ օլուպ, մատմա-
գէլ տը Սալանտըրէրա իլէ էվէնէնէք տիր : Տիկէրի իսէ, պու-
րատա եանի Գատիգս շէհրինտէ տիր : Փագաթ պիլսէնիզ նէ՛
հալտէ տիր : Բրանկալը տըր, սաղ տիղինէ պիր տէմիր հալգա
կէշիրիմիչ, վէ գըրմըզ պիր կէօվէք իլէ եէշիլ շարգա կի-
եինմիչ տիր :

«Ազիզիմ գ օնթ, թէաճճիւպլէ րէֆը սէտա իթ մէեիպ տին-
լէեինիզ . . .»

Պու սըրատա Ս . Փէրնան րօշէ՛ պէեան իթ տիկիմիզ մէն-
զարէեի վէ գարթան Բէտրօնուն հիքեաեէսինի նագլ իթմիչ,
վէ պատհու շէօյլէ իլավէ իլէմիչ իտի :

«Իգըար իտէրիմքի, ազիզիմ գ օնթ, խուսուսիլլէ գար-
թանըն պիգէ սէօյլէտիքլէրինտէն սօնրա, զէվճէմ պու՛նա բէք
թէգ ինանան պիր գատըն կէօրիւնմիւչ տիր, ֆագաթ օ բը-
րանկալըեը իսթիճվապ իթ մէսի իչին գարթանտան միւսաա-
տէ իսթէմէկի վատ իթտիմ, վէ գարաեա չըգ տըղըմըզտա,
գարթանա իչի անլաթտըմ : Օ տա կիւլիւմէեէրէք, — Մա՛-
տամ, արղուլէրինիզ պէնիմ իչին էմը տիր : Իմտի մատէմքի
արզու իտիեօրտու՛նուգ, շարքի էլէ իսթէտիկէնիզ գատար կէօ-
րիւչէ պիլիբսինիզ, տէտի :

«Գարթան էվլի իտի : Օ աղչամը, եանի տիւն պիզի հիւ-
քիւմէթ գ օնաղընտա թաամա տավէթ իթտի, թաամ սալա-
սընտան չըգարքէն, բրանկալըեը սալօնտա պուլտուգ, Գար-
թան զու՛նա, — Մա՛րքի, պու սապահ սէնին հիքեաեէնի մա-
տամա նագլ իթտիմ, ֆագաթ մատամ պու հիքեաեէնի օլ
գատար զարիպ վէ ֆէվգէլատէ պուլտու քի, պիզգաթ սէնին
աղընտան տինլէմէեի արզու իթտի, տէտի :

«Պու սըրատա բրանկալը շարգատը էլինտէ օլարագ էօյլէ պիր թարգտա տուրմուշ իտիքի, պուենտան տօլաեր պէղա-
 եէթ միւթէէսսիր օլտուգ: Միւթէպէր պիր խանէտանա մէն-
 սուպիեէթ ինի կէօսթէրիր սուրէթտէ նէղաքէթլէ պիզի սե-
 լալատըգտան սօնրա, մահզունանէ թէպէսսիւմլէ գարթանա՝

«— Գօմանտան, սիզ պանա ինանմագ իսթէմէտինիզ, լա-
 քին Ֆրանսըզ օլան պու մատամ իլէ միւսիւնիւն պանա ինա-
 նաճագլարընա իսքեաթ օլմուշում տուր, աէտի:

«Գարթան Բէտրօ՝ իսքեաթ օլմուշ օլտուգու պիր շէյ
 հագգընտա Փիքրինի թէպտիլ իթմէեէճէկինի միւպէյեին ու-
 մուզլարընը շէքտի, վէ պազը էմըլէր վիրէճէկինի պէեան իլէ,
 էրմինի վէ իլէ պէնի, վէ գէվճէսի իլէ բրանկալըեը եալընըզ
 պրագարագ տիշարը չըգտը:

«Օլվագըթ, ազիզիմ գօնթ, բրանկալը՝ հէր շէյի նագլ
 թթի, վէ սէսինտէ վէ հարէքէթինտէ օլմէրթէպէ հագըգէթի
 հալ մէվճուտ իտիքի, ճիւմլէմիզի տէ միւթէէսսիր գըլտը:
 Անճագ պէն քէնտիսինէ, «Պիլի՛րմիսինիզ քի Բարիտտէ պիր մար-
 քի տը Շամրի տահա վար տըր: պիւթիւն Բարիս անը կէգըմիւշ
 տիւր, վէ թանըր, աէտիկիմտէ,

«— Միւմքին տէյիլ տիր, օլսա օլսա... տէյի պէեան
 իլէտի: Անճագ թէրէտաիւտիւնիւ կէօրտիւկիւմտէն, — Իքմալ
 իտինիզ, աէտիմ:

«— Օլսա օլսա... տէյի թէքրարլատը:

«— Քի՛մ օլապիլիր:

«— Գուրթարտըղըմ՝ քիմսէ... Օ՛հ, շիմտի հէր շէյի ան-
 րաեօրում... քեազըտլարըմը, սօնրա տա իւմիմի սիրգաթ իթ-
 միշ տիր:

«— Փագաթ վալիտէսինին վէֆաթընըն իրթէսի կիւնիւ
 շէնիանէ տուէլլօ իթմիշ տիր:

«Պու քէլիմէլէր մէրգուճա եըլտըրըմ կիպի թէէսսիր իթ-
 տիկինտէն,

«— Վալիտէսի՞ մի, վալիտէմի տիմէք իսթէեօրսունուզ,
 տէյի իֆատէ իլէտի:

«Պունա իհթիեար մարքիզ տը Շամրինին վէֆաթ իթտի-
կինի խապէր վէրտիկիմտէ, սարսըլզ տիզ չէօքտիւկիւնիւ
կէօրտիւք, Եիւզիւնիւ էլլերի տէրունինէ ալարագ, կէօզլէրի-
նին եաչարը բարմագ լարընըն արասընտան ագժագ տա իտի,
Սլզէման, ազիզիմ գօնթ, պէօյլէ պիր ազիմ քէտէր հիսսինին
գարչըսընտա, էրմին վէ պէն արթըզ շիւսլէ իթմէտիք:

«Դաբթան ավտէթինտէ, զէվճէսինի, զէվճէմի վէ պէնի,
բրանկալընըն էլլերինի թութմուչ օլարագ կէօրտիւ: Դաբ-
թան՝ պու մէթուպու եաղտըղըմ վագթա գատար շիւս-
հէ իտիեօր, լաքին պու շէյլէրի թարաֆընըգա եազմամա մի-
սաատէ, վէ բրանկալընըն սալը վէրիմէսի իշին թէչէպպիւտա-
թը լազըմէեի իճրա իտէճէկինի վատ իյէեօր: Մուվագ գաթէն
մարքի տը Շամրի գօմանտանըն խըտմէթինտէ օլուպ, քիւ-
րէքտէ եաթմաեաճագ տըր:

«Շիմտի, պագընըզ պու մէթուպու նի՛շին սիզէ եազը-
եօրում:

«Պուրատա պուլունան սահիհ եախօտ զայրը սահիհ մար-
քի տը Շամրի՝ ֆամիլեասընըն, Թուրէնտէ Օրանժըրի իսմին-
տէ պիր շաթօտ պուլունտուղունու պէեան իտիեօր: Վէ սա-
լօնտա տա, քէնտինին սէքիզ տօգուզ եաչընտա պուլունտուղու
զէմանըն չօճուգ լուգ թասվիրի մէվճուտ օլտուղունու խաթըր-
լաեօր:»

Ֆէրնան Ռօշէ՝ բրանկալընըն թասվիրտէքի գըեաֆէթինի
Թարիֆ իթտիքտէն սօնրա, շու եօլան իլավէ իթմիչ իտի:

«Պու թաֆսիլաթը լիւզումսուզ զանն իթմէեին: Պիր տէ-
րէճէ էհէմմիեթի պուլունտուղունու կէօրիւեօրսոււնուգ: Մար-
քի սօլ տիզինի պիզէ կէօսթէրտի: Պունտա, շարապ լէքէսի-
նէ պէնզէր պիւեիւճէք գըրմըզըմը պիր լէքէ վար սըրիֆէն-
տիսի պու լէքէնին՝ ըեսսամ՝ թարաֆընտան կիւզէլճէ ալընըլ
օլտուղունու պէեան իտիեօր:

«Ազիզիմ գօնթ, կէօրիւեօրսոււնուգքի, էկէր սօն վու-
գուաթ տօղրու իսէ, շիւսլէեէ հիչ պիր մահէլլ եօգ տուր:
Պուրատա կէօրտիւկիւմիւկ պիչարէ՝ ասըլ մարքի տը Շամրի

տիր : Թանճարդընըզ վէ Բարիստէ կէօրմիւշ օլտուղունուզ մար-
քի տը Շամրի իսէ սարլ եալանճը տըր :

«Ազիզէմ գօնթ, զիքը իթտիկիմ լթասվիրին մէվճուտիեէ՝
թինի թաստիգ իթմէքիք խըամէթի միւշքիլէսինի էօհատէնի-
գէ իհայէ իյլէմէք իշին պու մէքթուպու եազըեօրում ,վէ պու
պապտէ իլէրիեէ կիթմէզտէն էվվէլ, Երմինին միւհմիսի հազ-
գընտա նէ եաբմագլըղըմը լազըմ կէլտիկի խուսուսընտա ըէ-
եինիդի պէքլէրիմ :

«Մուխլիսինիգ

«Ֆէրնան րօտէ :

Մ. տը Գէրկազ իշպու մէքթուպու պիթիրմէքտէ իքէն,
գաբու աշըլարագ, մատամ գօնթէս Արթօֆուն կէլտիկի խա-
պէր վէրիտի :

Արման՝ աեազա գայգարագ մէզպուրէեի իսթիգ պալէ շի-
թապ իթտի, վէ եիւքսէք սէսլէ,

— Պուլտում, ազիզէմ գօնթէս, պուլտում, տէտի :

— Նէ՞եի պուլտունուզ գօնթ :

— Մարքի տը Շամրինին տերունինտէ պուլունմուշ օլտու-
ղու սէֆինէ հազգընտա մալիւմաթ ալմագ իւզրէ Իսքանիա-
եա մէքթուպ եազտըղըմ սըրատա . . .

— Է՛յ . . .

— Իսքանիատան մէքթուպ ալտըմ :

— Գի՞մտէն :

— Ֆէրնանտան :

Պազգարա սարսըլարագ :

— Ֆէրնանտա՞ն մը, տէյի սօրտու :

— Ֆէրնան մարքիի պուլմուշ :

— Ասըլ մարքի տը Շամրի՞ի մի :

Օլվագըթ Մ. տը Գէրկազ՝ Ֆէրնանըն մէքթուպունու ա-
լարագ Պազգարաեա վէրտի : Օ տախի քէմալը տիգգաթ վէ
թէաճճիւպլէ օգուեուպ :

— Մօնսիէօ գօնթ, մատմագէլ տը Սալլանտըրա հէնուզ իս-

բանհատա տրր, ասըլ յարքի տը Շամրի տէ Իսրանհատա պու-
լունմագտա տրր, իմտի պէն ւօղրու օրսեա կիթմէլիեիմ,
տէտի .

— Սի՞ղ մի .

— Էվվէթ, եարըն կիթմէք իսթէրիմ .

— Եալընը՞զ վը .

— Խայր, յէլէզ թապիպ Տը . Սամուէլ Ալպօեու, վէ մի .
թէվէֆա տօն ժօղէնին օտա խըզմէթճիսի Չախաեը տա պիր-
լիքտէ կէօթիւրէճէեիմ .

— Ֆէրնանա պիր շէյ եազաեը՞մ վը .

— Խայր, չիւնքի սիզին մէքթու պունուզլա պերապեր, պէն
տէ Դատիգստէ վասըլ օլաճաղըմ .

— Պահսը օլունան թասվիրի նէ՞ եսրաճաղըզ .

— Պէն անը էլտէ իտէրիմ .

— Ազիզէմ դօնթէս, պու կիպի ահվալը միւշքիլէ սրբա
սընտա մուվաֆֆագըյեէթինիզէ ալըշժըշըմ տրր . իմտի իս-
թէտիկինիզ կիպի հարէքէթ իտին .

— Սիզալէն եալընըզ պիր շէյ իսթէրիմ .

— Նէ՞ .

— Դատիգստէ մուգիմ Ֆրանսըզ գօնսօլսուենա պիր մէք-
թուպ .

— Պու ադշամ մէքթուպու եազարըմ .

Պատէհու Պագգարա՝ Ֆէրնանըն մէքթուպունու ալարագ ,

— Միւսաատէնիզլէ սալլաւագ իսթէրիմ . զիրա հավի
օլտուղու քեաֆֆէի մալիւմթա ինթիեաճըմ վար տրր, տէտի .

Մուախխարէն մէղպուրէ գալըլպ , գօնթ իլէ թօգալա-
շարագ ,

— Ինշալլահ թէքըար կէօրիւշիւրիւզ , Դատիգստէն սիզէ
մէքթուպ եազարըմ , տէտի .

.....

Իշթէ գօնթէս Արթօֆ՝ Ֆէրնանըն մէքթուպունու ալտըզ-
տան սօնրա տօգթօր Սամուէլի մէքթուպլա խանէսինէ տավէթ

ի թախի։ Այսպարընտա ճէրէեան իտէն միւքեալէմէնին մու-
գատտէմէսինի պիւրիզ։

Գօնթէս, իրթէօի կիւնիւ պիրլիքտէ Իսրանիաեա կիտէ-
ճէքլէրինի տօգթօրա պիւտիրաիքտէն սօնրա, իւսվէթէն տէ,

— Զամբա թէմամիլէ էյիլէչտի՞ մի, տէյի սօրաու։

— Լվվէթ մատամ։

— Պիզէ ըէֆադաթ իտէպիլի՞ր մի։

— Շիւպհէսիզ։

— Պէրապէրիմիզտէ կէօթիւրմէք իւզրէ, միւսթանթիզ-
տէն բուխսաթ իսթիհսալ իթմէլիեիզ։ Քէնտիսինի պու ագ-
չամ պանա կէօնտէրին։

Պազգարա՝ Ֆէրնանըն մէքթուպունու տօգթօրա պիւ-
տիրմէմիչ օլմասըյա,

— Լաբին մատամ, նէ՞ եարմագ իչին Իսրանիաեա կիտի-
եօրուզ, տէյի սօրաու։

— Մարբի տը Շամրիի պուլաճաղըզ։

— Որատա՞ ժը տըր։

— Գատիզստէքի քիւրէքտէ տիր։

Տօգթօր սարսըտը, վէ Պազգարա՝

— Տօգթօր, եօլճուուգ թէտարիքեաթընըզը կէօրիւն,
վէ Զամբաեը պանա կէօնտէրին, տէտի։

— Ֆադաթ գօնթ Արթօլու նէ՞ եարաճաղըզ։

— Անը տա պէրապէր կէօթիւրէճէեիզ։

— Խայր, պու տէտիկինիզ էմրի պասիրէթէ մուվաֆըզ
տէյիլտիր։

— Նի՛չին։

— Զիւնրի հէնուգ էյիլէչմէքտէ օլտուպու պիր գէմանտա
եօլճուուգ իթմէսի՞ եիւզնիւք իթմէսինէ սէպէպ օլպալիլիր։
Լաբին մուպիինիմ օլան տօգթօր պիւր գաչ կիւն պէնիմ եէչ
րիմէ գալապիլիր։ Սէյեահաթըմըզ բէք ուզո՞ւն մու սիւ-
րէճէք տիր։

— Օն պէչ կիւն գատար։

— Օ հալտէ կիտէպիլիլիմ։

Սամուէլ Ալպօնուն հարէքէթինտէն եարըմ սասթ սօն-
րա, Չամբա կէլտի :

Մէրգ ումտա տիվանէլիք էսէրի դալժըջ օլմաերպ, Պագգա-
րանըն էմրլէրինէ ինթիգարէն քէմալը իթաալթ իւզրէ գար-
չըսընտա տուրտու :

Պագգարա . - Չամբա, վագիտէթինիզի էյիճէ տիւչիւն-
տիւնի՞ւզ միւ :

Բօրթիկէզլի սարսըլտը :

Պագգարա . - (տէվամէն .) Սիգ Իսբանիատա իտամա մահ-
քիւմ օլմուչսունուզ տուր . Բարիստէ տէ տօգթօրուն մէսուլիտէ .
թի թահթընտա մահպուսունուզ, վէ տօգթօր՝ թէմամիլլէ
քէսպի սըհհէթ իթմիչ օլտուղունուզու պիտիրտիկինտէ,
թէքրար Ֆրանսա մէմուրիյնի աալիէսինէ թէսլիմ իտիլէճէք-
սինիզ :

Չամբա . - (պու սէօզլէրտէն տիթրէտէրէք .) Լութֆի ի-
տին, մատամ, մէրհամէթ իտին :

— Վէ Ֆրանսա աալիէսի տէ, թահգըզալթ սանէսինտէ
սիզին աալընըզը անլահաճագ տըր :

— Տիմէք պէնի հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթմէք իսթէեօր-
սունուզ :

— Էկէր պանա իթաալթ իտէրսէնիզ սիզի հիւքիւմէթէ
թէսլիմ իթմէտէճէտիմ :

— Պիլիրսինիզ քի, էսիրինիզ օլմաեա հազըրըմ :

— Շիմտիլիք եօլճուլուզ խըզմէթքեարըմ օլմանըզ քեա-
ֆի տիր :

— Եօլճո՞ւ մու օլաճագ սընըզ մատամ :

— Էվվէթ, Իսբանիատա կիտէճէտիմ :

Չամբա . - (տէհչէթլէ .) Իսբանիատա՞ մը... Իսբանիատա՞ մը :

— Էվվէթ :

— Լաքին պէնի օրատա մահքիւմ իթտիլէր... օրատա
հաքիմլէր...

— Օրատա մահքիւմիտէթինիգտէն սօնրա տէօրթ սէնէ
տօն ժօզէնին խըտմէթինտէ պուլունաունուզ :

- Սահիհ տիր, ֆագաթ . . .
- Պէնիմ խրղմէթիմտէ բէք էմին օլաճագսընըզ .
Զամբա . . (պաշընր էեերէք .) Իթաաթ Իտէճէեիմ .
- Շիմտի, սիգի, պէնիմլէ կէլմէեէ նիչին Իճպար Իթտի-
կիմի պիլիեօրմուսունուզ .
- Խայր .
- Մատմազէլ տը Սալլանարէրա Իսբանիատա տըր .
Զամբա . . (տիւգիւն վէֆաթընտան հէնուզ խապէրտար
օլմանարագ .) Վա՛յ . . .
- Տօն Ժօգէնին նասըլ վէֆաթ Իթտիկինի վէ տիւգ տը
Շաթօ-Մաինին նասըլ զէհրլէնտիկինի մատմազէլ տը Սալ-
լանարէրաեա նագլ Իթմէլիսինիզ .
- Ֆագաթ նէ՞ վագըթ մագհարը աֆվ օլաճաղըմ .
- Քէնտիսինէ զանէթ սատըգանէ խրղմէթ Իթմիչ օլտու-
ղունուզ , վէ խրղմէթլէրինիգէ միւքեաֆաթէն պիր պըչագ
տար պէսի ալժըչ պուլունտուղունուզ ատէմին քիւրէեէ կիր-
տիկի եախօտ գաթըլկեահա չըգտըղը կիւն մագհարը աֆվ օ-
լաճագսընըզ .

5

Գօնթէս Արթօֆ վէ մէլէզ թապիպ՝ ագչամըն սաաթ սէ-
քիզինտէ Բարիստէն հարէքէթ Իթտիլէր . Զամբա տա խրղմէթ-
բեար գըեաֆէթիլէ, պուճլարըն ըաքիպ օլտուգլարը բօսթա
արապասընըն էնսէսինտէ օթուրմուչ Իտի . Պագգարա , պու-
տէֆա տախի էրքէք գըեաֆէթիլինէ կիրմիչ , վէ հաթթա սաչա-

ընը էրքէք կիպի քեստիրմիչ օլուպ, միւսթէմիլ քեաթտա սա, քին պիր ֆամիլեանըն օղու օլմասըյլա, միւրէպպիսինին վէ պիր խըզմէթ քեարըն ըէֆագաթըյլա էվրօբատա սէյեահաթա չըզ յըչ կիպի հալտէ պուլունմագտա իտիւ Լեյիլիկէ եիւզ թութմուչ օլան գօնթ Արթօֆուն թէտավիսի մէլէզ թապիպին մուսվինինէ իհալէ իլէ Բարիստէ պրագըլմըչ իտի :

Հարէքէթլէրինտէն երրմի տէօրթ սաաթ սօնրա, Պագարա վէ ըէֆիգլէրի, կիւնէչին պաթմասընտան ազ էվվէլ քիւչիւք պիր շէհիրտէն կէչէրլէրքէն, գօնթէս՝ թապիպէ,

— Ազիգիմ տօգթօր, գանն իտէրիմքի նէրէեէ կիթալի կիմիգի հէնուզ սիգէ սէօյլէմէտիմ, տէտի :

— Աֆվ իտէրսինիզ մատամ, պանա էօյլէ կէլիեօր քի, իսրանիաեա կիտիեծրուզ :

— Էվվէթ, ֆագաթ էվվէլճէ Օրանժըրի շաթօսունա կտէճէեիզ :

— Մարքի տը Շամրինին արագիսինէ՞ մի :

— Էվվէթ :

— Լաքին...

Գօնթէս պիր իշարէթլէ տօգթօրուն սէօղիւնիւ քէսէրէք,

— Մարքի եախօտ քէնտիսինի մարքի թէսմիէ իթտիրէն իսպիս՝ միւշթէրինիզ օլմաղլէ, պէնիմ թէչվիգիմ իւզէրինէ, քէնտիսինի պիր գաչ կիւն Օրանժըրի շաթօսունա կէօթիւրմէսինի Մ. տ'Ասմօլա իխթար իթտինիզ :

— Էվվէթ :

— Իմտի մարքի պու ագչամ Բարիստէն հարէքէթ իտէճէկիւնտէն, եարըն Օրանժըրիէ վասըլ օլաճագ տըր :

— Քէնտիսինէ պէրլէեէճէ՞ք միեիզ :

— Խայր, անճագ պու ագչամ օրատա եաթաճաղըլ :

— Նի՛չին :

— Պու պիր սրրը օլուպ, վագթինտէ անյաեաճագ սընըլ Շու գատարը մալիւմիւնիւզ օլսուն քի, արապաճըմըլ, շաթօեա եագըն պիր հէնտէեէ ուսթալըլա արապաեը տիւչիւրէ՞ճէք տիր :

Տօգթօր՝ Պագագարանըն սօն տագըգանա գատար էսրա-
 ընը սագլատրղընը պիտիկինտէն՝ իսրար իթմէտի. Պիր սաաթ
 սօնրա, գարանլըգ տա քէմալը սիւրաթլէ կիթմէքտէ օլան ա-
 րապա՝ սու իլէ տօլու պուլունան հէնտէեէ տէվրիլմէքլէ, գօն-
 թէս իլէ տօգթօր, թէտպիրլի ոավրանտըգլարընտան, գա-
 գասըգճա գուրթուլտուլար իսէ տէ, Զամբա, սուեուն իչինէ
 տիւշտիւ, վէ արապածը իլէ պէրապէր պաղըրմանա պաշլա-
 տր: Պաղչէտէ պուլունան պազը ամէ է տէրհալգօշուպ, տօգ-
 թօրու վէ կէնճ պիր տէլիքանլը գանն իթտիքլէրի ըէֆիգէ-
 սինի սալիմէն գուրթարտըլար: Եարտըմա գօշանլար իչինտէ
 պիր իհթիեար քիմչէ պուլունուպ, Պագագարա պու ատէմին՝
 Օրանժրրի շաթօսունուն վէքիլխարճը օլտուղունու իշիթմիշի-
 տուկի Անթունան նամքիմսէ իտուկիինի տէրը իթտի: Պու իհ-
 թիեար իքի եօլճուլարըն եանընա կիթտիկի սըրատա, տի-
 կէրլէրի տէ չամուրա պաթմըշ օլան Զամբա իլէ արապանը վէ
 աթլարը չըգարմանա շիթապան օլտուլար:

Արապանըն օգու, պու վագրատա գըրըլմըշ իտր: Գօն-
 թէս տօգթօրա պագարագ:

— Համտ օլտուն գագասըգ գուրթուլտուգ, տէտի:

Իհթիեար. . (չարգասընը չըգարարագ.) Լաքին արապա-
 նը սագաթլանմըշ տըր:

Արապանը. . Մէնգիլիեանհա վասըլ օլմագ իչին տէ տահա
 իւլ ֆարսախլըգ եօլումուգ վար տըր:

Գօնթէս. . Եիմտի նէ՛րէտէ պուլունուեօլուգ:

Իհթիեար. . Օրանժրրի շաթօսունտա. պէն պուրանըն վէ-
 քիլխարճըերմ:

— Գի՛մին մալի տիր:

— Բարիստէ մուգիմ Մ. մարքի տը Եամրինին:

— Թանըրըմ. . . վիգօնթ տ՛Ասմօլուն գաիմ պիրատէրի
 տը, տէյի՛մի:

Իհթիեար. . (քէմալը թէվազու իլէ.) Մատէմքի էֆէն-
 տիլէրիմի թանրեօրսունուգ, արապանըգ թամիր օլունանա տէ-
 կին սիգի շաթօգեա միւսաֆիրէթէն գապուլ իտէպիլիրիմ:

— Բէք էյի, պիզ տէ թէչէքքիւր իտէրիզ:

Պատէհու գօնթէս թամիրաթըն նէ գատար վազըթտա իճրա իտիւէճէկինի սօրտուղունտան, վէքիլխարճ:

— Շաթօտա պիր արապա թամիրճիմիզ վար տըր. բէք ուսթա տէյիլ իսէ տէ, օլտուգճա իչէ եարար, տէտի:

Մուախխարէն գօնթէս վէ սօգթօր վէքիլխարճըն րէֆագաթըյա շաթօեա կիտիպ, պիր ազ պօզուլմուչ օլան պիւեիւք պիր սալաեա կիրտիէր: Ազ սօնրա իհթիեար Անթուան կէլէրէք, արապանըն թամիրի պէչ սաաթտա իճրա օլունա. պիւէճէկինի խապէր վէրտիկինտէն, Պազդարա՝ եօլճուլուգլարը միւսթաճէլ օլտուղունտան պահսպա, պունտան սոլաեար սը գընթը հալի կէօսթէրտի, վէ վէքիլխարճ տա,

— Էֆէնտիմ, շիմտի սաաթ 8 տիր. իմտի պու կիճէկի պուրատա կէչիրմէնիզ հէր վէճհլէ խաեըրլը տըր, տէտի, վէ մուճիպինճէ գարար վէրիմէքլէ, վէքիլխարճըն թէրթիպ վէ էմրի իւզրէ մէրգ ուման եօլճուլար իչին պիր սուֆրա գուրուտու: Էսնաի թաամտա Պազդարա իհթիեար Անթուանա չու եօլտա պազը շէյլէր սօրտու:

— Միւսիւ մարքի տը Շամրի չօգ տէֆա պուրաեա կէլի՞ր մի:

— Հինտիսթանտան աճաթիստէն պէրի սուլա կէլմէմիչ տիր:

— Էօյլէ իսէ, սիզէ էյի պիր խապէր վիրէեիմ. Էֆէնտինիզ եարըն կէլիեօր. Էվվէլըի կիւն քէնտիսինի գլիպիւմտէ կէօրաիւմ, Թուրէնտէքի արագիմէ կիտլճէեիմ տիեօրտու:

— Ֆիլվազը Մ. մարքինին Թուրէնաէ, Սրանժըրի շաթօսունտան պաչգա միւլքիւ եօզ տուր:

— Օ հալտէ էկէր պու ազյամ Բարիստէն հարէքթի իտէրսէ, եարըն քէնտիսինի կէօրիւրսինիզ:

Իհթիեար Անթուան. (պիրտէն պիրէ տիւչարը թէէս. սիւր օլարագ.) Համտ օլտուն ճէնապը Ալլահա, նիհաեթ սէվ կիւլիւ քիւչիւր Ալպերթիմ կէօրէպիւէճէեիմ. Աֆվ իտէրսինիզ մօնսիւօ, Մ. մարքի տիմէք իսթէեօրում. Պէն քէնտիսինի կէօրաիւկիւմ զէման շէօյլէ պիր չօճուգ իտի:

Վէքիլխարճ պու սէօգիւ սէօյլէրքէն էլինի տիվարա տօղ-
րու ուզաթըպ, պիր թասվիր կէօսթէրտի: Գօնթէս տէ էլինէ
պիր լամպա ալարապ տիվարա եագլաչըպ, թասվիր տիգ-
գաթլէ թէտգիգ իտէրէք, Ֆէրնանըն մէքթուպունտա թա-
րիֆ իտիւմիչ օլան թասվիր իտուկինի անլատըղը կիպի, Գա-
տիգ սաէքի պիչարէ բրանկալընըն սէօյլէմիչ օլտուղու շարապ
լէքէսի կիպի լէքէսի տէ միւչահէտէ իյլէտի: Պատէհու,

— Աճաճիպ, պու մարքի՞ մի տիր, տէտի:

— Էվվէթ, սէքիգ եաչընտաքի հալի տիր:

— Ֆագաթ նէ՞ գատար թէպտիլ օլմուչ:

— Պունտան եիրմի սէնէ էվվէքի հալի օլմասըլլա, թա-
պի տիր: միւսինն քիմսէլէրտէ չօճուգլուգլարընա պէնգէ-
եէնէր նատիր տիր:

Պագգարա թէքրար սուֆրանեա օթուրտու, վէ վէքիլխարճ
տա, եագլնտա էֆէնտիսինին ավտէթ իտէճէկի սէվինճիլլէ
տիչարը չրգտը: Այնի վագրթաա Չամբա իչէրի կիրմէքիէ,

— Չա՛մբա, սէն խրըսըղըգ եօլարընը էյի պիլիրսին, շու
թասվիրի կէօրիւեօրսուն ա, պունու պուրատան աչըրմալը:
Տօգթօր վէ պէն պուրատա եաթաճաղըղ վէ սապահըն սաաթ
տէօրտինտէ հարէքէթ իտէճէեիգ, տէտի:

— Բէք էյի էֆէնտիմ:

— Թասվիրի չէրչիվէտէն չըգարըպ էչեամըղ իչինտէ կիգ-
լէմէլի:

Չամբա. - (սէնաաթընտաքի մէհարէթինէ էմին օլան քիմ-
սէլէր կիպի.) Բէք էյի, տէտի:

Չամբանըն կիթմէսինտէն սօնրա տա վէքիլխարճ կէլտիւ-
կինտէն, Պագգարա:

— Վէքիլխարճ էֆէնտի, էֆէնտինիզին տօսթու օլտուղու-
մու սէօյլէտիմիսէ տէ, իսմիմի պիլտիրմէեէ ունութտում. պէն
Պրագիլեա ասըլգատէկեանընտանըմ, վէ միւրէպպիմօլան պու
միւսիւ իլէ պէրապէր Բարիտէ թէֆէրըլըճ սէեհաթը
իտիեօրում: Պիր սէնէ Բարիտէ գալտըմ, վէ մարքիլ բէք էյի
թանըրըմ, տէտի:

— Իսմինիզէ պէքլէտորում, էֆէնտիմ.

Պաշգարա՝ իւզերինտէ մարքիլիք թանը պուլունան պիր
գարթ չըգարրպ, վէքիլխարճա վերտիկի կիպի, արապայարը-
նըն սաաթ տէօրթ տէ հազըր իտիլմէսինի տէ թավսիեէ իթտի.
պապէհու եաթմպգ իսթէտիքլէրինի պիտիրտիկինտէն, վէքիլ-
խարճ պիր խըզմէթճի ճէլպլէ, պու եօճուլար իչին թէրթիպ ի-
տիլմիշ օլան օտալարա մէրգ ումարը կէօթ իւրմէսինի էմը իյէտի

Սապահըն սաաթ տէօրտիւնտէ Ջամբա՝ գօնթէսին օտա
գարուսունու չալտը: Մէգպուրէ գալգմըջ քուպ, թուալէթի-
նի պիթիլմէք իւզրէ իտի: Գարու աչըլտըղընտա, Ջամբա,

— Արապան հազըր տըր, տէտի:

— Թասվիր նէրէտէ տիր:

— Արապատա տըր:

— Պիզիմ ազիմէթիմիգտէն էվվէլ, վէքիլխարճըն, պու
թասվիրին զայպուպէթինի կէօրմէեէճէկինէ էմի՞նմիսին:

— Ջանն իթմէմ: Մալիւմիւնիւզ օլտուղու իւզրէ թասվիր
պիր գարու եանընտա տըր: Պու գարու իսէ սալօնուն իչէրի-
րիսինտէ աչըգ պրագըրտըղընտան, գատրօ թէմամիլլէ կիզ-
լէնմէքտէ տիր: Պունտան գաթինազար վէքիլխարճ հէնուզ
ուեանմամըջ օլտուղունտան, պիր ազ տահա կէճիքիքսէ, պիզ
կիթմիշ օլուրսուզ:

Ջամբանըն հիսապը տօղրու իտի: Գօնթէս աչաղըեա էն
տիկինտէ, արապաեր, արնապանըեր վէ տօգթօրու հազըր
պուլտու: Պու արա վէքիլխարճըն աճէլէթէն կէլտիկի կէօրիւ-
տիւ: Մէրգում օ կիճէ կէճ եաթմըջ օլմասըլլա, ուլգուսու
կէօթիւրմիւշ օլտուղունտան, ախրը խըզմէթճիլէրինտէն պիրի
կիտիպ քէնտիսինի ուեանտըրմըջ իտի: Գօնթէս աճէլէթէն ա-
րապաեա ծթուրարագ:

— Վէքիլխարճ էֆէնտի, սէլամ վէ իլթիֆաթըմը Մ. տը
Շամրիեէ թէպլիղ իտէճէքսինիզ, տէյի՛Նժի, տէյի սօրտու:

Վէքիլխարճ. - (պաչընը էեէրէք.) լմրինիզ պաչըմըն իւս-
թիւնէ էֆէնտիմ:

Քօնթէն՝ մէրգուժուն էլինէ օն ատէտ լուի ալթունու սը-
գըշտըրտը , վէ Զամբաեա իշարէթ իթտիկինտէն , օ տաթի իս-
կէ յէսինէ օթուրարագ , — Արշ , արապանը , տէյի պաղըրտը :

Արապա սիրաթլէ կիթ մէքտէ օյսուն , վէքիլխարճ տա ,
կէնճ էֆէնտիսինին մուվասրլէթինտէն զիտատէ ավուճունտա-
քի ալթունլարը տիւշիւնէրէք , բէնչիբէ վէ գարուլարը գարա-
մագ իւզրէ սաօնա կիրտի , լաքին մարքիւնին չօճուկ լուկ թաս-
վիրինի եէրինտէ կէօրմէեինճէ , բէֆը սէտա իյլէտի :

Այնի վագըթտա պիր խըզմէթքեար իչէրի կիրիպ , կէօ-
զինիւ գըրբարագ ,

— Միւսիւ Անթուն , սիգէ զանիպ պիր շէյ սէօյլէեի՝ մ՝ մի ,
տէտի :

- Նէ՞ տիր .
- Պու քիւչիւք միւսիւ . . .
- Է՛յ .

— Քէլլէմի քէսէրիմ էկէր գատըն տէյիլ իսէ :

— Գատըն էրքէք նէ օլուրսա օլսուն , թասվիրի շամըշ ,
օնա պագալըմ :

— Սահի՞հ մի :

Վէքիլխարճ՝ արապանը գօվալամագ իչին սալօնտան տի-
լաթը չըգտը իսէ տէ , իշ իշտէն կէչմիշ իտի . խըզմէթքեար տա ,

— Շիմտի գատըն օլտուղունա էմինիմ , հէմ տէ մարքիեէ
մուհայպէթի օլմալը քի , թասվիրինի աչըրմըշ , տէտի :

Պու արա իհթիեար վէքիլխարճ նէ եաքանաղընը շաչըր-
մըշ գալմըշ իտի :

.....

Կէլէլիմ պիր մահքիւմիլն պաչը քէսիլտիկի սըրատա ա-
րապատա պայկըն հալտէ պրագմըշ օլտուղուժուկ սանթէ մար-
քի տը Շամրիեէ :

Խաթրըլարտա օլտուղու իւզրէ , Մ . տ՝ Ասմօլ , մէնպարէեի
մէգքիւրէեի կէօրմէմէք իչին օլպիր թարաֆա տէօնմիւշ վէ
կէօզիւնիւ գարամըշ իտի . լաքին խալգըն շամթասընտան :

իտամ մուսմէլէսինին պիթմիչ օլտուզունու անլատըղնտա, կէօզլէրինի աչտը, վէ Բօգամպօլուն պաերլմըչ օլտուզունու կէօրմէսինտէ, հէր նէ գատար պիր բուն գօգլաթտը իսէ տէ, մէրգում անըլամատըղնտան, սէյիսէ, պիր օթէլէ կիլմէքլիկի էմը իթտի. Օրատան՝ շէհրին էն մունթագամ օթէլի օլան Օթէլ Լուի. Օնգա մուվասըլէթլէրինտէ, Մ. տ'Ասմօլ աշաղըեա էնիպ, տէրհալ պիր հէքիմ ճէլպ իթտի, վէ հալէա պայկըն օլան Բօգամպօլ՝ պիր օտաեանագլիտիլիպ, եաթաղա եաթըրըլտը. Պատէհու հէքիմ կէլիպ, սախթէ մարքիեի մուայեէնէ իթտիքտէն վէ վուգուի հալի անլատըղ տան սօնրա, պայկընլըղն թէհլիքէլի օլմատըղընը պիտիբէրէք,

— Ջիեատէ գօրգուտան սինիլլէրի թահրիք. օլունմագլա, պու պայկընլըգ զուհուրա կէլմիչ տիր. քէնտիլիկինտէն կէչէր, լաքին պէլքի մուվագգաթ պիր սաերգլամագ վագը օլուր, տէտի, վէ թէսկին իտիծի պիր իլաճ վէրտի.

Հէքիմին քէչֆի տօղրու չըգտը. Պիր սաաթ սօնրա Բօգամպօլ կէօզլէրինի աչլպ, տալկըն տալկըն էթրաֆա պագտը. Մէճհուլ պիր օտատա պուլունուեօրտու. Գարանլըգ պիր քէօչէտէ օթուրմուչ օլան Փապիէնի տէ էվվէլ էմրտէ կէօրմէտի. Իպթիտա սըթմաեա տիւչար օլարագ,

— Նէրէտէեիմ, տէտի, վէ եաթաղընտա օթուրմաեա սայ իթտի իսէ տէ, միւգթէտիր օլամատը.

Փապիէն՝ եաթաղըն անաղընտա օթուրմուչ օլուպ, իլէրլէմէեէ ճէսարէթ իթմէտի. Պիրտէն պիրէ Բօգամպօլ՝ էլինի աննընա կէօթիւրէրէք,

— Խաթրըմա կէլիեօր... խաթրըմա կէլիեօր... ճէլլատը կէօրտիւմ... գօլլարը չըպլագ իտի... պանա պագարագ կիւլիւեօրտու... պըչաղը պանա կէօսթէրիեօրտու... հա հա հա... տէտի.

Բօգամպօլ՝ մէճնուն կիպի կիւլտիւ, վէ Մ. տ'Ասմօլ եագլաչարագ, էլինի թութմագ իսթէտիկինտէ, Բօգամպօլ քէնտիսինի եիթէրէք,

— Կէրի՛... սիգ տէ պէնի, էօեէ վալիտէմի գաթլիթմիլ,

պօղմուշ օլտուղում իչին թուլթմաեա՞ մը կելտինիդ... ֆա-
գաթ պէն ֆիրար իտէճէեիմ... Պէն՝ Մարն նէհրինտէն գուր-
թուլմուշում... պէնիմիսմիմ... պէնիմիսմիմ... տէտի:

Լաքին պու սաերգլամագլրգ արասընտա ֆիրրինաէ պիր
զիեա հասըլ օլարագ, էմրի պասիրէթ խրափրնտա սէօղ սէօյ-
լէմէքտէն կէրի տուրտու. անճագ իլավէթէն, — Իսմիմի անլա-
մաեա կէլմիշսինիգ, լաքին պիլմէնէճէքսինիգ, տէյի պէեան
կլէտի:

Պատէհու մէրգում, կեան կիւմէքտէ, ալլամագտա, վէ
ուեար ույմագ սէօղլէր սէօյլէմէքտէ, կեան տախի գօրգու վէ
տէհչէթլէ եաթաղընըն արգասընա գատար ըիւճաթլէ «տէֆ
օլ, ճէլլատ, տէֆ օլ՝ տէյի հայգըրմագտա իտի: Պու հալի-
քի սաաթ գատար իմթիտատ իտիպ, պատէհու խասթա ադ-
շամա գատար ուեուտու, ուճանտըղընտա սաերգլամասը կէչ-
միշ իտի:

Մէրգում պուլունտուղու մահէլլտէն տօլաեը թէաճճիւ պ
հալի կէօսթէրմէքտէ իքէն, Փապիէն եանընա եագլաշըպ, ի-
չի անլաթտը. եանի եօլտա իտամ օլունան պիր առէմէ ըասթ
կէլտիքլէրինտէն, պօղուուպ պաերլմըշ օլտուղունու, վէ պու
սէպէպլէ օրաեա կէթիրիտիկինի նագլ իթտի: Պուրաեա գա-
տար Բօգամպօլ պիր տէրէճէ էհէմմիեթլէ տինլէեիպ, լաքին
սաերգլատըղը ֆըգրասընա կէլինճէ, գուլագ թօղլարընա գա-
տար թէրէ միւլէմմա օլարագ, ֆագաթ կիւլիւմսէմէեէ սայ
իտէրէք,

— Պէլքի տէ պիր թագըմ զարիպ շէյլէր սէօյլէտիմ,
տէտի:

— Էվվէթ, ազիզիմ, արապամըզըն գարուլարը էթրաֆըն-
տաքի խալզըն՝ մահըլմհագգընտա սէօյլէտիկի սէօղլէր ֆիք-
րինէ օլտէրէճէ թէհսսիր իթմիշ իտի քի, պիր ալա քէնտի-
նի մահըլում զանն իլլէտին:

— Նէ՛ տիվանէլիք:

— Պիր սաաթ գատար, էօեէ վալիտէնի պօղմուշ օլտու-
ղունու, վէ ճէլլատըն սէնի արատըղընը թէխայեիւլ իթտին:

Յօգամպօյ՝ սահրդլամասր էսնասընտա քէնտի քէնտինի էլէ վէրիչ օլտուղունու միւլահագա իթմէքլէ մէգքիւր սէօզլէր սայքի ագլընա ճիննէթ կէր իրմէք տէրէճէսինտէ թէէսսիր իթտի, լաքին վիգ օնթա տիգդաթլէ պագարագ, անըն ֆիքրինտէ պիր կէօնա շիւպհէ պուլունմատրղընա իսքեաթ օլտու Հաթթա վիգ օնթ՝

— Պունունլա պէրապէր, թէաճճիւպ իտէճէք սէպէպ եօգ տուր, զիրա պունոն էմսայի կէօրիւմիւշ տիւր, տէտի:

— Տօզրու տուր. պէնիմհալիմտէ թըպգը գօնթ Արթօ֊ ֆուն տուէլլօ մէյտանընտա, քէնտինի՝ խասմի գանն իթմէսի կիպի օլմուշ տուր:

— Համտ օլուն քի. — տէյի իլավէ իթտի վիգ օնթ, — նէթիճէսի սէնին իչին այնի օլմաերպ, ագլընա խալէլ կէլմէտի. Հէր նէ իտէ, շիմտի էյի՞ միսին:

— Լեիիմ:

— Պաչըն աղըր տէյի՞մի տիր:

— Խայր:

— Պու ագչամ Օրանժըրիեէ կիտէճէք իգթիտարըն վար ժը տըր:

— Հայ հայ:

— Բէք էյի, թամատան սօերա եօլա չըգարըզ, Հայտէ, չամաչըրընը տէյիչտիր, էսվապընը կիեին, պէն տէ թամ սասաթ եէտիտէ արապանըն հաղըրլանմասընր իխթար իտէեիմ:

Վիգ օնթուն տիչարը չըգմասընտան սօերա Քօգամպօլեա. լընըգ գալարագ, վէ տէրունը օտատա իրի ատըմլար իլէ կէգէրէք:

— Նէ գատար պուտալաերմքի, հայվան կիպի պիր հէրիֆին պաչընը քէստիքլէրի իչին պաերլտըմ, սըթմաեա, սահրդլամաեա իուլթուլտում, Ֆիրար խաթունտան պահս իթտիմ, էկէր պէօլէ պիր վագըա թէքըար իտէճէք օլսա, իչիմ պիթմիչ սահըլըր, էկէր Ֆապիէն՝ պիր ասըլգատէ օլմաերպ, էհլի մէրագ, եանի պիր միւսթանթիգ օլսա իտի, սըր Վիլիամսըն չակիրտինին մահիեէթի թէմամիլլէ մէյտանա չը՝

գաչազ իտի, տէտի, վէ սրը Վիլիամս իսմինի թէլէֆֆիւզ իթ մէսինտէն սօնրա շէտիտ պիր սարսընթը հիսս իլէ.

— Սըր Վիլիամսը թէլէֆ իթմէքլիկիմ բէք ֆէնա օլտու. Ս պէնիմ ագըլ հօճամ իտի. շիմտի քէնտիսի մէյտանտա օլմատրղը ճիհէթլէ գօրգուեօրում... գաթըլկեան պանա պէքլէեօր գանն իտիեօրում, վէ գաթըլկեանը գուրան ամէլէնին շէքիճլէրի գուլաղըմա կէլիեօր... տէյի պէեան իյլէտի:

Այնիճ վազըթտա իչ օտատան Ֆապիէնին աեազ սէսի իշիտիմէքլէ.

— Սահիհէն պէն մէճնուն վէ գօրգազ պիր քիմսէեիմ: Տիլվազը սըր Վիլիամս վէֆաթ իթմիշ տիր, ֆագաթ պէնիմ քէնտիսինէ իհթիեաճըմ վաճը մը տըր... պէն մարքի տը Շամրի տէյի՞ լմիեիմ... Գօնսէքսիօն իլէ էվլէնէճէք տէյի՞ լմիեիմ. «Հայտէ, հայտէ, պիր ազ ճէսարէթ վէ քիւսթախլըզ լազըմ տըր. պու եօլ իլէ հէր շէյէ վասըլ օլունուր» տէր իտի սըր Վիլիամս.

Պատէհու Րօգամպօլ պաշընը եօգարը գալտըրըպ, եիւզիւնտէ սախթէ պիր սիւքիւնէթ հասըլ իթտի:

Ֆապիէն իչէրի կիրտիկինտէ,

— Սուֆրաեա օթուրալըմ, սաաթ ալթը տըր, գարնըն տա ֆէվգէլատէ աճ օլմալը տըր, տէյի պէեան իյլէտի:

Րօգամպօլ. — Տօյրու տուր, բէք իշթահլա եէմէք եէեէճէեիմ պանն իտիեօրում.

Պինապէրին օթէլին ումուճի սուֆրաճընտա օթուրտուլար. Սուֆրատա խայլի զէնկին շիֆթիթ սահիպլէրի, սէրմաեէտարլար, մանիֆաթուրա թիւճճարը վէ սաիրէ պուլունուպ, պունլար օ սապահքի իտամ վազըրաղընտան պահս իթտիքլէրի ճիհէթլէ, Րօգամպօլուն թագեիչի թէքրար պաշլատը:

Նակեան սուֆրատա օթուրանլարտան պիրի թաամըն խիթթամը էննասընտս, — էֆէնտիլէր, պէն մահուտ Գօնիարըն թութուլտուղունու կէօրտիւմ, տէտի:

Վիր շօգ սէսլէր, — Գօնիար քի՞մտիր:

— Քիւրէքտէն գաշմըշ պիր բրանկալը օլուպ, թէթօրա-

սիօն տէ՛վրինին իպթիտալարընտա , քէնտիերի , գաթլ իթմիլ
 օլտուղու գօնթ տը Սէնթ-էլէն տիր տէյի թանըթմը տըր .
 Բօգամպօլ , լէհէսի սօլարագ վէ թէքրար պաերլըր տէ-
 յի գօրգարագ , աեաղա գալգըպ , եավաշ սէսլէ Ֆապիէնէ ,
 — Պու. ատէմլէրտէն սըգըլըեօրում , պուրատան կիտէլիմ ,
 տէտի .

Մ. տ'Ասմօլ , բրանկալը Դօնիար իլէ գաիմ պիրատերի
 գանն իթտիկի շախսըն արասընտա պիր կէօնա միւնասիպէթ
 մէվճուտ օլտուղունու հագըգէթէն ֆարգ ու մէմուլ իտէմէ-
 տիկինտէն , սուֆրատաքի միւքեալէմէեէ տալա էհէմմիեթ
 վիրմէմիշ , վէ սախթէ մարքի տը Շամրինին հէեհէճանը ճէ-
 տիտինէ տէ տիգգաթ իթմէմիշ իտի . իմտի գօլունա կիրիպ ,
 պիրլիքտէ արապալարընա րաքիպէն , իքի սաաթ սօնրա Օրան-
 ժըրի շաթօսունա վասըլ օլտուլար . Ասըլ մարքի տը Շամրի-
 նին՝ չծնուգլուղունու տէրունինտէ կէչիրմիշ օլտուղու պու շա-
 թօ՝ Բօգամպօլա մէճհուլ օլմաերպ , մարքի տը Շամրինին
 վէֆաթընտան պիր գաշ կիւն էվլէլպիր տիլէնճի օ ճիվարտա
 տօլաշմըշ , վէ կիճէ վագթը շաթօնուն պիր խըղմէթքեարըն-
 տան՝ օ կիճէնի միւսաֆիրէթէն օրատա կէչիրմէեի րէճա իթ-
 միշ վէ գապուլ օլունմուշ իտի . Պու տիլէնճի Բօգամպօլիտի .

Օ ազշամը այ մահիթապըյլա հէր թարաֆ թէնվիր ի-
 տիլմիշ օլտուղունտան , արապա , շաթօնուն պաղչէսի թա-
 րաֆընտան կէչտիկի սըրատա , սախթէ մարքի էլինի ուգա-
 թարագ ,

— Իշթէ շիմտի չօճուգլուգ խաթըրէլէրիմ ֆիքրիմտէ
 ուեանըեօր . Օրանժըրի կէօրիւեօրում , իհթիեար Անթուա-
 նըմա աճապա նա՛սըլ սարըլաճաղըմ , տէտի .

Բօսթա արապասընըն ֆէնէրլէրի կէօրիւնտիւկիւնտէ , շա-
 թօճուն խըղմէթքեարլարը՝ կէնճ էֆէնտիլէրի գանն իթտիք-
 լէրի քիմտէեի իսթիգպալէ կէլտիքլէրինտէն , Բօգամպօլ պուն-
 լարա գարշը հիւանի մուամէլէ իպրագ իլէ , վէ էլլէրինի էօր-
 մէլէրինէ միւսաատէ իտէրէք .

— Սապահլար խայր օլուն Մարիօն , սապահլար խայր օլ-

սուն ժօզէֆ, վայ Գաթէրին, սէն տէ պուրատա՞ մըսըն, տէտի .

Եթժիշ եաշընտա պիր աշըր գարը օլան Գաթէրին՝ սա-
տէտիրանէ ,

— Պիզի թանըեօր . . . էֆէնտիժիզ նէ՞ գատար պիւեիւմիւշ,
տէյի պէեան իյլէտի .

— Էլպէթթէ սիզի թանըրըմ տօսթլարըմ, լաքին իհթի-
եար Անթուանըմ՝ նէ՞րէտէ տիր .

— Մ . Անթուան Կ . . . շէհրինտէ տիր .

— Կ . . . շէհրինտէ՞ մի տիր .

— Էվվէթ միւսիւ մարքի .

— Լաքին պիզ օրատան կէլիեօրուզ, հալպուքի քէնտի-
սինի կէօրմէտիք .

— Պու սապահ կիթտի .

Մ . տ'Ասօլ . . . նէ՞ եարմադ իշին կիթտի .

— Բօլիս գօմիսէրլէրինէ արզը շիքեաեթ իթմէք իշին
կիթտի .

— Շիքեաեթ՞ մի .

— Էվվէթ, շինքի պու կիճէ էվիմիզտէ պիր սիրգաթ
վուգու պուլտու .

— Սիրգաթ՞ մը վուգու պուլտու . աճալիպ, ֆագաթ սա-
րիզ քի՞մտիր .

Ժօզէֆ իսմինտէ օլան վէ օ կիճէսի շաթօտա եաթան կէն-
ճին գաթըն օլտուգունու զանն իթժիշ պուլունան խրզմէթ-
քեար շու եօլտա ճէվապա աղաղ իլլէտի .

— Պու պիր դարիպ հիքեաեթ տիր . Տիւն ագշամ, պաղ-
չէժիզին քէնարընտաքի շուգուրա պիր բօսթա արապուսըտիւ-
շէրէք, օգու գըրլար . Արապատա իւշ եօլճու օլուպ . պիրի
կէնճ պիր քիմսէ իտի, վէ դաեթթ էսմէր օլմասըյաճ, աքապա
պէնզէեօրտու . Օ կէնճ, միւսիւ մարքիի դաեթթլէ թանըտըղընր
պիտիրտի .

— Իսմի նէ՞ իտի .

— Մ . Անթուան պիլիր .

— Օ կէ՞նճ մի շալտը .

- Էվվէթ էֆէնտիմ .
- Նէ'եի չալոր .
- Սալօնտա պուլունան վէ Մ . մարքինին չօճուգլուղունու իրաեէ իտէն թասվիրինի .
- Փապիէն վէ Բօգամպօլ՝ թէաճճիւպլէ ըէֆը սէտա իյլէտիլէր .

6

Ժօղէֆ . (տէվամէն .) Օ կէնճ միւսիւնիւն Մ . մարքիի թանըտըղնա իսպաթ՝ մուվասըլէթինի խապէր վիրմէսի տիր .

— Մուվասըլէթիմի՞ մի .

— Էվվէթ մօնսիէօ . Զաթրնըղն եիրմի տէօրթ սաաթա գատար կէլէճէկինիգի Անթուանա սէօյլէտի .

— Աճա՛յիպ , ագիգիմ , խաթրընա կէլմէ'եօր մու հարէքէթինի քիմսէեէ պիտի'րմիչ մի իտին .

— Պիմէմ . . . խաթրըմա կէլիեօր .

— Հաթթա օ միսիւ , միւսիւ մարքիեի իլը ագչամը մէնսուպ օլտուղու սերգլըտէ կէօրմիւչ օլտուղունու տա սէօյլէտի .

— Պու թօհա'ֆ , իւչ այ աըր քի , պէն սերգլըմէ աեա գպիլէ պասմամըլըմ տըր .

Փապիէն կիւլիւմսէեէրէք . — Տիւվագը սէնին բէք զարիպ տօսթլարըն վար տըր . էյլէ տօսթլար քի , էվինտէն խըր'ըղըգ իթմէեէ կէլիեօրլար , հէմ նէ' խըրսըղըգ . . .

— Տօղրուսու պէն տէ պունա թէաճճիւպ իտիեօրում .

Պատէհու սալօնա կիրտիէր . Ժօզէֆ պօշ չէրչիվէերի պուճն-
լարա կէօսթէրտի .

Րօգամպօլ . - Օ կէնճ քիմնէ նասըՆ ատէմ իտի .

— Օրթա պօլլու , սարը սաչը վէ նաղիք վիճուտու իտի .

— Անթուան իսմինի պիլիեօ՞ր մու .

— Էվվէթ , չիւնքի օ կէնճ դարթընը վէրտի .

Մ . տ'Ասմօլ վէ սախթէ մարքի՝ թէանճիւպլէրի արթա-
րագ եէկտիկէրինէ պագըշարար .

Ժօզէֆ . - (տէվամէն .) Պապա Անթուան էյի ատամաըր ,
լաքին պու իշտէ ագըլսըգճա հարէքէթ իթտի .

— Նէ՞տէն .

— Չիւնքի Մ . մարքինին մուվասըլէթինէ պէքլէեեճէք
եէրտէ , իշի հիւքիւմէթէ խապէր վիրմէեէ կիթտի . Պէնճէ՝
պիր թասվիր չալմագ իչին բօսթա արագասըյա կէլէն խըր-
սըզլար ատի խըրսըզլար օլամազլար .

Փապիէն . - Փիվագը պապա Անթուան թէվէքէլի պիւր
ատէմ տիր .

Ժօզէֆ . - (եավաչճա Րօգամպօլա .) Մ . մարքի , միւսաա-
տէ իտէրսէնիգ , սիգէ պիր սըրը սէօլլէեիմ .

— Սէօլլէ .

— Պէն զանն իտէրիմքի , խըրսըգ՝ չալտըղը թասվիրէ բէք
զիեատէ էհէմմիեթ վէրմիշ տիր . Ղալիպա սիգէ աշըգ օլան
պիր քիմսէ օլմալը .

Րօգամպօլ սարսըլտը , վէ օ արա Գօնսէրսիօն խաթընա
կէլտի .

Ժօզէֆ . - (տէվամէն .) Օ տէլիգանլը՝ դատըն օլապիլիր .

Փապիէն , օլ էանատէ միւքեայէմէ իտէնլէրին եագընըն-
աա օլմասըյա , սօն սէօզլէրի իշիթտիկինտէն , գահգահա իլէ
կիւլէրէք ,

— Տօղրուսու պու նէթիճէերի հիչ մէմսւլ իթմէեօրտում ,
տէտի .

Ժօզէֆին՝ մէրգուճ տէլիգանլըբը կէնճ , նաղիք , սարը
սաչը , վէ սագալսըգ պիր քիմսէ իտի տէյի թարիֆ իթմէ .

սինտէ, Բօգամպօլ թէպէսսիւմ եէրինէ, պիր իզթիրապը միււահիշ հիսս իտէրէք,

— Անապա Պազգարա՞ մը տըր, տէյի միււահազա իթ-տի, վէ Ֆապիէն՝ մէրգուժուն գօլունտան թուլթարագ,

— Պու գատար սէվիլմիշսին հա՛, տէտի, վէ գուլաղընա էեիլէրէք, — Լաքին եագընտա Գօնսէքսիօն իլէ էվէնէճէքսին, վէ... տէտի.

Ֆապիէն՝ իֆատէսինի պիթիրմէգտէն, պիր աթըն կէլիշի իշիտիլմէրէ, Ժօգէֆ, — Իշթէ Մ. Անթուան կէլիեօր, տէտի.

Ֆիլվազը կէլէն շախս՝ իհթիեար խրզմէթըեար օլմաղէ, Ֆապիէն՝

— Շիժտի պու մուամմաեր անլաեաճաղըզ, տէտի, վէ պատէհու, — Ազիզիմ, ատամճըղազ սէնի կէօրմէքլէ, սէվինճինտէն էօլէպիլիր, հայտէ Ժօգէֆ, Մ. մարքիեի օտասընա կէթիւր. պէն Անթուանը իսթիզ պալիտէրիմ, վէ հէր շէյի անլարըմ, տէյի պէեան իլլէտի.

Բօգամպօլ՝ ֆիքրի պիր թագըմ թէֆէքքիւրաթը միւէլլիմէ իլէ իշթիղալ իտիլմիշ օլտուղու հայտէ, Ժօգէֆին ըէֆագաթըյա, ասըլ մարքի տը Շամրինին մուսթիրէլէրինտէ օգուժուշ օլտուղու մալի թէնթէլի օտաեա կիրտի, վէ մէզքիւր մուսթիրէլէրի էզպէր պիլտիկի ճիհէթլէ,

— Վալիտէմին եաթտըղը օտա տըր, տէտի.

— Էվվէթ էֆէնտիմ, սիզ տէ պու օտատա եաթըեօրտունուզ.

— Խաթըրմա կէլիեօր.

Բօգամպօլ բէնչիրէեէ եագլաշարագ, այ մահիթապըյալ իհթիեար վէքիլխարճըն աթտան էնիպ, Ֆապիէնի սէլամա-տըղընը կէօրտիւ, վէ, — Պուրատա տըր, տէյի՞մի, կէնճ էֆէնտիմ պուրատա տըր. ա՛հ, պիլիեօրում մօնսիէօ Ֆապիէն պիլիեօրում. Կ... չէհրինտէ պուլունտուղում սըրատա բօսթախանէտէն քէնտիսի իչին պանա պիր մէքթուպ տա վէրտիլէր, սիզին մուֆարագաթընըզտան սօնրա Բարիսէ վասըլ օլմուշ,

վէ օրատան տախի Օրանժըրիեէ կէօնտէրիւմէք իւզրէ բօս-
թաեա պրագըլ՝ըչ :

— Մէքթուպ ասըլ նէ՞րէտէն կէօնտէրիւմիչ :

— Իսրանեատան :

Բօգամպօլ պու սէօզիւ իշիթտիկինտէ սէվինճինտէն ըէֆը
սէտա իթտի, վէ ժօզէֆէ խիթապէն, — Հայտէ օ մէքթու պու
պանա կէթիր, տէտի :

Բօգամպօլ՝ մէզքիւր մէքթուպուն՝ Գօնսէբսիօն թարաֆըն-
տան վիրուտ իթմիչ օլտուղունու միւլահաղա իթմէքլէ գօր-
գուսունու, իզթիրապընը, թասվիրին չալընտըղընը, Պագարա-
եը, վէլհասըլ հէր շէյի ունուտարագ, Մ. ա՛ Ասօլուն, սիր-
գաթ վագըասը իւզէրինէ շաթօնըն վէքիխարճընը իսթիճվապ
իթտիկի հսնատէ, ժօզէֆին կէթիրմիչ օլտուղու մէքթուպու
աչար :

.....

Գօնսէբսիօնուն մէքթուպունտա պէր վէճհի աթի եւ թ
զըլմըչ իտի,

«Տօսթում»

«Սէքիզ կիւնտէն պէրի սիզէ մէքթուպ եագմատըմ :

«Շիւպհէտիզ սիզի ունութ-նուչ օլտուղումտան տօլաեը
Գօնսէբսիօնունուղու իթհամ իտիեօրսունուղ, Լաքին շուրա-
եը պիւմիչ օլուն քի, պունտան էվվէլ օլտուղու կիպի, պու
սէքիզ կիւն գարֆընտա տախի էօմրիւմիւն հիչ պիր տագը-
գասը սիզի տիւչիւնմէքսիզին կէչմէմիչ տիր :

«Սօն տէֆաքի մէքթուպուժու Սալլանտըրատան եագմըչ
իտիմ. վալիտէմ վէ պէն՝ ալթը հաֆթա գատար, թանըմըչ
օլտուղունուղ խայրխահ բէտէրիվիզ իւզէրինէ աղլաեարագ
վէ տուա իտէրէք օրատա գալտըգ : Հալպու քի ճէնապը Ալ-
լահ, պէլքի էօլտիւկիւ սասաթ անը եանընա ալտը :

«Շիմտի տօսթում, չօճուգուղ վէ կէնճիք էօմրիւմիւ
տէրունինտէ կէչիրմիչ օլտուղումհըրնատիէր շէհրինտէն պու

մէքթուպու սիգէ եազրեօրում, տօն Բէտրօ՝ պու շէհր եա-
գընլարընտա, ալչոգ քօն ժօգէերի սէվէն վէ ալթը սէնէ սօն-
րա տօն ժօգէ թարաֆընտան թէլէֆ իտիլմիշ օլան Չինկեա-
նէ գարըսընըն գարընտաշլարը մարիֆէթիլլէ գէհիրլէնմիշ տիր:

«Լաքին տօսթում, թէէմին օլունուգ, տօն Բէտրօնուն
խաթըրէսինէ մէպնի կըրնատիէրէ կէլմէտիմ, Գալպիմ, եա-
լընըզ վէ տաիմի սուրէթտէ սիգին տիր. Պուրաեա, վալիտէմ
իլէ կէլիշիմ, մահգա իգտիվաճըմըզ պիր ան էվվէլ հուսուլէ
կէթիրմէք մագսէտիլլէ տիր:

«Պիրիբսինիգ քի, Իսբանիատա, եաս մէրասիմի գաթիէն
մէրի իւլիճըա տըր, Բէտէրիմին հաեաթը էկէր պիր գաշ
սաաթ թէմտիտ իտիլմիշ օլսա իտի, շու սաաթտա էվլի օլա-
ճագ իտիք, ֆագաթ ճէնապը Ալլահ պունու միւրատ պու-
եուրմատը:

«Վալիտէմ վէ պէն՝ բէտէրիմին նաշլլա պիրլիքտէ Սալ-
լանարէրաեա վասըլ օլտուղումուգտա, Իսբանիա քիլիսէսինին
միւ թէհաիգանը բէհապիյնիւտէն օլան վէ աժճամ պուլունան
կըրնատա սէրքիսդօրսու թարաֆընտան իսթիգպալ օլուն-
տուգ. Միւմաիլէյհ, բահմէթ տուալարընը օգուեուպ, սէքիգ
կիւն պիգիմիլէ պիրլիքտէ գալտը, վէ հարէքէթինտէն էվվէլ
վալիտէմ իլէ կէօրիւշտիւ. Միւլագաթլարընըն մագսէտ վէ
նէթիճէսինէ անճագ պու կիւնլէրտէ վագըֆ օլտում. Շէօյլէքի
աժճամ՝ բէտէրիմին վէֆաթընտան սօնրա, մէմլէքէթիմիգին
ուսուլը բուհանիէսի վէճհլէ, ագալի իքի պուչուգ այ բէսի
իգտիվաճըն կէրի գալմասը լազըմ կէլտիկինի, վէ պունտան
պաշգա ատաթը մահէլլիէնին պու պապտէ տահա շէտիտ պիր
գանուն օլուպ, պունուն խարիճինէ չըգմագլըգ գապիլ օլմա-
արընը, հալպուքի պէնիմտէ պու սըրատա սիգէ օլան շիտտէ-
թի մուհապպէթիմլէ միւղտարըպ օլտուղումու թահթը նագարը
միւթալէաեա ալարագ, միւթէվէֆա բէտէրիմին, պէնի քէնտի
վարիսի ումումիսի թայեին իթտիկինէ, վէ սիգէ տէ, պա մու-
գավէլէ, քէնտի տիւղլիւգ իւնվանընը վէ Սալլանարէրա իսմինի
թէրք իլլէտիկլինէ, հաթթա պու խուսուսըն բէսմէն թաստիգինի

հաշմէթու գրայից հազրէթլերինտէն իսթիտա իթմիչ օլ-տուղունա թէէմին օլտուղտան սօնրա, — Բէք էյի, շիմտի պէն ուսուլը ըո հանիէեէ վէ ատաթը մէմլէքէթէ խալէլ կէ-թիրմէեէրէք, ըէսմի իգտիվաճըն պիր ան էվվէլ իճրասընա մուվաֆֆազ օլուրում — տէմիչ, վէ վալիտէմտէ, — Եյզահ ի-տինիզ Գեռապայժաու, տէտիկինտէ, միւմաիլէյհ, սիննինէ վէ վազը օլան խըտմէթլերինէ մէպնի, գրայից հազրէթլերինին թէվէճճիւհաթընա մազհար օլտուղունու անլաթտըգտան սօն-րա, ախիրէն բէտէրիմին էօհտէսինէ իհալէ իտիմէք իսթէնի-լէն, ֆազաթ անըն վէհաթը սէպէպիլլէ միւնհէլլ գալմըչ օլ-ան Պրազիլիա սէֆարէթինին՝ միւթէվէֆանըն տամատը օլա-ճազ գաթա իհալէ գըլընմասընը իսթիրհամ իթմէկի վատ իթմիչ, վէ մէմուրիեէթի մէգքիւրէ մահէլլինէ իքի այա գա-տար հէր հալտէ կիթմէք իճապ իթտիկինտէն, ըէսմի իգտի-վաճըն պու սէպէպլէ տէրհալ իճրասընտա պիր կէօնա մահ-գուր կէօրիւմէեէճէկինի անլաթմիչ, վէ պու խուսուսըն շիմ-տիլիք պէնտէն կիզի թութուլմասընը իխթար իթտիքտէն սօնրա, իրթէսի կիւն Մատրիտէ կիթմիչ տիր:

Արատան պիր այ կէչինճէ, վալիտէմ վէ պէն Կըրնատիէ-րէ կէլտիք, Սէքիզ կիւն էվվէլ սիգէ մէքթուպ եազմըչ իտիմ, թէքրար եազմազ իսթէեօրտում, վալիտէմ, «Սէքիզ կիւն սօնրա եազ, պէլքի խաեըլը պիր խապէր վէրիրսին» տէտի, Պու սէքիզ կիւն պէնիմ իչին չօգ աղըր կէչտի, զիրա սիզին իլէ մուհավէրէեէ ֆէվգէլաստէ արգում օլուպ, գալպիմ վէ ֆիք-րիմ Բարիտէ օլտուղունու պիտիրմէք իսթէեօրտում:

Մալլանտըրէրատան հարէքէթիմիգտէն էվվէլ, վալիտէմ սէրբիսգօքօստան պիր մէքթուպ ալար, Պունտա իչլէրին եօ-լունտա օլտուղու պիտիրիմիչ, վէ Կըրնատիէրէ կիթմէքլի-կիմիզ իխթար գըլընմըչ իտի:

Կըրնատիէրէ մուվասըլէթիմիգտէ, ամճամըն իքինճի մէք-թուպունու պուլտուզ, Պունտա տա, գրայիցանըն Կըրնատիէ-րէ կիտէն թարիզ իւզէրինտէ քեային Գատիգօ շէհրինտէ օլ-տուղու, վէ միւշարիլէյհանըն թէսատիւֆի օլարազ պիզէ ուզ-

ըամագլըը վատ իլէտիկի, վէ թապիեթիսի, վէ բէտերիմ հագղընտաքի ըիանէթիսի պէեանտէն սօնրա, պէնի տէ թէլըիֆաթըն գատընլար սըրաընա իախալ իտէճէկի, անճագ պու մէսնէտէ կէչմէքիկիմիչին, էվլի օլմագլըղըմ լաղըմ կէլտիկի, վէ պունունլա շունուն պունուն ֆատըու գէմմինտէն տգատէ օլունաճագը իշար գըլընմըլ իտի :

«Օլվագըթ վալտէմ հէր շէյի պանա նագլ իթտի :

«Օնտան սօնրա ճէրէեան իաէն ահվալի տէ սիգէ նագլ իտէեիմ :

«Կըլնատիէրէ մուվասըլէթիմիգ՝ պիր կիւն էվվէլ վուգու պուլմուշ իտի, վէ պէն տէ սիգէ մէթուպ եագմըլ օլտուղըմ հալտէ, օտամըն խըղմէթճիսի օլան Սէբա կէլէրէբ :

«— Մատագէլ, շաթօմուղ աղիմթէլաշ իչինտէ տիր, չիւնքի ճատտէտէն պիւեիւք պիր ալայ կէլտիկի կէօրիւնիւեօր, տէտի :

«Մալիւմեա՛, Կըլնատիէր շէհրի թէրէտէ ինչա իտիմիշ տիր :

«Պէսլէմէ . . (բէնչիրէկի աչարագ .) Ինանմագսանըղ, պա գընըղ մատագէլ, տէյի թէեքիտ իթտի :

«Միլվագը տէրհալ պայգօնա գօշտում, վէ պէն վէ վալիտէմ՝ կէլէն ալալըն գրալիցանըն ալաեը օլտուղունա թէէմին օլտուղումուղտա, անինտէ էսվագըմը կիւնիտի : Վալիտէմէլիմ տէն թութարագ իսթիգպայէ կիթտիք, վէ սալիտանաթ ըրապաը շաթօնուն գարուսունա վիսուլինտէ գարչըլաարգ :

«Գրալիցա՛ էլինի էօրմէմիգտէն սօնրա, վալիտէմէ իթապէն :

«— Տիւշէս, միւթէվէֆա տիւղ կիպի սատըգ վէ միւթագիմիւլ ախէադ պիր պէնտէմին զայպընտան տօլաեը հիգս իտէկէլաիկիմ թէեօսիֆիւ իգհար իթմէքսիլին, իգամէթկեհհընըղըն եագընընտան կէչմէք իսթէմէտիմ, աէտի :

«Վալիտէմ թէքրար գրալիցանըն էլինի էօրտիւ վէ աղլամաեա պաշլատը :

«Գրալիցա իքի սաաթ գատար թէնէզղիւլէն Կըլնատիէր-

ուէ գալըպ, վալիտէմ վէ պէնիմէ՛ ըէտերիմին վէ սիզին իւ-
զերինիզէ կէօրիւչտիւ, էսնաի մուֆարազաթընտա տախի, —
Մատամտը Շամրի. Սալլանարէրա, սիզի տամ տ'օնէօրլի կէ
նասպ ու թայեին իտերիմ, տէյի իֆատէ իյլէտի:

«Ահ տօթում, պու իամ, պու սէօզ՝ պէնիւ ալթիւսթ
իթտի, սէվիւնճիմտէն էօլէճէկիմ զանն իթտիմ:

«Դրալիցա հազրէթլէրի, կիտէրքէն, «Պիր այ գատար
Դատիգ ստէ գալաճաղըմ, սիզի օրատա պէքլէրիմ տիւչէս»
տէտի: Վալիտէմ տէ թէվազու իյլէտի:

« — Աճճամ սէրբիսգօթօ՝ միւշարիլէյհանըն ազիմէթիւնտէն
չէնա կիւն սօնրա վասըլ օլտու, Միւմարիլէյհին Դատիգ մ շէհ-
րինտէ պիր խանէսի օլմազլէ, գրալիցանըն միւտտէթի իգամէ-
թիւնտէ, պիզ օրատա իգամէթ իտէճէեիզ: Վալ կիւնտէն յ օ-
րատան սիզէ մէքթուպ եազաճաղըմ:

«Հէր նէ օլուրսա օլտուն, ազիզիմ, եազընտա Իսրանիա-
եա կէլմէեէ հազըրլանընը: Զէմանը սատտէթիմիզ ուզագ
տէյիլ տիր:

«Հէր եէրտէ վէ տաիմն սիզին օլան

«ԳՕՆԱԷԲՍԻՕՆ»

«Զէյլ. — Վալիտէմին սէլամընը արդ, վէ գըզգարընտաչըմ
Պանչը տէրազուչ իյլէրիմ:»

Բօգամպօլ՝ հէեէճանը ազիմ իլէ իչպու մէքթուպու օ-
գուտու: Պու մէքթուպ՝ իզթիգրապու տէհչէթի արասըն-
տա քէնտիսինէ հիւսնի թէէսիր իթտի: Գօնսէրսիօնուն քէն-
տիեի սէվմէսի, վէ Իսրանիա գրալիցասընըն քէնտի հազգըն-
տա հիւսնի էֆքեսարտա պուլունմասը՝ խասիմլէրինին մահվը
տիմէք օլուպ, քիման գօրգար իտի, իմտի քէպտի քէնտիեէ:

Պէն սահիհէն պիր մէճնունում, սըր Վիլիամպըէպտիւր
տիւկիւմ, վէ օ պուլնամըչ տա պանա, պէն սէնին խտերըլը
րէհպէրինիմ տէմիչ օլտուզու իչին, հէր իւմիտիմ գպիլ օլտու
տէյի զանն իթտիմ... լաքին խալը, պէն էպի օլարագ
վէֆաթ իտէճէեիմ, տէտի:

Պատէհու Բօգամպօյ՝ կիւտիւ, վէ Ֆապիէն իլէ պապա Անթուանը արատը :

Անթուան՝ մէճհուլ եօյճունուն կէլմէսինտէն վէ թասփի-րին չարն՝ մասրնտան էվվէլ վէ սօնրա վուգու պուլմսլ օլան վուգու աթլարը, էն ուճագ նօգթասընա գատար վիգօնթա նագլ իթտի :

Ֆապիէն. Նիհաեէթ ժօղէֆին՝ գատըն զանն իթտիկի
օ կէնճ ատէմին իսի նէ՞ տիր :

— Իշթէ գարթը :

Ֆապիէն մէգքիւր գարթը ալրպ, թամ սալասընա կիր-տի. Մէրգուճ վէ Անթուան օլատա պուլունմսգտալար ի-քէն, Բօգամպօյ՝ իչէրի կիրտի. Ֆագաթ Ֆապիէն ըլլղա եագ-լաչըլ վէ Անթուան տա սըրթընը գաբուեա չէվիրմիչ օլտու-ղունտան, մէրգուլըն իչէրի կիրտիկինի կէօրմէտիլէր. Ֆա-պիէն՝ էլինտէքի գարթը «Մարբի տօն Ինիկօ տը լօս Մօնթէս» ատէյի օգուճասընտա, Բօգամպօյ՝ ըիւճաթ իթտի վէ լէհճէսի սօլտու. Պու իսմ, ըէնտինին, եախօտ գօնթէս տը ֆէրկազը իղֆալէ չալըլտըղը զէման վաղթիլէ գուլլանմըչ օլտուղու սախ-թէ իսմ իտի :

Լարին պէեան իթտիկիմիգ վէճհլէ, Ֆապիէն վէ ինթի-եար Անթուան սըրթլարընը քէնտիսինէ չէվիրմիչ օլտուգլա-րընտան, սարսըլտըղընը վէ տէհչէթլէ ըիւճաթ իթտիկինի կէօրմէտիլէր :

Ֆապիէն. — Իլը տէֆա օլարագ պու իսմ իչիտիեօրում, տէտի, վէ արգասընա տէօնէրէք Բօգամպօլա, — Սէն՝ մար-քի տօն Ինիկօ տը լօս Մօնթէսի ինանրեօրմուսուն, տէյի սօրտու :

Բօգամպօլ. — (օլէսնատէ սօղուգ գանլըլըղընը ըէսպ իտէ-րէք.) Խայր, տէյի ճէվապ վէրտի :

Ինթիեար վէքիլսարճ իսէ, այնի վագըթտա Բօգամպօլա գօչարագ,

— Էֆէնտիճ, սէվկիլի. էֆէնտիճ, տէտի, վէ սախթէ մարքի տէ :

— Կէլ պէնիմ իհթիեարըմ կէլ, չէքինմէ, վէ պանա սա-
րըԼ, տէյի պէեան իլլէտի:

Իհթիեար՝ Րօգամպօլու գուճագլամըջ օլտուղու հալտէ,
ըջըգլարըն թարաֆընա կէօթիւրէրէք,

— Կէլին մօնսէէօ Ալպէրթ, կէլին, պագալըմ չօճուգլու-
ղունուգ գէմանընա պէնգէեօ՞րմուսունուգ, տէտի, վէ չէնա սա-
նիէ գատար տիգգաթլէ եիւզիւնէ պագտըգտան սօնրա, —
Պու զարիպ, սիգի պիլմէեէրէք կէօրմիւշ օլսա իտիմ, ասլա
թանըեամաեաճագ իտիմ, զիրա ասլա պէնգէ մէեօրսունուգ,
տէյի պէեան իլլէտի:

— Փագաթ իհթիեար տօսթում, պէն սէնի կէօրտիւկիւմ
տէ բէք էյի թանըեաճագ իտիմ. պիլի՞րմիսին սայքի հիշ իհ-
թիեարլանմամըջսըն:

Անթուման. . Պունունլա պէրապէր ալթմըջ սէքիգ եաշընա
գատէմ պաստըմ. — (Հալեա սախթէ մարքինին եիւզիւնէ պա-
գարագ.) Փիւլագը բէք զարիպ շէյ տիր, թանըմըջ օլտուղում
մօնսիէօ Ալպէրթէ պէնգէր հիշ պիր եէրինիգ եօգ տուր:

Րօգամպօլ, շիտտէթլէ գալպի չարբարագ, քէնտի քէն-
տիեէ,

— Հայվան հէրիֆ, պէնի ինքեար կէլէճէք գատար քիւս
թախլըղըն օլաճագ մը տըր, տէտի:

Պու արա Փագլիէն սէօգէ գարըջարագ, Րօգամպօլա,

— Տիմէք մարքի տօն ինիկօ տը լօս Մօնթէսի սէն թա-
նըմաեօրսուն, տէտի:

— Խիւտա ալիմ թանըմամ:

— Անըն էշքեալինտէ քիմսէեի՞ տէ մի թանըմագսըն:

— Խայր, քիմսէեի թանըմամ:

Վէքիլխարճ. . Ժօգէֆ՝ անըն իչին պիր գատըն իտի տէ-
յի իտտիա իտիեօր:

Րօգամպօլ. . (քէնտիեի հէր հալտէ թէմքինլի կէօսթէր-
մէեէ ճահտ իտէրէք.) Պու ճիւմլէ իլէ տօսթում, բօլիս գօ-
միսէրինէ կիտէրէք քէյֆիեէթի խապեր վիրմէքլիկին՝ բէք ա-
գիլանէ պիր թէտպիր օլմուշ. . .

Ֆապիէն . . . Պէն տէ օ էֆքերտաւերմ :

Մուախխարէն Ֆապիէն՝ վէքիխարճտան ալմըլ օլտուղու գարթը Բօգամպօլա վէրտի, վէ մէրգուժ տախի պու քեաղըտա պագմագլա, քէնտինին օլտուղունու թանըտը, անճագ րէնկինին սօլմուլ օլմասնտան, էրէյիճէ վագըթլըգ փտուկինի անինտէ անկատը :

... ..

Արատան իքի սաաթ կէչինճէ, սախթէ մարքի տը Շամրի՝ մավի օտատա հէեէճանը աղիմինտէն նսաչի իրի ատըմլար իլէ կէգէրէք, քէնտի քէնտիեէ,

— Արթըգ շիւպհէմ գալմատը, պուրաեա կէլմիլ օլան վէ թասվիրի չալան քիմսէ՝ գատըն տըր, Պագգարա տըր, տիմէքտէ իտի :

Բօգամպօլմէգքիւր իսմի թէլէֆֆիւզ իթտիկինտէ, պաշտան աեաղա վէ իլիքլէրինէ գատար սարօլտը, Պու սրրատա ֆիլըրինտէ տէհչէթլի պիւ շիւպհէ հասըլ օլարագ :

— Աճապա պու թասվիրի նի՛չին չալտը, տէյի տիւլիւնպիւ, վէ օ անտէ, իքի սէնէ մուգատտէմ քիւլիւք վէ խալի պիւր ատա տէրունինտէ պրագմըլ օլտուղու, վէ օրատա թէրքի հաեաթ իտէճէկինէ գանմըլ պուլունտուղու աարլ մարքի Ֆրէտէրիգ. Ալպէրթ-Օնօրէ տը Շամրիի խաթըրլատը, վէ տիթըէեէրէք :

— Սիւպհա՛ն Ալլահ, սիւպհա՛ն Ալլահ, էկէր էօլմէմիլ իսէ, էկէր կէլէճէքսէ . . . եա օ թասվիր . . . աճապա նի՛չին աչըրլտը, տէտի :

Պու արա գաբու չալընարագ :

— Կիրինիզ, տէյի իխթար իթմէքլէ, գաբու աչըրլպ Անթուան իչէրի կիրտի :

Վագըթ՝ եարը կիճէեէ եագըն օլուպ, Անթուան :

— Մօնսիէօ Ալպէր, պու վագըթտա օտանըգա կիրտիկիմտէն տօլաեը աֆվընրզը րէճա իտէրիմ . . . լաքին եիւրիւտիւկիւնիւգիւ իչիթտիմ վէ պէլքի պիւր շէյէ իհթիեաճընըզ վաթ տըր ֆիքըլյէ կէլտիմ, տէտի :

Բօգամպօլ . - (սաքին վէ կիւլէճ կէօրինմէեէ չալըշա՞
րագ .) Հիչ պիր շէյէ իհթիհաճըմ եօգ տուր , տօսթում , լա-
քին օթուր տա պիր ագ կէօրիւշէլիմ :

Անթուան օթուրտու , վէ տիգգաթլէ եիւզիւնէ պագա-
քագ ,

— Սահիհէն մօնսիէօ Ալպէրթ , պու տէրէճէ թէպտիլ
օլմանը՝ զարիպ շէյ տիր , ալէսէվիեէ հէր քէսին իւզէրինտէ
չօճուգլուգ նիշանէլէրինտէն պազըսր գալըր . տէտի :

— Պէնտէ հիչ պիր նիշանէ գալմամը մը ալըր :

— Ասլա , նէ՛ պագըշընը , նէ՛ թէպէսսիւմիւնիւզ այնի
տէյիլ տիր . հէօզիւնիւզ մավի իտի , շիմաի իսէ գըր ըէնկինէ
կիրմիշ :

Սախթէ մարքինին լէհճէսի սօլտու :

Անթուան . - (տէվամէն .) Մէմէտէ օլան չօճուգլար՝ տէ-
յիշտիկի կիպի , զալիպա սիգ տէ Հինտիսթանտա թէպտիլ օլ-
տուճուգ :

— Հագըգէթէն սէնին ագլընա խալէլ կէլմիշ , իհթիեար
տօսթում . Հէր նէ իսէ , սէն շու օտա խըգմէթքեարլըղընը
պաշլա պագալըմ . . . ճիգմէլէրիմ՝ աեագլարըմը ֆէնա սու-
րէթտէ սըգաեօր , պուճարը չըգար , վէ պէնի եալընը պրագ ,
զիրա ուեուեաճաղըմ :

Բօգամպօլ պու սէօզիւ սէօյլէեէրէք պիււիւք պիր գօլ-
թուգլուտա օթուրուպ սաղ տիզինի ուզաթտը . Պապա Ան-
թուանըն խաթըրէլէրինէ կէօրէ , մէրգուժուն իշպու տիզինտէ
մահուտ լէքէ պուլունուպ , պու լէքէ միրուրը գէման իլէ պօ-
զուլամագ իտի :

Անթուան գօլթուգլուճուն գարշըսընտա տիգ շէօքիւպ ,
Բօգանպօլուն էնլի բանթալօնունու եօգարըեա եիթէրէք , ճիգ-
մէեի շէքմէեէ պաշլատը . Պիրաէն պիրէ , չըմինէ իւզէրինտէ
մէվու օլան իքիլամպանըն ըշըր , մարքինին չըպագ տիզի-
նի թէնվիր իթմէքէ , Անթուան թէաճճիւպանէ ըէֆը սէտա
իլէտի :

Բօգամպօլ . - նէ՞ օլտուն , տէյի սօրտու :

Անթուան - Նէ՞ մի օլտում . . . Նէ՞ մի օլտում . . . պու սիգին սաղ տիգինիգ տէ՞յիլ մի տիր :

— Էօյէ եա :

— Իչթէ պու տիգտէ . . .

Օլ վազըթ պապա Անթուան՝ իւք տէֆա օլարագ կէնճ էֆէնտիսինէ շիւպհէլի պիր նազարլա պագտը : Բօգամպօլ իսէ տիթըէեէրէք :

— Նէ՞ շարգը օգուեօրսուն, տէտի :

— Տօղրուեու սէօյլէեօրում :

— Սաղ տիգիմտէ Նէ՞ վար իտի :

— Պօզուլմագ պիր լէքէ :

— Սէն մէճնունսուն :

Անթուան . - (հալէա տիք տիք Բօգամպօլա պագարագ .) Խայր , պէն մէճնուն տէյիլիմ , պու լէքէ . . .

— Բէք էյի , միրուրը գէման իլէ զայիլ օլմուշ տուր Պիլմէ՞գմիսին քի , ինսանլար պիւեիւտիւքճէ թէպտիլ օլուրլար , վէ չօճուգլուգլարը գէմանընտաքի եարալար տա . . .

— Եալան սէօյլէեօրսունուգ . սիգտէքի եարէ տէյիլ , շարրապ լէքէսի օլուպ , հիչ պիր սուրէթլէ պօզուլմագ իտի :

— Հայլա՞գ , սէն պէնի թէքգիպ իտիեօրսուն հա՞ :

— Էվվէթ , սիգ մարքի տը Շամրի տէյիսինիգ , էվվէթ , սիգ պէնիմ էֆէնտիմ տէյիլսինիգ :

Պու սէօզլէր մէրգում եալանճըեա երլտըրըմ կիպի թէէսիր իթտի , վէ իչի պիթմիչ իտուկինի անլատը իսէ տէ , թէմքինինի զայպ իթմէեէրէք :

— Իհթիեա՛ր , պունամը՛շ , էկէր սէնի պու գատար սէվմէսէ իտիմ , վէ էկէր սէն պէնի պիւեիւթմիւշ օլմասա իտին , շու բէնճիրէտէն աշաղըեա աթար իտիմ , տէտի :

Լաքին Անթուան խասիմանէ թավը իլէ տուրարագ ,

— Բէք էյի , էկէր սիգ մարքի տը Շամրի իսէնիգ , կէօքսիւնիւզիւ կէօսթէրինիգ , տէտի :

— Նի՞չին :

— Կէօսթէրինիգ տիեօրում :

— Տիմէք սէն պանա էմրլէր վէրիեօրուն ,

— Պէլքի . . .

— Ութանմա՛ղ

— Մօնսիէօ , էկէր սէօյլէտիկիմ եալան իսէ , պէնի տիւ-
չարը ճէզա գըլապիլիրսինիզ , ֆազաթ կէօքսինիզիւ ա-
չընըզ , եօգսա իմտատ տէյի պաղըրարագ , հէր քէսին մուվաճ-
ճէհէսինտէ իֆատէմի թէէքիտ իտէրիմ :

Պու թէհտիտ Րօգաւպօլա ֆէվգէլատէ թէէսսիր իթմէքլէ՛
պիր արա իհթիեարըն հիւքմիւնէ թապի օլտուղունու հիսս
իյլէտի , վէ մաքինավարի պիր սուրէթտէ եէլէկինին գօքչաւ
լարընը սէօքմէքլէ , կէօմլէկինի աչտը : Օլ վազըթ Անթուան՝
էլինէ պիր լամպա ալարագ , վէ սախթէ մարքինին կէօքսիւ-
նիւ մուայեէնէ իտէրէք ,

— Սօլ մէմէնիզին ալթընտա տէօրիմ քէօչէ պիր եարէ է-
սէրի օլաճագ իտի : Պո . էսէր՝ սէքիզ եաչընտա օլտուղու-
նուզ զէման կէօքսիւնիւզ իւզէրինտէ գըրըլըրչ օլան պիր քէսչ
մէզ թալիմ գըլըճընտան գալմը իտի , տէտի :

Անթուան թէքրար բէֆը սէտա իլէ ,

— Պիր ազ աչաղըտա խանչէր տարպէսինին իւչքէօչէւ
լէ նիչանէսինի կէօրիւեօրում , լաքին քէսմէզ գըլըճըն աչ-
տըղը տէլիք եօգ սուր , տէտի , վէ գուվլէթիճէ ,

-- Սիզ մարքի տը Շամրի տէյիսինիզ , վէ շիւպհէսիզ ա-
նը թէլէֆ իթմիչսինիզ տիր , տէյի թէքրարլատը :

Րօգամպօլ , շտուս օլ սիեէրէք , իհթիեարըն իւզէրինէ
հիւճում իտիպ , պօղաղընտան գավրատը :

Պու արա սախթէ մարքինին լէհճէսի սօլմուչ օլուպ , կէօզ-
լէրի նակեան գան իլէ գըզարտը , պօղաղընտան պօղուգ պիր
նիտա չըգտը , վէ պօղաղընտաքի տամարլար շիչտիկի կիպի ,
տօտագլարը քէնարընտա տախի պէեագ պիր քէօքլէք հու-
սուլէ կէլտի : Անինտէ օլազամէթի , քիպարգատէ վէ ճէնթըլ-
մէն մարքի տը Շամրի դալպ օլուպ , եէրինէ սըր Վիլիամսըն շա-
կիրտի օլան գանլը գաթիլ Րօգամպօլ գաիմ՝ օլտու :

Իհթիեար Անթուան՝ սիննինէ ըաղմէն գուվլէթի օլտու-

ղունտան, քէնտիեի մուտաֆաաեա չալըչտը իսէ տէ, խապիս՝ տէմիր կիպի էլլէրիլէ պողազընտան թուլթմուչ օլտուղունտան, պիչարէ սէս պիլէ չըգարամաեօրտու, վէ պիր թալաֆտան տա, հայտուար մէրգուժ, «սուս օլ, սուս օլ, եօգսա սէնի էօլտիւրիւրիւժ» տիմէքտէ իտի:

Օլ էսնատէ սուաթ եարը կիճէ չալտըղընտա, Բօգամպօլ,
— Հէր քէս ուեուեօր, սէնի էօլտիւրիւրիւժ, քիմսէ իչի-
տէմէզ, տէտի, վէ պիչարէի շիտտէթլէ քէնտի եաթաղընա
եաթըրըպ, գըմըլտանմազ պիր հալէ դօյտու:

Բօգամպօլ՝ պիր ալչազ գարչըսընտա պուլունտուղունսւ
զանն իլէ,

— Եկէր սիւքիւթ իտէճէկինէ տաիր եէմին իթմէզսէն,
սէնի էօլտիւրիւրիւժ, տէյի պէեան իլլէտի:

Լաքին Անթուան՝ մէրգուժա թահգիրլէ պագաը, վէ քէն-
տինի գուրթարմաեա չալըչտը:

Բօգամպօլ. - (տէվամէն.) Սուս օլուր իսէն, սէնի գէնկին
իտէճէեիմ, սանա եիւզ պին ֆրանգ վէ պաղչէնին ուճուն-
աաքի էվի վիրէճէեիմ... չիւնքի սէնին էֆէնտին վէֆաթ իթ-
միշ տիր: Հէր քէս պէնի ասըլ մարքի զանն իթմէքտէ տիր,
վէ տօղրուսունու սէօյլէսէն տէ, քիմսէ սանա ինանմաեաճազ
աըր: Ճէվապ վէր, սըրըրմը սագլաեաճաճըմըսըն:

Բօգամպօլ, պու արա իհթիեարըն պօղազընը պիր ազ
պրազ վըշ օլտուղունտան,

— Գաթիլ, տէֆ օլ գալիլ, տէյի պաղըրտը:

Բօգամպօլ. Էօյլէ իսէ, չիմտի իչլն պիթտի, տիեէրէք,
պիչարէնին պօղազընը աֆհա զիեաաէ սըգաը, վէ իւզէրինէ
չըգարազ, տիզինի կէօքսիւնէ տաեաթաը:

Լաքին Բօգամպօլ, մէրգուժու պօղազիլըքէն, պօղմա-
աը, զիրա բարմազլարընըն եէրի կէօրիւլէպիլէճէկի կիպի,
Անթուան կիպի հալինտէն խօշուտ պիր քիմսէնին սուի գազա
իլէ թէլէֆի նէֆա իթմիշ օլտուղուն տա իհթիմալաէն կէօրիւլէ-
եէճէկինտէն, նիւզուլ իսապէթլէ ցիւճէթէն վէֆաթ իթմիշ
օլտուղունա իհթիմալ վէրտիրմէքիլի տիչիւնաիւ. պինապէ-

րին եաթադտա եիւզ իւսթիւ եաթրրտըգտան սօնրա, քէ տի գրավաթընտաքի թօբլուեու չըգարըպ, զէվալլընն էն- սէսինտէքի շուգուր եէրէ սօգտու, թօբլու իլիկինէ գատար կիրտի: Իշթէ պունուն նէթիճէսի օլարագ մէրգուժսատըգ վէ ֆէտաքեար էմէքտար եաթա, տա էօյլէ պիր շիտտէթլի հա- ընքէթտէ պուլունտու քի, Բօգամպօլ, օտանըն օրթասընա տիւշտի: Մուախարէն եաթադա տօղրու կիտէրէք, Ան- թուանըն գըմըլտանմատըղընա թէէմին օլտուդտան սօնրա, էլինէ պիր լամպա ալար, վէ թօբլուեու չէքիպ չըգարտը:

Թօբլու պէլլիսիգճէ պիր աէլիք աշմըլ օլուպ, պունտանձ հիւզի պիր գան տամլամագտա իտի: Հայտուտը մէրգուժ իշպու գանը բարմաղըլյա սիտի, վէ թօբլու տէլիկինին՝ Իհ- թիեարըն պէեագ սաշարը ալթընտա գայպ օլտուղունա իս- քեաթ օլտու:

Քէնտի քէնտիեէ տէ շու սէօղլէրի սէօյլէտի:

— Գու ատէմին վէֆաթը սէպէպինի անլամագ իչին, հէր հալտէ ուսթա պիր հէքիմ օլմալը տըր: Ճէլպ իտիլէճէք զջան քէօյլուն ճէրրահը իտէ, միւթէվէֆանըն էօլմէսի՝ նիւզուլ ի- սապէթլէ ֆիւճճէթէն վուղու պուլմուշ օլտուղունա իքի է- լիլլէ թէէմին իտէճէք աիր:

Բօգամպօլ՝ թօբլուեու ալտըգտան սօնրա միւթէվէֆանըն պօղազըլյա պիլէքլէրինի թէտգիգ իտիպ, պունլարտա հիշ պիր թաղեիգ էսէրի կէօլմէտի, վէ քէնտի քէնտիեէ:

— Էկէր շու ահմագ հէրիֆին գուվլէի հաֆըզասը պու տէրէճէ միւքէմէլ օլմաեարագ, շարապ լէքէսինի խաթըլյա- մըլ օլմասա իտի, իսթէտիկի գատար եաշամասընա վէ վէքիլ- խարճըլըմտա գալմասընա հիշ պիր մահղուր պուլունմաեա- ճագ իտի, տէտի, վէ պատէհու թուալէթ օտասընըն գաբու- սունու աշարագ, նաչը գուճագլատը, վէ օրաեա նագլիտիպ, պիր քէօշէտէ եաթրրտըգտան սօնրա, իւզէրինի պիր թաղըմ էօրթիւլէր իլէ հըֆը իթտի: Մուախարէն ֆիքըրինտէն:

— Շիմտի քէնտիմի թէմամիլլէ պէրի իւզղիմէ չըգարմաչ շարէսինի տիւչիւնմէլիեիմ: Հէրիֆի եաթագ օտասընա կէօ-

Թիւրիւպ, էսփապընը սոյտուգտան սօնրա եաթաղընա եաթըրժալըերմ: Հալպուքի եաթաղ օտասը նէ՛րէտէ տիրոտէյի միւլահագա իլլէտի:

Րօղամպօյ՝ Թուալէթ օտասընըն գաբուսունու գաբաերպ քիլիտի վէ անախթարը տա եէտինէ ալարագ, էլինտէ պիր մում Թութուուղու վէ աեագլարընըն ուճունա պաստըղը հալտէ, սօֆաեա վասըլ օլտու:

Իքի սէնէ էվվէլ, Րօղամպօլ, տիլէնճի գրեաֆէթինտէ օլարագ, գրըմըղը պիր սագալ իլէ Օրանժըրի սէյֆիէսինէ կէլտիկինտէ, բէք չօգ շէյլէրի Թէտգիգ իթմիշիտի իսէ տէ, իհթիեար Անթուանը Թէլէֆ իթմէք մէճպուրիեթինտէ պուլունահաղընր ասլա քէչֆի իթմէմիշ օլտուղունտան, մէրգու մուն եաթտըղը օտաեր անլամագ մէրագընտա պուլունմալը իտի:

Օրանժըրի շաթօսու վասի օլուպ, ֆագաթ սէքէնէսի ճէման սէքիգ քիշիաէն իպարէի պուլունատուղունտան, Րօղամպօլուն եաթտըղը տաիրէտէ պէլքի քէնտիսիլլէ պիչարէ Անթուանտան պաշգա քիմէսնէ պուլունմամագտա իտի: Մէրգու մուն պու եօլտա տիւշիւնմէեէ հագգը օլուպ, չիւնքի քէնտիսի օտասընտա սօլաշըրքէն, օլսատըգ էմէքտար՝ աեագ սէսի ալարագ, վէ պէլքի տէ օտասընըն եանընտա կէգտիկի սըրատա պու սէսի իշիտերէք գաբուսունու շալմը վէ իչէրի կիրմիշ իտի: Րօղամպօյ՝ պու միւլահագա իլէ սօֆանըն պօեունտան եիւրիւտիւ: Տաիմա աեագլարընըն ուճունա պասարագ օթուգ ատըմ գատար ալտըղը հալտէ, պիր գաբունուն արգասընտան ճիւզի ըլըգ միւշահէտէ իլլէտի: Օլվագըթ էլինտէքի մումուն ըլըղընը սէճտիւրտիւ, վէ քէմալը իհթիեաթլէ իլէրլէեիպ, կէօպիւնիւ մէգքիւր գաբունուն քիլիտ տէլիկինէ գօյտու: Իլք տէֆա նագարը տիգ գաթընա թէսատիւֆ իտէն շէյ՝ պիր լամպա իլէ պու լամպանըն եանընտա մէվղու կիւմիւշտէն պիւեիւճէք պիր Թիւթուն Թապագասը օլուպ, պու թապագաեր, իլք ագշամը վէքիլիսարճըն էլինտէ կէօրմիւշ իտուկինի խաթըրլատը:

Բողամպօլ՝ պիր միւտտէթ իչէրիեի տինլէեիպ, հիչ պիր սէս ալմաեընճա, իւզէրինտէ օլան անախթարըյլա գարուեու աչտը: Գարու սէսսիզճէ աչըլտը, վէ օ խապիս տուխուլինտէ, օրասընըն՝ պապա Անթուանըն եաթագ օտասը իտուկինէ շիւպ-հէսի գալմատը:

Եաթագ տաղընըգ օլուպ, իհթիեար էմէքտարըն, եաթ-մաեա հազըրլանըրքէն, էֆէնտիսինին նէգտինէ ալտէթ իթմիչ օլտուզու անլաչըլմագտա իտի:

Բողամպօլ, պիր իսկէմլէ իւզէրինտէ իհթիեարըն բամուգ-տան եաբըլըչ օլան թագեասըյլա եաթաղըն աեագ թարա-ֆընտա տախի եիրմի սէնէտէն պերու դուլլանըլմագլա աչըն-մըչ վէ եսկիմիչ պուլունան գանավա բանթուֆլասընը կէօրտիւ:

Լամպանըն վէ թապսգանըն եանընտա, հէնուզ պաղըն-տան չէօգիւլմիչ օլարագ ժուրնալ տ'ինտրէ-Լուար նամ զա-զէթա պուլունուպ, պաղընըն իւզէրինտէ մաթպու օլարագ, Վրանժըրի շաթօսունուն վէքիլի ումուրը մօնսիէօ Անթուան) ատրէսի եաղըլմըչ իտի: Բողամպօլ՝ պու նիչանէեի կէօրիւնճէ, գաթան թէրէտտիւտիւ գալմաեըպ, գարուեու եարը աչըգ պրագտը, վէ մուժունու եագարագ օտասընա կիթտի:

Եաթօտա հալէա տէրին պիր սուսուգ հիւքմ իաիեօրտու:

Սախթէ մարքի թուալէթ օտասընա կիրիպ, իհթիեարըն նաչընը ումուզունա ալտը, վէ պունուն աղըրլըղընը պիլէ հիսս իթմէեէրէք, եանընտաքի օտաեա ալտէթլէ, նաչըն էսվա-պընը սօեուպ, թագեասընը պաչընա կիտիրտիքտէն սօնրա եաթաղընա եաթըրտը, վէ եօրկանընը տա չէնէսինէ գատար չէքտի: Էլհասըլ մէրգուժ ույգուտա իքէն վէֆաթը վուգու պուլմուչ թալրը վէրիպ, իւզէրինէ մում գօնուլան մասաեը եանընա տօղրու կէօթիւրտիւ, վէ զազէթաեը տախի՝ կիւեա եաթմագտան էվվէլ օգուժուչ տուր կիպի աչըգ օլարագ եա-նընտա պրագտը: Մուախիարէն լամպաեը սէօնտիւրտիւ:

Եալընըպ պիր միւչքիլ՝ մէրգուժու հարէքէթինտէ տուր-տուրտու: Քէնտի քէնտիեէ,

— Էլպէթթէ պու հէրիֆ՝ անախթարը գարուսու իւզէրին:

տէ օյարագ եւթմագ, վէ գաբուեու իչերտէն գաբար իտի: Շիմտի պուրատան տիշարը չըգձագ, վէ գաբուեու տա իչերտէն գաբարը պրագձագ իչին նէ՞ եաբձագ լազըմ՝տըր, տէտի:

Բօգամպօլ էթրաֆա կէօզ կէզտիրտի: Պապա Անթուանըն օտա՞ր վասի օլուպ, իւչ գաբուսու պուլունձագ տա իտի: Պունջարտան սալօնա նազըր օլան գաբու՝ մէրգուձուն նազարը տիգ գաթընը ճէլպ իթմէքլէ, պունուն քիլիտլի օլտուղունա թէէժին օլտուգտան սօնրա, ատաթը գատիմէսի վէ ճհլէ տաիմա իւզէրինտէ սագլատըղը խանչէրինի չըգարտը, վէ պունուն իլէ գաբու սիւրկիւսիւնին զէմպէրէկինէ պասմագլա, գաբու աչրտը: Խապիս՝ սալօն գաբուսունա գօշուպ, իւզէրինտէ օլան անախթար իլէ պունու աչարագ, սօֆանա չըգտըղընտա «գուրթուլտում» տէտի:

Պատէհու թէքրար էօլինինն օտասընա կիրիպ, գաբուեու իւզէրինտէն գաբատը, վէ էլինտէքի մուձու իլէ սալօնա կէչիպ, գաբուեու իւզէրինտէն չէքտի, վէ պունուն սատէմէսիլէ, զէմպէրէք եէրինէ կիրիպ, քիլիտլէնտի: Բօգամպօլ, քէնտի քէնտիեէ տէ,

— Շիմտի պագալըմ, Պապա Անթուանըն ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթմէմիչ օլտուղունու իտտիանա քի՞մ ճէսարէթ իտէպիլէճէք տիր, տէտի:

.....

Իրթէսի սապահ էրքէնճէ սախթէ մարքի տը Շամրի՝ սաքին վէ կիւլէր եիւզ իլէ. էնիշթէսինին օտասընա կիրիպ, Գօնսէբսիօնուն մէթուպունու կէօսթէրտի: Մ. տ'Ասձօլ՝ իչպու մէքթուպու տիգ գաթլէ օգուտուգտան սօնրա, — Չանն իտէրիմքի, պիր ան էվվէլ Իսբանիա թապիլիեթինէ կիրմէքլիկի տիւշիւնիւեօրսուն, տէտի:

Մ. տ'Ասձօլպու սըրատա պազը միւլահագաթ տախի պէեան իտէճէք իքէն, շաթօտա պիրտէն պիրէ ֆիղան ու ֆէրեատ իշիտիլտի, վէ խըզմէթքեարլարտան պիրի իչէրի կիրէրէք, — Ա՛հ, մօնսիէ՛օ, մօնսիէ՛օ, նէ՛ ֆէլաքէթ... տէլի պէեան իլլէտի:

— Վիզօնթ. — Նէ՞ սէյլէօրսուն ժօզէֆ.

— Մ. Անթուան...

— Էյ...

— Վէֆաթ իթտի... եաթաղընսա էօլմիւշ պուլունտու.

Րօգամպօլ, - Իհթիմալի եօգ աուր, տէյի նիտա իթտի,
հաղըբի պիր թէէսսիւֆ հալի կէօսթէրէրէք.

7

Եիմտի Իսրանիաեա ավտէթ իտիպ, Ֆերնան Րօշէ իլէ կէնճ զէվճէսինին՝ Գատիգօ լիման գօմանտանը գարթան Բէտ-րօնուն խանէսինտէ թաամ իթմէլէրինտէն թաղըրիպա օն պէշ կիւն սօնրաքի ահվալէ նագլը քէլամ իտէլիմ.

Հիւքիւմէթ գօնաղը գանտիլլէր իլէ տօնատըլմըշ օլուպ, Իսրանիալը Էհալինին իղտիհամը գօնաղըն էթրաֆընտա թօք-լանմըշ օլտուղու հալտէ, օն պէշ կիւնտէն պէրու տէնիգ հա-մաւլարընա տէվամ իթմէք իւղրէ Գատիգօ շէհրինտէ օլուպ, Փուգարա մէնֆաաթընա օլարագ շէհրին իտարէի պէլէտիէ-սի թարաֆընտա թէրթիպ իտիլմիշ օլան պիր էյլէնճէտէ հա-զըր պուլունմանը վաա իթմիշ պուլունան գրալիցանըն մու-վասըլէթինէ պէքլէմէքտէ իտիլէր.

Սապահըն թամ սաաթ տօգուզունտա, գօնաղըն ճիվա-րը արապալար իլէ տօլմուշ օլուպ, արապալարըն հեր պիրի իլէ կիւզէլ գափալիլէր վէ գատընլար կէլմիշ իտիլէր. Թէր-թիպ իտիլմիշ օլան իշպու պալօ էյլէնճէսի՝ գօսթիւմէ օլուպ,

հէր տէվրին, հէր սալթանաթըն, հէր մէմէքէթին բարագ վէ գէնկին գըբաֆէթլէրի պունտա կէօրիւմէքտէ իտի .

Իշպու պալօ՝ սաաթ աօգուգտան եարը կիճէեէ գասար տէվամ իթմէք իւգրէ թէրթիպ իտիւմիշ օլուպ, տավէթլիլէր, մասքէլէրինի չըգարըպ չըգարմամագտա մէէզուն իսէլէր տէ, գըրալիցանըն մուվաօըլէթինտէ, պէրաի հիւրմէթ ու ըրաեէթ քեաֆֆէի մասքէլէրին չըգարըլաճաղը մուգարըրէր իտի . Սաաթ աօգուգ չալաըղը գէման պիր Փրանսըգ գալէշ արապասը՝ գօնաղըն պիւեիւք գաբուսունտա տուրտու . Իքի էրքէքլէ պիր գատըն պու արապատան աշաղըբա էնտիլէր . Պիրինճիսի՝ օն պէշինճի Լուի գըրալ գէմանընըն սերայլը գըբաֆէթինտէ վէ գըլըճըլը օլուպ, այնի տէվրէ մախսուս պիր գըբաֆէթտէ պուլունան կէնճ վէ կիւզէլ պիր մարքիզին գօլթ ուղունա կիրմի իտի .

Իքիսի տէ մասքէսիգ օլուպ, տավէթլիլէրտէն չօգլար՝ մէրգ ումլարը, պիր այտան պէրու թէաթրօտա, տէնիգ քէնարընտա վէ ումումի մէսիրէլէրտէ չօգ տէֆա ըասթ կէլմիշ օլտուգլարընը խաթըրլատըլար .

Պունլար՝ Մ . վէ մատամ Ֆէրնան Բօշէ օլուպ, ըէֆագաթլարընտա պուլունան քիմսէ իսէ, Բուսիա խասսա ասաքիրինին միւլազիմլէրինէ մախսուս պէեագ վէ մավի պիր իւնիֆօրմա կիեինմիշ իտի . Մէրգում սագալսըգ, սարը սաշը վէ աթէշի կէօզիւ պիր տէլիգանըլը օլուպ, թավը ու հարէքէթի՝ սէպաթը իսպաթ իլլէմէքտէ իտի . Պու տէլիգանըլը, ըէֆիգլէրի կիպի մասքէսիգ իտի .

Մէրգում՝ Մ . վէ մատամ Բօշէնին մաեէթինտէ պիրինճի սալօնա կիրտիկինտէ, Ապէնսէրրաթլարըն գէմանընտաքի Իսրանիանըն Մօր գավմընա մախսուս էլպիսէլի պիր քիմսէ եանընտա պուլունան թունուս ըիճալը գըբաֆէթինտէ պիր քիմսէեէ ,

— Շու Բուս իւնիֆօրմալը տէլիգանըլը քի՞մ տիր, տէյի սօրտու .

— Պիր Բուս տուր .

— Սահիճ պիր Բո՞ւս մու տուր :

— Եվվէթ :

— Իսմի նէ՞ տիր :

— Ըսքի եախօտ օֆ իլէ խիթամ պուլան վէ կիւճիւլըլէ
թէլէֆֆիւզ իտիլէն պիր իսմ տիր :

— Նէ՞ գատար վագրթտան պերու Գատիգստէ տիր :

— Իւչ կիւնտէն պերի :

— Նէ՞րէտէ իգամէթ իտիեօր :

— Օթէլտէզ Ասթիւրիտէ :

— Հէբ պիլտիկիւնիգ պո՞ւ մու տուր :

— Եվվէթ :

Տիկէր Իսբանիալը . — Խիւտա ալիմ, գատըն կիպի կիւ-
զէլ տիր :

— Օլապիլիր, անճագ պագըչընտա՝ էրքէքիկէ մախսուս
չիտտէթ ու սէպաթ մէվճուտ տուր :

Պուճար, պու եօլտա կէօրիւչմէքտէլէր իքէն, Բուսիալը
գապիթ պիրիւնի արանարագ սալօնլարտան կէչտի : Արատըզ
լարը քիմսէեի՝ քէնտիսի վէ Ֆէրնան Բօչէ պուլտուլար : Պու
քիմսէ՝ լիման ասքէրի գօմանտանը գարթան Բէտրօ իտի :

Կէնճ Բուսիալը իլէ գարթան սէլամլաչտըլար . պատէհու
գօլգօլա կիրէրէք, կիւնտիւզ կիպի գանտիլլէր իլէ թէնվիր
զըլընձըչ օլան պաղչէլէրէ էնտիլէր, վէ խալի պիր կէչիտ
պուլտուգլարընտա, շու վէճհլէ արալարընտա կէօրիւչտիւլէր :

Բուսիալը գապիթ . — Մուվաֆֆագ օլտոճնո՞ւզ մու :

— Եվվէթ մատամ :

— Սուս . պէնի մօնսիէօ տէյի չաղըրընըգ պուճտան պաչ-
գա ֆրանսրգճա կէօրիւչէլիմքի, տահա զիեատէ էմրի պա-
սիրէթէ մուվաֆրգ հարէքէթ իթմիչ օլալըմ :

— Բէք էյի :

— Սէօյէեիւն պագալըմ, նէ՞ եաբտընըգ :

— Պու սապահ սերաի գրալիեէ կիթտիմ, վէ գրալիցա հազ-
րէթլերիւնտէն պէնի իսթիճվապ իթմէմէսիւնի ըէճա իլէ, տու-
խուլիէ պիլէթի ալտըմ : Եալընըգ, պէնիմ նազարըմճա, մատ-

տէ՛ Իսրայելացիներն էն կիւղէլ իսիմէրինաէն պիրինին նամուս ու հայսիեէթի իւղերինէ օլտուզունու պէեան իյլէտիմ՝

Բուսիալը զապիթ վէ գօմանտան եան պէ եան օթուրտուլար վէ արալարընտա միւքեալէմէեէ շու վէճհլէ տէվամիլէտիլէր՝

Գօմանտան. Պաղընըզ, նէ՛ թարզ բրօկրամա սալիք օլաճաղըմ՝

Բուսիալը զապիթ. և Տինլէեօրում՝

— Պիր ազտան օ կէլէճէք տիր. պալօտա, մասքէսինի չըզարմաեա ճէսարէթ իտէմէեերէք զալէպէլիք իչինտէ սօլաչաճագ տըր՝

— Բէք էյի՝

— Եարը կիճէեէ պիր չարեէք գալարագ կիտէճէք տիր՝

— Սօ՞նրա՝

— Գրալիցանըն նահիմէթինի միւթէագըպ թէքրար պալօեա կէլէճէք տիր՝

— Օլվագըթ մասքէսինի չըզարաճագ մր տըր՝

— Ղալէպէլիք չօգ օլտուգճա, չըզարմաեաճագ տըր՝

— Էօլլէ իսէ, նիչի՞ն գրալիցանըն մուվասըլէթինտէն էվլ վէլ պալօտան հարէքէթ, վէ միւշարիլէյհանըն ազիմէթինտէն սօնրա ավտէթ իյլէեօր՝

— Ազիղէմ . . . ափվ իտէրսինիզ, — տէտի գարթան կիւլէրէք, — ազիղիմ գօնթ, բէճա իտէրիմ, շուրաեք ալ շիւնիւ նիւզ քի, հիմաեէմիզ ալթընա ալմըշ օլտուզումուզ քիմսէ նէ տէրէճէ պիսուչ վէ պիկիւնահ օլսա, հէնուչ բէսմէն իեաաէի նամուս իթմէմիշ տիր. պինապէրին մէթ պուսի մուֆախիսալմըզըն պուլունտուզու պիր մահէլլտէ անըն տախի պուլունմասը միւշարիլէյհա հագգընտա զաեէթ թահգիրամիզ տիր՝

— Հագգընըզ վար տըր՝

— Իմտի գրալիցանըն ազիմէթինտէն սօնրա ավտէթ իտէճէք տիր՝

— Փագաթ տիկիթի . . .

— Տիկէրի պալօտա գալաճագ տըր՝

— Եապը օլմասընա բաղմէ՞ն մի՝

— Շիւպհէսիգ պայօեա կէմէսի տէ, գրալիցանըն տամ
տ'օնէօքիւ օլտուղու իշին փիր: Գրալիցանըն ազիմէթիւտէն
սգնրա տախի պայօտա գալաճագ տըր, չիւնքի միւշարիլէյհա,
էյգահաթընը վիրմէքսիզին, պու խուսուսու իսթէեէճէք տիք:

— Գրալիցա պու պապտէ սիգէ պիր շէյ սօ՛րմաւը Վը:

— Խայր, չիւնքի տիզլէրինէ գաբանարագ, քէմալը լեճն
վազու իլէ, Զաթը հաշմէթանէլէրինիզտէն իսթիրհամ իյլէտիկիօ
լութֆ՝ րէք էօկի պիր ասըլզատէ խանէտանընը պէլքի պիւ
եիւք պիր նամուսուղուգտան գուրթարաճագ տըր, տէտիմ:

— Օ հալաէ, հէր շէյ սըրասընտա տիմէք տիք, տէյի
բուսիարը գապիթ պէեան իյլէտի:

Պատէհու ճէպինտէն սիեահ գատիֆէտէն պիր յաքէք
գարարագ, պուսուսիա կիւզէլեիւզիւնիւ կիզէտիքաէն սօնրա:

— Նիմտի գօմանաան, միւսաատէ իտինիզ քի, կիտէեիմ.
հիմսէէմիզ ալթընտա պուլունան քիմսէեի կեօգէթմէք իս
թէրիմ, տէտի:

— Բէք էյի, մօնսիէօ... գօնթ...

— Աֆվ իտէքսինիզ, պիր սէօզ տպհա մէօլէեիմ:

— Սէօյլէեին:

— Տիկէրինին կիեէճէկի սիեահ տօմինօնունուսուղու իւ
զէրինտէ կիւմիւշ գօրտէլատան պաղ պուլունաճաղընա է
մի՞նմիսինիզ:

— Էվվէթ:

— Օլպիրի:

— Օ ատի էպապընը կիէինմիշ օլաճագ տըր, անճագ
եիւզիւնտէ յաքէ պուլունաճաղընաան, գըեաֆէթի գարիպ
կէօրիւնէճէք, վէ շայեանը թէէսօիւֆ հագըգէթ հագընտա
քիմէանէ շիւպհէ իթմէեէճէք տիր:

Մուախիարէն գաթման իլէ կէնճ քէքիգի պաղլէտէն սա
լօնա կէչիպ, պիրիպիրինտէն այրըլտըլար:

Գարթման՝ Ֆէրնան Բօշէ իլէ գէվճէսինի արատըղը սըրա
տա, իքինճիսի, հէր տալէթլինին իսթէր իսթէմէզ կէլմէեէ
մէճպուր պուլունտուղու սալօնա կիտիպ տուրագ, վէ հագ-

գընտա սեօյլէնէն սեօզլէրէ էհէմիեթ վիրմէեերէք պէքլէտի .
 Չէնտ տագըգատան պէրու գօյունու պիր սանտըղա տա՛ն
 եաթարագ պէքլէտիկի հալտէ, զարիպ գըեաֆէթլի պիր աւ
 տէմ կէլմէքլէ, հազըրունուն ֆէվգէլատէ մէրագընը ճէլպ իթ
 տի . Մէրգում, օրթա պօյու վէ պիչիմի օլուպ, կէրչի էնլի
 մասքէ սիլլէ ելուգիւ գաբանմըչ իտի իսէ տէ, թավըրընտան՝ կէնճ
 օլտուլու անլաչըլմագտա, վէ եիւրի եիւշիւ վէ հէր հարէքէ-
 թի՝ ասըլգատէկեանա մախսուս օլմասըլա, կիեչնտիկի գը-
 եաֆէթէ պիւպիւթիւն միւթէնագըզ պուլունմագտա իտի .
 Գու ատէմ՝ կիւմիւշիւ պէգաէն բանթալօն, գըրմըզը եուն-
 լու ճաքէթ, վէ բրանկալըլարա մախսուս քիւլահվարի պիր
 թագեա կիեիւմիչ իտի .

Մէրգում իչէրի կիրտիկի սըրատա, հէր թարաֆտան,
 — իշթէ պու ֆէվգէլատէ զարիպ գըեաֆէթ, տէտիլէր .
 Եիրմի եաչլարընտա կիւգէլ պիր գատըն . — Գահս իտէ-
 րիմքի պու պիր ինկիլիգ տիր .

— Սահի՞հ մի մատամ .

— Եալընըզ ինկիլիգլէր՝ պու եօլտա ֆէվգէլատէ շէյլէ՛
 իճրա իտէրլէր .

Օլունատէ գարթան Բէտրօ կէչմէքտէ օլտուղունտան,
 կէնճ գատըն .

— Սէօյլէեին գօմանտան, մահպուսլարընըզը սի՞գ մի պու-
 րաեա տավէթ իթտիսիգ, տէտի .

Դաբթան . - (կիւլէրէք .) էն բեամիլլէրիսի տավէթ իթ-
 տիմ, մատամ, ֆագաթ պունտան գօրգմաեընըզ . . . զաեթթ
 նամուսլու տուր .

Բրանկալը եօլունա տէվամիթտիկի սըրատա, գօմանտան
 եանընտան կէչտի . Բուսիալը գապիթ մէրգումու թաագիպ-
 լէ, իւշիւնճիւ սալօնտա եանընա վասըլ օլտու, վէ էլիլէ
 ումուղունա վուրտու .

Բրանկալը էնսէսինէ տէօնէրէք, պիր միւտտէթ թէրէտ-
 տիւտտէ գալտը .

Բուսիալը . - Մօնսիէօ, պագգարա օյնա՞րմը սընըզ՝

Բրանկալը . - (սարսըլարագ, եավաչ սէսլէ .) Էվվէթ .

— Բէք էյի, պէնիմէ կէլին .

Ջապիթ՝ մէրգուսուն գօլթուղունա կիրիպ, տէրունինտէ
րագս իճրա իտիւմէեէն քիւչիւք պիր սալօնա կիրտի. Օտատա
պիր գաչ քիչի եավաչ սէսլէ կէօրիւչմէքտէ օլուպ, Բուսիալը՝
գօլունու բրանկալընըն ուսուղու իւղէրինէ վաղ իտէրէքր պիր
քէօչէտէ օթուրմուչ օլան սիեահ սօմինօլու պիր քիմսէեի
կէօթէրտի .

Պու սօմինօլունուն ուսուղունտա կիւմիւչիւ գօրտէլարաբ-
ան պիր տիւեիւմ պուլունմագտա իտի .

Բուսիալը . - (բրանկալըեա .) Կէլինիգ, տիեէրէք, իքիսի
պէրապէր սօմինօլուեա եագլաչտըլար. Իչպու սօմինօլու՝ տէ-
րին միւլահագաթ իչինտէ կէօրիւնիւպ, շիւպհէսիգ քիւրէք
վէ բրանկալը կիպի շէյլէր ֆիքրինտէն գաթիէն ուղագ պու-
լունմագտա իտի .

Մէրգուս, պունլարըն եագլաչմասընտա սարսըլտը, վէ
բրանկալը գըեաֆէթինի կէօրտիւկիւնտէ, տիւչարը տէհչէթ
օլու .

Լաքին Բուսիալը գապիթ, քէնտիսինէ, — Գօրգմաեընըգ,
սէնօրիթա, պալօտա թէսատիւֆ օլունան բրանկալըլար բէք
մուխաթարալը օլմազար, տէտի .

Տօմինօլու, շիւպհէսիգ մասքէլի պալօ իչինտէ պուլունտու-
ղունու խաթըրլաեարագ, պէեագ վէ ինճու կիպի տիչլէրիլէ
կիւլիւմսէտիկի՝ մասքէսինին տանթէլասը արասընտան միւչա-
հէտէ օլունտու .

Բուսիալը գապիթ . - (խսբանեօլճա .) Կիւղէլ սէնօրա, Ֆը-
րանսատան կէլիեօրսունուգ, տէյի՛մի .

Տօմինօլու՝ թէհանճիւպ ալէամէթի կէօթէրէրէք .

— Պէնի թանըեօ՛րմուսունուգ, տէյի սօրտու .

— Էվվէթ, իսմինիգի անլամագ իսթէրմիսինիգ .

Մէրգուս՝ գապիթ՝ այնի վագըթտա սօմինօլունուն գու .
պաղընա էյիլէրէք, — Իսմինիգ Գօնսէբսիօն տուր, տէտի, վէ
պատէհու եանընտա օթուրուպ, ֆրանսըղճա ,

— Պրաննատան կէլՎիչ օլտուղունուզ իչին, եանընըզ եադլաշմաեա ճէսարէթ ալտըմ, տէյի իլավէ իթտի:

— Միզ Պրանսը՞զմըսընըզ:

Պոնսէքսիօն պու սիւալի իթտիկի սըրատա, տիգգաթի Ռուսիալը զապիթէ պագմագտա, վէ սէսի մէճհուլու օլմատըղըն. տան, մէրգուժու նէրէտէ կէօրմիւշ տիւր տէյի տիւշիւնմէքտէ իտի:

Ռուսիալը զապիթ. — Պէն Ռուսիալըերմ, վէ իւնիֆօրմամը տա, թէպտիլի գըեաֆէթ օլմագ իչին կիյմիշիմ տիը, ֆագաթ տօսթուժա կէլինճէ... (բրանկալընըն էլինտէն թուլթուպ, մատմագէլտը Սալլանտըրա օլան տօմինօլուեա թագտիմ իտէրէք) պիը բանկալը տըր սէնօրա, ֆագաթ զաեթէթ եիւքսէք պիը ասըլգատէ խանէտանա մէնսուպ տուը, տէյի պէեան փյէտի:

Բրանկալը՝ կէնճ գըզա օլտէրէճէ ինթիրամիլէ սէլամ վէրտի քի, մէզպուրէնին գօրգուսու զաիլ օլտու, վէ մէրգուժու եանընտա օթուրմաեա տավէթիէ,

— Ասըլգատէկեանտան օլտուղունուզու մէմուլ իտէրիմ, տէտի:

Ռուսիալը զապիթ՝ բրանկալընըն գուլաղընտան, լիուսուսիլլէ իսմինիգի աղընըզտան գաշըրմամաեա տիգգաթ իտինիգ տիեէրէք, պիթթագըրիպ օրատան սիվիշտի: Անըն կիթմէճինտէն սօնրա, Պոնսէքսիօն՝ լաթիֆ պիը սէսլէ,

— Մօնսիէօ, սի՞զ տէ մի Պրանսըզօընըզ, տէյի սօրտու:

— Էվվէթ, սէնօրա:

— Շիւպհէսիգ Բարիտէն կէլիեօրսունուզ:

Բրանկալը մահգունէն պաշընը սալլաեարագ,

— Թէհասիւֆ իտէրիմ քի սէնօրա, եիրմի սէնէտէն պէրու մէմլէքէթիմի կէօրմէմիշիմ տիը, տէտի:

— Միգլի սէնէ՞ մի:

— Էվվէթ սէնօրա:

— Պա՞շ եաշընտասընըզ:

— Թագըրիպա օթուզ եաշընտաեըմ:

— Օն եաշընտա՞ օլտուղունուզ զէմա՞ն մը մէվէքէթինի .
 զի թէրք իթտինիզ .

— Էվվէթ .

— Իսրանիատա՞ մը իգամէթ իտիեօրունուզ .

Բրանկալը սարսըլարագ .

— Օն պիր այտան պէրի Գատիգատէերիմ, լաքին էվվէլ-
 ճէ... տէտի վէ թէրէտտիւտ կէօսթէրտի .

Գօնսէքսիօն . Սիզի տինլէեօրում մօնսիէօ .

Բրանկալընըն հիւսիւնլիւ վէ մահզունանէ սէտասը Գօն-
 սէքսիօնա թէէօսիր իթմէքտէ օլուպ, մէրգում իֆատէսինի
 շու եօլտա իլէրի կէօթիւրտիւ .

— Մա՛տմագէլ, պազը քերրէ էյլէնճէ իչինտէ, սիզին կի-
 պի եաս էլպիսէօի կիեինմիշ պիր գատըն, վէ պէնիմկիպի տէ,
 օ էլպիսէեի կիեինմէեէ հազգը օլմաեան պիր էրքէք պու-
 լունուր .

— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրունուզ .

— Պէնիմ եասըմքիմսէեէ կէօրիւնմէզ սուրէթտէ իսէ տէ,
 գալպիմին թա քիւհնիւնտէ տիր .

— Տիւչարը իզթիրա՞պ մը օլտունուզ .

— Հալէա օլուեօրում .

Մէրգում պու սէօզլէրի օլ տէրէճէ աճրգըլը պիր սու-
 թէթտէ թէլէֆֆիւզ իթտի քի, կէնճ գըզ պունտան միւթէէս-
 սիր օլտու, ֆապաթ բրանկալը՝ իֆատէսինի իլէրի կէօթիւ-
 թէրէք .

— Մատմագէլ, սիզէ թագտիմ օլունմագ լութֆունու
 իսթիրհամ իթտիմ . Սիզ, եէկեանէ մուհապպէթիմի հավի
 օլան Բարիս շէհրինտէն կէլիեօրունուզ պէնիմ կիպի մէնֆի-
 տէ օլան պիր քիմսէ իչին իսէ, վաթանտան, վէ անտէ թէրք
 իթմիշ օլտուղում քիմսէլէրտէն պահս իթմէքլիք՝ պիւեիւք
 պիր իգպալ տրր . Մա՛տմագէլ, սիզին իչին, պէնտէնիզէ, կիւ-
 զէլիկի գատար խայրխահ պիր գըզ տըր տէտիլէր . պէնտէ-
 նիզ տէ սիզէ միւրաճաաթ իթմէկէ թէրէտտիւտ իթմէտիմ,տէտի
 Պու սէօզլէրտէն սօնրա պիր միւտտէթճիք սուսլուգ վա-

գը օյառու, Գօնսէբսիօն՝ Թանըմսեարաց գահաբեմի ետքաբ իթմէք իսթէեէն քէնտինի պու մէճհուլ քիմսէ ինէեարնորդ քալմասընտան սօլաեը էնտիչէ հիսս իթմէկէ պաշլաաք իսէ տէ մուախտարէն անվալէ վագըք օյմագըք մէքագըքսա:

— Սիգէ մի ֆիտ օլապիլի՞րմիեիմ, մօնսիէօ, տէտիք

— Պանա, Բարիստէն պահա հտինիդ. ջ հսմի իչիթմէքիլի պէնիմ իչին էն պիւեիլք սաատթթ տիր:

Իքի սաաթ գատար բրանկալը ինէ կէնճ գըք, սայթի խալի օյուպ, տէրունինտէ քագս իճրա իտիլմէեէն քիւչիլք սալօնտան այրըլմատըլար. Բարիստէն, Ֆրանսատան, վէ Թարիսին պու կիւնքի ախլեագ ու անվալինտէն կէտրի չտիլէք: Քօգտաքն պէրու նէֆի իտիլմիչ օլան պու Ֆրանսորդ իչիլ, Գօնսէբսիօնուն հէր պիր սէօղիլ. պ'ը պէ ալէ վէ սատէտիլանէ թէանճհուպ ու հայրէթէ սէպէպիեէթ վիրմէքտէ իտի:

Նակեան սաաթ եարը կիճէ չալմագըլա, բրանկալը սարսըլարագ անէլէթէն անագա գալգտը:

Իգնսէբսիօն՝ մէրգուվուն երգիւնէ թէանճիլպանէ պագտըղընտան,

— Աֆվ իտէրսինիդ սէնօրա, սիգտէն վուֆարագաթա մէճ պուրում, տէտի:

— Նէ՞րէեէ կիտիեօրսունուլ:

Մէրգում բարմաղընը՝ մասքէսիլլէ եարը կիլլէնմիլ օլան տօտագըլարը իւզէրինէ վալ իտէրէք:

— Պունու սէօլլէեէմէմ, տէտի, վէ կէնճ գըզըն էլաիլլէնլի էլինի թութարագ:

— Սիլգ սաաթ իւչտէն էվվէլ պալօտան մուֆարագաթ իթմէեէճէքսինիլ, տէյիլմի, տէյի պէեան իլլէտի:

— Նի՞չին:

— Չիւնքի պէն սաաթ իւչտէ ալտէթ էտէճէեէիլ:

Բրանկալը՝ շիւպհէսիլ գիեալտէ իյգահաթ վիրմէեէ մէպուր օլմամագ իչին, մէգպուրէեի սէլամաեարագ տիչարը շըգտը:

Գօնսէբսիօն՝ եարնորդ քալտըղընտա, տիկէր պիր սալօնա

կեղերէք, զալեպէլիք իշինտէ նապէտիտ օրաու, Քէնտի քէնտի ետէ տէ,

— Մէյլու թէվէճճիւհ խուսուընըն էսրարի պիր դանուն օրաուդու ինքեար օղիւնամագ, Շնէ զարիպ գընաֆէթի ա-տէմ մատքէտինի ասլա չըգարմատը, վէ պու մա, շիւպհէտիգ ըմտէնին նազարը տիգ գաթընը ճէյ պ իթմէտի, Լաքին սէսինտի, թապը ա հարեքէթիտտէ պիլմէմ էօյլէ պիր հալմէվճուտ ուրը բի, պանա ֆէվգէյատէ թէէսսիր իթտի, Պու ասէմ բէք չօգ ֆէյաքէթլէրէ, պէնպաթիթլըգլարա տիւչար օրմուչ, ֆազաթ թալիի նասագընը թէմաթիլէ կիգի սագլամագ իսթէ-էօր, տէտի.

Մէգպուրէ շիւպհէտիգ օրատան չէքիմէք իւզրէ իքէն, Բուսիալը կէնճ գապիթ իչերի կիրմէքլէ, Եանընա կիթտի, Մէրբուս էյան մատքէլի օղուպ, սէյամ վէրտիքտէն սօնրա,

— Եարընը գ մըտընըգ սէնօրա, տէյի մօրաու.

Գօնսէքօիօնս - (Քրանսարգճա) Իվվէթ մատմագէլ.

— Տօթուու նէ՞ Եարաընըգ.

— Սատթ Եարը կիճէ չարաղը սըրմտա, պիրտէն պիրէ մաֆարագաթ իթտի.

— Մէպէպինի պիլիեօրում, լաքին պու սըրը պանա աիտ օղմարըղընտան, սէօյլէեէմէմ, Սագաթ սէնօրա, էկէր պէնիմ քէնտի սըրըրմը անլամագ ինթէմէ իտինիգ, պէլքի սիգէ ճէվապ վէրիւր իտիմ.

— Սի՞գ մի.

— Շիւպհէտիգ.

— Տիւնք սիգին տէ պապը Եարաընըգ վար աղը.

— Հէմտէ զարիպ Եարաըմ վար աղը.

— Լաքիմ սիգին Եարաընըգըն պանա մաղա չումուլի օլ-մամալը աղը.

— Եանըլընօրսուուու.

— Սիգին Եարաընըգ իլէ պէնիմքիլէր արասընտան նէ՞ միւ-նասիպէթ վէ նէ՞ ըապըթա օլապիլիւր, Պէն սիգի թանըմաեօ-րուս մենսիեօ.

— Սահի՛հ տիր, լաքին պիզ Բարխտէ, ճէմիյեթ իչինսէ պիրիպիրիմիզէ թէսատի ֆ իթմիչիզ տիր:

— Վա՛յ:

Մատմագէլ տը Սալանտրէրա՝ ֆիվադը պու պըրատա հագըզի պիր հայրէթլէ պերապեր, շիւպհէ կէօսթէրտի:

Բուսիալը զապիթ. — (սէօզէ տէվամիտէրէք.) Թանրուրդ լարընըզտան, հաթթա մահրէմ տօսթլարընըզտան բէք չօղունու թանըրըմ:

Գօնսէբսիօն եէնիտէն սարօքլարագ:

— Սահի՛հ մի, տէյի թէքրարատը:

— Հիքեաեէնիզին պիր գըսմընը տա սիզէ պէեան յի՛ս տէպիլիրիմ:

— Լաքին սիզ քի՛մ սինիզ:

— Կիւզէլ սէնօրա, միւլահագա իտինիզ քիւ, պալօտա, հաթթա մասքէլի պալօտա պուլունուեօրուզ, պէն տէ մասքէմին վերտիկի միւսատէտէն ճէպարէթ ալարագ, սիզի մերագտա պրազապիլիրիմ:

— Տիմէք քիմ օլտուղունուզու սէօլլէմէեէճէքսիննիզ:

— Խայր, լաքին պունա մուգապիլ, պիլտիկինիզ բէք չօզ շէյլէրի խաթրա պրագտըզտան սօնրա, պիլմէտիկինիզ բէք չօզ շէյլէրի տէ խապէր վրէճէեթմ, Մէսելա, իքինճի նիշանընըզ օլան տօն ժօզէնին նասլլ վէֆաթ իթտիկինի պիլիրիմ:

Գօնսէբսիօն, բէֆը սէտա իթմէքտէն քէնտիեի մէնն իթտի, վէ մասքէսինին ալթընտա լէճճէի սօլտու:

Բուսիալը զապիթ. — Մ. տը Շաթօ Մաիլին նասըլ վէֆաթ իթտիկինի տէ պիլիրիմ:

Բօզամպօլ՝ տիւզիւն վէֆաթընը Գօնսէբսիօնտան կիզէմիշ օլտուղու ճիճէթլէ, մէզպուրէ:

— Մ. տը Շաթօ Մաիլին վէֆաթը՞մը, տէտի:

— Եվվէթ:

— Վէվա՞թ մը իթտի:

— Հօբա շաթօսունու զիեարէթ իթմէք իւզրէ, Ֆրանչ:

Գօնթէնէ կիթմէք իչին Բարիստէն մուֆարագաթ իթտիկինիզ կին վէֆաթ իթտի :

— Փագաթ , պու շէյլերէ վագըֆ օլտուղունուզ հայտէ , սիզ քի՞մ սինիզ :

— Սէ՛նօրա , ինիֆօրժամտան կէօրիւօրսունուզ քի , պէն Բուսիա իմքէրաթօրու հագրէթլէրինին խասսա ասաքիրի մուլազիմիեիմ :

— Պունտան՝ իսմինիզին նէ օլտուղունու անլաեամամ :

— Իսմիմ Արթօֆ տուր :

— Արթօֆ մու :

— Էվվէթ . Պու ան մալիւմիւնիւզ օլան պիր իսմ տիր . — Պէն զէվճէսի թարաֆընտան ալտասարտըզը ըիվաեթ իտիլէն պիչարէ գօնթ Արթօֆիուն Էագըն ագրապասընտանըմ . Գօնթուն վագըրասընը Էլպէթթէ իչիթմիչսինիզ տիր :

— Էվվէթ :

— Պիչարէ՛ զէվճէսինի պաշտան չըգարան Մ . Բօլան տը Գլաեէ իլէ տուէլլօ իթմէք իւզրէ իքէն , ագլընա խիֆֆէթ կէլմիչ տիր :

— Պիլիօրու . շիւպհէսիզ պու մալիւմաթը գօնթէստէն ալտընըզ :

— Հէբսինի տէյիլ , պագըրընը անտէն ալտըմ :

Չապիթ՝ գօնթէս իսմինին Գօնսէբսիօնա բէք տէ խօշթէէսսիր իթմէտիկինի կէօրտի . Պատէհու ,

— Սէ՛նօրա , շիմտի սիգէ , պիլմէտիկինիզ պիր խուսնուսու պիլտիրմէքիկիմէ միւսաատէ իտէ՞րմիսինիզ , տէտի :

Գօնսէբսիօն . — (պիր տէրէճէ վագիֆէսիզլիքլէ .) Սիզ պիրսինիզ :

— Գօլուժա կիրմէեէ մուվաֆֆագաթ իտէ՞րմիսինիզ :

— Բէք էյի . ֆագաթ պէնի նէ՞րէեէ կէօթիւրէճէքսինիզ :

— Պաղչէլէրէ :

— Նի՞չին :

— Թանըչլարընըգտան օլուպ , Գատիքստէ պուլունտուղունու մէմուլ իթմէտիկինիզ պիր քիմսեեի կէօթէրմէք իչին :

— Սահիհէն յօնսիէօ, սիգ էսրտրի պիր շախտընըգ:

— Սէ'նօրա, էսրարընըգտան պիր գըսմը մախլամիւմ օլտուս գունա սիգէ սէօյլէ մէտիւմ մի:

Գօնսէբսիօն՝ պու խուսուստա շիւպհէ կէօսթէրտիկինտէ կէնճ զապիթ:

— Տո'ւրունուզ, սիգ տիւն, նիշանընըգ մարքի տը Եամրի-
կէ մէքթուպ եագտընըգ, տէտի:

Կէնճ գըզ լէֆը սէտա իթտի, գալպի շիտտէթէ շարբ-
մաեա պաշլատը, վէ էլի՝ Բուսիալը զապիթին գօյու իւզէ-
րինտէ տիթրէտի: Տագաթ շախտը մէճհուլ՝ քէնտի իւզէրին-
տէ օլտերէնէ պիր թէէսսիրի զարիպ հասըլ իթմիշ թտի քի,
պունա իթթիպաէն պէրապէրինճէ կիթմէքտէն կէքի տաէրմա-
աը: Եվիէէմիրտէ էֆքեարը զարիպցեէ, վէ մէճնունանէ պիր
իւմիտէ զահիպ օրաքազ, քէնտիսինէ կէօթէրիլէնէք օլմա
թանըշ շախտըն՝ եագընտա զէվճէսի օլաճագ պուրունանմար-
քի տը Եամրի իտուկինի զանն իլէտի: Պունլար պաղչէլէրէ
տօղրու կիթտիքիլէրի էսնատէ կէնճ զապիթ:

— Սէ'նօրա, պու հարէքէթիսին սէպէպի եալընըգ սիգի
մէքազտա պրաքմագ արզուսու օլտուղունու զանն իթմէէինիգ:
Բէք մուհիմմ սէպէպլէր պէնի պու եօլա սէվգ իթմիլէր
տիր, տէտի:

— Նիհաեէթ իշի իլգահ իտիճիլ յօնսիէօ:

— Իլէրուտէ, շիմսիլիք կէլինիգ:

Եիւրիտուքլէքի աղանըգլը կէշիտ՝ խաղի օլուպ, պուն-
տա նատիրէն պազը քիմսէլիքէ թէսատիւֆ օլունուեօքտու:

Պու կէշիտին ուճունտա՝ աղան եաքրազ լալըքրա իհաթա
օլունմուշ պիր քէօշք պուլունուպ, իշպու քէօշք՝ պիր ալթգաթ
տաիրէտիլէ պիր օտուտան իպարէթ օլտուղու հարտէ՝ եա-
լընըգ թապանտան աալը պիր լամպանըն ըշըղըլա կիւզէլճէ
թէնվիր իտիվիշ իտի:

Չապիթ, պունունն եարը աչըգ օլան գարուսունու աչա-
րագք Գօնսէբսիօնու իշիլի կիրտիրտի:

Գօնսէբսիօն՝ պիր սէտիրտէ շինկեանէ գըեաթէթինտէ

վէ Ռուսիայը միւլազիմ կիպի մասքէլի պիւ գատըն օթուքուչ օլտուղունու կէօրտիւ. Շիւ պէհէսիզ պու գատըն՝ կէնճ գրգըն մուվասըլէթինէ էվվէքճէ խպպէրտար օլտուղունապան, անը կէօրիւր կէօրվէզ սեաղա գալքարազ սէլամ՝ վերտի:

Թէաճճիւ պիւ կիթտիքճէ արթմապտա պուլունկան Գօնսէբսիօն՝ ֆէվգէլատէ մերագլէ օ գատընա պագար, Ռուսիայը միւլազիմ քէօզկիւն գաբուսունու իւզէրինտէն գաբանըպ սիւրկիւլէտի, Աուախխարէն,

— Գուրատա պիզտէն զայրի քիմքէ եօզ տուք, տէտի, վէ Չինկեանէ գըեաֆէթինտէքի գատըն՝ վագը օլան պիւր էլաբէթ իւզէրինէ, մասքէսինի աչազըեա ալքնճա, Գօնսէբսիօն ըէֆը սէտա իլէ,

— Գօնթէս Արթօֆ... տէտի:

Ռուսիայը զապիթ կիւլէրէք, քէնտիպի տէ մաքքէսինի չըգարաը, վէ,

— Սէնօրա, պանա տա պագընըզ, տէ յի պէեան իլլէտի. ֆօնսէնսիզն՝ եիւզիւնլի օնա տօղըզ չէվիւմիչ, օվաըլլա, թէքըար ըէֆը սէտա իլլէտի, վէ աղը աչք օլարազ, տալիքն պիւր հալտէ գալչպ, մէզքիւր իքի քիմքէտէն կեան պիւրինէ, կեան տիկէրինէ պագմաեա պաշլպաը:

Մատմազէլ տը Սալլանտերանըն գարչըրնտա իքի գօնթէս Արթօֆ, իքի Գագարա պուլունգուպ, պիւրի Չինկեանէ գըեաֆէթիլի, տիկէրի տէ Ռուսիա խպսաա տաքիրի միւլազիմի էլպիսէլի իտի:

Օլ վագըրթ Գագարա օլան գատըն:

— Գահս իտէրիմքի, սէնօրա, իքիմիզտէն գօնթէս Արթօֆուչ քիմ օլտուղունու պլվվէեօրսունուզ, տէտի:

— Մուլթլագա ըիւեա կէօրիւեօրում:

— Սէնօրա, ըիւեա կէօրվէեիպ, աւեանըզ սընըզ:

— Տիմէք պէն մէճնունում:

— Ապա:

— Փագաթ, նէ՞ տիմէք տիր:

— Նէ տիմէք օլտուղունու չիմպի անյարսընըզ, (Չինկեա-

նէ գըրեաֆէթինտէքի գատընը կէօսթերէրէք.) կէօրտիւկիւնիւզ պու մատամ՝ գըզգարընտաշըմ տըր, իսմի տէ Բէպէգաօլուպ, բէտէրիմին վէ պիր Եէհուտի գատընըն գըզը տըր:

Գօնսէքսիօն՝ Բուսիալը գապիթէ տօղրու տէօնէրէք,

— Տիմէք գօնթէս Արթօֆ սիգսինիգ, տէյի պէեան իյլէտի:

— Էվվէթ, պէնիմ:

Գօնսէքսիօնուն տօտագլարընտա թահգիրամիգ պիր կիւզ լիւմսէմէ հասըլ օլտու: Պագգարա՝ պու կիւլիւմսէմէնին մանէտընը անլաեարագ, սուրէթի մաղրուրանէտէ պաշընը գալտըրըպ,

— Սէնօրա, գըզգարընտաշըմը իսթիւճվապ իսինիգ: Մ. Բօլան տը Դլաեէնին՝ պէնի տէյիլ իլլա քէնտիսինի սէվմիշ օլտուղունու օ սիգէ սէօյլէեէճէք տիր, տէտի:

Չինկեանէ . . Տօղրու տուր:

Գօնսէքսիօն՝ պու տէֆա տա ըէֆը սէտա իյլէտի իսէ տէ, պու սէտասը թէաճճիւպիւ միւպէյեին օլմաեըպ, ֆիքրինտէ պիր ըըրգ տօղմուշ օլմասընտան նաշի իտի: Ֆիլվագը հէնուզ հէր շէյի անլամաեօրտու, ֆագաթ տէրը իտիեօրտու: Եու գատար քի մատմագէլ տը Մալլանտրէրա հէր շէյտէն զիեատէ ալլէագը նէճիպէ սահիպէսի օլմասըյլա, տէրհալ էլինի գօնթէս սէ ուզաթըպ,

— Սիգի մուհաքէմէեէ իճթիսար իթտիկիմտէն տօլաեը աֆվընըզը ըէճա իտէրիմ, տէտի:

Գօնթէս . . (մահաղունանէ թէպէսսիւմլէ.) Մատմագէլ, պէնի սիգ մուհաքէմէ իթմէտինիգ, իլլա ալէմ՝ ըէք շէտիտ սուրէթտէ հիւքմ իթտի:

— Լաքին մատամ, ալէմ, ըէնտի մուհաքէմէսինին եանլըշըրընը անլաեաճագ տըր:

— Հէնուզ պունուն վագթը տէյիլ տիր, իլէրուտէ . . .

— Նիշին իլէրուտէ . . .

— Ձիրա էվվէլպէ էվվէլ իյֆա իտէճէք մուհիմմպիր մէմուրիեթիմ վար տըր:

Կէնճ գըզըն թէաճճիւպիւ կիթտիքճէ արթըեօրտու:

Պագագարա . . (տէվամէն .) Մատամ տիւշէն վէ սիզ, Գաւ
տիգ ստէ քեային կըրնատ սերբիսգօքօսունըն սէյֆիեէսինատէ
իչամէթ իտիեօրսունուզ, տէյիլճի .

— Էվվէթ մատամ .

— Պու սէյիիէ՝ շէհրին խարիճինտէ վէ պիւսպիւթիւն
տէնիզ քէնարընտա՞ մը տըր .

— Էվվէթ .

— Թէրացանըն տիվարլարընա տէնիզին տակալարը վուր-
մագտա տըր, տէյիլճի .

— Էվվէթ .

— Բէք էյի, եարըն պու սաաթտա, եանի եարը կիճէ-
տէն սօնրա օ թէրացանըն իւզերինտէ պուլունունուզ .

— Յագաթ պանա տիմէեէճէ՞ քմիսինիզ քի . . .

— Սիզէ հէնուզ պիր շէյ սէօյէեէմէմ սէնօրա . շու գա-
տարը պիլիշ օլուն քի, խապերինիզ օյմանարագ տէհշէթլի
պիր հիքեանէեէ ալէագատարսընըզ .

— Սիւպհան Ալլահ, պէնի գօրգութուեօրսունուզ .

— Նէ՞ չարէ, էօյլէ լազըմ տըր . Շիմտիլիք Ալլահա ըս-
մարլատըզ .

Պատէհու գօնթէս քէօշկիւն գաբուսունա տօղրու իլէր-
լէեիպ, մասքէսինի եիւզիւնէ գօյտու .

— Տիմէք մատամ, պէնի թէրը իտիեօրսունուզ .

— Էվվէթ .

— Պու կիճէ սիզի թէքրար կէօրէճէ՞ քմիեիմ .

— Պէլլի, պունունլա պէրապէր (էլինի ասմա սաաթտա
տօղրու ուզաթարագ) սաաթ իւշէ եագըն օլտուղունու ու-
նութմանըն .

Գօնսէբսիօն սարսըլտր, վէ գօնթէս տէվամէն .

— Սասքէլի վէ բրանկալը գըեաֆէթլի օլարագ կէօրմիշ
օլտուղունուզ քիմսէնին՝ պալօեա ռվտէթ իտէճէկիւնի վատ իթ-
միշ իտուկիւնի խաթըրլաեըն, տէտի .

— Յագաթ անըն իլէ պէնիմ արամտա նէ՞ միւնասիպէթ
վար տըր .

— Հիշ միւնասիպէթ եօզ տուր, վէ բէք չօգ միւնասիպէթ վար տըր. Անճագ քէնտիսինէ, «Գօնթէսի կէօրտիւմ, հիքեաեէնիզին պիր դըսմընը պանա սէօյլէմէնիզէ միւստատէ իտիեօր» տիեէպիլիւսինիզ.

Պատէհու Պագգարա, քէնտինէ ֆէվգէլատէ պէնգէեէն դատընա պիր իշարէթ իթմէքլէ, մէրգումէ աեաղա գալգար, վէ գըզգարընտաշընըն արգասընտան կիթտի.

Պագգարա. — (Գօնսէքսիօնա տէօնէրէք.) Սէ'նօրա, սիզ պուրատա օ բրանկալըեը պէքլէեինիզ, չիմտի կէօնտէրիբիմ, տէտի.

Իքի գատընլարըն չըդ մասընտան սօնրա Գօնսէքսիօն եալընըզ գալտը. Պու կէնճ գըզ՝ իշիթտիկի վէ կէօրտիւկիւ շէյլէրտէն տօյաեը բէմալը հայրէթ իշինտէ օյուպ, սէաիրտէ օթուրտու, վէ եիւզիւնիւ իքի էլլէրի իշինէ ալարազ. — Եա'րապպի, պու շէյլէրին մանէաաը նէ՞ տիր, տէյի միւլահազա իլլէտի.

Չէնա տագըզա եալընըզճա վէ միւթէֆէքքիր հալտէ գալըպ, պալօնուն սէսի ուզագտան իշիտիլիեօրտու իսէ տէ, օլգատար տալկըն իտիքի, պու սէս քէնտիսինէ ասլա թէեասիր իթմէեօրտու. Սէվկիւլիւսիւնիւ խաթըրլամտեա չալըշմազլա պէրապէր, մուվաֆֆագ օլամաեօրտու. Եալընըզ էսճրարի վէ ճալիպի թէվէճճիւհ պիր սէտա գուլազընա աքս իթմէքտէ օյուպ, պու իսէ բրանկալընըն սէսի իտի. Անլաշըլմազ պիր հալ՝ Գօնսէքսիօնուն միւլահազասընը մէրգումա աթֆ իտիեօրտու.

Պիրտէն պիրէ կէնճ գըզ, ճիւզի պիր սէս իշիթմէքլէ պաշընը գալտըրաը, վէ բէօշկիւն էշիկի իւզէրինտէ պիր ատէմ կէօրտիւ. Պու շախս՝ բրանկալը իտի իսէ տէ, եիւզիւնտէ մասքէսի պուլունմատըղընտան Գօնսէքսիօնուն, իւզէրինտէ թէասիրի ազիմ հասըլ օլտու.

Բրանկալը՝ օթուզ եաշլարընտա, սարը վէ կիւմրան սագալը, մավի վէ իրի կէօղիւ, մահզուն պագըլը կիւզէլ վէ ղէքի թասվիրի պիր քիմսէ իտի.

Մէրգում, կէնճ գրգա տօղրու կիտիպ, քէմալը հիւրմէթ-
լէ էլինի էօրէրէք,

— Սէ'նօրա, պիր ազ էվվէլ քէնտիսինտէն այրըլմըջ օլ-
տուզում գօնթէս Արթօֆ՝ պուրատա օլտուղունուղու պանա
սէօյլէտի, վէ... տէտի:

Գօնսէքսիօն, մէրգումու եանընտա օթուրմաեա ուավէթ-
աէն սօնրա,

— Գօնթէս՝ հիքեաեէնիզին պիր գըսմընը պանա սէօյլէ-
մէնիգէ միւսաատէ իթտի, տէտի:

Մէրգում կէնճ, ճէվապ վիրէճէք իքէն, քէօչկիւն գա-
բուսու չալընտը, վէ աչըլմասընա միւսաատէ իտիմէգտէն իչպու
գաբու աչըլտը:

Էչիքտէ գարիպ պիք քիմսէ զահիր օլուպ, կէնճ գըզ,
պու առէմի կէօրիւր կէօրմէզ տէհչէթինտէն նաչի սարսըլտը:
Իօրանիանըն զընտան վէ քիւրէք կարտիանլարընըն գըեաֆէ-
թինտէ պուլունան պու առէմ, բրանկալը գըեաֆէթինտէքի
չախա խիթապէն,

— Ե օթող նողմէրօ, սաաթ տէօրթտէ ավտէյմ իթմէքլիկին
լողըմ կէլտիկինի, վէ շիմտի սաաթ իւչ պուչուգ օլտուղու-
նու տնուլթմա. պիր ազ չաբուգ էթ օղլում, մարքի օլմագըլը-
զընա եարըմ սաաթ գալմըջ տըր, տէտի:

Կարտիան կիթտի, վէ Գօնսէքսիօն տախի, տէհչէթինտէն
նաչի եարը մէճնուն հալտէ օլարագ,

— Գու առէմ քի՞մտիր, նէ՞ իսթէեօր, պուրաեա նէ՞ եար-
մագ իչին կէլտի, տէյի սօրտու:

— Գէնի արամաեա կէլտի:

— Սիզի՞ մի, սիզի՞ մի:

Բրանկալը ճէվապ վիրմէտի, ֆագաթ գալըն պէգտէն
օլան բանթալօնու. նու էօգարը չէքիպ, աեաղընտաքի զինճիրի
կէօսթէրտի. Գատէհու քէմալը մահգունիեթլէ:

— Սէ'նօրա, պու առէմ կարտիանըմ տըր. էսվապըմ,
թէպաիլ գըեաֆէթ իչին տէյիլ իտի, ֆիլվագը պէն բրանչ,
կալըեըմ, վէ աարլ իսմիմ եէրինէ օթող նողմէրօ տէյի թէսմիե
օլունուրում:

8

Պու վագրատան սօնրա, Գօնսէբօնուն պաեըլաճաղը
 խախօտ խօթիմտատ իտիպ, պիր բրանկալը իյէ պերապեր պու-
 ունմագտան գաչմագ իսթէեէճէկի գանն օլունապիլիը իտի
 իսէ տէ, պէօլլէ պիր հալ վագը օլմաաը:

Կէրչի պու ատէմ բրանկալը իտի, լաքին լիսանը, աթվա-
 ըը, վէրհասըլ հէր հալի պիր աօրլգատէեէ պէնգէտիկի էչին,
 պուլունտուղու սէֆիլ վէ շայեանը թէէսսիւֆ վագիեէթի իգ-
 ըար իթմէսինտէ, Գօնսէբօնուն տէհչէթիւ անինտէ թէվէճ-
 ճիւհէ թէպտիլ օլարագ:

— Ֆագաթ մօնսիէօ, նէ՞ կիպի ալչագ ճա էնթրիգաեա
 գուրպան օլտունսզ, տէտի, վէ էլինի ուղաթմասունտա, բը-
 րանկալը մէսէրրէթ վէ շիւքրանիեէթի միւպէյեին պիր սէսա
 ըէֆ իտէրէք:

— Սէնօրա, պէնի միւթթէհիմ գանն իթմէտիկինիգէթէ
 շէքքիւը իտէրիմ, տէտի:

— Միւթթէհիմ մի. խայր, նէ՞ սէտանըգ, նէ՞ պագըշնըգ
 միւթթէհիմ սէտասը վէ պագըշը տէյիլ տիր, Իմտի, սի՞
 պիր եանլըչ պէնգէտիլիչէ գուրպան օլմուշ օլտուղունուգտան,
 հիւքեանէնիղի պանա նագլ իթմէլիսինիգ: Պիր ազ իթիպա-
 ըրմ վար աըր. կիտիպ գրալիցաեը կէօրէճէեիմ, վէ տիղէ-
 ըինէ գաբանաճաղըմ:

Մէրգում պաշընը գալլաեարագ, վէ կիւլիւմտէեէրէք:

— Խայր, խայր, տէտի:

— Խայր մը տիեօրսուհուգ:

— Եախօտ շիմտիլիք տէյիլ:

— Ֆագաթ...

— Հիւրըրիեթիմ վէ իտէի նամուսում գրալիցատան մէնութ տէյիլ տիր .

— Սիւպհան Ալահ, եա քի՞մտէն մէնութ տուր .

— Գէլքէ սիգտէն .

Պու ճէվապ, կէնճ գըզը պիւսպիւթիւն հայրէթէ կիթիթ-թար իթտի, վէ իշպու սէօզիւն մանէասընը անլամաեարազ .

— Պէնտէ՞ն մի մէնութ տուր, տէտի .

— Գէլքի, յաքին, պու խուսուսու սիգէ անլաթմազլընը հէնուզ վագթը տէյիլ տիր .

— Տիւշ կէօրիւեօրում, եախօտ մէճնունում .

Բրանկալը, պու սըրատա սիւքիւթ իւզրէ տուրտուզունճ տան, մէրգումէ քէմալը վագար իլէ .

— Նիհաեթ, մօնսիէօ, ըճա իտէրիմ, իյզան իտիթիզ, տէտի .

— Իտէմէմ .

— Նա՞սըլ վէ նէ՞ գատար վագըթտան պէրու . . .

Մէզպուրէ՞ քիւրէք քէլիմէսինի սէօլիեհէմէտի .

Բրանկալը . — Օն պիր այտան պէրի Գատիգս քիւրէթին տէեիմ, վէ պէշ սէնէ իշին պու ճէգաեա մահքիւմ օլմուշում տուր .

— Նէ՞ կիպի ճինաեթիլէ սիզի մահքիւմ իթմիշեր տիր .

— Գուրսանլըզ ճինաեթիլիլէ .

— Վա՛յ . . .

— Շիւպհէսիգ օլվագըթ Բարիստէ իտինիզ, վէ էլպէթ-թէ, Շուէա պանտիէրալը պիր սէֆինէնին պիր Իսբաննօլ Ֆըրզաթիյնի թարաֆընտան թէվգըֆ իտիտիկինիղագէթա-լարտա օգուժուշունուզ տուր .

Գօնսէրսիօն՝ ֆիքրինէ էօլլէ պիր խաթըրէ կէլէրէք .

— Լվվէթ, Լվվէթ, տէտի .

— Իշթէ օ սէֆինէ՛ էսիր թիճարէթի իթմէքտէ իտի, վէ անպարընտա պիր խայլի էսիր պուլունմագտա իտի .

— Խաթըրմա կէլիեօր, բէտէրիմ պէօլլէ պիր շէյ օգուտու .

— Գաշ գարթան իլէ մուավինի վէ տօգուզ քիշիտէն իւ

պարէթ պուլունան թայֆասը քիւրէեէ մահըիւմ օլտուար, Գարթան մուավինի պէն իտիմ.

— Սի՞գ մի.

— Ի՞թէ, մատմազէլ կէօրիւեօրսունուզ քի, հիքեանէմին պիր գըսընը սիզէ պիլտիրմէեէ մէճպուր պուլունուեօրումի

— Պագաթ թէքմիինի նի՞չին պիլտիրմէեօրսունուզ.

— Ջիւնքի նէ՛ քէնտի իսմիմի, նէ՛ ֆամիլեամըն իսմինի, նէ՛ տէ մէմլէքէթիմտէն եիրմի սէնէ ուզագտա նէրէտէ վագըթ կէչիրմիչ օլտուղուժու սիզէ պէեան իտէմէմ.

— Բէք էյի, պէեան իտէպիլէճէկինիգի իտին.

Բրանկալը շէօլէ տէվամ իթտի. — Պունտան իքի սէնէ էվվէլ, Ինկիլթէրրատան Պրանսաեա կիթմէքտէ օլան պիր վաբօրա րաքիպ օլտում. Գեաղրտարըմը, վէլատէթ սէնէտիմի, վէ Ինկիլթէրրաճըն պահրիէ խըսմէթինտէ պուլունտուղուժու. միւղէյեի՛ն զապիթլիք ֆէրմանըմը՞համըլ օլան պիր մահֆազանը եէտիմէ ալտըմ. Եօլտա սէֆինէ ֆուրթունաեա թութուլտու. Գէն, հէման պէնիմչաղըմտա պուլունան կէնճ պիր եօլճու իլէ՞պիլիքտէ եիւզերէք գուրթուլտում.

Գուրաճըգտա բրանկալը՝ խալի ատատա նասըլ թէրը Իտիլտիկիճի հիքեանէ իթտի, ֆագաթ իսմինի պիլտիրմէտիկի կիպի, քեաղըտարըն չալընմասը վագըասընտան տա էվվէլէմիրտէ պահս իթմէտի. Գատէհու եօրկունլուգտան վէ իհթիեան. տան նաչի սօն տէրէճէ ֆէնա պիր հալտէ օլարագ, պիր էսիր թիճաքէթի սէֆինէօինին թայֆասը թարաֆընտան մէգըիւթ աատա պուլունուպ, էվվէլէմիրտէ տէրունը սէֆինէտէ գայրըլաղըմը, վէ սօնրա քէնտինին կէմիճի օլտուղու անլալըմազլէ, սէֆինէտէ թայֆա վէ գարթան մագամընտա գուլանըլաղընը նագլ իթտի.

Գօնսէքսիօն. (տիգպաթլէ պու սէօլէրի տինլէտիքտէն սօնրա.) Լաքին մօնսիէօ, թութուլտուղունուզ զէման, պալընըգա կէլմիչ օլան պու վագըանը նի՞չին պէեան իթմէտինիլ.

— Պէեան իթտիմ, ֆագաթ ինանմատըլար.

— Հալպուքի էլպէթթէ քեաղըտարընըզ վար իտի.

— Խայր, եօզ իտի. շիւպհէսիզ պէնի պուլմուշ օլտուգա-
լարը ստաթա գալմըշ իտի.

— Բարիստէ ֆամիլեանըզ եօ՞գ մու իտի.

— Էվվէթ, վալիտէմ իլէ պիր գըզգարընտաշըմվար իտի.

— Նի՞չին անլէրէ միւրաճաաթ իթմէտինիզ.

— Գաաիգսին լիման գօմանտանընա միւրաճաաթլէ, հի-
քեաեէմի օնա նազլ իթտիմ.

— Նէ՞ սէօլէտի.

— Բէնտիսի ինանտը.

— Բարիսէ եազտը՞ մը.

— Էվվէթ յաքին Բարիստէ ալտըզը ճէվապնամէտէ, պե-
նիմ եալանճը օլտուղում, վէ իսմինի թաշըտըղըմ քիմսէ Բա-
րիստէ պուլունուպ, հէր քէսին հէր կիւն քէնտիսինի կէօրէ-
պիլտիկի իշար գըլընմըշ իտի.

— Լաքին պու միւլքինսիզ շէյ տիր.

— Հազըզէթի հալ պու տուր.

— Փադաթ նա՞սըլ օլապիլիր.

Պունտան զիեաաթ սէօզ սէօլէմէեէ վէ ճէվապ վիրմէեէ
վազըթ գալմաեըպ, քէօշկիւն գաբուսու թէքըար աշըլուր.
վէ մահուտ կարտիան)

— Հայտէ օթոռզ Առուհրօ, սաաթ տէօրթ տիւր կիտէլի մ
տէտի, վէ բրանկալը աեաղա գալգըպ.

— Ալլահա ըսմարլատըգ սէնօրա, թէվէճճիւհիւնիւզէ թէ-
չէքքիւր իտէրիմ, տէտի.

— Լաքին սիզ պու սուրէթլէ կիտէմէզսինիզ, պու թարգ-
աա կիթմէնիզի իսթէմէմ.

— Կիթմէքլիկիմլազըմտըր. սիզ մահզա մէմուլին դայրի պի
լուլֆ իլէ պէնի պուրատա կէօրէպիլտիսիզ. Պիր ազտան սա-
պահ շանը չալընաճաղընտան, եէրիմտէ պուլունմալըեըմ. Իմ-
տի Ալլահա ըսմարլատըգ սէնօրա.

— Կիտիզ գօմանտան Բէտրօեու կէօրէճէեիմ. օ բէտէրի-
մին սատըգ տօսթու օլան ժէնէրալըն ագրապասընտան տըր.

— Բէճա իտէրիմ պունու եաբմաեընըզ, գաթէն պէնիմ.

Գուրթը վամա չալը շըլը եօր, աճելէ պիր թէ շէպպիւս մահվըջ
մա սէպէպ օլապիլիր :

— Յագաթ սիգի թէ քրար կէօ՞ր մէկէն ճէք միեիմ :

— Պէլքի կէզրէ ճէք սինիգ... շիմտիլիք Ալլահա ըսմարլատըգ,
Բրանկալընըն՝ կարտիանը իլէ պիրլիքատ կիթ մէսինտէն
սօնրա, Գօնսէքսիօն մէյեուս հալտէ վէ պաշընը էլլերի իշինէ
ալարագ, ուզուն միւտտէթ իշիթտիկի շէյլէր իւզէրինէ տալ-
կըն տալկըն տուրտու, վէ քէնտի քէնտիեէ, — Նա՞սըլ օլուեօր
քի գօնթէս Արթօֆ՝ էիրմի սէնէ յրանսանըն խարիճիտէ
եաշամըլ օլան պու առէմի թանըեօր, վէ նա՞սըլ օլուեօր քի,
պէնիժտէ պու իշլէրտէ մէտիսէլիմ պուլունուեօր, վէ պու առէմ
քիր ազ էվվէլ, իեատէի նամուսու գրալիցատան մէնուլթ օլ-
մաերպ, պէնտէն մէնուլթ օլտուղունու սէօյլէեօր. պու սէօգ-
էրին մանէասը նէ՞ տիր, տէյի տիմէքտէ իտի իսէ տէ, պիր
տիրըլիւ ճէվապընը պուլամամագտա իտի :

Պէլքի, մատմագէլտը Սալլանտրէրանըն ֆիքրինտէ պիր
կէօնա շիւպհէ հասըլ օլմամասը, վէ բրանկալընըն հիքեաեէ-
սինի տինէտիկինտէ, անըն հիքեաեէսիյլէ սէվկիւլիսինիւն
եանի Բօգամպօլուն հիքեաեէսի արասընտա պիր միւշապէ-
հէթ կէօրմէմէսի պաղըլարճա զարիպ կէօրիւնէպիլիր իսէ տէ,
չոչրասը մայիւմ օլմագ կէրէք տիր քի, Գօնսէքսիօն՝ մարքի
աը Շամրի զանն իթտիկի քիմսէերի օլտէրէճէ սէվէր իտի քի,
պէօյլէ պիր շիւպհէ վէ միւլահաղա ֆիքրինտէ հուսուլէ կէ-
մէք գապիլ տէյիլ իտի :

Մէգպուրէ նիհաեէթ աեաղա գալգարագ :

— Հէք պու շէյլէր՝ իյզահ օլունմագ ահվալտէն տիր, տէ-
տի, վէ քէօշքտէն չըգըպ, պաղշէլէրտէն կէշէրէք սալօնլարա
տօղու իլէրլէտի, էքսէր սալօնլար պօշանմըլ օլուպ, ըլըլար
սէօնմէքտէ, վէ եէնիտէն եագըլմամագտա, պաղըլարը սէօն-
տիրիւլմէքտէ վէ օրքէսլթրօ թագըմը տալի թաթիլ իթմիլ
պուլունմագտա իտի :

Գօնսէքսիօն, իշպու պալօեա, գրալիցանըն էմրի մախու-
սու իլէ վէ Դատիգատէ սաքին ուզագ ագրապասընտան մարք

քից ասոնա ժողեֆա նամ գատրն իլէ պիրլիբատէ կէլմիշ օլ-
տուզունու վէ մէրգումէերի՝ էյլէնճէնին իպթիտասընսա օմպր
նամ օեուենըն օյնանըլտըզը մասատա պրագարղընը, վէ մուախ-
խարէն Պագգարաեա վէ բրտնկալըեա թէսատիւֆ իթմէքլէ
• գաաընը ունութժուշ իտուկինի խաթրրլատը. Պինապէրին
մէզպուքէերի, էվվէլէ մէ պրագարղը եերատէ արաեըպ պուլամա-
մասը իւզէրինէ, սալօնլարա կիրիպ չըզմագտա իքէն, Գա-
տիգս պէլէտիէսի իւնիֆօրմասընը կիւելինմիշ օլան պիր խըզ-
մէթքեարա ըասթ կէլտի.

Պիր հավիղէնին մուկարընը սէօնտիւրմէքտէ օլան պու
խըզմէթքեարը Դօնսէբուօն անինտէ թանըեարագ, թէաճ-
ճիւպանէ,

— Չամբա՛, տէտի, վէ օ տախի այնի թէաճճիւպիւ կէօս-
թէրէրէք.

— Տօնա Դօնսէբուօն՝, տէյի մուգապէլէ իյլէտի.

— Չամբա, սէն պարատամըսըն.

— Էվվէթ, Մ. տը Շաթօ. Մաինին վէֆաթընտան սօնրա
պէն պուրատա խըզմէթքեարլըզ իտիեօրում.

Դօնսէբուօն՝ մէզքիւր իսմի իշիթտիկինտէ եէնիտէն սար-
սըլտը. Մէզպուրէ, օ կիճէսի իքինճի տէֆա օլարագ պու իս-
մի վէ օ վագըաեը իշիտիպ, Չամբաեա տիգգաթլէ պագարագ.

— Սահի՞ճ մի սէյլէեօրսուն, տէյի սօրտու.

— Նէյի.

— Սահիճէն Մ. տիւզ տը Շաթօ. Մաի էօլտիւ միւ.

— Էվվէթ սէնօրա, իքի այ էվվէլ էօլտիւ.

Պէնճ գըզ էթրաֆընա կէօզ կէզտիրիպ, Չամբանըն պու-
լունտուզու սալատա քիմսէ գալմատըղընը կէօրմէսի իւզէրինէ.

— Տիմէք Մ. տը Շաթօ. Մաի էօլտիւ, տէյի թէքրար
իլէտի.

— Էվվէթ, իքի այ էվվէլ էօլտիւ.

— Նամըլ էօլտիւ.

Օլ վագրթ Չամբա՛ Մ. տիւզիւն, սէվտիկի՛ պիր աթը օ-
լուպ, պու հայվանըն շարպօն խասթալըղընա թուլթուլտուշ

զունու, վէ տիւզիւն՝ պու հայվանը օխշամասընտան նաչի խասո՞
թալըղըն՝ քէնտիսինէ սիրաեթ իթտիկինի ֆագաթ, պու ըի-
վանէթ զագէթսլարըն մալ իւմաթընտան օլտուղունու պէեան
իյլէտի, վէ Գօնսէքօնունէ կէր պու՝ զագէթսլարըն ըիվա-
եթիսիսէ, սահիէի նէ տիր, տէյի վագը օլան սիւալինէ
գարըլըգ տա Չամբա,

— Տիւզ վէ հայվան շարպօն իլլէթինտէն վէֆաթ իթտի-
լէր, լաքին իքիսիտէ այրը այրը վէ այնի սուրէթտէ պու իլ-
լէթէ թութալլու լար, տէյի իլավէ իթտի:

— Պու նա՞սըլ օլտու:

— Այնի իլլէթտէն էօլմիւշ օլան պիր աթըն չիւրիւմէքտէ
պուլունան վաչէսինէ սօգուլմուշ պիր թօբլու՝ տիւզիւն աթը-
նըն գարնը ալթընա պաթըրըլըլ իտի, օ աթ՝ անտէն էօլտիւ:

— Էյ աթըլ:

— Տիւզ տէ, օ կիւնիւ պիր մասա էօնիւնտէ օթուրուպ
պագը մէքթուպար եանդորգձան սօնրա, աեաղա դալգմագ
իսթէտիկինտէ, իքի էլինի իւզէրինէ օթուրմուշ օլտուղու
գօթուգլու իսկէմէնին գօլլարընա տաեաթաը, Այնի վա-
գըթտա պաղըրաղընը իչիթտիմ, վէ թուալէթ օտասընտա
պուլունտուղում ճիհէթլէ, գօշուպ կէտիկիմտէ, տէրիսի իւ-
ղէրինտէ պիր տամլա գան մէվնուտ օլան էլինի պանա կէօս-
թէրտի:

Չամբա՝ Գօնսէքսիօնա պագաը, Մէզպուրէ՝ պու սէօղլէր-
տէն հալէա պիր շէյ անլամաեօրտու, Խըզմէթքեար շէօլէ
տէվամթ իթտի:

— Ղալիպա աթա սօգուլմուշ օլան օլան թօբլու, պաշ
թարաթը հաճատա պրագըլարնագ տիւզիւն գօլթուգլու իս-
կէմէսինէ պաթըրըլըլ իտի:

— Փագաթ քի՞մ պաթըրըլըլ օլապիիր:

— Պէն:

— Սէ՞ն մի, լաքին շիւպհէսիգ եանլըլըգլա պաթըրտըն:

— Խայր:

— Ալլադ...

— Ձիւնքի, զաթընըզըն՝ տիւզիւ սեղմէտիկինի պիտիկիմտէն, պէն տէ քէնտիսինի թաճգիր իտէր իտիմ:

Գօնսէքսիօն՝ հիւտտէթ ու նէթրէթինտէն նաշի պաղըրաճագ իքէն, քէնտիսի կիւճ ինէ թրութաու, վէ Չամբանըն՝ Մ. տը Շաթօ. Մաիսի զէհրլէմէսինն սէպէպինի քնլաեղամատըղնտան, տօն ժօզէնին խըղմէթ քեաղը, օլմուչ օլտն պու շախսըն՝ միւթէվէֆա էֆէնտիսինէ, ֆէվգէլատէ մուհապպէթինտէն վէ միւթէվէֆանըն տիւզիւն այն յհինտէքէ պոչղղ ու աւազէթինի պիտիկիմտէն, քէնտիսի տէ պոչ աւազէթէ տէվամ իթ մէկի էլգէմ աւա իթ մէքլէ, օ պիշարէեի զէհրլէմիչ օլտուղունու էվվէլէ մէմուչ իտէքէք:

— Ալչագ, պէօլէ պիր ճինաեթի իրթիքեապ իթ մէքլէ պանա խօչ կէօրիւնէճէք միսին, վէ սէնի ճէգասըզ պրազաճագ սըեըմ տէյի զանն իթ տին, տէտի:

Չամբա. (ղաեթ սիւքիւնէթլէ.) Մատմաղէլ, մահուտ թօրուեու գօլթուգլուեա սօգմագլըղմ սիգի խօշնուտ իթմէք իշին տէյիլ իտի:

— Եա նի՞չին իտի, ալչագ, էֆէնտին օլմուչ օլան տօն ժօզէնին սօն միւրատլաըընը իճրա իթ մէք իշի՞ն մի իտի:

— Օ տա տէյիլ:

— Տիմէք տիւզիւն շախսընտան տօլաեը միւթէչէքքի իտին քի...

— Պէ՞ն մի. խայր, տիւզ ասըլգատէ պիր քիմսէ օլուպ, սօնրատան կէօրմիւչլէրտէն տէյիլիտի վէ քէնտիսի քեաֆֆէյի ինսանլարըն աւը պիր օլտուղունու պիտիկիմտէն, հագգըմտա խայրխահանէ մուամէլէ իտէր իտի:

— Էօլլէ իսէ, պու ճինաեթի իճրաեէ սէնի քի՞մ թահլը իթտի:

— Գօրգու:

— Գօրգու մու:

— Էվվէթ, կալընըզ ճէնապը Ալլահա վէ տօն ժօզէ ինէ պանա մալիւմ օլան պիր խուպուու, եանի իսքանիատա իտամ ճէգասընա մահքիւմ օլմուչ օլտուղունու պիր քիմսէ

պիլիր իտի, վէ օ ատէմ պէնի հիւքիւմէթէ թէսլիմ իթմէք-
լէ, պաշըսը քէստիրէպիլիր իտի.

— Փագաթ պու բէք տէհչէթլի շէյ տիր.

Ջամբա. (իլավէթէն.) Օ ատէմ՝ աիւզիւ էօլտիւրմէեր
պանա էմր իթտի պէն տէ իթաաթ իթտիմ.

— Լաքին օ ատէմ քի՞մ տիր.

— Իսմինի պիլմէմ, եախօտ թահա տօղրուսու պիլիր ի-
սէմտէ, սիգէ սէօլլէմէքիկիմ մէնն իտիմիշ տիր.

— Սէօլլէեէճէքսին, սէ՛ֆիլ.

— Սէ՛նօրա, էկէր պու խուսուսա՝ վէ պունա միւթէալ-
լիգ տիկէր վագըալարա թաիր զիեատէ մալիւմաթ ալմագ
արգուսինտէ իսէնիգ, գօնթէս Արի՛օֆա միւրաճաաթ իթմէ-
լիսինիգ.

Ջամբա՝ պու սէօլլէրի սէօլլէեիպ, քէմալը թէվագու իլէ
պաշընը էյտիքտէն սօճրա մուֆարաթաթ իթտի.

Գօնսէքսիօն Ջամբանը ալրգօլմագ վէ իֆատէեէ մէճպուր
գըլմագ իւզրէ եարը աեաղա գալգ՝ըշ օլտուղու հալտէ, իգ-
թիաարըզըզընա՞ն նաշի սէտիրէ տիւշտիւ, վէ պիր քէլիմէ
պիլէ իրատ իտէմէտի.

Մէրգումէ՝ օ պալօեա մահգունէն, ֆագաթ միւթաթպէլ
հագգընտա իւմիտվար օլարագ կէլմիշ օլուպ, միւպհէմ էն-
տիշէ վէ իգթիրապլար իշինտէ օլարագ, տիշարը չրգմագտա
իքէն, պիր արա, աճապա՝ տէհչէթլի պիր ըիւեա՞ մը կէօրիւ
եօրում տէյի տիւշիւնմէեէ պաշլատը, վէ բրանկալունըն միւ-
էսսիր վէ դարիպ հիքեաեէսի, գօնթէսին մանէատար սէօլլէ-
րի, վէ Ջամբանըն նագլիեէթի ֆիքրինէ կէլտիքճէ, ագլը
տազրլարագ, պիր չօգ նիւմաիշլէր գարշըսընտա պուլունտու-
ղունու զանն իյլէմէքտէ իտի.

Համտ օլտուն քի Գօնսէքսիօնունն նէզարէթինէ մէմուր օ-
լան տօնա ժօգէֆա նամ դաարն մէզպուրէեեր բէք չօգ արա-
տըգտան սօնրա, պու արա պուլտու, վէ անըն՝ լէհճէսի սօլ-
մուշ օլտուղունու, վէ քէնտինին հէնուգ տիթրէմէքտէ պուօ
լունտուղունու կէօրտիւկիւնտէ,

— Նէ՛րէտէ իտինիզ գըզըմ, տէյի սօրտու :

— Սիզի արաբօրտում թէյզէ, տէյի կէնճ գըզ ճէվապ վէրտի :

— Պէն տէ սիզի :

— Տիմէք պիրիպիրիմիզի գարչըլամամըչըզ :

— Պիլն՞ըմիսինիզ բի սաաթ պէչէ եազըն տրր :

— Բէք էյի , կիտէլիմ :

— Ֆազաթ գըզըմ , լէհճէնիզ նէ՛ գատար սօլմուչ , Պիր վազըա՞ մը օլտու :

— Տավէթլիլերտէն պիրի բրանկայր գըեաֆէթինէ կիլմիչ իտի . . .

— Կէօրտիւմ , բէք զարիպ գըեաֆէթ օլմուչ իտի : Սիզի գօրգութտո՞ւ մու :

— Էվվէթ , պաղչէտէ եալընըզ պաչըմա կէզտիկիմ սրրատա եանըմա կէլտիկինտէն , գօրգտում :

Քօնսէբսիօն պու եալանըյլա տօնա ժօզէֆանըն պիր թագըմ սիւլլէրինտէն խալի օլտու :

Պատէհու մէրգուման գատընլար սէտեալարընա օլմուրուպ կիթտիլէր :

Քօնսէբսիօն՝ իգամէթկեահընա ավտէթինտէ , վալիտէսի չօգտան պէրու եաթմըչ օլտուղունտան , տօղրուճա եաթագօտասընա կիրտի : Պէսլէմէսի՝ մէզպուրէնին եանընա կիտէրէք , պիւեիւք պիր տիւրիւմլիւ քեաղըտ բաքէթի վէրտի , վէ կէնճ գըզ՝ թէաճճիւպանէ ,

— Պու նէ՞ տիր , տէյի սօրտուղունտա , պէսլէմէսի՛

— Պիլմէմ , սիզին իչին կէթիրտիլէր :

— Քի՛մ կէթիրտի , տէյի ճէվապ վէրտի :

— Տիւն ագչամ սիզ պալօեա կիթտիրտէն սօնրա մէճհուլ պիր քիմաէ կէթիրտի : Խըզմէթքեար զանն օլունան պու շախս՝ հէր հալտէ պունու մատմազէլէ վէրին , տէյի թէնպիհ իթտի :

— Պիրլիքտէ հիչ պիր մէթուպ եօ՞գ մու իտի :

— Խայր :

— Բէք էյի , էսվապըմը չըգար :

Գօնսէբսիօն՝ եաթաղննա կիրտի, վէ քիւչիւք պիր մասս-
եր՝ եանննա եազլանշարրու, պէսլէմէսինի սափարգտան սօնրա
բաքէթի աչար:

Իչպու բաքէթտէքի քեաղըտլար փրանսըզճա էլեաղըլը օ-
լուպ, իւզէրինտէ,

«Գօնթ Արման տը Բհրիսզըն, գարընտաշը սըր Վիլիամսըն վե պո-
նոն շակիրտի Բօգամսոյուն հեքեաեհսի» իպարէսի եաղըլմը իտի:

Գօնսէբսիօն՝ սըր Վիլիամսըն վէ Բօգամսօլուն իսիմլէրինի
ասլա իշիթմէմլշ օլտուղունտան, վէ գօնթ Արման տը Բէր-
կազը անճադ թանըտըլթնտան, քէնտի քէնտիսեէ,

— Աճապա պու նէ՞ օլապիլիր, տէտի:

Պիրինճի սահիֆէտէ էքէքիէ եաբըշարրըլմըլ օլան տէօրթ
քէօշէլի պիւեիւք պիր քեաղըտ պուլունուպ, պունտա գուլ-
շուն գալէմ իլէ վէ քիմին օլտուղու թանըլմազ պիր եազը ի-
լէ շու պիր գաշ սաթըր թահրիը իտիլմիշ իտի:

«Պու էլ եազթնը՝ տէրունինտէ բէք չօգ չէլլէրէ վազըֆ
օլաճազը պալօտան ափտէթինտէն սօնրա մատմազէլ տը Սալ-
լանտիէրանա թէճլիմ իտիլճէք տիր, Ղանէթ մուհիմմ վէ
մուգատտէս մէնաֆի նամընա օլարազ, իչպու սահիֆէլէրի օ-
գուլմաթը մուսիրբանէ քէնտիսինէ բէճա օլունուր:»

Կէնճ գըղ՝ պալօտա թէսատիւֆ իթտիկի բրանկալընըն
հիքեանէսինի օգուեաճաղընը գանն իլէ,

— Պաքալլմ նէ՞ տիր, տէյի պէեան իլլէտի:

Պինապէրին մումունու սէօնտիւրմէեւրէք էլ եաղըսընը օ-
գումանա պաշլատը:

Իչպու էլեազըսը՝ թէմամիլլէ գօնթէս Արթօֆ թարաֆըն-
տան թահրիը իտիլմիշ օլուպ նազլ իթտիկիմիզ պու մու-
ֆաննալ հիքեանէնին ղանէթ մուլթասար, ֆազաթ միւսէր-
րաճ պիր խիւլասասը իտի:

Մէզքիւր խիւլասա՝ Արմանըն բէտէրի օլան միրալայ Արման
տը Բէրկազըն վէֆաթընտան պաշլաեարազ, պէշ սէնէ էվվէլ
Տօուլէր սէֆինէսինտէ Պազգարա մարիֆէթիլլ սըր Վիլիամսըն
պաշընա կէթիլըլմիշ օլան իշքէնճէտէ իթթամ պուլմուշ, ֆա-

գաթ գօնթէս, Բօգամպօլուն թէքրար զահիր օլմասը հազ-
գընտա պիր սէօզ պիլէ եազմըշ օլմատըղընտան, մէրպ ումուզն
իգի՝ Ինկիլթէրրաեա կիթ տիքաէն սօնրա նապէտիտ օլմուշ տի-
մէք իտի:

Սապահըն սաաթ տօգ ուզու օլտուղու հալտէ, Գօնսէքսիօն
հէնուզ կէօզլէրինի գաբամըշ օլմաեըպ, մալիւմիւմիւզ օլան իշ-
պու միւէսսիր հիքեաեէեէ մէրագ իտէրէք սօնունա գաւտար
օգուտու, վէ սաաթ օն վուրտուղունտա, սօն սահիքէսինի
իքմալ իթտի: Պիթիրտիկինտէ, իսիմէրինի օգուտուղու էշ-
խաստան՝ գօնթէս Արթօֆտան մատասարնր թանըմատըջ
ճիհէթլէ:

— Պու առէմլեր իլէ պէնիմ նէ՞ ալըպ վիրէճէեիմ օլա-
պիլիր, տէտի:

Մաւմազէլ աը Սալլանտրէրա՝ օ բարլագ մարքի տը Շաւ-
րինին, ֆէվգէլատէ սէվտիկի վէ եագընաա զէվճէսի օլաճաղը
օ շախսըն՝ օն իքի սէնէ եվվէլ Պուժիվալ նամ մահէլլտէ, Ֆի-
բար գատըն իսմինտէ պիր գարընըն մէլխանէսինտէն՝ հաչա-
րիլիք մէսլէքի մէգմուճընա պաշլամըշ պիր հալլագ օլտուղունա
շիւպհէ իտէմէլ իտի: Պունունլա պէրապէր քէնտի քէնտիեէլ,—
Հագըգէլթէն ագլըմա ճիննէթ կէլէճէք տիր, տիեերէք, Փեք-
րինտէքի պունճա ճինաեէթլէրին վէ շայեանը թէէսսիւֆ Փա-
ճիալարըն միւլահագասընը տէֆ իթմէք իւզըրէ աեաղա գալգ-
տը, վէ բէնչիրէ գանատարընը աչարագ, տիրսէկինի պալ-
գօնա տաեաթտըրը հալտէ, նազարը տիգգաթընը տէննգէ
նթֆ իթտի: Օլէսնատէ տէնիգ սաքին օլուպ, ուֆուգտա
միւշահէտէ օլունան պէեազ պիր եէլքէն՝ գուպպէի ասիւմա-
նէ կէօլիէ վիրմէքտէ, վէ ճիվարտաքի բօրթուգալ աղաճլա-
րընըն գօգ ուսու հիսս իտիմէքտէ իտի:

Օլվագըրթ Գօնսէքսիօնուն Ֆիբրի, գալպի վէ գուվվէի խաւ-
թըրէսի՝ կէշմիշ զէմանա հասը օլունարագ, սէվկիւլիւսիւնիւ
տէրխաթըր իթտի, վէ սօն մէքի ուպընըն իրպալինտէն պէրու-
կէչէն կիւնլէրի բարմագլարըլլա սայվաեա պաշլատը:

Քէնտի քէնտիեէ տէ, — Ալպէրթ մէքթուպուճգ պալը

կիւնիւ ալմըջ օլաճագ արըր . պու կիւն իսէ ճուճաա արըր . է-
կեր տէրհալ ճէվապ վէրմիշ օլսա իտի , պէլքի պու կիւն սէվ .
կիւիւ մէթուպուճու ալմըջ օլաճագ իտիմ , տէտի , վէ աշը-
գընը թէֆէքքիւր իթմէքլէ պէրապէր , ուֆուգտա կէօզիւք-
մէքտէ օլան պէեազ եէլքէնտէն կէօզիւնիւ աեըրմատը . Պու
եէլքէն՝ պիւեիւք պիր սանտալըն եէլքէնի օլուպ , պուճուճ
տէնիզին տալկալարը իշինտէքի հարէքէթի օլ գատար
խօշ վէ ճալիպ իտի քի , կէնճ գըզ՝ նիհաեէթ օտասընտա պու-
լունան պիր տիւրպիւնիւ ալարագ , վէ թէրացաեա չըգարագ ,
պագմաեա մէճպուր օլտու . Լաքին պագար պագմագ հէեէ-
ճանը ագիմ հիսս իլլէտի :

Մէզքիւր սանտալ՝ գօճանտան տիւ բօրթուն օլուպ , մաա-
մագէլ աը Սալլանտրէրա՝ տիւրպիւնիւ սաեէսինտէ , տէրու-
նինտէ պուլունան բրանկալըլարըն գըրմըզը ճաքէթլէրինի կէօ-
րէպիտի :

Սանտալ , եէլքէն իլէ գարաեա եագլաշմագտա օլուպ ,
պիր արա սէյֆիեէնին թէրացաաը էօնիւնտէն կէչէրքէն թայ-
ֆասը եէլքէնլէրի էնտիրէրէք , գուվվէթլիճէ քիւրէք չէքմէեէ
պաշլատըլար :

Մատմագէլ աը Սալլանտրէրա , Գատիգսէ կէլէլիտէն պէ-
րու , չօգ տէֆա մէզքիւր թէրացատա տուրարագ , սաաթ-
լարճա տէնիգտէ կիտէն կէլէն սէֆինէլէրի , հաթթա սէյ-
ֆիէտէն պիր գաշ մէթրօ ուզագտան կէչէն պալըգճը գա-
եըգլարըլա բրանկալըլարըն սանտալարընը սէյր ու թէմաշա
իտէր , վէ պուճարտան տօլաեը աալա միւթէէսսիր օլմագ ի-
տի , լաքին պու տէֆա գօճանտանըն սանտալընը կէօրտիւ-
կիւնտէ , գալպի զարիպ պիր սուրէթտէ չարքմաեա պաշլա-
տը , վէ կէրչի էլինտէքի տիւրպիւնիւ թէրացանըն բարմագլը-
ղը իւզէրինէ վագ իլէ , օրատան մուֆարագաթ իթմէք իսթէ-
տի իսէտէ , գարչը գօճուլամագ վէ էսրարի պիր գուվվէթ-
պու խուսուսա մանի օլտու , վէ իսթէմէեէրէք , կէօզիւ-

նիւ տէնիզտէն աներմատը : Սանտալ, հալէա իլէրլէմէքտէ
օլուպ, մատմագէլ Գօնսէքսիօն՝ թարիֆ օլունմագ պիր
հիսստէն թահրլիք օլունարապ, տիւրպիւնիւնիւ թէքրար էլինէ
ալար, վէ պու տէֆա սանտալտաքի ատէմշէրի աշիքեարէն
կէօրէպիլտի :

Սանտալըն արգասընտ... իւնիֆօրմալը պիր քիմսէ անագ-
աա տուրմուշ օլուպ, Գօնսէքսիօն տէրհալ պունու թանրտը :
Մէրգուժ գարթան Բէարօ օլուպ, շիւպհէսիզ մէմուրիեթի
իճապընճա իճրա իթմիշ օլտուղու սապահ սէֆէրինտէն ալ-
տէթ իտիեօրտու : Եանընտա տախի պիր բրանկալը պուլու-
նուպ, սանտալը գօմանտա իսէն պու բրանկալը տախի օ իտի :

Մէզպուրէ իքինճի տէֆա օրատան մուֆարագաթ իթմէք
իսթէաի իսէ տէ, պու տէֆա տա պիր դուվվէի ճաղիպէ
քէնտիսինի ալըգօլտու :

Սանտալ՝ սէյֆիէտէն անճագ իքի իւշ գուլաճ գատար
ուզագտա պուլունուպ, Գօնսէքսիօն տիւրպիւն գուլանմաեա
իհթիեաճը օլմաեարաք, գարթան Բէթրօնուն) պիր իշարէթ
իթտիկինի կէօրտիւ : Պու իշարէթ իւզէրինէ բրանկալը՝ մա-
նօվրաեը թէպտիլ իթմէքլէ, սանտալ ագընթըեը եարըպ,
տօղրուճա սէյֆիէեէ իլէրլէտի :

Թէրացանըն տիվարլարը ալթընտա, կէլէն սանտալարըն
րապթընա մախսուս պիր տէմիր հալգա վէ պիր նէրտիվէն
պուլունմագտա իտի :

Մատմագէլ տը Սալլանտրէրա՝ լէհճէսի սօլմուշ օլտուղու
վէ տիթրէտիկի հալտէ, սանտալըն տուրտուղունու, գարթա-
նըն նէրտիվէնէ պաստըղընը, վէ բրանկալընըն՝ մահզունէն
սանտալտա օթուրտուղունու կէօրտիւ : Անճագ մէրգուժ բը-
բանկալը պիր արա կէօզլէրինի եօգարը գալտըրարագ, Գօն-
սէքսիօնու կէօրտիւ, վէ թաթլը պագըշը՝ կէնճ գըզըն
գալպկեահընա գատար թէէսսիր իթմէքլէ, ֆիքրինի պիւս-
պիւթիւն ալթիւսթ իթտի :

Գարթան Բէտրօ՝ թէրացաեա չըգտըղընտա,

— Մա՛տմագէլ, հէր սապահ պու սէֆէրի իճրա իտէրլիմ :

պու սապահքի սէֆերիկտէն ավտէթ իթտիկիմ սըրատա սիզի կէօրտիմ, վէ իլթիֆաթ ու իհթիրամաթըմը թագտիմ իթմէք արզուսընտան կէրի տուրամատըմ, տէյի պէտան կլէտի:

Դօնսէբսիօն՝ գարթանը սէլամլաերպ, էլինի էօրմէսինէ միւսաատէ իթտի, վէ քէնտիսինի սէլամլամսեա ճէսարէթի օլմանան բրանկալըտան կէօղիւնիւ անըրմատը «Պոսպարա վալիտէսի տիւշէս տախի թէրացանա կէլէրէք, գարթան Բէտօեա իլթիֆաթընց թագտիմ կլէտի:

Դարթան չէնա տագըգա սէյֆիտէ գալըպ, իր կիւնքի պալօտան պահս իթտի իսէ տէ, բրանկալը հագգընտա աղղընա պիր քէլիմէ պիք պմատը, Կիտէճէկի զէման մատմազէլ տը Սալլանտրէրա թէրացանըն ուճունա գատալը րէֆաթաթ իթտի, վէ օ նէրարիվէնտէն էնէրքէն, քէնտիսի տէ տիրսէկի նի բարմագլըգա տաեաթտը:

Դօնսէբսիօնուն՝ գարթանըն կիթտիկինի կէօրմէք իսթէմէսի պէհանէ օլուպ, նագաըր արգգաթընը սանտալըն գօմանտանլըղընը իլթի իտէն պիպարէ բրանկալըեա ակթի իթտի, վէ սանտալըն տէօնալուկիւ զէման կէօեա գարթանա իթթապէն մէնարիլի վէ եէրագէալնի սալլաթագլա վէրտիկի վէտա սէլամը՝ գարթանա տէյիլ, օնա իտի:

Կէնճ գըգ՝ կէօղէրինտէն նիհան օլանա գատար սանտալըն արգասընտան, պագտը, վէ սանտալը պիւսպիլթիւն կէօղիւրմէգ օլունճա, ֆիքըրինտէն,

— Հէր հալտէ պէն մէճնունոււմ. օ կէնճ ատէմ հագգընտա հիտ իտէկէլտիկիմ ըրգգաթ տէրէճէեթի ֆէվրէլատէ աշըեօր, տէտի:

Օլէսնատէ մատմազէլին պէսլէմէսի, էլինտէ պիր մէքթուպ օլարագ իշէլի կիրիպ:

— Ֆրանսաան տըր, տէտի:

Դօնսէբսիօն՝ ըէֆը սէտա իլէ բրանկալըեր ունութտու, վէ մէքթուպու պէպէմէնին էլինտէն գարըպ, արմալը մէօհրիւնիւ ելըթտը:

Իչպու մէքթուպ՝ օգուեանխարըմրգճա ան աշրլաճաղը վէճէ-
լէ, Րօգ ամպօլ թարաֆընտան կէճնտէրիլմիչ իտի :

.....

Շիմտի Գատիք սի՛ թէրքլէ, Ռարիօէ նաղլ իտէլիմ՝

Եաթաղընտա էօլիւ պուլունան վէ վէ ֆաթը՝ նիւզուլէ
հասր իտիլէն Օրանժըրի շաթօսոմնուն վեքիլխարճը պապա Ան-
թուանըն աէ ֆնիստէն սեքիզ կիւն սօնրա, Մ. Ճարքի Ֆրէտէ-
րիզ Ալպէրթ Օնօրէ աը Շամրի՝ Բարիստէ վէրնէօլլ սօգաղըն-
տա քեպլին քէնտի օթէլիսէ ավտէթ իթտի :

Մէրգում պիր կիւն էվվէլկէլմիչ օլտուղու հալտէ, սա-
պհլահերն էրքէնճէ ուեանարագ, օթէլին պաղչէսինէ նազըր
օլան եարը աչրգ պիր քէնչիլիլէնին եանընտա պուլունան պիր
մասա գարչըրնտա օթուլմուչ օլուպ, տէրին պիր միւթալէա-
եա տալմըչ կէօրիւնիւեօրտու : Պաչընր իքի էլլերի իչիճէ ալմըչ
օլտուղու վէ կիզի պիր իզթիրապ իչիստէ պուլունտուղու՝ քէ-
վիչիստէն անլաչըլաղը հալտէ, քէնտի քէնտիսէ շու սէօզլէ-
րի սէօլլէմէքտէ իտի :

— Թասվիր չալընմըչ, վէ տօն Ինիկօ իսմինտէ օլտուղում
ղէման գուլլանմըչ օլտուղում պիր գաթիթ պրագըլմըչ. թա-
րիֆ իտիլէն քիմնէ իսէ, Ժօգէֆին սէօզիւնէ պագըլըրսա պիր
քատըն իմիչ, էկէր թասվիրի աչրրան գատըն իսէ, օ գատըն
Պագգարա տրր :

«Սէքիզ կիւնտէն պերու պիր չօգ թախմինաթ իչիստէ
պուլունու եօրում : Եա՛ գօնթէս Արթօֆ իչին հէնուգ մարքի
աը Շամրիեթիմ, եախօսօ՝ պէնիմ Րօգ ամպօլ օլտուղումու թա-
նըմըչ տրր : Թագաթ նէ՛րէտէ վէ նէ՛ վագըթ թանըմըչ տրր : Չը-
գան գըչ, քէնտի խանէսինտէ եալընրգ պիր տէֆա եէկտիկէ-
րիմիզէ թէսատիւֆ իթտիք : Ծիթուրսուղճա պանա պագտը,
լաքին էկէր պէնի թանըմըչ օլսա իտի, էլպէթթէ եիւզիւնտէ
հասըլ օլան պիր էւարէտէն պուլուն անլաեաճագ իտիմ, իմտի
պէնի թէքրար նէ՛րէտէ կէօրմիւլ տիւր : Պուլտան պաչգա ֆարգ
Կտէրիմքի, գօնթէս Արթօֆ՝ մարքի աը Շամրիի, Րօգ ամպօլ

զանն իտէրէք թաագիպ իթմէքտէ օլտուն, լաքին ասըլ մարքի տըՇամրինին թասվիրինի նի՞չին չալմըչ տըր: Տիմէք մարքի սաղ տըր:

Բօգամպօլ, իքինճի տէֆա օլարագ պու սիւալի իթտիկինտէ, սաչլարը տիքիտի, վէ գալպի շիտտէթլէ չարքմաեա պաչլաար: Պատէհու շէօլէ տէվամ իթտի:

— Յիվագը կէերճմարքի սաղ իսէ, պէնիմ իչիմ պիթմիչ տիր, վէ գատէրիմտէն գուրթուլմագլըղն եէկեանէ վէ էն գօլայ չարէսի՝ պիր ան էվվէլ Բարիսուն մուֆարագաթ վէ Իսրանիաեա ազիմէթլէ, Գօնսէքսիօն իլէ էվլէնմէք տիր: Շիմաիեէ գատար հէր շէյ մաթլուպ սուրէթտէ ճէրէեան իթտի: Պէնի ղամմաղլաեապիլէն եալլնըգ Վանթիւր, սըր վիլիամս՝ Չամբա վէ Յիբար խաթուն՝ քեաֆֆէսի տէ ահրէթէ եօլճու օլտուլար: Պապա Անթուան տա, պէնի թանըմըչ օլտուղու իչին նիւզուլէն վէ ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթտի: Վէհասըլ հիյնի հաճէթտէ պիւթիւն Բարիս էհալիսի, եէտիմտէքի քեաղլալարտան տահա զիեատէ ալէնի պիր սուրէթտէ, աաղվէ եէկեանէ մարքի տը Շամրի պէն օլտուղունու թաստիգ իլլէեէճէք տիր: Յագաթ վէֆաթ իթմիչ օլտուղունու զանն իթտիկիմ ասըլ մարքի հաեաթտա իսէ, էկէր Պագգարա անը պուլտու իսէ... Օ՛հ, օլվագըթ...

Պու արա գաբու իքի տէֆա վուրուլմագլա, Բօգամպօլուն միւթալէասը գաթթ օլունտու: Գաբու աչլտըպ տա, Յապիէն իչէրի կիրտի: Պու քիպարգատէ, հիւսնի թապիեաթ սահիպի օլուպ, սաատէթի հալի քէնտիսինի ասլա խօսպին գըլմամըչ օլտուղունտան, տիկէրլէրին սաատէթինի արգուլէր իտի: Իմտի իչէրի կիրտիկի սըրատա,

— Ազիղիմ Ալպլըթ, սէնի գաղմըչ ոլուլտուղունա մէմնուն օլտում, տէտի:

— Նի՞չին:

— Չիւնքի շիմտի տիչարը չըգաճաղըգ:

— Պէնի նէրէեէ կէթիւրէճէքսին:

— Իսրանիա սէֆարէթխանէսինէ կիտէճէեիգ. օրատա

Թապիրյեթինին թեպտիրի իշին լազըմ կելէն քեաղըտարը իմզալաեաճագսըն :

Բօգամպօլ՝ ալտըղը պու խապերտէն պիր ազ ճէսարէթ լէնէրէք :

— Ֆագաթ ազիպիմ ֆապիէն , սէն պու իշտէ բէք չաբուգ իլէրլէտին , տէտի :

— Սէնին սաատէթինի տիւշիւնմէք՝ պէնիմ վազիֆէմ իճապընտան տըր :

Սախթէ յարքի՝ պէեանը թէչէքքիւրտէն սօնրա , աճէլէթէն էսվապընը կիեինտի :

Ֆապիէն . - Պիլլրսին ա՛ եարըն ագչամեօլա չըգաճագսըն :

— Էվվէթ , անճագ մէսէրրէթիմլէ պերապէր , պիր տէրէճէ միւզտարըպ օլարագ կիտիեօրում :

— Նէտէն տօլաեը :

— Օրանժըրի սէյֆիէսինտէն թասվիրին չալընմասը՝ պէնի կէօնակէօն վէ դարիպ թախմինլէր իշինտէ պրագըեօր :

— Ֆիլվագը ալտըղըն մալիւմաթ՝ պանա տա ֆէվգէլատէ դարիպ կէօրիւնմէքտէ իտը :

— Գօրգարըմքի , վազթիյլէ մաշուգէմ՝ օլմուշ օլան շուեա պու գատըն՝ պու թասվիր իլէ Գօնսէքսիօնուն նէգտինտէ պիր կէօնա թէչէպպիւստէ պուլունմասըն . Գի՛մ պիլիր , պու եօլտա մախուլուգլար բէք չօգ շէյլէրէ միւզթէտիր տիրլէր :

— Օրասընը հիչ տիւշիւնմէ . Գօնսէքսիօնուն գալպի թէմամիյլէ սանա հասը օլունմուշ տուր :

— Պիլիեօրում :

— Էկէր եարըն , քիւրէք ճէգասընա միւսթահագգ օլմու օլտուղուն քէնտիսինէ իսպաթ իտիլէճէք օլսա , եինէ սէնի սէվէճէք տիր :

Բօգամպօլ՝ պու արա հիսս իտէկէլտիկի սինիր հարէքէթինի կիւճ իլէ գապթ իտէրէք :

— Զանն իտէրիմ , տէյի մուգապէլէ իյլէտի :

Օլ էսնատէ սապահըն սաաթ տօգուգու օլուպ , սախթէ յարքի իլէ Ֆապիէն արապաեա ըարիպէն , իսբանիա սէֆարէթխանէսինէ կիթտիլէրի Գանչլէր՝ քէնտիլէրինի գապուլիլէ :

Բոգամպօրա պիւելիւք պիր Էվրադ տէֆթերի թագտիմ իթ-
տիկինտէն, մէրգ ում՝ հէր պիր քեաղբա իւզերինէ իմգասընը
վազ իյէտի. գանչէլերին օտասընտա Իսքանիալը պիր ժէնէրալ
օլմաղլէ, Բոգամպօլ պու առէմի սէլամլապը. Մալիւմ օլտու-
ղու իւզրէ, իչպու ժէնէրալ, քէնտի բարթիաինին տիւշմէսինտէն
պերու Քարիստէ իգամէթ իթմէքտէ օլուպ, ագրապպընտան
պիրի՝ Գատիգաստ, լիման զօժանտանը գալըչ, վէ պու առէ-
մին պալօսունտա, տօն ժօզէ, չինկեանէ գարըսը թարաֆըն-
տան թէլէֆ իտիւմիչ իտի :

Բոգամպօլ ինթէնիլէն իմգալարը եազտըգտան սօնրա,
ժէնէրալա խիթապէն,

— Ժէնէրալ, Իսքանիա իչին թէսլիմ իտէճէք մէքթուպ-
լարընըզ վա՞ր մը արը, տէտի :

Ժէնէրալ՝ վաթանլար, իւզերինէ պահս իթմէք իսթէ-
մէնէն կէօնիւնիւ նէֆիլէրէ մախսուս պիր թէպէտիւմիւ մահ.
զուենանէ իլէ,

— Խայր, տէյի ճէվապ վիւրաի վէ իւզէթէն, — Նէ՞ վա-
զըթ կիտիբօրուսուպ մարքի, տէյի սօրաու :

— Եարըն ագչամ :

— Նէ՞ թարաֆա կիտէճէքսինիզ :

— Գատիգասէ :

— Մէպէպինի պիրիբօրում . . . (ժէնէրալ պու սէօղիւ սէօյ-
լերքէն, սօլ կէօղիւնիւ գըրբար. պատէհու Փապիէնէ չէօյլէ
խիթապ իթտի.) Մարքի մատմազէլ տը Սալլանտրերանըն
կէօնիւնիւ գազանմազլա, բէք պիւելիւք պիր ֆիթուհաթտա
պուլունմուչ տուր :

— Էվվէթ, մարքի մատմազէլի սէվիբօր :

— Մա՛րքի, էկէր իսթէրսէնիզ, Գատիգասէ կէօթիւրմէք
իւզրէ սիգէ պիր սէքթուպ վէթէեիմ :

— Միւսուսէն, ժէնէրալ :

— Վիրէճէեիմ մէքթուպ ագրապամտան լիման գօման-
տանը գարթան Բէտրօ իչին օրի, Բէտրօ իամի՝ խաթըրմա
ղարիպ պիր վազը՞ կէթիւրտի՝ էկէր Գատիգասէ կիթմէսէ ի-

տինիդ, պքւ վագրաբը ասլա խաթրըլամաեաճագ, իտիմ :

— Նէ՞եէ տաիր տիր :

— Ատէթա պիր հիքեաեէ տիր :

— Սէօյլէեին պագալըմ :

— Սիդ ուզուն միւտտէթ Հինտտէ չալըչտընըդ, տէյլմի :

— Էլվէթ :

— Էմրինիդ ալթընտա պիր Ֆրանսըդ կէմիճի պուլունմուչ ժու տուր :

— Գապիլ տիր : Պունունլա պերապէր խաթրըմա կէլմէ-
եօր . . . Էմրիմ ալթընտա բէք չօգ թայֆա պուլունմուչ տուր :

Բօգամպօջ՝ պու գաչամագ եօլլու ճէվապտան սօնրա,
Ժէնէրալա պագարագ :

— Պու սիւալի իթմէքտէն մագսէտինիդ նէ՞ տիր, տէյի
սօրտու :

— Տուրունուզ, չիմտի անլարսընրդ, Հանկը տէվլէթ թէ-
պասընտան օլտուզու հէնուզ գաթիէն մալլում օլմաեան, Ֆա-
գաթ Ֆրանսըդ օլտուզունու սէօյլէեէն պիր կէմիճի՝ Հինտիս-
թանտա դօմանտանըդ ալթընտա չալըչմըչ օլուպ, սիցի բէք էյի
թանըեօր, վէ սիգին ստաթ վէ ուսուլինիդ վէ ֆամիլեաճա
միւնաթէպաթընըդ հագդչնաա դաեթթ միւքէմէլ մալլումթ
ալմըչ տըր :

Սախթէ մարքի . . . (տիթրէեէրէք . . .) Նէ՞ սէօյլէեօրսունուզ :

Ժէնէրալ . . . (տէվամէն . . .) Պու ատէմ, էսիր թիճաիէթիլլէ
մէչըլ օլան պիր սէֆինէ իչինսէ թուլումուչ :

— Աճա՛յիպ . . .

— Վէ քիւրէք ճէգասընա մահքիւմ օլմուչ :

— Սօ՞նրա :

— Սօնրա, քէչֆ իտինիդ պագալըմ քէնտիեի միւտաֆաա
իչին նէ՞ սէօյլէմէեէ իճթիսար իթմիչ տիր :

— Քէչֆ իտէմէմ, Ժէնէրալ :

Ժէնէրալ . . . (կիւլէրէք . . .) Մարքի ալ Շամրի օլտուզունու
իտտիաեա գալըչմըչ :

Պու իֆատէ՛ Բօգամպօլուն իւղէրինտէ պէքլէնիէն թէէս-

սիրի կէօսթէրմէտի, Շէօյլէքի, լէճճէսի սօլաճագ եէրտէ, չօգ տէֆա Վալէ-տը-Քէօր շիրքէթինի գուրիւարմըչ օլան սօղուգ գանլըլըղընք զայպ իթմէտի. Անճագ ժէնէրալըն սէօղ լէրինտէն՝ ասըլ մարքի տը Շամրինին պէրհասեաթ օլտուղունու անլատը իսէ տէ, կիւլիւմսէեէրէք,

— Իշթէ պու թօհա՛ֆ, տէտի:

— Պէն տէ սիզին էֆքեարընըպտաեըմ, լաքին օթուրուն, հիքեաեէմին սօնուճու տինլէեին:

— Սէօյլէեին ժէնէրալ, ֆիլվազը պու հիքեաեէնիզէ պէն տէ մէրագ իտիեօրում:

— Օ հայլագ հէրիֆ՝ ագրապամտան օլան տօն Բէտրօեա քէնտիսինին մարքի տը Շամրի օլտուղունու գանարըմաեա մուվաֆֆագ օլմուչ:

— Սահի՞հ մի:

— Բէտրօ տա, պիր գաչ այ էվվէլ պանա պիր մէքթուպ եազարագ, պունտա Շամրի ֆամիեասընը թահգըզ իթմէք լիկիմի վէ սաիրէեի թավսիէ իթմիչ իտի:

Բօգամպօլ. - (կիւլէրէք.) Սիզ նէ՞ եաբտընըզ ժէնէրալ:

— Պէն տէ, պիր կիւն էվվէլ ասըլ մարքի տը Շամրի Բարիստէ խանէմտէ ըագս իթմիչ օլտուղունտան, իչար իթտիկի մարքինին եալանճը իտուկինի ճէվապէն անլաթտըմ:

— Խիւտա ալիմ սէօյլէտիքլէրինիզ՝ ճինլէր մաալընա պէնզէեօր:

Ժէնէրալ. - (տէվամէն.) Մատէմըի Գատիգսէ կիտիեօրսունուգ, ազիզիմ մարքի, իսմինիզի չալմըչ օլան շախսը կէօրէճէքսինիզ:

— Ժէնէրալ, ֆիքրիմէ պիր շէյ կէլտի:

— Նէ՞ կէլտի:

— Ագրապանըպտան օլան գաբթան Բէտրօեա խիթապ օլմագ իւղրէ անճագ, պանա պիր մէքթուպ վէրին:

— Ձաթէն վիրէճէեիմ:

— Վէ պէնի, տիկէր պիր իսմլէ քէնտինէ թավսիէ իտին:

— Նէ՞ մագսէտլէ:

— Սէքիզ կիւն Գատիգատէ թէպտիլ գընաֆէթլէ գալա-
ճաղըմ, քէնտիսինի մարքի տը Շամրի թէսմիէ իթտիրէն շախսը
պիզգաթ կէօրէճէեհիմ, վէ լմէրճէմէի հալինի քէնտինէ նագլ
իթտիրէճէեհիմ:

— Բէք էյի, պու ագչամ գարթան Բէտրօեա պիր մէք-
թուպ կէօնաերէճէեհիմ, վէ պունտա շէտիտէն թավսիէ իտէ-
ճէեհիմ... Փագաթ քիմի:

Ժէնէրալ՝ սօն սէօզիւ իրատ իտէրքէն, Բօգամպօլուն եիւ-
զիւնէ պագարղընտան, մէրգում:

— Բօլօնէզ ասրլգատէկեանընտան գօնթ Բօլասքիեի, տէ-
յի պէեան իյէտի:

Ժէնէրալ կիւլիւմսէտի, վէ Բօգամպօլուն էլինի թութ-
տու: Գու սըրատա, օտանըն տրիկէր ուճունտա գանչէլէր իլէ
կէօրիւչմէքտէ օլան վէ ժէնէրալըն սախթէ մարքի իլէ իթ-
տիրէրի միւքեալէմէտէն հիչ պիր սէօզ պիլէ իչիթմիչ պու-
լունմանան վիգօնթ՝ աեաղա գալգարապ, — կիտէլիմ, բաս-
բօրթլարը ալմագ իւզրէ գապթիէ նէգարէթինէ միւրաճաա-
թըմըզ լաղըմ աըր, տէտի:

.....

Ջէնտ տագըգա սօնրա, Բօգամպօլ վէ Ֆապիէն արապա
իլէ գապթիեէ նէգարէթի տաիրէսինէ կիթտիքլէրի սըրատա,
արապալարը տիկէր պիր արապաեա թէնատիւֆ իթտի, վէ
Ֆապիէն՝ պունտա օթուրմուչ օլան շախսը թանըեարագ, վագը
օլան իչարէթի իւզրէրինէ, իքի արապա տուրուպ, տիկէր արա-
պատա օլան քիմսէ՝

— Սապահլար խայր օլտուն Ֆապիէն, տէտի:

— Խայրը սապահլար օլտուն Սէրիվիլ, տէյի վիգօնթ մու-
գապէլէ իթտի:

Մ. տը Սէրիվիլ, եագըն վագըթտա միւսթանթիգ մէ-
մուրուղունա թայեին իտիմիչ, վէ Մ. տ'Ասմօլ իլէ Ֆէննի
հուգուգ ու թահսիլ իթմիչ կէնճ պիր ատէմ իտի:

Վիգօնթ . . . նէրէտէն կէլիեօրսուն:

Մ. աը Սէրիվիլ. - Էվիմտէն կէլիեօրում,

— Նէ՞րէեէ կիտիեօրսուն,

— Ատլիէ աաիրէսինէ,

Վիզ օնթ. - (կիւլիւսէեէրէք.) Տո՛սթում, միւսթանթիզ մէմուրիեէթինէ նասպ օլտուղունտան պէրու, քիմսէեէ կէօրիւնմէզ օլտուն,

— Ազիզիմ, մէմուրիեէթիմտէն պահա իթմէ, չիւնքի պաւնա իւք տէֆա էօյլէ պիր իչ հէվալէ իթտիլէր քի, իչինտէն նասըլ չըգաճաղըմը պիւմէեօրում,

— Նէ՞ իչ տիր,

— Գլինեանգուրտա Բաչափրաճըլար չարչըսը իչի,

Բօգամպօլ՝ պու սէօզլէրի իչիթտիկինտէ սարսըլտը,

Վիզ օնթ. - Տօսթում, պու միւշքիլ իչ Նէ՞ տիր,

— Իքի ալ էվվէլ Գլինեանգուրտա սու իլէ տօլու պիր պօտրում պուլունմուշ, վէ սուեուն իւզէրինտէն՝ պօղուլմուշ իհթիեար պիր գատըն նաչը իլէ, վագթիլլէ բրանկալը օլմուշ օլտուղու թանըլան պիր էրքէք նաչը գուհուր իթմիլ, վէ էրքէլին պըչաղլա գաթլ իտիտիկի անլաչըլմըլ աըր,

— Նէ՞ տէհչէթլի հալ,

Միւսթանթիզ. - (տէվամէն.) Պունտան պաչգա պօտրումուն քէնարընտա սաղ պիր ատէմ պուլունմուշ աուր,

Բօգամպօլ՝ արապանըն իչինտէ սըչրատը, Պէրէքեաթ վէրսին վիզ օնթ՝ մէրգումա սըրթընը չէվիրմիչ օլտուղունտան, եիւղիւնտէ հուսուլէ կէլէն ֆէվգէլատէ ալթիւսթիւլիւ կէօրէմէտի,

Փապիէն. - Պէսպէլլի տիկէր իքիսինին գաթիլի քէնտիսի օլմուշ աուր,

— Խայր, օ տա սըրթընտան եարալանմըլ, վէ գանա միւլէմա օլմուշ, վէ ըսլագ էլպիսէլէրինտէն՝ քէնտիսին տալի տիկէրլէրիլէ պիրիքտէ պօտրումա աթըլմըլ օլտուղու թէհազգուգ իթմիլ տիր,

— Նիհաեէթ քէնտիսինի իսթիճվապ իթտի՞ն մի,

— Էվվէթ, Փագաթ մէճնուն իտի, վէ էլան մէճնուն աուր,

Րօգամպօլ նէֆէս ալար, վէ Մ. Սէրիվիլ իֆատէսինի չու
 եօտա իլէրի կէօթիւրտիւ .

— Իսրանեօլ վէ Բօլօնէզ իսանլարըյա թէրէլլիւմ իտէն
 պու առէմ՝ ղահէթ մահիր պիր հէքիմին թէտափօսինէ իհալէ
 օլունմուչ տուր .

— Քիմէ՞ .

— Տը. Ալպօ իսմինտէ մէլէզ պիր թապիպէ . օ տա պու
 մէճնունու էյի իտէճէկինի վաա իթմիչ աիւր .

Ֆապիէն . . (Րօգամպօլա տէօնէրէք .) Տը. Ալպօ սէնին հէ-
 քիմին տիր, աէյի՛մի .

Սախթէ մարքի, սէպաթլը կէօրիւնմէեէ սայ իտէրէք,
 թապիի օլան սաքին հալիլէ .

— Եվվէթ, բէք մահիր տիր, աէյի մուգապէլէ իլէտի .

Վիգօնթ . . (աէվամէն .) Տիմէք պու էսրարա հալէա վա-
 գըֆ օլամատըն .

— Շիմտիեէ գաաար իճրա իտիլէն էն մահիրանէ թէտ-
 գիգաթ սէմէրէսիգ գալտը, վէ պինապէրին մուգատէմա-
 թըմ բէք էյի օլամատը, Հէր նէ իտէ, ազիզիմ, չիմտիլիք
 Ալլահա ըսմարլատըգ . միւտտաիի ումումիլիք աաիլէսինտէ
 պէնի պէքլէեօրլար .

Ֆապիէն . . Ուղուրլար օլսուն տօսթում, եինէ կէօրիւ-
 չիւրիւզ .

Միւսթանթիգ եօլունա տէվամ իթտի, վէ իքի կէնճլէր
 տէ ազ սօնրա Ջապթիէ նէզարէթի հալլիսինտէ արապատան
 աչազըեա կնտիլէր .

Արատան պիր սահաթ կէչինճէ, մարքի, բասթօրթլարընը
 ալարագ, Վէրնէօլլ սօգաղընտա քեային իգսմէթ կեահընա ավ-
 տէթինտէ, քէնտի քէնտիեէ .

— Ջամբա էօլմէմիչ . . . թաօվիւր չալընմըչ . . . տիմէք պէ-
 նիմտէ իչիմ պիթմիչ տիր, տէտի .

Լաքին Րօգամպօլ իչին, մէյեուսիեէթ վէ իւմիտ սաաթ-
 լարը՝ պիլա ֆասլա եէկտիկէրինի թէազիպ իթտիկինտէն, էն
 սօն տագըգատա, եանի հէր իւմիտ գաիլ օլմուչ օլուղու

պիր սրբատա պիլէ, մէրգում քիւթախլըղը վէ ճէարէթի
էտէն պրագմազ, վէ կէօզլէրի բարլաեարագ պաշընը աիք
թութարագ իսպաթը մէթանէթ իտէր իտի: Օլանէ աէկին
սիւքիւնէթ վէ էմնիեէթ՝ քէնտիսինի պուվլէթտէն աիւչիւ-
րիւպ, Ֆիքրի խաեալաթ իլէ, վէ բուհու աէհչէթլէ աօլմուշ
իտի, Ֆաղաթ մուխաթարա իլէ գարշը պէ դարշը պուլուն-
աուղունաա, սրբ Վիլիամսըն շակիրտի թէքրար քէսպի իգ-
թիտար իտէրէք:

— Հայտէ պագալըմ, շիմտիեէ գասար տէվամ իթտի-
կիմ սեուճուն՝ պու սօն բարթիսի տիր: Տէր շէյի կէօզէ ա-
լարագ հէրչիպատապատ պու բարթիսի տէ օյնաեաճաղըմ,
աէտի:

.....

9

Իրթևի սագահ, սախթէճմարքինին օտա խրդ Աէիճիսի՝
թէաարիքեաթը սէֆլրիէ իլէ մէշղուլ օլաուղու հալտէ, մար-
քի օթէլտէն չրդըպ, իքի այտան ալէքու կիթմէմիշ օլաուղու
Սիւրէզն սօղ աղրնտարի տաիրէեէ ալիմէթ յիթտի, վէ պուն-
տան թէպտիլի գրեափէթէճմախուա պաղը էլպիսէլէրինի վէ
էնվաի պօեալարը ալըպ սանարղա վաղ իլէ, պու սանտրղրափիգ
ղաթ աշաղըեա էնտիրտի, վէ հարէքէթի վաղբասընտան աօ-
լաեը հայրէթտէ գալվիշ օլան գարուճուեա, եիր համալչա-
ղըրթըպ սանաղը անըն իլէ Վէրնէօլ սօղաղընա կէօնտէր-

տիրտէն սօնրա, քէնտիսի Տր. Սամուէլ Աւագունն խանէտինէ կիթտի. Մէրգուսուն պու վիզիթասը՝ եզլէնմէք իւզրէ Իորա նիաեա կիտէճէկինտէն, վէ պէլքի Բարիսէ ալտէթ փթմէեե-
րէք Ամէրիգաեա եօլճու օլաճաղընտան, տօգթօրա էլմէտա իթմէք, վէ պիլք տէ տօգթօր Ամէրիգալը օլմասը հասէպիլլէ, էպէլլէի օրաեա կէճնաէրիլէճէք մէքթուպլարը վար իսէ, աճ-
լէրի արմագ պէհանէսի, վէ պու վիզիթա սաեէսինսէՉաւքանըն ճիննէթի հագղընտա քէսպի մալիւմաթ իլլէմէք մագ գէտիլլէ օլուպ, լաքին գարու ճուտան՝ տօգթօրուն Բարիտէն պոյս պուպէթ իթմիլ օլտուղու խապէրինի ալմասթա իգհարը հայրէթլէ,

— Աճալիպ, պիր թապիպ նա՞սըլ զայպուպէթ իտէպիլլի, լաքին պու գապիլ տէ իլ ալր, տէտի :

— Սէօլլէտիկիմ հագղէթի հալ աիր :

— Նէ՞ գատար վագըթուան պէրու զայպիսպէթ իթմիլ տիր :

— Սէքիգ կիւնտէն պէրու :

— Նէ՞րէեէ կիթալ :

— Պիլմէմ էֆէնտիմ, լաքին պէլքի Բէրինիէր սօգաղըն-
տան իսթէտիկինիգ մալիւմաթը ալապիլիրսինիգ :

— Վա՛յ, տօգթօր Բէրինիէր սօգաղընտա՞ մը իգամէթ իտիեօր :

[— Խայր, օրատա, ազլընը զայպ իթմիլ օլան զէնկին պիր Բուսիպլըր թէտափի իտիեօր :

Բօգամպօլուն պու արա պաչը տօլանտղընտան, էէրէ տիւլմէմէք իլին գարուճունճն գարուսունա տանճնմաեա մէճպօր օլտու : Պատէհճ :

— Պիլիեօրում : : գօնթ Արթօֆուն խանէտինտէ օլմալը, տէտի :

— Եվվէթ, էվվէթ :

Բօգամպօլ՝ սէպաթլէ տիլարը չրգտը, փագաթ սօգագ-
տա սարընթը հիսս իթտիկինտէն, եագընտան կէչմէքտէ պու-
լունան պօլ պիր արապաեա րաքիպէն՝ Սիւրէզն սօգաղընտ

կիթմէք իսթէտիկինի արապածընա իխթար իմտի. Մէրգուս
տէրունչ արապատա ազլունը պաշընա թօքլաեարազ ,

— Սըր Վիլիամս՝ ճէկէր պէն օլմազսամ, սէնին պախթըն
տէօնէճէք տիր, տիմէսինտէ հազգլը իմիչ, Շիմտի շու հալէ
պագքի, գօնթ Արթօֆու մէճնուն գըլմագ իչին հանկը տօգ-
թօրուն զէհիրինի շալտըմիսէ, օ տօգթօր գօնթու թէտավի
իտիեօր, իմտի, մասէմքի պէօլէ իսէ, չիւպէհսիգ Սամուէլ
Ալպօ՝ գօնթուն տիվանէլիկի նէտէն իլէրի կէտիկինի տնլա-
եաճագ տըր, վէ քի՞մ պիլիը, էկէր... տէտի, վէ տամար-
լարընտա տիթրէմէ հասըլ օլաու :

Մուախարէն թէքրար իաէրէք, — Գի՞մ պիլիը, էկէր պէ-
նի մահվ իթմէք իչին, Պագգարա վէ տօգթօր պիրէչմիչլէր
իսէ... տէտի, վէ — Արա՛պածը, արա՛պածը, տէյի պազըրտը :

Արապածը արգասընա տէօնէրէք ,

— Նէ՞ իսթէեօրսունուզ շէհիրլի, տէյի սօրտու :

— Գէնի Ռէբինիէր սօգաղընտա օթէլ Արթօֆա կէօթիւր
տէյի պէեան իլլէտի :

Րօգամպօլուն ֆիրըինտէ, շակիրտի՝ մուխաթարաեը դար-
շըլարընտա կէօրիւպ տէ, մէյեուս օլան քիմսէլէրէ մախսուս
պիր թուպփուր տօգարաչ ,

— Պաշգարաեը եիւզ պէ եիւզ կէօրմէք իսթէրիմ. կէօգ-
լէրինէ պագմագլա, մուհարէպէեէ նասըլ կիրիչէճէկիմի ան-
լաեաճաղըմ. խանէսինէ թագտիմ օլունմագ իչին պիր պէհա-
նէմ վար տըր. գէվճի՝ Փապիէն իլէ տօսթ իտի, Փապիէն տէ
պէնիմ էնիչթէմ տիր. իմտի գօնթուն իսթիֆսարը խաթըր
իչին էնիչթէմ թարաֆրնտան կիթմիչ օլուրում, տէտի :

Արապա՝ օթէլին հավիսինէ տախիլ օլաու, վէ Րօգամ-
պօլ, իլք պագըշտա, խանէ սահիպլէրինին օրատա պուլունմա-
տըգլարընը անլատը, չիւնքի ալթ գաթըն վէ պիրինճի գա-
թըն բէնչիրէլէրի գաբալը օլտուլու կիպի, գաբու էօնիւնտէ
աթա գօշուլու հիչ պիր արապատա պուլունմամագտա իտի :

Գաբուճու՝ Րօգամպօլուն արապատան աշաղըեա էնտիկի-
նի կէօրմէքլէ :

— Էֆէնտի, նէ՞րէեէ կիտիեօրսունուզ, տէյի սօրսու, Բօգամպօլ. (տօղրու գարուճուեա կիտէրէք.) Էֆէնտի-լէրինիգ պուրատա տէյի՞մի տիրլէր:

— Խայր էֆէնտիմ, պուրատա տէյիլ տիրլէր:

— Նէ՞ գատար վագըթտան պերու կիթտիլէր:

Գարուճու ճէվապ վիրմէք իչին թէրէտտիւտ կէօսթէրտի-կինտէն, սախթէ Մարքի վագարլը պիր հալ իպրազ իտէրէք:

— Պէն Բուսիա գապիթանընտան պարօն տը Բ... իմ, գօնթ՝ ագրապամտան տրր. պէն տէ Բէթրէսպուրկսան կէ-լիեօրում, տէտի:

Պու քէլիմէլէր՝ գարուճուեա թէէսսիր իթմէքլէ:

— Օ հալտէ, մօնսիէօ պարօն, տիմէք վագը օլան ֆէլա-քէթի ազիմէտէն խապէրտարսընըզ, տէյի պէեան իյլէտի:

— Էվվէթ, գօնթու՛ն սղլընա խալէլ կէլտիկինի պիլիեօ-րում: Լաքին իֆագաթը մէմուլ տուր, տէյի՞մի: Գօնթէօ պանա, զէվճինին թէտավիսինի՝ թապիպի մէշհուր տօգթօր Յամուէլ Ալպօեա իհալէ իթմիշ օլտուղունու թահրիրէն պիլ-տիրմիշ իտի:

— Էվվէթ մօնսիէօ պարօն:

— Շիմտի քէնտիլէրի պուրատա տէյի՞մի տիրլէր:

— Մօնսիէօ պարօն, հէր նէ գատար մատամպանա՝ քիմ-սէեէ պու խուսուստա պիր շէյ սէօյլէմէմէերի թավսիեէ իթ-միշ իտի իսէ տէ. զանն իտէրիմքի պու թէնպիհ սիզին հագ-գընըզտա տէյիլ տիր:

— Հայ հայ:

Գարուճու. (տէվամէն.) Իմտի մօնսիէօ գօնթ՝ Պօնթը-նէյ-օ-Բօգտա քէնտի միւլքինտէ տիր:

— Մէլէզ թապիպ իլէ պէրապէ՞ր մի:

— Խայր. Մ. Ալպօնուն չըրազը օլուպ, անըն էսնաի զայ-պուպէթինտէ մօնսիէօ գօնթու թէտավի իտէճէք օլան կէնճ պիր թապիպ իլէ տիր:

— Տիմէք Մ. Ալպօ պուրատա տէյիլ տիր:

— Օն կիւն էվվէլ մատամգօնթէս իլէ պիրլիքտէ կիթտի:

- Նէ՛րէեէ կիթտիւեր .
 — Պիմէ՛մ, քիմսէ տէ պիւմէզ .
 — Պօնթընէ՛յ . օ . Բօղտա անյարբմ .

Սախթէ պարօն պու սէօզլէրտէն գոնրա , գաբուճուճուն էլինէ պէշ ատէտ լուի պթուճու սրգըշտըրրպ , օրատան հա-
 րէքէթ իթտի իսէ տէ, իշար իյէտիկի մահէլլէ կիթմէտի : Եու
 գատար քի , գաբուճու քէնտիսինէ , «Տօգթօր» օն կիւն, էվ
 վէլ մատամ իլէ պիրիքտէ կիթտի տէմիշ օլտուղունտան ,
 պու սէօզ՝ ֆիքրինէ , Օրանժըրի շաթօսուճտան չպքնմըշ պան
 թասվիրին պիր կէնճ քիմսէ թարաֆըճտան սիրգաթ իտիմիշ
 օլտուղունու, վէ օ կէնճին գատընա պէնզէտիկինէ տաիր էվ-
 վէճէ իշիթմիշ օլտուղու սէօզլէրի կէթիրտի, վէ իշպու խաթըրէ
 իւզէքինէ , քէնտի քէնտիեէ .

— Եիմտի շիւպհէեէ հիշ մահէլլ գալմատը : Օ կէնճէ ըէ՝
 Փագաթ իտէնկէր տօգթօր Ալպօ իէ Զալքա տըր , տէտի , վէ
 արապասընը եօլա յօլտուգտան սօնրսու, ետեաք վէրնէօլտէքի
 օթէլէ ազիմէթլէ, խուսուսի օտազընա չըգտը, վէ Գօնսէրսիօ-
 նա աթիտէքի մէքթուպու եազտը .

«Ազիզէմ ,

«Մուազգէզ մէքթուպունուգտա կէօրտիւկիւմ վէ օգու-
 տուղում եէկեանէ ֆըգրա՝ վագթը սաստէթիմիզին եագըն
 գլմսը տըր : Ա՛հ, պէնիմ իշին տիւգ, վէ իսբանիա աարզա-
 տէկեանընտան օլմագլըղմ , վէ պիր սէֆարէթէ թալեին գը .
 լընմագլըղմ նէեէ՞ եարար :

«Պէն սիգի իսթէեթրում, Փագաթ մատէմքի սիզէ նաիլ
 օլմագ իշին, հէբ պու շէյլէրէ նաիլ օլմագլըղմ լագըմ արբ,
 սիզէ իթասաթ իտէճէեիմ :

«Ազիզէմ Գօնսէրսիօն , պէնի թէքտիրէ հագգընըզ վար
 տըր : Մէքթուպունուգու Բարիսէ վասըլօլալը պէշ կիւն օլ-
 տուղու հալտէ, անը անճագ պու սապահ աչապիտիմ : Սէպէպի
 իսէ շունտան իպարէթ տիր : Պէն Բարիստէ պուլընմատօր-
 տում : Փապիւն վէ պէն , եիրմի տէրթ սասաթ գատար

գալըպ, երնէ Բարիսէ ավտէթ իթմէք նիեթիլէ, Թուրէնտէ վազը Օրանժըրի սէյֆիէմիլգէ կիթմիշ իտիք. Ավտէթիմիգ եագընտա վուգու պուլաճաղընտան, մէքթուպարըմըզըն արգաչ մըզտան կէօնտէրիմէմէսինի իխթար իթմիշ իտիմ.

«Լաքին ինսանըն տէտիկի օլմազ տէրլէր...»

«Գիր թագըմ էնտիշէ վէ իղթիրապ իշինտէ օլարագ, սէքիգ կիւն գատար Օրանժըրի շաթօսունտա գալտըգ :

«Շաթօտա դարիպ պիր սիրգաթ վուգու պուլմուշ իտի. Շէօլլէքի պիր կիճէ էվվէլ պաղէնին պիր չուգուրունա պիր բօսթա արապասը տիւշմիւշ օլուպ, պու արապատա պուլոււնան պիր կէնճ քիմսէ՝ արապանըն էնտի թամիրինտէ միւսաւ ֆիրէթէն շաթօեա գապուլ օլունմուշ, վէ պէնիմ ահըպպամտան պիրի օլտուղունու սէօլլէմիշ, իրթէսի կիւն, մէրգումուն կիթմէսինտէն սօնրա վազը օլան սիրգաթ կէօրիւմիւշ տիւր. Չալընան մատտէեի էկէր քէշֆ իթսէնիգ, սիգէ հէր իսթէտիկինիգի վիրմէեէ հազըրըմ, ֆագաթ քէշֆ իտէմէգսինիգ. Սէքիգ տօգուգ եաշընտա օլտուղում գէման չըգարըմըշ օլան վէ Օրանժըրի շաթօսունուն պիւեիւք սալօնունտա պուլունան պէնիմ պիր թասվիրիմ աշըրըմըշ :

«Իմտի աղիգէմ Գօնսէբսիօն, պու դարիպ սիրգաթըն մանէասընը նէֆսի Բարիստէ անլաեապիլտիմ :

«Ազ սէօզտէն սիգ թէքմիլինի անլաեըն, չիւնքի պու պապտէ իյգահաթը լազըմէի վիրմէք իշին, սաատէթի միւսթագպէլիմի քէշֆ իտէմէտիկիմ պիր գէմանը մաղիտէն պահս իթմէքիկիմ իճապ իտէր, Բարիսէ հէնուգ կէլմիշ իտիմ, վէ Բաւրիս ալէմինտէ պիր տէրէճէ քէյֆի մաէշա եաշամագ իսթէեորտում. Ալթը ալ գատար հօվարտալըգտա վագըթ կէշիրմիշ օլտուղում հալտէ, պիր կիւն աթընըգ Պուլօնեը օրմանընտա ալապիլտիկինէ գօշմաեա պաշատը :

«Իշթէ սիգէ թէսատիւֆ իթտիկիմ տագըգատան, տէրոււնինտէ պուլունտուղում հավասը պօզուգ ալէմի թէրըլէ, տահա սաղ հավա ալմաեա պաշատըմ. Անճագ, զայիպա պուլունմուշ օլտուղում կիրտապտա պիր էսէրը թէէսսիւֆ պրագմըշ

օլաճաղըմ : Պու թէնսիւփիւ հիսս իտէն, վէ մէվիլէլէլիստէն տիւշմիւշ օլան դատըն մախոլուգաթընտան պուլժէնան քիմնէ պէնտէն պիւ Եատիկեար իսթէմիշ իտի, պէն օ Եատիկեարը վէրմէտիկիմտէն, չալժը տըր :

« — Անլաեօ՞րմուսուսուղ :

« Ազիզեմ Գօնսէբսիօն, պու միւշքիլ իզրարը սիզէ իթ-տիկիմտէն տօլաեբ աֆվ իտիսիզ, լաքին էվվէլճէ սիզի խա-պէրտար իթմէքիլիմ լաղըմ իտի, չիւնքի օ թասվիր՝ պանա գարըը սիլան մագամընտա գուլանըլապիլիր, ֆնագաթ սիզ պէնիմհազգըմտա չիւպհէ իթմէմէլիսիսիզ, զիրա սիզի նէվէրիմ :

« Շիմաի, միւսանտէ իտիսիքի, պու մանէասըգ սիրգաթըն նէ կիպի նէթիճէլէրի օլտուզունու սիզէ անլաթաեըմ : Եճթի-եար վէքիլիսարճըմըգ, սիրգաթը վագըրաեք բօլիս գօմիսէրի նէ խապէր վիրմէք իւզրէ ճիվար շէհրէ կիթմիշ, վէ աճընա-ճագ պիր հալտէ էվէ նվտէթ իյլէմիշ տիր : Պիշարէ օ կիճէ, պէլին իսփիւնէթիստէն վէֆաթ իթմէքէ, Ֆնապիէն վէ պէն, ճէնագէ ալայընըն իճրասը իշին Օրանժըրիտէ գալմաեա մէճ-պուք Նլմուշուղ տուր :

« Իշթէ ազիզեմ Գօնսէբսիօն, պու սապահտամն էվվէլմէք-թուպիւնուզու աշմագըլըըմա մանի օլան սէպէպլէր՝ պուսլար տըր : Քէզալիք պու սէպէպլէրէ մէպսի, պիր բանքօրթ ալմադ-լըղըմ, վէ Իսքանիա թապիլիէթիսնէ կիրմէք իւզրէ իճագ ի-տէն էվրագը իսթիհսալ իթմէքիլիմ, վէ պաղը մէնաֆիսէ միւթէալիզ իչլերիմի թէպիսէ իյլէմէքիլիմ իշին տահա տէօրթ պիշ կիւն կէչիճէք տիր :

« Փագաթ տէօրթ պէշ կիւն ճճնրա ումարըմ քի Եօլա չըգապիլէճէեիմ, վէ սէքիզ կիւնտէն սիզ պէնի հուզուրու-նուզտա կիճըէպիլէճէքսիսիզ :

(ՅՐԻՏԵՐԻԳԻՆԻՁ)

Բօգամպօլուն պու մէքթուպու կէօնտերմէքտէ իքի մագ-սէտի օլուպ, պիրի՝ գօնթէս Արթօֆ թասվիրի մալիւսիւ նէ խուսուստա գուլանաճագ իտի իտէ, օլպապատէ Գօնսէբսիօնուն

Ֆիւթբնի եկեղեցի հազրրամագտան, վէ տիկերի տէ թեպ-
տիլ գրեալքէթիէ Գատիգսէ կիտիս, շէնտ կիւն գայապիւմէր-
տէն իպարէթ իտի :

Րօգամպօլ, քէնտի քէնտիսէ, — Շաթօ-Մաիսի, տօն ժօ-
գեհի, սըր Վիլիամօր, վէլհասըլ պէնի թագերիգ իտէնլերի օր-
թատան գայտըրտըմ, ֆագաթ էկեր Գատիգստէքի բրանկա-
լընքն վիճուտիստէն գուրթուլամագ իսէմ, հիչ պիր շէյ եար-
մըլ օյմամ, զայպ օյմուչ պիր ատէմ սաերլըրըմ, տէտի :

Մէրգուլմ պու ղէգլլերի սէօյլէմէքլէ պէրպպեր, ճէսարէ-
թիւնի վէ սօղուգ գանլըրընը զայպ իթմէտի, վէ ագշամա
գատար եօրճուլուգ թէտարիքեաթրյալ մէշուլ օյուպ, վիւ
գընթ վէ վիգօնթէս տ'Ասուլտան այբըլմատը :

Սահֆպէի իֆիթէթ օլան Պլանշ վէ միւքէմէլ քիպարգա-
տէ պուլունան Պապիէն՝ գաթիլ Րօգամպօլու արապատա իր-
քեապ իթալքլերիստէ, գարընտաշընը տէրաղուչ իթմէքաէ
օլտուղունու զանն իպէկէլէն պու գատըն հէֆնկիւր ճէօնկիւր
աղլատը :

Հայտուտը մէրգուլմ՝ կէնճ գատընըն ուղուչընտան այբը-
լըրքէն, քէնտի քէնտիսէ,

— Թիւտա ալիմ պէն ֆամիլեա էօմրիւնտէ եաշամագ ի-
չէն եարատըլմըլըմ, շըւ մէնգարէ պանա թէէսսիր իտիէօր...
սահիհէն գըգարընտաշըմ տըր զանն խտիեօրուլմ, տէտի :

Թօսթա արապասը սօգապքն քէօշէսինի տէօնտիւքաէն
սօնրա, միւթէվէֆա սըր Վիլիամսըն շակիրտի՝ սարը սագալը-
նըն ալթընտան կիւլէրէք,

— Շիմտի եա զալէպէ իթմէլի, եա մահվ զլմալը, եա իս-
բանիպը պիր սարլըգատէ վիճուտի ալթընտա եաշամալը, եա-
խօտ հաեաթըմա քիւրէքտէ խիթամ վիրմէլի... հայտէ պա-
գալըմ, Պատիգստէքի բրանկալը, մէյտան իքիմիգին տիր,
տէյի միւլահագա իթտի :

.....

Պատիգս տաիրէի պէլէտիէսի թարաֆընտան իսքանիա
գրալիցասը շէրէֆիլնէ թէրթիպ օլունան վէ հիլնի իճըասըն-

տա բէք չօգ զարիպ վագըլար զուհուրա կելմիչ պուլունան պալօնուն իրթէսի կիւնիւ, ագչամըն սաաթ սէքիգ րատտէլէ ըրինտէ, տէօրթ միւքէլլէֆ վէ իւսթլէրի միւգէյեէն աթլարա դօշուլու պիր բօլթա արապասը՝ Մ. Ֆէրնան Րօշէ իլէ մատամընըն. էնմիչ օլտուգլարը թրուա. Մաժ նամ օթէլին հավլիսինէ կիրտի:

Ալմանքեարի օլան պու արապատա եալընըգ պիր ատէմ պուլունուպ, էօնտէ վէ արգատաքի մահէլլի մախսուսլարընտա միւքէմմէլ վէ միւգէյեէն իւնիֆօրմալը տէօրթ խըզմէթ՝ ճի օթուրմուչլար իտի. Պու ատէմ օթէլին հավլիսինէ էնտիկինտէ, օթէլին քեաֆֆէի խատէմէսի՝ քէմալը հիւրմէթլէ սաֆպէսթէ տուրտուլար. Մէրչում, գըրգ պէչ էլլի եաչլարընտա կէօրիւնիւպ, օրթա պօլլու, զաիֆ վիճուտուլ, սիմասը սարարմըչ վէ պուրուչմուչ, սաչլարը գուժրալ վէ ումուգլարընա գատար ուզանմըչ, գուժրալ սագալլը պիր քիմսէ իտի:

Շախսը մէրգում՝ Իսքանիա մէմա, իքինտէ սէյեահաթ ի՞ տէնլէրէ բէք տէ մուվաֆըգ օլմանն աչըգ ըէնկլի, բարադ, վէ քիւրքիւ էսվապ վէ Րուսիա չիզմէսի կիեիւմիչ վէ պաչընա տախի Բօլօնէգ շաքասը գօլմուչ օլուպ, մաեէթինտէքի խըզմէթքեարլարտան իւչիւ՝ ըուս, բօլօնէգ վէ ալման լիսանլարընա վէ տէօրտիւնճիւսիւ ֆրանսըգ, ինկիլիգ վէ իսքաննօլլիսանլարընա աչնա պուլունմադտա իտիլէր. Տէօրտիւնճիւ խըզմէթքեար, էֆէնտիսինին էվսաֆլընը, եանի մէրգումըն, Լէհիսթան ասըլգատէկեանընտան պարօն Վէնչէսլաս Բօլասքի իսմինտէ, Բօմէրանիատա արագիի վասիաեա մալիք, տուլ վէ պիլա վէլէտ զաեէթ զէնկին վէ մէրագլը պիր քիմսէ օլուպ, եիրմի սէնէ էվվէլ վէֆաթ իթմիչ օլան զէվճէսի հագգընտա հալէա կէօգ եաչլարը տէօքմէքտէ օտուղունու, վէ անը ունութմադ իւմիտիլլէ սէյեահաթլարա տէվամ իլլէմէքտէ իտուկինի անլաթտը:

Օթէլճի՝ սիկարասընը պիւքէրէք, թէրճէման՝ խըզմէթքեարըն նագլիեէթինի տիսլէտիկի էանատէ, մէրգումուն զէվճէսի սէնօրա Բէքիթա տալսի, Բօլօնէգ ասըլգատէսինի, ֆէվգէ

լատե թաազիմաթ իլէ օթէլին էն կիւզէլ արարթըմանընա կէօթիւրտիւ :

Իշպու օթէլ, լիման եագընընտա վագը պիր մէյտանտա օլուպ, պարօն վէնչէսլաս Բօլասքիեթ թախսիս իտիլէն տաի-րէնին բէնչիրէլէրի տէնիգէ նազըր պուլունմագտա իտի. Ասըլ-զատէ քիմսէ՝ պու բէնչիրէլէրտէն պիրինի աչտը, վէ խըզմէթ-քեարլարը էչեասընը եերլէչտիրմէքիէ մէչլուլ օլտուգլարչ սը-րատա, քէնտիսի տիրսէկինի պալգօնա տաեաթարագ, էթ-րաֆը մուտագգըգանէ կէօզտէն կէչիրտի :

Հէնուգ գարանըգ պասմըչ օլմաերպ, կիւնէչին սօն զի-եալարը տէնիգէ թէէսսիր իթմէքտէ իտիլէր. Պարօնուն պիր իչարէթի իւզէրինէ, խըզմէթ.քեարլարընտան պիրի պիր չան-թա աչարագ, պիւեիւք պիր տիւրպին կէթիրտի : Ասըլզատէ իշպու տիւրպինի էհէմսիեթիսիգճէ ալըպ, լիմանա տօղրու ու-գաթտը :

Սօլտա, չաթըսը իւզէրինտէ թէրացա պուլունան վասի պիր պինա մէվճուտ օլուպ, շիւպհէսիգ Գատիգս չէհրինի էվ-վէլճէ պիլէն պարօն՝ պինաի մէգքիւրըն հիւքիւմէթ տաիրէսի օլտուղունու թանըտը : Պու պինանըն պէրիսինտէ, պիր գըսմը տէնիգէ պիթիչիք գալըն տիւարլը վէ մահգուն կէօսթէրիչի պիւեիւք պիր պինա պուլունուպ, պուրասը մէրգուճըննագա-րը տիգգաթընը ճէլպ իլլէտի : Մահէլի մէգքիւր՝ քիւրէք օ-լուպ, սաղ թարաֆտա վէ խայլի ուզագտա իսէ, բօրթուգալ-լար իլէ մուհաթ օլարագ կիւզէլ պիր սէյֆիեթ միւչահէտէ օլունմագտա իտի :

Ասըլզատէ քիմսէ՝ տիւրպիւնիւ սէյֆիէեթ տօղրու չէվի-րիպ, իսթէտիկի կիպի մուայեէնէտէն սօնրա, խըզմէթ.քեար-լարընտան՝ թէրճէմանըգ վագիֆէսինի իյֆա իտէնէ տէօնտիւ վէ պունա ինկիլիգճէ պիր գաչ սէօզ սէօյլէտի : Խըզմէթ.քեար, կիւլիւմսէտի, վէ օթէլճի իլէ պիրլիքտէ կէլէրէք :

— Էֆէնտիմ՝ պարօն՝ սաղ թարաֆտա տէնիգ քէնարընտա պուլունան շու սէյֆիեթ քիմին օլտուղունու անլամաեղ արգու իտիեօր, տէտի :

Օթէլճի . — Օրասը՝ կրնասա սերբիսգօբօսու մօնսէն-
 Եօրուն սէյֆիէսի տիր, տէյի ճէվապ վէրտի, վէպու սեօղլէ-
 քի թէրճէման յարիֆէթիյէ տինյէտիքտէն պնրա պարօն
 վէնչէսլաս արզը մէմնունիէթ իյիէտի. Օթէլճի տէ, տէվամէն,
 — Շիմտի օ սէյֆիէտէ մօնսէնէօրուն ազրապասընտան
 իքի գատըն, Եանի տիւչէս տը Սալլանտըրէրա իլէ գըչը Իգա-
 մէթ իթմէքտէ տիրլէր, տէտի .

Պարօն Եինէ պաշընը էյտի, իսթէաիկի մալիւմաթ Իսէ,
 պունտան իպարէթ իտի, պատէհու ճէպինաէն պիր գուրչուն
 գալէն. վի արմալը պիր գարթ չըգարրպ, ալթընա, էնվիչ օլ-
 շաուղու օթէրին իսմինի Եագտը . Մուախարէն, տէրուհիտէ
 բէք չօգ պանգնօթ բաքէթլէրի պուլունտուղունու զիլէլճի-
 նին կէօրէպիլտիկի պիւնիւճէք պիր տէֆիթէրի չըգարրպ, իչ-
 պու տէֆիթէրտէն Դաաիգս լիման դօմանտանը վինեօր Աէտրօ
 ատրէսինի հազի պիր մէքթուպ ալտը .

Միւթէազըպէն մէքթուպու վէ գարթը օթէլճիին գար-
 չըսընա վազ իթտիկիտէն, թէրճէման սեօգէ ազազլէ ,

— Բարիստէ մուգիմ ժէնէրպ Յ . . . թարաֆընտան կէ օն-
 տէրիվիչ օլան պու մէքթուպուն իչպու գարթ իլէ պիրքիքտէ
 գարթան Աէտրօկա թէսլիմինի էրէնտիմ արզուք իտիեօր, տէտի .

Օթէլճի, քէմալը թէվազու իլէ մէքթուպու վէ գարթը
 ալըպ տիշարը չըգտը . Պարօն՝ բօլօնէգըքարի գէթըիսինի տիւյ-
 մէլէտիքտէն վէ շարգասընը կիյտիքտէն սօնրա աղզընտա
 պիւնէիք պիր սիկպրա օլտուղու, վէ էլլէրի ճէպլէրինտէ պու-
 լունտուղու հալտէ, թաամ վազթընա գատար շէնրի ալաշ-
 մազ իւզրէ աչաղըքա էնտի . Օթէլին հավիսինտէն կէչիպ,
 գրապա գաբուսունա Եագլաշըքէն, թագրիպա օթուզ Եա-
 չընտա պիր ատէմ, գօլթուղունտա կէնն պիր գատըն օլաղ-
 դու հալտէ Եանընտան կէչտի . վազրթ գարարմըչ օլտու-
 դունտան, սիմալարընը բէք էյի կէօրէմէտի իսէ տէ, կիլնէ
 սարսըլտը, վէ տէրհալ արգասընա տէօնտիւ .

Կէնն գէվճ ու գէվճէ՝ Բօլօնէգէ տիգգաթ իթվէնէրէ
 Եօլլարընա տէվամ իտիպ, նէրտիվէնէ վասըլ օլտուլար .

Բօլճնէկ տիշարը չըգտը, վէ եարըմ սաւթ գատար, տօշաշարդ տան սօնրա ավտէթ իյլէտի: Մէրգոււմ, թաամընը ետասընա կէթիրթտիրիպ, սուֆրանա օթուրտու, վէ քէմալը իչթիհա իլէ եէմէք եէրքէն, օթէլճի՝ էլինտէ պիւտիւք պիր տէֆթէր պուլունտուղու հալտէ իչէրի կիրտի: Իչպու տէֆթէրտե, օթէլէ կէլէն հեր յախսըն՝ քէնտի էլիյլէ իամինի, մէսլէքինի վէ մէմլէքէթինի եազմասը ատէթտէն օլուպ, պարօն, օթէլճիեէ վէ պատէհու տէֆթէրէ պագար, վէ կէտեա պիր շէյ անկամասօր կիպի կէօրիւնտիւկիւնտէն, օթէլճի էլինտէքի տէֆթէրի պրագարագ, խըզմէթըեարա պիր գաչ սէօզ «էօյլէտի:

Խըզմէթըեար թէրճէմանլըգ իթտիկինտէն, պարօն՝ տէֆթէրի ալտը, վէ գալէմ վէ միւրէքքէպ կէիլըրիտիկի էսնատէ, մերագլէ տէֆթէրին եարրագլարընը չէվիրմէքտէ իքէն, «օն սահիֆէնին պալէասընտա պիր իամ կէօրտիւ, վէ հալիլտէ զէվճ ու զէվճէեէ ըասթ կէլտիկինտէ վագը օլան սարսընթընըն սէպէպինի անլատը: Մէղքիւր իամ՝ «Թարիսլի մօնսիէօ վէ մատամ Ծէրնան Րօչէ» օլուպ, պու իամ Բօլճնէկին երէյիճէ ալթիւսթ օլմասընա սէպէպ օլտու իսէ տէ, եիւպտէն պու հալի կէօսթէրմէտի, վէ թէմամիյլէ սօղուգ գանլըլըգը իամինի քէնտի էլիյլէ եազտը:

Մէրգոււմ թաամընը պիթիրիպ, սուֆրատսընտա խըզմէթ իտէն օթէլին կարսօնլարը վէ թէրճէմանլըգ վազիֆէսինի իչֆա իյլէեէն խըզմէթճիսի տիշարը չըգմալարընտան սօնրա, միւքէսիէլ ֆրանսըզճա լիսան իլէ,

— Ազիզիմ Րօգամպօլ, եա եանըլըեօրտուն եախօտ վագը օլան թէսատիւֆտէն ըէք չօգ շէյ իսթիֆատէ իաէճէքսին: Մ. վէ մատամ Ծէրնան Րօչէ Գատիգստէ պուլունտուգլարընտան, էքպէթթէ լիման դօմանտանը գարթան Բէտրօ իլէ ֆէվգէլատէ իւլֆէթ իթմիշլէր տիր: Գօմանտան՝ սարը մարքի տը Շամրի օլտուղունու խտտիա իտէն եալանճընըն ճիքնաեէսինի պունչարա նագլիթմիշ տիր: Գունլար տա հագըքի մարքիեէ ալէագատար օլտուգլարընտան, Բարիսէ վէ թա.

պիտի իյլէ գօնթէս Արթօֆա իշի եազը շար տըր, էկէր գօնթէս Գատիգ ստէ տէյիլ իսէ, պուրատա միւրէ մէկ վէքիլէրի վար տըր, տէտի:

Սախթէ Բօյօնէզ ասըլգատէ՝ պու միւլահազաթտա իքէն, գարուսու եավաշճա չալընտըղընտան, — Կիրինիզ, տէտի:

Գարու աչըլտը. իշէրի կիրէն շախսըն քիմ օլտուղունու պէեան իթմէգտէն էվվէլ, շուրաեր պէեան իտէրիզքի, պարօն վէնչէսլաս Բօլասքի՝ աչըզ պիր բէնչիրէնին եանընտա օթուրմուչ, վէ սըրթընը թաամ իթտիկի սալաեա նըսֆէն չէվիրմիչ օլտուղունտան, եիւզիւնիւն կէօրիւնմէսինէ ըըզ եարտըմ իթմէմէքէ իտի:

Պիլաքիս լամպանըն ըըղը՝ իշէրի կիրմիչ օլան թէճէման իլէ պունուն իշէրի կիրտիրտիկի շախսըն եիւզիւնէ թէսատիւֆ իթմէքտէ օլուպ, թէրճէման՝ ինկիլիզճէ,

— էֆէնտիմ, լիման գօմանտանը գարթան Բէտրօնուն օտա խըղմէթճիսի կէլմիչ տիր, տէտի:

Փիլվազը գօմանտան՝ ագրապասընտան օլան ժէնէրալըն մէքթուպունու ալմասը իւզէրինէ, պարօնա ճէվապ եազարագ, իրթէսի կիւնիւ վիզիթասընը գապուլ իթմէքլէ մէմուն օլահաղընը պիլտիրմիչ իտի:

Գօմանտան՝ պու մէքթուպու պիր կիւն էվվէլ գօնթէս Արթօֆուն թավսիեէսի իւզէրինէ եանընա ալմըչ օլտուղու, վէ Գատիգս պէտէսինին պալօսունտա թէսատիւֆ իթմիչ օլտուղումուզ պիր խըղմէթճիսիլէ կէօնտէրմիչ օլուպ, պարօն, պու խըղմէթճիսին Ջամբա իտուկինի թանըտըղընտա սօրսըլտը:

Ղարիպ եէրի շու տուրքի, Բօգամպօլ Գատիգսէ, Ջամբաեա տաիմա կէօրիւնտիւկիւ թէպտիլ գըեաֆէթլէ կէլմիչ օլուպ, ֆապաթ պէեան իթտիկիմիզ վէճճլէ, եիւզիւնիւն կէօլ կէտէ օլմասը իսապէթ օլտու: Մէրգուժուն վազը օլան պիր իշարէթի իւզէրինէ թէրճէման տիշարը չըգտը, վէ Ջամբա եազլաչընճա պարօն էլինի ուզաթըպ մէքթուպու ալտը, վէ մասանըն իւզէրինէ վազ իթտիքտէն սօնրա Ջամբա եիւզիւնիւ կէօրմէգտէն եանընտաքի եալթագ օտասընա կէչտի: Իւչ

տեօրթ տագըգա օրատա գալըպ, պատէհու ավտէթլէ սուֆ-
րանա եանաշտը, վէ լամպաննն ըշըը գարչըսընտա տուրմա-
սընտա, Չամբա՝ Բարիստէ էսիր օլմուչ օլտուղու շախսը թա-
նրհարագ ըիւճաթ իթտի: Բօլօնէզին էլինտէ պիր ըէվօլվէր
օլուպ, Չամբանա սիւքիւթ իսթար իթմէք իւզրէ բարմաղը-
նը ազղընա վագ իթմիչ իտի: Չամբա ըիւճաթ իթմիչ իքէն,
տահա զիեատէ կէրի չէքիլտի: Մուախիսարէն սախթէ Բօլօ-
նէզ ֆրանսըզճա իսան իլէ,

— Տօ՛սթում, զանն իտերիմքի, պիրիպիրիմիզի չօգտան
Բանըրըզ, տէտի:

— Էվվէթ, տէյի Չամբա եավաչ սէսլէ ճէվապ վէրտի:

— Պիրիպիրիմիզէ տիեէճէք բէք չօգ շէյլէրիմիզ օլտու-
ղունտան, իսթէրսէն կէօրիւշէլիմ:

— Չամբա. - (պիւթիւն վիճուտիտիթրէեէրէք.) Օլապիլիր:

— Օթուր պագալըմ, վէ հէեէճանընը պիր ազ թէսկին էթ:
Կէնճ գըզլար կիպի չարուգ միւթէէսսիր օլուեօրսուն:

Բօգամպօլ կիւլէրէք, օտանըն գարուսունու սիւրկիւլէ-
տի, վէ Չամբանըն եանընա կէլէրէք,

— Շիմտի թէմամիլլէ եալընըզըզ, տէյի պէեան էյլէտի,
վէ քէնտիսի տէ, ըէվօլվէրինի էլինտէ օյնանարագ օթուրտու:

Դօնսէքսիօն՝ մարքի տը Շամրի զանն իթտիկի, սէվ-
տիկի քիմսէնին մէքթուպը մալիւմիւնիւ ալտըղընտա, տիւ-
չարը թէէսսիր օլարագ, թէքրար պէ թէքրար օգուտու,

վէ վախտէսինն գօշարագ, մէքթուպու կէօսթէրտիկինտէ, տիւշէս շու սէօզլէրի սէօյլէտի.

— Բարիստէն հարէքէթինի սէքիզ կիւն կէրի պրագմա սընըն սէպէպինի անլաւամաւօրում. Մ. տը Շամրի տիւշիւն-մէլի իտիքի, գրալիցա հազրէթլէրի շիմտի պուրատա օլուպ, հէման Գատիգաստէն հարէքէթ իտէպիլիը. քէնտիսինին ըէս-մէն գրալիցաւա թագտիմի իսէ լազըմէտէն տիր.

Գօնսէքսիօն. - Տահա սէքիզ կիւն պէքլէեէճէեիմ, նէ՛ գա-տար ուզուն միւտտէթ, տէտի.

Տիւշէս. - (կիւլիւմսէեէրէք.) Գըզըմ, տիմէք անը սէվի-եօրսուն, տէյի պէեան իթմէսինտէ, կէնճ գըզըն գալպինտէ պիր թէէսսիւը հասըլ օլարագ, եիւզիւ գըզարտը, պաշընը էյտի, վէ թէրացաւա ավտէթ իտիպ, բարմագլըղա տիրսէ-կինի տաւաթտըղը հալտէ, տէնիզի սէյը ու թէմաշա իթմէ-կէ պաշատը: Անճագ մէզպուրէ, եագընտա մարքի տը Շամ-րիեի եանընտա կէօրէճէկինի տիւշիւնէրէք մէսրուը օլտուզու սըրատա, միւպհէմ պիր հիսսէ վէ թարիֆի նագապիլ պիր քէտէրէ տախի թապի օլտու: Գօնսէքսիօն իյզահ իտէմէտիկի պու քէտէրի ագշամա գատար հիսս իթտի: Բօգամպօլու նէ տէրէճէ տիւշիւնսէ, տաիմա գուվվէի Փիքրիէսի՝ չըգան կիճէ-քի վուգուլաթլարա աթֆ օլունմագտա, վէ կէօզլէրինի գա-բաւարագ, օլմահզուն վէ միւքէտտէր շախսը ունութմաւանէ տէրէճէ սայ իթսէ, մուվաֆֆագ օլամաեըպ, տաիմա ասըլգա-տէկեանա մախսուս աթվարա մալիք օլան բրանկալը Փիք-րինտէն չըգամագտա իտի: Չօգ տէֆա, քէնտի քէնտիեէ շու սէօզլէրի սէօյլէտի. — Չարը իտէլիմքի, պու ատէմին հէր սէօյլէտիկի սահիհ, վէ քէնտիսի տէ պիսուշ օլսուն, նի-շանլըմը սէվտիկիմ վէ եագընտա քէնտիսինի կէօրէպիլէճէ-կիմ հալտէ, տիվանէլիք տէյի՛մի տիր քի, Փիքրիմի...

Գօնսէքսիօն՝ հիսս իթտիկինի թէմաժիյլէ իգրարէ ճէսա-րէթ իտէմէտի.

Օ կիւնիւ ագշամ՝ օլտու: կէնճ գըզ՝ գօնթէս Արթօֆ իլէ պուլուշմագ իւզըն սէօզլիւ օլտուզունու խաթըրլամագտա,

վէ միւլագաթ գէմանը եագլաչտըգճա, սապրըրըզըզը արթմագտա իտի: Գարչը գօնուլմագ պիր մէրագ քէնտինէ հիւքմ իթտիկի կիպի, անլաչըլմագ պիր տէհչէթէ տէ թապի պուլլունմագտա իտի, զիրա Պագգարանըն էլեաղըսըյա կէօնտէրիլմիչ օլան թէզքիրէ տէ, կիճէ վագթը օգուտուղու ուզուն հիքեաեէեէ, քէնտի իսմինին եագըլմըչ օլմամասընա, վէ զիքրի սըպգաթ իտէն էչխասըն հիչ պիրինի տէ շախսէն թանըմամասընա բաղմէն, քէնտինին մայիւմաթը օլմաեարագ իչլթիրաք իթմիչ իտուկի իչար գըլընմըչ իտի:

Կէնճ գըզ՝ ագչամըն պիր գըսմընը վալիտէսինին եանընտա կէչիրիպ, անըն եաթմաեա կիթմէսինտէն սօնրա, թէքըար տէնիգէ նագըր օլան թէրացաեա չըգաը:

Գօնթէս Արթօֆ՝ Րուսիա զապիթի գըեաֆէթինտէ օլարագ, պիր կիւն էվվէլքի պալօտա, վէ եարը կիճէ լատտէլէրինտէ,

— Եարըն պու սաաթտա, իգամէթ իթտիկինիգ սէյֆիէէնին թէրացասընտա պուլունունուղ, տէմիչ իտի:

Սաաթ օն պիրի կէչէրէք Գօնսէքսիօն, վալիտէսինտէն այըլտըղընտա, սէյֆիէտէ հէրքէս եաթմըչ իտի: Օ կիճէ, հավատա պիր ազ ըիւզկեար օլմասըյա, տէնիզին սուլարը պիր տէրէճէ գապարմագտա, վէ օրթալըգ տախի՝ եալընըզ ասիւմանտաքի զիեատար ալէամէթլէրիէ ըչըմագտա իտի:

Կէնճ գըզ՝ տէնիգէ տօղըրու ուզանան նէրտիվէնին գատէմէլէրի իւզէրինտէ օթուրուպ, սէպէպինի գաթիէն թայեին իտէմէտիկի էօյլէ պիր իզթիրապը շէտիտ իլէ պէքլէտիքի, տագըգալարը պիլէ սալմաեա պաշլատը: Գատիգս շէհըրունի կէօրէմէեօրտու իսէ տէ, ուզագտան քէչֆ իթտիկի ճից հէթլէ, կէօղիւնիւ օլթարաֆա աթֆ իթտի, վէ էն ճիւզիչամաթաեա գուլագ վէրտի: պէօյլէճէ ուզուն միւտտէթ գալըպ, Րօգամպօլուն խաթըրէսինի ֆիքրինտէն չըգարմամաեա սայ իթմէքլէ պէրապէր, իսթէմէեէրէք, հէր հալտէ հիքեաեէսինի անլամագ մէրագընտա պուլունտուղու էսրարի բրանջ կալըեը աիւչիւնմէքտէն տէ խալի օլմատը: Նիհաեէթ ու,

ղագտան, եարը կիճէ գարարյարընտա, իբի քիւրէեին սուեա կիրիպ չըգմասը սէսի իշիտիտի: Գօնսէբսիօն՝ գալպի պիրտէն պիրէ չարբմեա պաշլաներպ, տահա ուզալը կէօրէպիլմէք ի չին կիւճ իլէ աեաղա գալգապիտի:

Բիւրեքքերին սէսի էվվէլէմիրտէ գաիֆ վէ պելլիսիդ իքէն, կիթ կիտէ եիւքօելտի, վէ նիհանէթ կէնճ գըզ, սիեահ պիր նօգթա միւշահէտէ փթմէքլէ, պէքլէտիկի քիմսէլէր օլտուղունա շիւպհէսի գալմատը: Սանտալսէյֆիէեէ եաբլաշտըղընճ տա, պիր էրքէք քիմսէ՝ նէրտիվէնին սօն գատէմէսինէ չըգարագ, հալաթը տէմիր հալգանա մազպուլթճա պաղլատը: Սօնըա պիր գատընըն էլինի թուլթմագլա, պու գատըն տախի նէրտիվէնէ չըգտը, Գօնսէբսիօն՝ նէվիմա գօրգու իչինտէ օլարագ թէրացանըն ուճունա չէքիլմիշ տուրուեօրտու: Վագա սանտապտան չըգան գատընը իսթիգպալէ ճէսարէթ իտէմէեօրտու իսէ տէ, անըն եիւզիւնէ պագմագտան տա քէնտիեի մէնն իտէմէմէքտէ իտի: Լաքին եալընըզ գատընըն թէրացանա չըգըպ, էրքէեին թէքրար սանտալա կիրտիկինի կէօրմէօինտէ, թէաճճիւպիւ տահա զիեատէ արթտը: Գատընըն էլինտէ ոսզուն վէ եուվարլագ չէքլտէ պիր չէյ օլուպ, մատմագէլտը Սալլանտրէրանըն նազարը տիգգալթը պունա ալթֆ օլգունտու:

Իբի գատընլար եէկտիկէրինի սէլամլատըլար:

— Սի՞գ միսինիգ սէնօրա, տէյի սօրտու թէրացանա չըգան գատըն, վէ Գօնսէբսիօն՝ պու գատընըն Պագգարա օլտուղունու սէսինտէն անինտէն թանըեարագ, ճէվապէն՝

— Էվվէթ զօնթէս, պէնիմ, տէտի:

— Եալընը՞ գվըսընըզ:

— Վալիտէմ՝ եալթաըղընտան, եալընըզըմ:

— Պէն տէ եալընըզըմ:

Գօնսէբսիօն. . (տիթրէեէրէք վէ սանտալը կէօսթէրէրէք.)

Լաքին աշաղըտա գալան քի՞մ տիր:

— Ատի պիր լիման կէմիճիսի տիր:

Կէնճ գըզ՝ պիրտէն պիրէ միւլթէէսսիր օլտու, վէ գօն-

Թէս՝ մէկ պուրէնին էլինտէն թու թու պ, թէրացանըն պիր թա-
րաֆընտա օթուր թուուգ տան սօնրա,

— Սէնօրա, Չամբաեը պէնիմլէ պերապէր կէթիրմէք իս-
թէեօրտում տէյի պէեան իյլէտի:

Գօնսէքսիօն. — (Իւք կիճէսի Բօրթիկէզլի խրզմէթքեարա
նակեահ ըասթ կէլտիկինի խաթըրլաեարագ.) Վա՛յ, օիզ անը
թանըեօրմուսունուգ:

— Հայ հայ, հաթթա պու կիճէ պուրաեա գատար պա-
նա ըէֆագաթ իտէճէք իտի:

— Նի՛չին իթմէտի:

— Սաաթ օն պիր պուչուղա գատար պէքլէտիմ, կէլմէ-
տիկինտէն, պիր կէմիճի իլէ սանտալա ըաքիպ օլտում:

— Տիմէք Չամբաեա իհթիեաճընըզ վար իտի:

— Էվվէթ սէնօրա:

— Ֆագաթ նի՛չին:

— Չիւնքի Չամբա՝ սիզին ալեագատար օլտուղունուգ բէք
չօզ շէյլէրի պիւտիկինտէն, ըէնտիսի սիզէ անլէրի պէնտէն
էյի նագլ իտէպիլիր:

Գօնսէքսիօն եէնիտէն սարսըլարագ:

— Եինէ պանա Մ. տը Շաթօ. Մաիտէ՞ն մի պահս իթմէք
իսթէեօրսունուգ, տէյի սօրտու:

— Պէլքի:

— Մատամ, միւսատէ իտին պիր սէօզ սէօյլէեթիմ:

— Մէօյլէեթիսիզ:

— Մ. տը Շաթօ. Մաինին զէհիրլէնէրէք վէֆաթ թթաիւ
կինի անլատըմ. Գալպէն թէէսսիւֆ իտէրիմ, լաքին տէսթի
իգտիվաճըմը իսթիհսալ իթմէք իւզրէ հէր աիւրլիւ տէօիսէ
վէ հիլլէլէրի գուլլանմըջ օլան պիր ատէմ հագգընտա աղլա-
մաեա մէճպուր աէյիլիմ:

— Աֆվ իտէրսինիզ մատմազէլ, իչթէ պէն տէ պուէ էնթ-
րիգաեը մէյտանա չըգարմագ իչին, տօն Փօզէնին վէ Մ. տը
Շաթօ. Մաինին օտա խրզմէթճիսի օլլուչ օլան Չամբաեը պիր-
լիքտէ կէթիրմէք իսթէեօրտում:

— Տիւզ՝ սիգին վէ գօնթ Արթօֆուն տօսթու օլմուշ օլ տուղունու, վէ միւթէվէֆա բէտէրիմ նէգտինտէ անըն լէ-հինտէ չալըչաղընըղ պիլիեօրում:

— Օլվագըթ իտտիամը իսպաթ իտէճէք իտիմ:

— Եանի հագըգէթի իսպաթ իտէճէք իտինիգ, տէ յի՛լմի:

— Էվվէթ:

— Տօղրուսու հա՞կը հագըգէթտէն պահս իթմէք իսթէ-տիկինիգի պիլմէեօրում:

— Մ. տը Շաթօ-Մաի՝ Սալլանտրէրա սիսիլէսինտէն իտի:

— Պունու քէնտիսի տէ իտտիա իտիեօրսու:

— Իտտիասը սահիհ իտի:

— Հալպու քի...

— Մատմագէլ, իֆատաթըմը սօնունա գատար տինէեին. վէ օնտան սօնրա...

Կէնճ գըղ. — (Պագգարաեա էմնիեթ իթմէեօր կիպի կէօրիւնէրէք.) Սէօյլէեին պագալըմ:

— Ձէվճիմ վէ պէն, Օտէսատա օլտուղումուգ սըրատա թանըտըղըմըգ Բուսիալը միրալայ Շաթօ-Մաի էլան պէրհա-եաթ տըր: Քէնտի նէսլինին վէ ասըլ Շաթօ-Մաի խանէտա-նընըն հէրէտէն նէչէթ իթմիշ օլտուղունու միւպէյեին էվ-րագը համիլ տիր:

— Էօյլէ իսէ օ էվրագ նի՞չին կէօսթէրիլմէտի:

— Միրալայ անլէրի տիւգէ կէօնտէրտի իսէ տէ, կէթիւրէն թաթար՝ Լիէօնսէնտէ, Սէնար օրմանընտա գաթլ իտիլտի-կինաէն, տիւգիւն եէտինէ վասըլ օլմատը:

— Օ քեաղըտար չալընտը՞ մը:

— Էվվէթ մատմագէլ:

— Մատամ, պանա էօյլէ կէօրիւնիւեօր քի, սիգ տէ պէ-նիմ կիպի ալտանմըչսընըղ:

— Ալտանմը՞ ժըբըմ:

— Էվվէթ մատամ:

— Քի՞մտէն ալտանմըչըմ:

— Տիւզտէն:

— Պիւաքիս մատմազէլ, հալէա շու սաաթտա սիզ ալտան-
մըշարնըզ տըր :

— Տիմէք օ քեաղըտլարըն մէվճուտ օլմուշ օլտուղունա
ինանըբօրսունուզ :

— Պունա էմինիմ :

— Յագաթ նա՛սրլ օլուր քի, տիւզ պէնիմլէ եալընըզ օլ-
տուղու պիր սըրատա, վագաա տօղրուտան տօղրուեա տէյիլ
իսէ տէ, տօլաեըսըյա, պու քեաղըտլարըն մէվճուտ օլմաաը-
ղընը անլաթըր :

— Քէնտիսինտէն ճէվապ իսթէտիկինիզ հալտէ, տիւզիւն
թէրէտտիւտ կէօսթէրտիկինի պիլիբիմ :

— Վա՛յ, պունու պիլիեօ՛րմուսունուզ :

— Էվվէթ :

— Պունունլա պերապեր եալընըզ իտիք, իսթէտիկինի սեր-
պէսթճէ սէօյլէեէպիլիր իտի :

— Աթվ իտերսինիզ մատմազէլ, բէտէրինիզ եանընտաքի
օտատա օլուպ, հէր շէյի կէօրմէքտէ վէ իշիթմէքտէ իտի :

Գօնսէքսիօն՝ իզհարը հայրէթլէ պերապեր :

— Բէք էյի, Ֆագաթ տիւզ տը Շաթօ-Մաի քէնտիսինի
պէնիմլէ եալընըզ զանն իտիեօրտու, տէտի :

— Եանըլըբօրսունուզ մատմազէլ, Օ սապահը սիզտէն ալ-
մըշ օլտուղու պիր մէքթուպտա, եալընըզ օլմաեաճաղընըզ վէ
սիզի տինլէեէճէք վէ գօլլաեաճագ քիմսէ պուլունաճաղը պիւ-
տիրիլմիշ իտի :

— Իշթէ մատամ, պու պիւպիլթիւն եալան տըր :

— Լաքին օ մէքթուպ տուրուեօր :

— Խայր, բէտտ իտէրիմ :

— Մէքթուպ եէտիմտէ տիր :

— Աճա՛յիպ :

Պու սէօլլէրտէն սօնրա իքի գատընլար՝ գօնթէսին եէ-
տինտէ պուլունան մէքթուպու ըշըգտա կէօրմէք իւզրէ, Գօն-
սէքսիօնուն օտասընա կիթտիլէր, Օրատա Պագգարա, մավի
պիր իբէքի գօրտէլա իլէ պաղը պուլունան պաղը մէքթուպ-

լաւրն քիչիւք պիւ բարեթիւնի եանընտան չըգարուպ, պու մեքթուպլարը կէնճ գըզա վերերէք,

— Պղնձաթ՝ Մ. աը Շաթօ-Մաի իլէ ճերէեան իտէն մուխապերէնիդի իրաեէ իթմէքտէ տիրէր, տէտի:

— Տիւզ իլէ մուխապերէ՞մմի. մատամ սիզ մէճնունսունուզ, պէն միւտտէթի հաեաթըմտա տիւզէ եալընըզ պիւ տէֆա մեքթոգպ եազվըզմ՝ աըր:

Մէրգումէ, պու մեքթուպլարտան պիրինին զաքֆընա պադըպ, պիրտէն պիրէ եիւքսէք սէսլէ,

— Փագաթ պու պէնիմեազըմտըր, տէյի իֆատէ իթտի:

Պիւ գաչ այ էվվէլ գօնթէս Արթօֆա, եազըսը թէմամիլլէ քէնտի եազըսընա պէնգէեէն պիւ մեքթուպ կէօսթէրիտի կիւտէ եանըլտըղը, վէ քէնտինին զանն իթտիկի կիպթ, այնի հալ Գօնսէքսիօնա տախի վուգու պուլտու. Տէրհալ իւզէրինտէ լամպա պուլունան մասանըն եանընա կիտէրէք, տիթէէէն էլէրիլէ մեքթուպլարտան պիրինի աչտը, վէ Ֆէվգէլաւէ մէրադլէ օգուտու. Պատէհու,

— Տիվանէեիմ զանն իտիէգրում... եախօտ տէհչէթլի պիւ, րիւեա կէօրմէեօրսըլնուզ մատմազէլ:

Գօնսէքսիօն պաչընը տիքճէ գալարըտը, վէ տալկըն տալկըն Պագգարաեա պադարադ,

— Լաքին պուլնու պէ՞ն մի եազտըմ, տէյի սօրտու:

— Խայր, անճագ եազընըզը պէնգէթմիչլէր տիր:

— Էյ տիւզ պու մեքթուպլարը ալմը՛ն մը մատամ:

— Քեաֆֆէսինի տէ:

— Պէնտէ՞ն մի զանն իթմիչ:

— Էվվէթ, վէ օ իթիգատ իլէ էօլմիւչ աիւր:

— Փագաթ պու բէք տէհչէթլի շէյ տիր:

— Հագգընըզ վար տըր. օգուեունուզ, ճիւմլէսինի տէ օգուեունուզ:

Կէնճ գըզ՝ Բօգամպօլ թարաֆընտան եազըլըպ, կիւեա Գօնսէքսիօն թարաֆընտան կէօնտէրիլիեօր կիպի սատագաթ:

սրդ Ջամբանըն էլի իլէ Մ. տը Շաթօ-Մահեէ վերիւմիչ օլան մէղքիւր մէքթուպարը պիրէր պիրէր օգուտու Մուախխարէն,

— Եա՛ րապպի, շիմտի հէր շէյի անյաեօրում, տէտի.

— Անյաեօ՞ր ժուսունուզ.

— Էվվէթ, տիւզիւն պէնի սէվմէքտէ օլտուղունու վէ խէեալի պիր տիւշմէնին՝ իզտիվաճըմըզա մանի օլտուղունա ինանմագտա իտուկիւնի անյաեօրում.

— Յիւվագը տիւզ՝ քէնտի սաատէթինի վալիտէնիզին մէնն իթտիկիւնէ իսքեաթ օլարագ էօլմիւշ տիւր.

— Լաքին օ մէքթուպարը քէնտիսինէ քի՛մ կէօթիւր-միւշ տիւր.

— Ջամբա.

— Ալշա՛գ.

— Ջամբա, պու իշտէ սըրֆ ալէթ օլմուշ տուր.

— Տիմէք պու մէքթուպարը եագան օ տէյիլ տիր.

— Խայր.

— Բի՛մ եագմըշ տըր.

— Բի՛մ եագտըղընը Ջամբա սիզէ սէօյլէեէճէք տիր.

— Լաքին օ ատէ՛մ՝ տիւզիւ զէհիրլէմիշ օլտուղունու իֆ-

թիխարէն սէօյլէեօր.

— Սահիհ տիր.

— Տիմէք զէհիրլէեէն քէնտիսի տիր.

— Քէնտիսի պու իշտէ պաշլըճա ալէթ օլմուշ տուր. Լա-

քին տսլընը արամագ լազըմ՝ տըր.

— Սիւպհա՛ն Ալլահ, մատամ, պու սէօյլէտիքլէրինիզ միււահիշ պիր էսրար օլուպ, պու էսրարը իյզահ իթմէնիզի ըէ-նա իաէրիմ.

— Շիմտի պիր շէյ սէօյլէեէմէմ. Ջամբա պուրատա օլմա-լը, օ հէր շէյի սէօյլէեէպիլիր.

— Մ. տը Շաթօ-Մահինին թէլէֆինի քէնտինէ իխթար իթմիշ օլան շախսըն իսմինի, տէյի՛լմի.

— Էվվէթ, Ջամբաեը պու սուի գաստա թէշվիգ իթմիշ օլան քիմսէ՛ օրթա սինլի, գըրմըզը սագալլը վէ սաշլը, բօլօ-

նէգքեարի սէթրի կիւմիչ, վէ Զամբաբը գաթ'ըլիեաճպ չըգա-
րապիլէն պազը ահվալէ քէսպի վուգուֆ իթմիչ պիր աաէմ
իմիչ :

— Զամբա տա գօրգուսունտա՞ն մը պու հարէքէթտէ
պուլունմուչ :

— Էվվէլա գօրգուսունտան, սանիէն միւքեաֆաթ իւմի-
տինտէն :

— Պագաթ յատամ հիչ օլմազսա, Մ. տը Շաթօ.Մաի-
նին նէ՞ մագսէտլէ գաթլու թէլէֆ իտիւմիչ օլտուղունու սէջի-
լէ՞րմիսինիգ :

— Էր եա կիճ սիդին տէսթի իգտիվաճընըը իսթիհսալիթ-
մէսի մագսէտիլէ :

— Մատամ, պէնիմ տէսթի իգտիվաճըմը աչըգտան ա-
չըղա իքի քիչի իսթէմիչ տիր :

— Գիլիրիմ :

— Գիրինին իսմի տօն ժօգէ իտի :

— Օ տիւգտէն էվվէլ վէֆաթ իթտի մատմազէլ :

— Տիկէրի... :

— Պու պապտէ պէն քիմսէեի իթհամ իթմէմ :

— Տիկէրի Մ. տը Շամրի օլուպ, իֆատաթընըգ կսէչա :

— Աֆվ իտէրսինիգ մատմազէլ, Մ. մարքի կէնճ օլուպ,
օրթա սիննլի տէյիլ տիր, վէ զանն իտէրիմ քի սագալը վէ
սաչարը տա գըրմըը տէյիլ տիր. Թմտի իհթիմալտըը քի,
Մ. տը Շաթօ.Մաիինն՝ սիգին թարաֆընըգտան կէլտիկինի
զանն իլէտիկի մէթուպարը Զամբաեա օ վէրմէմիչ տիր :

Գօնթէսին սօն սէօղլէրի Գօնսէրսիօնու աղըր պիր եիւք
տէն գուրթարաղընտան, մէրգումէ նէֆէս ալտը :

Պատէհու քէլամա տէվամէն, — Տիմէք հիչ խապէրիմ օլ-
մաեարագ, պէնի կիղլիճէ պիր տիկէր սէվէն վար իմիչ, տէտի :

— Պէլքի... :

— Քիմ իտի :

— Տիւն ագչամ սիգէ թէսլիմ իթտիկիմ էլեազըսընը օ
գուտուննը մու :

- Եվ վրձ մատամ :
- Շիւպհէսիգ հիչ պիր շէյ անլամատընըզ :
- Ֆրիվագը օ մուֆասսալ հիքեանէտէքի էյխասս իլէ պէնիմ արամտա նէ միւնասիպէթ պուլունասպիլէճէկիհիսի անլա-
եամատըմ :
- Օ հիքեանէ հէնուզ խիթամ պուլամըշ տըր :
- Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուզ :
- Տիմէք իսթէեօրումքի, հէնուզ նէթիճէսի ալընմա-
մըշ տըր :
- Պունունլա պերապեր դօնթ տը ֆերկազըն պիրատերի
օլան սըր Վիլիամս վէֆաթ իթմիշ տիր :
- Տէօրթ այ էվվէլ վէֆաթ իթմէմիշ իտի :
- Հիչ տէյիլ իսէ էվրօբատա պուլունմամըշ տըր :
- Գօնթէս Արթօֆ, մուխթասարէն եագտըղը խաթըրէլէ-
րինտէ մէքրուհ սըր Վիլիամսը լաեղըլյա թարիֆ իթմիշ օլմ
տուղունտան, կէնճ գըղ մէրգուժուհ սօն վագըրալարընը խա-
թըրլամագլա, տիթրէմէքտէն քէնտիսի մէնն իտէմէտի Պաղ-
գարա, իլավէթէն :
- Միւսթէրիհ օլուն մատմագէլ, տէօրթ այ ագտէմհա-
եաթտա իտի իսէ տէ, օնտան պերու էօլմիւշ տիւր, տէյի
պէեան իյլէտի :
- Էօլտի՞ւ միւ :
- Էվվէթ, գուրտուղու սօն միւտհիշ ըլանը պաշա չը-
գարմագտան էվվէլ թէրքի հաեաթ իթտի :
- Օ ըլան նէտէն իպարէթ իտի :
- Սիզին տէսթի իզտիվաճընըղը էլտէ իթմէք մագսե-
տինտէն :
- Գօնսէքսիօն . (եիւքսէք սէսլէ .) Պէնի՞մ մի, պէնի՞մ մի :
- Էվվէթ սիզին :
- Պէնիմէ էվվէնմէք մի իսթէեօրտու :
- Սիզին իլէ էվվէնմէք իսթէեէն քէնտիսի տէյիլ իտի,
ֆագաթ . . .
- Եա քի՞մ իտի, եա՞ Րապպի :

— Պիւսիւթ տիւկիւ, հիմա ե՛ն իթ տիկի, վէ շախսընտա մէվ-
ճուտ օլտուղու պիր քիմսէ :

Գօնսէքսիօն . . (տիթրէեէրէք .) Օ ատէմ քիմ տիր :

Պագգարա . . (սօղուգ դան իլէ .) Օ ատէմին իսմի Բօ-
գամպօլ տուր :

— Բօգամպօլ մու. գօնթէս տը ֆէրկազը պաշտան չըգարօ
մագ իսթէեէն հայտո՞ւտ մու :

— Թա քէնտիսի :

— Օ՞ մու պէնիմլէ էվլէնմէք իսթէեօրտու :

— Էվլէթ մատմագէլ :

— Նէ՛ նէֆրէթ ու տէհչէթ . . .

— Սըր Վիլիամս տա պու պապտէ մուվաֆֆագ օլաճաղը-
նա եէմին իթմիչ իտի :

— Նէ՛ քիւսթախլըգ . . .

— Լաքին Մրօգամպօլ նանքէօր պուլունարագ համիսի-
նի թէլէֆ իթտի, վէ սըր Վիլիամսըն վէֆաթըլլա քէնտիսին
մուվաֆֆագըյեթ իւմիտլէրի գաիլ օլտու :

.

Գօնսէքսիօն՝ չէնտ տագըգա սանէմ կիպի գալըպ, Բօ-
գամպօլ կիպի պիր խապիսին քէնտի տէսթի իգտիվաճընա
թալիպ օլմագ ֆիքրինտէ պուլունմասընտան տօլսեը իզզէ-
թի նէֆսինճէ միւթէէսսիր օլուպ, ֆագաթ պիրտէն պիրէ
պաչընը եօգարը գալտըրարագ :

— Մատամ, պանա սէօլէտիքլէրինիզ դարիպ վէ իչիտիլ-
մէմիչ շէյլէր օլուպ, պէնիմտէ, սիզէ ինանըեօր կիպի կեօ-
րիւնէրէք, պունլարը տինլէմէքլիկիմ՝ սըրֆ էսէըը ճիննէթ
վէ համագաթ տըր, տէտի :

— Մատմագէլ . . .

— Փարզ իտէլիմքի Բարիստէ սըր Վիլիամս վէ Բօգամ-
պօլ իսմինտէ իքի խապիս պուլունսուն, վէ պունլար իթթի-
ֆագ իթսին վէ պունլարտան պիրի՝ պէնիմ տէսթի իգտիվա-
ճըմը արզուլէմէեէ ճէսարէթ իտէպիլսին :

— Մատմագէլ, պու խուսուս փարզիեալթ գապիլինտէն օլմաերպ, հագըգէթի հալտիր :

— Բէք էյի, էօյլէ տէյի գապուլիտիեօրում, հալպուքի արզուլէմէրլէ օ արզուեէ նաիլ օլմագ՝ այնի շէյ տէյիլ տիր : Էկէր Բօգամպօլ պէնիմ տէսթի իզտիվաճըմը իսթէմիշ օլսա իտի . . .

— Բէտտ իտիլէճէք իտի, տիմէք իսթէեօրսունուզ, էօյլէ տէյի՛լմի :

— Հայ հայ :

— Մատմագէլ, սիզ պէնի տինլէեէճէկինիզի վատ իթմիշ իտինիզ, տէյի՛լմի :

— Էվվէթ, թէքրար վատ իտէրիմ, սէօյլէեինիզ մատամ :

— Խայլի վագըթ, եանի պունտան օթուզ սէնէ էվվէլ, Յրանսանըն Տէվրի ինգըլպաթը իպթիտալարընտա, Բարիսէ, գօնթ աը Սէնթ-Էլէն իսմինտէ պիր քիմսէ կէլմիշ տիր : Գրալ՝ քէնտիսինէ միրալայլըգ ըիւթպէսի թէվճիհ իթմիշ, վէ Սէն. Ժէրմէն վարըշը տա գաբուլարընը պու ատէմէ աշմըշ աըր : Պիր կիւն պու ատէմ, բարլագ իւնիֆօրմասըյա պիր ըէսմի կէչիտտէն ավտէթ իտէրքէն, պիր տիլէնճի քէնտինի գարըշըլաեարագ, էլինի ուզաթմըշ, վէ օնա իւնվանսըգ, հաթթա պաեաղը պիր իսմվէրմիշ տիր : Միրալայ, տիլէնճիեի գօվմագ իսթէտիկինտէն, տիլէնճի սէսինի եիւքսէլթմիշ, վէ օլվագըթ Գարուսէլ մէյտանընտա պիր ֆաճիա վուգու պուլմուշ տուրքի, պիր գաշ այ սօնրա մահքէմէի ճինաեթ պունա նէթիճէ վէրմիշ տիր :

— Օ հիքեաեէեի պիլրիմ, ֆագաթ պունուն իլէ պէնիմ վազիեթիմ արասընտա հիշ պիր միւնասիպէթ կէօրմէմ :

— Մատմագէլ, տիւշիւնմէլիսինիզքի, սըր Վիլիամս քէնտի շակիրտի Բօգամպօլու միւնասիպ պիր սուրէթտէ թէրթիպ վէ թէհիեէ իթմիշ օլտուղու հալտէ, անը սիզէ գէվճէ իթմէկի թասավուր իթմէք իչին . . .

— Լաքին պէնիմ կիպի պիր գատըն պիր ատէմին ասլ ունէպլի հագգընտա եանրլամագ :

— Գօնթէս . . . (ճիւղիճէ իսթիհգաքեարի պիր սէտա իլէ .)
Սահի՞ճ մի .

— Պունա էմինիմ . էկէր մօնսիէօ . . . Բօգամպօլու՝ Ժէնէ-
րաւ էբօլէթլէրիյլէ պիլէ պանա թագտիմ իթմիշ օլտալար
իտի . . .

— էօյլէ օլտուն . . . Շիմտի մատմազէլ , տահա զինատէ
իլէրի կիթմէգաէն էվվէլ , զանն խտէրիմքի չըղան կիճէ նա .
զարը տիգգաթընըզ պիր տէրէճէ ճէլպ իթմիշ օլտն պիր
չախս հագգընտա պահս իթմէք իսթէրիմ .

Գօնսէբսիօն սարսրտը , վէ եիւզիւ գըզարարագ .

— Կէնճ ատէմոէ՞ն մի պահս իտէճէքսինիգ , տէտի .

— Լվվէթ մատմազէլ , բրանկալտան պահս իտէճէերիմ .

— Աճապա , անըն տա , պէնիմ հիքեաեէմաէ մէտիլէյի
պուլունաուղունո՞ւ մու սէօյլէեէճէքսինիգ .

— Էվվէթ մատմազէլ .

— Նա՞օրլ .

— Բրանկալը Գօնեար՝ սսըլ մարքի աը Սէնթ-էյէնի գաթլ
իթմիշ տիր .

— Էյ . . .

— Սըր Վիլիամօըն չակիրատի տէ , քէնտինի պիր սուրէթի
տիւէրէաէ կ'օսթէրմէեէ միւհթամճ օլտուղունտան , օ բրան-
կալընըն եարտըղընը եարմըլ աըր .

— Նէ՞ սէօյլէեօբսունուգ .

— Բօգամպօլ՝ տիւնքի կիսն կէօրմիւշ օլտուղունուգ ա-
տէմին վիճուտինի օրթատան գալտըրըլ օլտուղունու զանն
իթմիշ իսէ տէ , անը եալընըգ քիւրէեէ կէօնտէրէպիլմիշ տիր .

— Աճա՛յիպ , տիմէք օ ատէմ . . .

— Օ ատէմ չըգան կիճէ սիգէ պիր ֆուրթունաեա թու-
թուլարագ գաեաեա աիւչաիւկիւնիւ , վէ Շուէտլի պիր սէֆի-
նէնին թայֆասը թարաֆընտան պուլունմուշ օլտուղունու
սէօյլէ՞մէտի մի .

— Էվվէթ .

— Վէ սիգէ , օ տագըգատան պաշտեարագ հիքեաեէսի-

նի նազլ իթտի, ֆագաթ պէհան իթտիկի գաեայը ատաեա
բէնտիսի կիպի ֆուրթուենատան գուրթուլուուչ օլան պիր եօլ-
նու իլէ պէրապէր չըպտըղընը սէօլէմէտի, տէյի՛լմի.

— Օ եօլնու քի՛մ իմիչ.

— Օ եօլնու՝ պիչարէեի պիր հէնտէք իչինտէ պրագմըչ,
վէ իքի կիւն սօնրա զիքը իթտիկիմ սէֆինէնին թայֆասը
թարաֆընտան պուլունմուչ տուր. Պու եօլնու, ըէֆիգինի օ-
րաեա պրագմագլա անըն էօլէճէկինէ գալիէն իւքեաթ օլ-
մուչ տուր.

— Պագաթ նի՛չին, նէ՞ մաքսէտլէ.

— Չիւնքի օ եօլնունուն իսմի Բօգամպօլ օլուպչ պիչա-
րէնին քեաղըտարընը, բասքօրթունու վէ էլպիսէլէրինի զապթ
իթմիչ տիր.

— Շիմտի հէր շէյի անլաեօրում... տիմէք պու իսմ
թահթընտա օլարագ...

— Բօգամպօլ՝ իսթիեար իթտիկի իսմլէ միւթէպէրան ա-
լէմինէ տախլօլմագլա, պիւեիւք պիր սէրվէթէ մալիք օլմօլչ,
վէ իչպու եալաննը իսմի վէ սէրվէթիլէ...

Գօնսէբսիօն. - (Պագգարանըն սէօղիւնիւ քէսէրէք.) Պու
բէք զարիպ շէյ տիր, բէք չօգ տիւչիւնիւեօր իսէմ տէ, պու-
լամաեօրում. Բարիստէ ճէմիյեթլէրէ խայլի կիրիպչըգտըմ,
պիր խայլի կէնճլէր, էքսէրիսի թրախօմամա աչըգ օլմօլ էն-
սէմէ տիւչտիւլէր, լաքին բէք եիւքսէք արգուլէրտէ պուլունան
պու Մ. Բօգամպօլուն շախսընճա կէօգէ չարբաճագ պիր հալ
օլմամալը արը քի, քէնաիւնի պիր եէրտէ կէօրէմէտիմ.

— Էյիճէ տիւչիւնիւնիւլ մատմագէլ.

— Մատամ, օ ատէմին, պահսընը իթտիկինիզ կէնճտէն
չալտըղընը իտտիա իլլէտիկինիզ իսմի պիլտիրմէնիզ բէք գօ-
լայ արը.

Կէնճ գըզըն սօն սէօղլէրինտէն սօնրա գօնթէս Ուրթօֆ
աեաղա գալիգտը. Օլ վագթա գատար Պագգարա, պիր տէ-
րէճէնէ գատար քէնաիւնիւնէ էհէմիեթի պուլունմաեա մա-
գըպարփան՝ սալօն իչինտէ պիր սալօն գատընը կիպի

պահս իթմիչ իբէն, օ տագըգատա եիւզիւնտէ վագար հասըլ օլարագ,

— Մատմագէլ տը Սալլանտրէրա, սիզ պիւեիւք պիր իամ թաչըտօրսունուզ, տամարլարընըգատա իսբանիանըն է'ն աթիգ վէ է'ն նէճիպ խանէտանընըն գանը ճէվէլան իտիտօր. սիզ օ նէսլէրտէնսինիզ քի, պագէն երլարըրմ վուրուր իսէ տէ, քէօքիւնտէն մահվ իտէմէզ, տէտի:

Պու քէլամլէր Գօնսէբսիօնա ֆէվգէլատէ թէէսսիր իթմիչ իբէն, գօնթէս Արթօֆ շէօլլէճէ տէվամ իյլէտի:

— Պունուն իչին սիզէ կէլմէեէ ճէսարէթ իթտիմ, չիւնքի գալպինիզին մէթանէթինէ էմինիմ, վէ տիւչար օլաճաղընըզ տարպէ նէ' գատար տէհչէթլի օլսա...

Գօնսէբսիօն' լէհճէսի սօլուպ, կէօզլէրի բարլաեարագ վէ աթրէեէրէք աեաղա գալգտը, վէ ֆիքրինի էնվաի զարիպ թէֆէքքիւրաթ իչղալ իթտիկի հալտէ,

— Պէ'ն մի, պէ'ն մի, պու տարպէեէ տիւչար օլաճաղըմ, տէտի:

— Սիզի թէհլիքէտէն գուրթարմագ իսթէրիմ օ պիչարէ գըզըզազ:

— Սէօլլէեինիզ, մատամ, սէօլլէեինիզ, ֆիքրինիզի թէմամիյլէ իյզահ իտինիզ:

Գօնթէս' շէնտ սանիէ տահա թէրէտտիւտ կէօսթէրաի պատէհու,

— Տիւն կիճէ, բրանկալը գըրաֆէթինտէ կէօրմիւչ օլտուղունուզ, վէ իսմի, սէրվէթի վէ ֆամիլեասը չալքնմըչ օլան տէլիգանլընըն իսմի նէ իտուկինի պիլիեօրմուեունուզ Ասըլմարքի Ֆրէտէրիգ-Ալպէրթ-Օնօրէ տը Շամրի քէնտիսի տիր, Հալ պու քի սիզին սէվտիկինիզ քի.սէ րօգամպօլ տուր տէտի:

.....

Մատմագէլ տը Սալլանտրէրա սէս վէ պիր քէլիմէ պիլէ չըգարմատը, ֆագաթ ըիւճաթ իթտիկի կիպի, գօլլարընը տա աչտը, վէ տէօչէմէ իւզէրինէ սըրթ իւսթիւ տիւչտիւ Հասըլ

օրան յամաթա իւզերինէ պիր գարու աչըլարագ , էլպիոնսինի
եարը կիեինմիշ օրան պիր գատըն օտաեա կիրտի, վէ Գօնսէք-
սիօնու կէօրմէրլէ, գօնթէս Արթօֆա պագարագ ,

— Ա՛հ, հէր շէյի իշիթտիմ, էվլատըմը թէլէֆ իթտինիգ,
տէտի :

11

Արաթան շէնտ սանիէ կէշիպ , պու միւտտէթ իքի գա-
տընլարա սարր գատար ուզուն կէօրիւնտի : Լաքին պիրիպիրի-
նէ սուրէթի մախսուսէտէ պագըշարգ տան սօնրա , պայկըն օրան
կէնճ գըզը գուճագլաեարագ , եաթաղընա կէօթիւրտիւլէր :
Պագգարա՝ պիր շան իբինի թուլթարագ շէքմէք իսթէտիկին-
տէն , տիւշէս՝

— Խայր , խայր , հէր շէյ արամըզտա գալումագ իչին քիմ-
սէեի չաղըրմաեայլմ՝, տէտի , վէ բէսկին գօգուլու պիր ըուհ
կէթիւրիպ , պունու կէնճ գըզա գօզլաթտըզը սըրատա , գօն-
թէս Արթօֆ տա տիրքէ իլէ մէգպուրէնին գուլագ թօզլարընը
օվլամաեա պաշլատը :

Պիր չարեէք գատար թէտավի սաեեսինտէ Գօնսէքսիօն
կէօզլէրինի աչտը, վէ էվվէլա վալիտէսինէ վէ սօնրա գօնթէս
Արթօֆա տիք տիք պագտը, վէ պու իքի գատընըն նասըլօ-
լուպ տա օրատա պուլունտուգլարընը տիւշիւնիւեօր կիպի
կէօրիւնտի : Մուախխարէն պիրտէն պիրէ էլինի աննընա կէօ-
թիւրէրէք , զարիպ պիր սէտա իլէ ,

— Խաթըրմա կէլիեօր , գօնթէս... տէտի :

Կէնճ գըզ՝ մէզքիւր քելիմէլէրի իրատ իթտիբտէն սօնրա եաթաղընտա օթուրտու, վէ պատէհու գալգըպ Պագգարա- եա եագլաշտը քի, օլէսնատէ, մահգա տիւչէսին՝ քէնտի գըզընա եագլաշմասը իչին քէնտիսի պիր գաչ ատըմ կէրի չէ- քիլմիչ իտի :

Գօնսէբսիօն . (Պագգարաեա՝ տէհչէթպախչ պիր սիւքիւ- նէթլէ,) վէ մէճնուռնէ օլմաեա նիւզ թութմուչ կիպի կէօրիւ- նէրէք.) Մատամ, տիգգաթլըճա պանա պագընըզ, իսմիմ Գօնսէբսիօն տը Սալլանտրէրա տըր :

Տիւչէս՝ գըզը իլէ Պագգարանըն արասընտա միւտհիչ պիր հալ վագը օլմուչ օլտուղուռնու անլատը իսէ տէ, միւտա- լաէլէեէ ճէսարէթ իթմէեիպ, սիւքիւթ իւղրէ, վէ պիր գաչ ատըմ ուղագտա գըմըլտանմագսըզըն տուրտու : Գօնթէս Սը- թօֆա կէլինճէ, օլէսնատէ Գօնսէբսիօն միւղտարըպ օլտուղու- ռու տէրք իթտիկինտէն, ճիւղիճէ թէէսսիւր իլէ ,

— իսմինիզի պիլիեօրում մատմագէլ, տէյի ճէվապ վէրտի :

— Մա՛տամ, իսմիմ խաթըրլամագլըղըմ, վէ իսքանեօլ օլտուղուռնու իլավէթէն պէեան իթմէքլիկիմ՝ զանն իտէրիմ քի, հէմ պուղղ ու ասավէթ թաշըտըղըմը, հէմտէ ֆէվգէլատէ մուհապպէթլէ սէվէպիտիկիմի պիտիրմէք իչին տիր . պէն նէսլիմին էն սօնու օլտուղում հալտէ, ապա ու էճտատըմըն վահչիանէ սէպաթ ու ճէսարէթինի հաիլիմ :

Կէնճ գըզըն կէօղլէրի ֆէվգէլատէ գըզարմըչ օլմա- սընտան, սէօղլէրինտէքի թէէսսիւր անլաշըլըեօրտու :

Պագգարա սիւքիւթ իտիպ, պէքլէեօր կիպի կէօրիւնմէք- տէ իտի :

Գօնսէբսիօն՝ իֆատաթընա շու եօլտա տէվամ իյլէտի :

— Պիր աղ էվվէլ պահըտըմ, լաքին պայկընլըղըմտան էվվէլքի հալլէրի խաթըրլաեօրում . էն ճիւղի քէլամընըզ պի- լէ գուվվէի հաֆըզամտա հէքք իտիլմիչ տիր :

Պագգարա սէօղ սէօլլէմէք իսթէտիկինտէն, կէնճ գըզ պիր իշարէթլէ մէնն իտիպ, քէնտիսի ,

— Սիգ պանա, սէվտիկիմ վէ էվլէնէճէք օլտուղում քիմ-

սէնին մարքի տը Շամրի օլմաաղընը սէօյլէտինիզ, էօյլէ տէ-
յի՛ՆՎի, տէտի.

Պագգարա՝ յահգունէն պաշընը էյաի.

— Սիզճէ ասըլ մարքի տը Շամրի՝ Գատիգս քիւրէեհնտէ
տիր .

— էվվէթ մատմաղէլ.

— Վէ Բարիստէ օ իսմտէ պուլունան շախս տա, հիքեա-
եէսինի եալընըզ պէնիմ՝ իչին եազմըջ օլտուզունու հայտուտ
տուր, տէյի՛ՆՎի.

— Օ շախս՝ Բօգամպօլ տուր.

— Մա՛տամ, եաթաղըմըն պաշ թարաֆընա պագընըզ, պիր
խաշ կէօրիւեօ՞րմուսունուզ.

— էվվէթ մատմաղէլ.

— Իմտի, պիր Իսրանեօլ գըզընըն վէ պին սէնէլիք ասա՞
լէթի հաիզ պուլունան Սալլանտրէրա սիլսիլէսինէ մէնսուպ
պիր գըզըն եէմինինի տինէեհինիզ, էկէր սէօյլէտիքլէրինիզ
սահիհ իսէ, էկէր պէնիմլէ էվլէնմէք իւզրէ պուլունան շախս՝
պահսընը իթտիկինիզ ալչազ վէ հայազ իսէ, ճէզասընը կէօ-
րէճէք տիր, Քէնտիսինէ օլան մուհապպէթիմ՝ պուզզու ա-
տավէթէ թէպտիլ օլաճագ տըր, վէ անըն՝ կէօզլէրինի իւզէ-
րիմէ աթֆ իթմէկէ, վէ էլիմի էլլէրի աերունինէ ալմաեա ճէւ
սարէթ իթտիկինի տիւչիւնտիւքճէ, քէնտիմի օլ տերէճէ ալ-
չալմըջ վէ օլ մէրթէպէ հագարէթ կէօրմիւշ տէյի պիլիեօ-
րումքի, ինթիգամրմը ալմազ իչին, հէր հալտէ օրթա տէվ-
րէ մախսուս օլան իշքէնճէլէրտէն պիրինի իճատ իտէրէք,
պունուն իլէ անը ճէզալանտըրաճագըմ.

Կէնճ գըզ՝ պու սէօզլէրի սէօյլէրքէն, զազապնաք պիր
հալտէ օլուպ, կէօզ եաշլարը տէօքմէքտէ օլան վալիտէսինէ,
վէ կէօզլէրինի աշաղըեա էեէրէք սիւքիւթլի տուրմուշ պու-
լունան Պագգարաեա պագտըգտան սօնրա, սէսինի տերէճէ
պէ տերէճէ եիւքսլիթէրէք, շէօյլէ տէվամ իլլէտի.

— Պագաթ, մատամ, էկէր պանա եալան սէօյլէտինիզ,
էկէր եանըրտընըզ, վէլհասըլ էկէր սէվտիկիմքիմսէ՝ մուհապ-

պէթիմէ լաերդ իսէ, օլ վագըթ, Սալլանտրէրա սիլսիլէսի վէ Իսբանեօլ օլմագլըղըմ նամարընա եէմին իտէրիմքի, սիդի ճէզալանտրըմագ իչին ատալէթի պէշէրիէեէ վէ մէհաքիմէ միւրաճաաթ իթմէեէճէեիմ. (Բիթապ սահիֆէլէրինի քէսմէք իչին գուլլանտրղը սէտէֆ սաբլը պիր պըչաղը մասանըն իւզէրինտէն ալարագ .) Իշթէ պու ալէթի՝ ինթիգամըմ իչին գուլլանաճաղըմ, լկէր սէօլլէտիկինիզ եալան իսէ, պէնիմ էլիմ իլէ, պու ալէթ իլէ էօլէճէքսինիզ .

Պագգարա՝ պաշընը եօգարը գալտըրարագ, սօղուգ գան իլէ .

— Մա՛տմագէլ տը Սալլանտրէրա, կէօղլւնիւզիւ աչարագ, սիդի, քէնարընտա պուլունտուղունուզ կլրտպպա տիւշիւրմէքտէն մէնն իթմէք իչին, պու սէօղլէրին պանա սէօլլէնէճէկինի քէշֆ իթմիշ օլտուղումու պիլի՛րմիսինիզ, էկէր սէօլլէտիքլէրիմին իսպաթը եէտիմտէ օլմասա իտի, պուրաեա կէլմէեէ ճէաարէթ իտէմէզ իտիմ, չիւնքի պուրաեա կէլիշիմ՝ մէվթի՛նիզէ սէպէպ օլպպիլիր իտի, Իմտի մատէմքի պիրինճի, Եօարպէեէ թէհամիւլ իթտինիզ, շիմտի հէր շէյի քէօլլէեէպիլիւրիմ . Իքի սէնէ էվվէլ Սէն-ժէրմէն վարըչընտա քեային էսկի պիր օթէլտէ, մարքիզ տը Շամրի իսմինտէ պիր գպտըն իգամէթ իտիպ, պու գատըն՝ օղլունուն իսմինի վիրմէրլէ վէֆաթ իթմիշ տիր, էօլիւմ եաթաղընըն աեաղընտա կէնճ պիր գըզ իլէ պիր տէլիգանլը տիզ չէօքմիւշ օլուպ, պուլլաք կէօղ եաշը տէօքտիւքլէրի սըրատա, ինսաֆսըզ պիր մմուր պա, էօքսիւզ գալան օ գըզը՝ միրասընտան մահրում իթմէք . լիկի թէհատիտէ կէլմիշ տիր, Օլէսնատէ պիր ատէմ իչէքի կիրիպ, մէմուրըն գօլունտան թութարագ օրապան տիչարը չըգարմըշ, վէ կէնճ գըզըն եանընա սէ յիրթէրէք, « — Պլա՛նշ, պէն սէնին գարընտաչընըմ » տէմիշ, վէ պատէհու մարքիգին նաշը եանընտա տիզ չէօքիւպ, վալիտէսինին նաշը իւզէրինէ աղլաեան էվլատ կիպի հէօնկիւր հէօնկիւր կէօղ եաշարը տէօքմիւշ տիւր, Իրթէսի կիւն աէ վալիտէսինին ինթիգամընը ալմագ իչին տուէլլօ իթմիշ տիր, Օ գըշ պու ատէմ Բա-

րիստէ բէք յաարուֆ օլուպ, տախիլօլտուղու ֆամիլեա՝ պու-
նու քէնտի բէխի զանն իթմիչ, վէ քէնտիսինէ թէվէճճիւհ
կէօսթէրտիկի կիպի, թէքմիլբարիստէ, պու ատէմի՝ մարքի տը
Շամրի տէյի իլան իյլէմիչ տիր:

— Մա՛տամ, սէօղլէրինիգտէն նէ՞ նէթիճէ չըգարմադ իս-
թէեօրսունուզ. իսպաթլարընըզա պէքլէեօրում:

— Իսպաթլարը պիր ազտան կէօրէճէքսինիգ մատվպղէլ.
լաքին էվվէլճէ, Բօգամպօլուն սախթէ մարքի տը Շամրի օլ-
տուղունու թանըտըղըմտա պուլունտուղում վազիեթի լա-
եըգըյա անյամանըզ լազըմ տըր:

Գօնսէքսիօն. — Պիր իսպաթ կէօսթէրինիգ մատամ:

— Մատմազէլ, էկէր իսթէրսէնիգ, էկէր ֆիրար իտէրիմ
տէյի գօրգուեօր իսնիգ, գաբուլարը գաբաեընըզ. պէնի
թէլէֆ իտէճէկինիգի թէհտիտ իթտինիգ, էկէր սէօլլէտիքլէ-
րիմի իսպաթ իտէմէզ իսէմ, կէօքսիւմիւ. սիգէ թադտիմէ հա-
զըրըմ. լաքին ագտէմճէ պէնի տինլէմէլիսինիգ:

— Բէք էյի, մատամ, սէօլլէեինիգ:

Գագգարա. (տէվամէն.) Օ կիւնիւ, գարչըմտա իքի գա-
տըն կէօրտիւմ. պիրի սիգ իտինիգ, վէ գահրամանլըզլա մէչ-
հուր օլան երիմի զիւրրիեթին գանընա օ ալչաղը տա հիս-
սէտար զըլմադ իւզրէ պուլունուեօրտունուզ, լաքին համտ օլ-
տուն քի պու ֆէնալըգ վուգու պուլմամըչ իտի. Տիկէր, մպտ-
մազէլ, սիգին գատար պախթիեար տէյիլ իտի. Օ չօգտան
պերու պիր գաթիլէ գարտաչ նաւը վէրիեօրտու, բագ անը-
նը ճնա սունուեօրաս, գօլլարընը պօղազընա սարբեօրտու,
վէ վալիտէմիգին պիգտէն էվվէլ տիւնեաեա կէթիլմիչ օլտու-
ղու էվլատ կիպի անը սէվիեօրտու. իչթէ մատմազէլ, գու
գատընա կիտէրէք. «գարընտաչընըզ զանն իթտիկինիգ՝ գա-
լընտաչընըզըն գաթիլի տիր, վէ պունճա տէֆալար սըգմըչ
օլտուղունուզ էլ՝ անը գանը իլէ քիլլէնմիչ տիր» տիեթպիլիբ
մի իտիմ:

— Նէ՛ տէհչէթ:

— Պագաթ սիգին ճէսուր օլտուղունուզու, վէ վիգ օնթէս

տ՝Ասմօլուն մէվթինէ սէպէպ օլապիլտիկիմ հալտէ, սիզի վէ-
վաթ ընըզա սէպէպ օլմահաճաղըմը անլամըչ իտիք :

Գօնսէքսիօն . — (Ֆէվգէլատէ միւզտարըպ օլարագ .) Պա-
գաթ մատամ, պէ՞ն մի հէր շէյի Պլանշ տը Շամրիեէ խապեր
վէրէճէեիմ . . .

— Մատամ տ՝Ասմօլուն հիչ պիր շէյտէն խապերի օլմա-
մալը տըր :

Կէնճ գըզ՝ թէհայեիւրլէ ըիւճաթ իթմէքտէ իրէն, գօն-
թէս՝ պիրիքտէ կէթ իրմիչ օլտուղու ուզուն վէ եուվարլագ
չէքլտէքի մատտէեի էլինէ ալարագ :

— Սիզէ ճէվապ վիրմէգտէն էվվէլ, սապըսըզլըզլա պէր-
լէմէքտէ օլտուղունուզ իսպաթը կէօսթէրէեիմպու. կէօրտիւ-
կիւնիւզ՝ մարքի տը Շամրինին չօճուզլուղու թասվիրի տիր,
տէտի :

Գօնսէքսիօն սարսրլտը, վէ Պագգարա տէվամէն,

— Շիմտիքի, եանի քիւրէքտէ պուլունան ասըլ մարքի,
արատան եիրմի սէնէ կէչմ՝չ օլմասընա ըաղմէն, պու թաս-
վիրէ օլգատար պէնգէր քի, չըգան կիճէ քէնտիսինի կէօր-
միւչ օլտուղունուզ հալտէ, պու պապտէ եանըլամազսընըզ,
տէտի :

Կէնճ գատըն, պու սէօզիւ սէօլլէտիկի գէման, Ջամբա-
նըն՝ գատրօսունտան չըգարմըչ օլտուղու թասվիրի աչտը,
վէ Գօնսէքսիօն պունա պագար պագմազ, իւք ագչամը կէօր-
տիւկիւ քիմսէնին պագըչընտա, շէհրէսինտէ վէ կիւլիւմսէմէ-
սինտէ օլտուղունու միւչահէտէ իթմէքլէ, բէֆը սէտա իլլէտի,
Պատէհու :

— Սիւպհա՞ն Ալլահ, սիզ պու թասվիրի նէ՞րէտէն պուլ-
տունուզ, տէտի :

— Ջամբա պունու չալտը :

— Նէ՞րէտէն :

— Թուրէնտէ Օրանժըրի շաթօսունտան :

Գօնսէքսիօն ագլը պաչընտան կիտէրէք, պիր ահ իթտի,
չիւնքի օ սապահը մարքի տը Շամրի տէ ալմըչ օլտուղու մէք-

Թուպու խաթըրլատը : Պատէհու գօնթէսին էլինի Թութուպ,
գուվվէթիճէ սարսարագ ,

— Սէօյլէտիքլէրինիգին սահիհ օլտուղունու, վէ պունուն՝
մարքի տը Շամրինին Թասվիրի օլուպ, Օրանժըրի շաթօսուն-
տան ալընմը իաուկինի Թաստիգ իչին , եալընըգ պիր իսպաթ
կէօսթէրինիգ . օ հալտէ հէր շէյէ ինանաճաղըմ , տէտի :

Պագգարա բարմաղընը Թասվիրին պիր քէօչէսինէ գօ-
եարագ ,

— Սիգ ըհսսամ օլտուղունուդտան , եանըլմաղսընըգ գըր-
մըզը պօեա իէ եազըլմը շօլան շու պիր գաչ քէլիմէեի օգու-
եուն վէ Թէտգիգ իտին , Թասվիրին եարըլտըզը զէման եա-
զըլմը շօլտուղունու անյաեաճաղսընըգ , տէյի պէեան իթտի :

Գօնսէբսիօն աթիտէքի քէլիմէլէրի օգուտու . «Կէնճ տօս-
թում Ալպէրթ աը Շամրի Գլօտիուս Պէ Օրանժըրի Շա-
թօսունտա , մայիս 18 »

Գօնսէբսիօնուն իոթէտիկի վէ Պագգարանըն կէօսթէրտի-
կի իսպաթ ինքեար օլունմազ վէ ճէրհ իտիմէզ տէլիլլէրտէն
իտի . Շէօյլէքի Թասվիր՝ բրանկալըեապէնղէտիկի կիպի , ըհս-
սամտա իսմինի եազմը , էսէրինին Թարիխինի վազ իթմիշ ,
հաթթա նէրէտէ եարմը շօլտուղունու տա իշար իյլէմիշ , վէ
Բօգամպօլուն մէրթուպու գավլինճէ , մէզքիւր Թասվիր Օրան-
ժըրիտէն չալընմը իտի :

Մատմաղէլ տը Սալլանտրէրա՝ էլինի գօնթէս Արթօֆա
ուզաթարագ ,

— Աֆվ իտէրսինիգ , տէտի , վէ պիր իսկէմլէեէ եասլանա-
րագ , քէսիք սէսլէ , — Սիւպհա՛ն Ալլահ , քեաշքի էօլսէ ի-
տիմ , տէյի պէեան իյլէտի :

Տիւշէս վէ Պագգարա մէրգումէեի գուճաղլատըլար :

.....

Պիր սասթ սօնրա , վէ օրթալըգ աղարտըզը սըրատա ,
գօնթէս Արթօֆ , սանտալ իլէ իմանա ավտէթ իթտի . Ֆէր-
նան Բօչէ՝ քէնտիսինի պէքլէմէքտէ օլմասըլլա ,

— Նէ՞ խապէր, տէյի սօրտու :

— Հէր չէյ պիթտի :

— Իչի պիլի՞ր մի :

— Էվվէթ :

— Միւթէէստիրէն էօլմէտի՞ մի :

— Շէտիտ պիր նէօպէթէ տիւչար օլմուչ պիր հալտէ քէն-տիսինի պրագտըմ, ֆագաթ գուրթուլտուղունա էմինիմ :

— Մէմուլ իտէ՞րմիսինիգ :

— Էվվէթ, զիրա ատավէթ վէ մուհապպէթ՝ քէնտիսինի եաչաթաճագ տըրլար :

— Նէ՞ տիմէք իսթէեօրսունուգ :

— Օ մէքրուհ Բօգամպօլու սէվմիչ իտի . շիմտի պու մուհապպէթ ատավէթէ թէպտիլ օլտու : Ասըլգատէլիք հայսիէթինէ հագարէթ իտիմիչ օլտուղունտան, ինթիպամը տա օ նիսպէթտէ շէտիտ օլաճագ տըր :

— Ձանն իտէրիմ, ֆագաթ հա՞նկը մուհապպէթտէն պահս իտիեօրսունուգ :

Գօնթէս . - (թէպէստիւմ իտէրէք .) Ֆէ՛րնան, սիզին իլէ պիր պահս թութարըմ :

— Նէ՞ կիպի պահս :

— Շէօլլէքի Գօնսէբսիօն՝ սէքիզ կիւնէ գատար ասըլմարքի տը Շամրիեի սէվէճէք տիր :

— Ա՛հ, էկէր էօլլէ օլսա . . .

— Օլաճագ տիր . պու պապտէ պազը նիեթթլէրիմ վար իսէ տէ, անճագ անլէրի պու կիւն սէօլլէեէմէմ, իլէրուտէ անլաթըրըմ :

Պատէհու գօնթէս Ֆէրնանըն գօլթուղունա կիրէրէք :

— Պէնի օթէլիմէ կէօթիւրիւն, օնտան սօնրա Ջամբաբը պուլտուրմագ իւզրէ վալիեթ միւրաճաաթ իտին . Սահիլտէ քէնտիսինի պիր սաաթտան զիեատէ պէքլէտիմ : Ղայպուպէթի պէնի էնտիչէ իչինտէ պագըեօր : Տաիմա խիեանէթինտէն գօրգուեօրում :

Պազ գարա վէ ըէհպէրի շէհրէ կիրաիլէր :

Գօնթէս Արթօֆ՝ թէնհա պիր մահէլլետէ քիրալամըջ օլտուղու քիւչիւք պիր էվտէ, էրքէք գրեաֆէթինտէ, խըզմէթքեարլարընտան իքիսի վէ տօգթէօր Սամուէլ Ալպօ իլէ իգամէթ իտիեօրտու:

Մերգումէ՝ Ֆէրնանըն գօլթուղունտա էվինէ կէլտիկինտէ, Զամբանըն ուեուգլաեօր կիպի գաբուտա օթուրմուչ օլտուղունու կէօրտիւ:

Նէրէտէն կէլմիչ իտի:

12

Կէլէլիմ Մ. պարօն Վէնչէսլաս Բօլասքիեէ, եանի էլինտէ ըէվօլվէր օլարագ պրագմըջ օլտուղումուգ Բօգամպօլա: Գօնթէս Արթօֆուն, տաիմա էլինին ալթընտա պուլունտուրմագ իւզրէ գարթան Բէտրօնուն խըզմէթինէ թայեին իթմիչ օլտուղու միւթէվէֆա տօն ժօզէնին խըզմէթքեարը՝ շիւպհէսիգ պէշ տագըգա էվվէլ, էօլլէ պիր տէհչէթի քիմսէնին գարչըսընտա պուլուննաճաղընր ֆիքրինտէն կէշիրմէեօրտու:

Գարթան՝ ագրապասընտան պուլուննան ժէնէրալըն մէքթուպունու ալտըղընտա, սահիհէն պիր Բօլօնէգ ասըլգատէսի զանն իլլէտիկի Բօգամպօլա եագտըղը ճէվապը՝ օ կիճէսի Պագգարա իլէ պիրիքտէ Գօնսէքսիօնուն նէղտինէ կիթմէք իւզրէ գօնագտան մուֆարագաթ իտէճէք օլտուղունու պիլտիկի Զամբաեա թէսլիմիլէ, կէչէրքէն օ ճէվապնամէեի մէզքիւր աւըլգատէեէ վիրմէսինի իթթար իթմիչ իտի:

Իմտի Զամբա՝ հիչ պիր շէյտէն խապէրի օլմաեարագ կէլ:

միշ օլտուղու հայտէ, Բարիստէ էօիրի օլմուշ օլտուղու աէհ. շէթլի շախսը կէօրլունճէ, օն սանիէ զարֆընտա լէհճէսի պէլքի եիրմի տէֆա սօլաու, վէ, — Պէնի իքլինճի տէֆա՞մը թէլէֆ իթմէք իսթէեօրսունուզ, տիեէրէք, տիվարա գատար կէրի չէքիլաի:

Մ. պարօն Վէնչէսլաս Բօլասքի՝ գահգահալը պիր կիւլիւզ գօբարարագ, — Պիրինճի տէֆա մուվաֆֆագ օլամաեան՝ իքլինճի տէֆա լմէճրիւպէ իտէր: Փագաթ պու կիւն, սէնի թէլէֆ իթմէկէ ասլա արգում եօգ տուր, հաթթա, հօճա Ջամբա, սանա թէսատիֆ իթտիկիմէ տէ մէմնունում, տէտի:

Ջամբա. - (պիր ազ քէնտինի պուլարագ.) Պէնիմլիչին էօլլէ տէյիլ տիր:

Բօգամպօլ. - (գօլթուգլուսունտա օթուրարագ.) Հօճա Ջամբա, քէնտիսիլլ: մուհիմմէ պազը մէնաֆիիմ պուլունան շէյթանըն, սիզի պիրինճի տէֆա գուրթարմասը՝ մահգա հէնուզ սիզէ իհթիեաճըմ՝ օլաճաղընը միւլահագա իթմէսինտէն նաչի տիր:

Ջամբա. - (սօղուզ գանլըլըղընը քէսպ իտէրէք.) Շէյթանըն հագգը վար սըր:

Բօգամպօլ. - (միւթատը օլան արսըզճա լիսանըլլա տէվամ իտէրէք.) Սէնի Գլինեանգուր պօտրումունա աթարագ, եագաեը էլինտէն գուրթարմագտա պէլքի պիր տէրէճէ թաճիլ իթտիմ, լաքին պէնիմ եէրիմէ սէն տէ օլսա իտին, այնի հարէքէթտէ պուլունաճագ իտին: Պիր սէս իչլիթտիմ, ատէմ կէլմէրտէ օլտուղունու անլատըմ. իմտի քէնտիմի գուրթարմագ իչին, սէնի թէլէֆ իլէ, պօտրումուն գագաղընը իլզէրինտէն գագատըմ:

— Էֆէնտիմ, ասըլ իսմինիզի պիր սաաթտան պէրու պիլտիկիմի զալիպա ունուտուեօրսունուզ:

— Սսըլ իսմիմի պիլիեօ՞րմուսուն:

— Շիւպհէսիգ, Ֆիրար խաթուն սիզի Բօգամպօլ թէսիլէ իտէր իմիշ:

— Օ պէնիմ հարպ իսմիմ տիր:

— Լաքին զախպա բէք զիեատէ թանըւորչ տրբ .

— Տիկէր իսմիմի պիւմէտիքճէ . . .

— Տիկէրինի տէ պիւիրիմ .

— Հա՞նկըսընր .

— Միւթէպէրան ալէմինտէ գուլլանտըղընըղ իսմի .

Բօգամպօլ ճիւղիճէ սօլտու , վէ պու սօլկունյուղու Ջամբանըն նապարը տիգգաթընը ճէլպ իթտիկինտէն , իֆատէսինէ տէվամ իլէ ,

-- Շիմտիլիք եէտինիգտէքի ըէվօլվէրի ըահաթ պրագըն տա կէօրիւչէլիմ . պէն սիզին հէմ միւթէպէրան ալէմինտէ գուլլանտըղընըղ իսմի պիւլիրիմ , հէմտէ մատմաղէլ Գօնսէքսիօն աը Սալլան տրէրա իլէ էվլէնէճէք օլտուղունուղտան իսապէրտարըմ , տէտի .

Բօգամպօլ ըէվօլվէրի Ջամբանա տօղրուլթարագ , — Սօնրա , տէտի , ֆագաթ Ջամբա ասլա պօզուլմանարագ ,

— Մօնսիէօ մարքի , իսթէրսէնիլ պէնի թէլէֆ իտէպիլիրսինիգ , ֆագաթ էկէր պիւտիլլէրիմի վէ սիզին իչին եաբապիլէճէկիմի պիլսէ իտինիլ , տէտի .

Բօգամպօլ . — (էլինտէքի ըէվօլվէրի մասանըն իւղէրինէ գօեարագ .) Բէք էյի , եաչանաճագսըն .

Ջամբա . — (իսթիհզաքեարի սուրէթտէ կիւլիւմսէեէրէք .) իսյրիսահլըղընըղա թէչէքքիւր իտէրիմ , ֆագաթ էֆէնտիմ , էլան սիզին հիչ պիր շէյտէն իսպէրինիլ եօգ տուր . իմտի մալիւմաթըմա՝ հանաթըմը ալմագլա տէյիլ , իլլա սէրվէթինիլի պանա հասը իթմէքլէ վագըֆ օլպպիլիրսինիլ .

Ջամբանըն իսթիհզաքեարի սիւքիւնէթի Բօգամպօլու օլ տէրէճէ տիւչարը տէհչէթ գըլտը քի , պաչընտաքի սաչարը տիքիլտի , վէ ճէվապա աղազլէ ,

— Բէք էյի , սանա իգթիգա իտէն ալթուճու վիրէճէեիմ , տէտի .

— Փագաթ պանա բէք չօգ ալթուն լազըմ օլաճագ տրբ .

— Գօնսէքսիօնուն զէվճի օլուր իտէմ , իսթէտիկինի եաբամանա սէօզ վէրիլիմ .

Ջամբա գահգահա իլէ կիւտիւ, վէ իւսվէթէն,

— Էֆէնտիմ, պու աղչամ պուրաեա կէլմէնիգ խաեըըը
օլտու, չիւնքի եարընա գալընսա իտի, իշ իշտէն կէչմիշ օլա
ճագ իտի, տէյի պէեան իյլէտի:

— Իշ իշտէն կէչմի՞շ մի օլաճագ իտի:

— Էվվէթ, զիրա մատմաղէլ Գօնսէբսիօն՝ եարըն հէր շէ-
յի, եանի սիզին Բօգամպօլ օլտուղունուղու վէ ասըլ մարքի
տը Շամրինին...

Ջամբա սեօղիւ քէստի, վէ Բօգամպօլ աեաղա գալգարագ,
պիր աաըմ կէրի շէքիլաիկի հալտէ,

— Սէն պունու պիլի՞եօրմուսուն, տէտի:

Ջամբա. — (սօղուգ գան իլէ.) Մ. տը Շամրինին Գատիգս
քիւրէյինտէ օլտուղունու պիլիրիմ:

Բօգամպօլ՝ գըժըլտանմագսըզըն տուրտուղու, վէ քէվալը
հայրէթլէ Բօրթիկէզլի խըզմէթքեարա պագտըղը հալտէ, Ջամ-
բա շէօլլէ տէվամ իթտի:

— Շիմտի էսկի տօսթյար կիպի կէօրիւշէպիլէճէկիմիզի,
վէ պուրատա եէնի էֆէնտիմ օլան Մ. գարթան Բէարօնուն
խանէսինտէ պուլունուրճասընա էմին օլտուղունու անլաեօ-
րում:

— Սէօլլէ պագալըմ տահա նէ՞ պիլիեօրտուն:

— Սթուրուն տա կէօրիւշէլիմ, ուզլաչաճաղըժըզա իսքեսթ
օլմուշում տուր:

— Պէն տէ էօլլէ:

— Պիզիմ կիպի տար աղաճընա լաեըգ ատէմլէրին ուզ-
լաչմասը վէ պիրիպիրինի սէվմէսի չաբուգ վագը օլուր: Է-
կէր պանա իթիմատ իտէրսէն, մուվագգաթէն մարքիլիկինի
պրագսան էյի իտէրսին, չիւնքի պիր թագըմ իհթիրամքեա-
րանէ թապիրլէր իլէ իֆատէի մէրամ իթմէքտէն սըգըլը-
եօրում:

Սըր Վիլիամսըն շակիրտի՝ իզհարը հիտտէթլէ, ֆագաթ
պաչղա չարէսի տէ օլմատըզընտան,

— Հայտէ պագալըմ, էկէր պէնիմլէ թէրիֆսիզէ, սէ՞

տիեզերէք կէօրիւշմէք իսթէհօր իսէն, բէք ալէա, լաքին
հէր նէ սէօյլէեէճէքսէն, անը սէօյլէ:

— Պէնի տինլէ . պիր գատըն վար տըր քի, սէնի պուլ-
տուրմագ իւզրէ պէնի ալէթ իթթիխազ իթմիշ տիր:

— Օ գատընըն իսմի նէ՞ տիր:

— Գօնթէս Արթօֆ տուր:

Սախթէ մարքի . (քէնտի քէզտիեէ .) Օ՛հ, պիլիեօրաուամ:

— Սէնին Օրանթըրի շաթօնտան պիր թասվիր չալընտը:

— Անը տա պիլիեօրուամ, լաքին քի՞մ չալտը:

— Պէն:

— Սէ՛ն մի . ֆագաթ օ թասվիրի նէ՞ եաբտըն:

— Գօնթէս Արթօֆա վէրտիմ:

— Սէֆի՛ . . .

— Օ պանա, խըզմէթլէրիմէ մուգապիլ էյի իւճրէթ վէ-
րիեօրտու: Հալպու քի սէն պէնի թէլէֆ իթմէք իսթէտին:

— Հագգըն վար տըր:

— Գօնթէս Արթօֆ տա Գատիգաստէ տիր:

— Ալլա՛ պէլասընը վէրսին:

— Թասվիր տէ եէտինտէ օլտուղունտան, անը տէլիլէրիյ-
լէ պիրիքտէ սէնին սէվկիւլիւ Գօնսէբուօնունա կէօսթէրէճէ-
կի կիպի, Մ . մարքի տը Շամրիեի տէ, ֆագաթ սէնի տէյիլ,
ասընը օնա թագտիմ իտէճէք տիր:

Ձամբա՛ պու սէօղլերի սէօյլերքէն, չիֆթէլիճէ կիւտիւ
վէ Բօգամպօլիսէ գուվլէթ վէ տերմանտան տիւշէրէք:

— Շիմտի իշիմ պիթտի, տէտի:

— Էկէր պէն իշէ գարըշըրսամ, հէնուզ իշին պիթմէմիշ
տիր:

Սախթէ մարքի պու սէօղլերի իշիթտիկինտէ, օթուր-
տուղու եէրտէն սրչրաեարագ,

— Սէն պու պապտէ պիր շէյ եաբապիլի՞րմիսին, տէյի
«օրաու»:

— Էկէր պէն իսթէրսէմ, սէնի Գօնսէբուօն իլէ էվլէնտի-
ր՛ճէեիմ, Պագգարաեը մահվ իտէճէեիմ, «սրէ մարքինին»:

վիճուարինի օրթատան գալտրրաճաղըմ, վէ սէնի ասըլգատէ-
կեան սընըֆընա աախիլ խէճէեհիմ :

Չամբա՝ օլտէրէճէ իգնա օլմուշ օլարապ պու սէօլէրի
սէօլէեօրաու քի, Բօգամպօլ, պաշը տէօնմէեէ, վէ հարիգ իւլ
ատէ պիր քիմսէեէ պագարճասընա մէրգուժուն եիւզիւնէ
պագմաեա պաշլատը :

Պիր միւտաէթ սիւքիւթտէն սօնրա, սըր վիլիամսըն շա-
կիրտի քէլամա տէվամլէ,

— Դալիպա պէնիմլէ պիր բազարլըղա կիրիչէճէքսին, տէտի :

— Պէլքի :

— Սէօլէ պագարլմ, շարթլարընա պէքլէեօրում :

— Ագիգիմ Բօգամպօլ, շարթլարըմ պիր աղ մուֆասսալ
վէ ուզուն տուր :

Պու արա Բօգամպօլ՝ ընվօլվէրինի մասանըն իւզէրինէ
քօյմուշ օլտուղունտան, Չամբա էլինի ուզաթարապ, սէրիան
պու ընվօլվէրի ալար, Բօգամպօլ, հիտտէթլէնէրէք Չամբա-
նըն իւզէրինէ հիւճում իտիպ, մէգքիւր սիլահը կէրիեէ ալ-
մագ իսթէտիկինտէ, Չամբա՝ ընվօլվէրին աղղընը Բօգամպօ-
լա տօղրու չէվիւրէրէք :

— Բահաթ տուրունուզ, պէն տէ սիզին կիպի աթէշի սի-
լահլար իլէ օյնամաեը թապիեաթ էտինմիչիմ տիր, հաթթա
էմրի պասիրէթէ գարշը տա հարէքէթտէ պուլունապիլէճէկիմ-
տէն, էլիմաէքի սիլահ աթէշ ալապիլիր, տէյի պէեան իյլէտի :

Չամբա՝ պու սէօլէրի սօղուզ գան իլէ սէօլէմէսի իւզէ-
րինէ, Բօգամպօլ՝ օնտան իլէրի կէչմէտի, վէ Չամբանըն օ-
թուրունուզ տիմէսիյլէ օթուրաու : Պատէհու Բօրթիկէզլի
խըզմէթքեար՝ իսթիհզաքեարի պիր թավր իլէ :

— էյ նա՞սըլ, շիմտի սիզտէ անլաեօրսունուզ քի, Բարիս-
տէ Սիւրէզն սօգաղընտաքի աբարթըմանընըղտա օլտուղու-
մուզ զէման, հագգըմտա պու գատար քիտեէթ կէօսթէրմէ-
եօր իտինլզ, տէյիլճի, տէտի :

Րօգամպօլ ուժուզարընը չէքէրէք,

— Պաշգա պիր տիեէճէկին վար իտէ, անը սէօյլէ, տէօտի,

— Շարթարըմըզը թայերին իթմէնին վագթը կէլտի,

— Պէքլէեօրում,

— Իպթիտա, էվվէլճէ տէ գարարայտորմըջ օլտուղունուղ վէճէլէ, Սալլանտէրա ֆամիլեաօր էմլաքընա մասլահաթկիզար օլմագ իսթէրիմ,

— Բէք էյի,

— Սօնրա Մ. տիւզ տը Սալլանտէրա-Շամրի...

Չամբա իֆատէսինի քէստի, վէ Րօգամպօլ մէսէրրէթլէ տիթրէեիպ, պիւթիւն կէչմիչ իղթիրապ վէ էնտիչէլէրինի ունութտու,

Չամբա. (տէվամէն.) Սօնրա Մ. տիւզ տը Սալլանտէրա-Շամրի՝ պէնիմիլէ քիւչիւք պիր մուգավէլէ ագտ իտէճէք տիր,

— Նէ՞ թարգտա,

— Ալթիւսթ օլմաերն. պէն սիղէ եազտչրըրմ, ֆագաթ էվվէլճէ տուրունուղ քի, հալը հազըրը լաեըգըյա իյգահ իտէեիմ,

— Սէօյլէ պագալըմ,

— Գօնթէս Արթօֆ Գատիգատէ տիր,

— էօյլէ օլտուղունու գաթէն սէօյլէտին,

— Թասվիր տէ եանընտա օլուպ, օ թասվիրի վէ հագըգի մարքի տը Շամրիեի մատմազէլ Գօնսէրսիօնա թագտիմ իտէճէք տիր,

— Սուս օլ,

— Խայր, սուս օլամամ, էկէր սէօյլէմէսէմազիղիմտիւզ, հիչ պիր շէյտէն խապէրինիզ օլամագ,

Պու սէօղլէր՝ Րօգամպօլունն ալթիւսթլիւկիւնիւ պիր ազ թէսկին իթտի, վէ Չամբա իֆատէսինէ տէվամլէ,

— Պիր շէյ վար տըր քի անը պիր տագըգա պիլէ ֆիքըրինիգտէն չըգարամազսընըզ, տէտի,

— Նէ՞ տիր,

— Շու տուր քի, էկէր գօնթէս Արթօֆ վէ մատմազէլ

Գօնսէբսիօն պիրիպիրինի կէօրիւրլէր իսէ, սիզին իշինիզ պիթմիշ տիր:

— Գօնթէս Արթօֆուն իսպաթլարը եօգ տուր:

— Թասվիր եանընտա տըր:

Բօգամպօլ սարսըտը:

Զամբա. — (տէվամէն) Պէն տէ գօնթէս Արթօֆա հէր շէյի նագլ իթտիմ:

Սախթէ մարքի, Բօրթիկէղլինին հիւքմիւնէ թապի օլտուզունու ունուտարագ:

— Ալչա՛գ, տէտի, ֆագաթ Զամբա՛ իշպու հագարէթէ մուգապէլէ իթմէեէրէք:

— Տօն ժօգէնին վէֆաթընտան Մ. տը Շաթօ-Մաինին վէֆաթընա գատար օլանը կէչէնի նագլ իթտիկիմ կիպի, պիրտիքլէրիմի տէ մատմազէլ Գօնսէբսիօնա սէօյլէմէեէ, վէ Շ հարֆըլլա իմգալաեըպ, կիւեա օ կէնճ գըղ թարաֆընտան Մ. աիւգէ եազըլմը տըր կիպի կէօթիւրաիւկիւմ մէքթուպլարը տա քէնտիսինէ թէսլիմ իթմէկէ վատ իթտիմ:

— Օ մէքթուպլար սէնին եէտինէ նա՛սըլ կէչտի:

— Միւթէվէֆա աիւգիւն շէքմէճէսինտէն ալտըմ:

— Տիմէք Գօնսէբսիօն անլէրի կէօրէճէք տիր:

— Ուզլաչապիլէճէկիմիզ հալտէ, պէօյլէ պիր գօրգունուզ օլամագ, էկէր արամըգտա միւշքիլաթ գալմագ իսէ, գօնթէս Արթօֆու տէքէ կէթիրէպիլիր, թասվիրի կէրի ալապիլիր, վէ մահվ իտէպիլիրիմ: Գիւրէքտէ պուլսնան վէ սիզի թաստի իտէն շու սախթէ մարքի տը Շամրիտէն եագամըզը դուրս թարապիլիրիզ, վէ մատմազէլ Գօնսէբսիօնուն տա, սիզի սէվմէսինէ տէվամ իթմէքլէ, օն պէչ կիւնտէն սիզին իլէ էվլէնէճէկինէ սէօզ վէրիրիմ:

Բօգամպօլ՝ պիր սզ իւմիտվար օլմաեա պաշլաեարագ:

— Սէօյլէ պագալըմ, արամըգտաքի մուգավէլէ նէ՛տէն իպարէթ օլաճագ տըր, տէտի:

— Տէօրթ սաթըրըզ պիր սէնէտտէն:

— Փագաթ...

— Օթուրունուդ տա սէօյէեիմ :

Չամբա՛ պու սէօզլէրի իրատ իթտիկի սըրատա, էլինտէ՛քի ընվօլվէր իյէ օյնատօրտու :

Րօգամպօլ՝ քեամլլէն պու հէրիֆին հիւքմիւնէ թապի օլտուղունու անլամագլա, մասանըն էօնիւնտէ օթուրտու, վէ էլինէ պիր պալէմ ալարագ պէքլէտի : Չամբա տա, շու եօլտա իֆատէեէ աղազ իթտի :

«Պու կիւն . . .» թարիխ գօեուն, «Դատիգստէ, Ոթէլ տէ թրուա-Մաթտա, սապրգէն Մ. տիւգ տը Շաթօ-Մահինն օտա խըզմէթճիսի իքէն, էլեէվմ լէման գօմանտանը գարթան սին-եօր Բէտրօնուն խըզմէթինտէ միւսթախտէմ օլան Չամբա իյէ եալընըգ օլտուղում հալտէ, մէրգում Չամբաեա շու եօլտա պէեան էյլէտիմ :

«Պէն, զանն օլունտուղու վէճհլէ, ասլա մարքի Ալպերթճ Պրէտէրիգ-Օնօրէ տը Շամրի տէ յիլիմ, առլ մարքինին քեաղըտարընը սիրգաթ իթտիմ, վէ իսմիմտէ Րօգամպօլտուր . . .»

Րօգամպօլ՝ գալէմինի քեաղըաըն իւզէրինտէ գըրտըգ-ման սօնրա աեաղա գալգտըղընտան, Չամբա սէօզիւ քէսմէ-եէ մէճպուր օլտու : Րօգամպօլ քէլամա աղազլէ :

— Տօ՛սթում, պու եօլտա պիր շէյի իմգալաեաճաղըմը զանն իթմէքիկին՝ ատէթա տիվանէլիք տիր, տէսի :

— Հալպու քի իմգալամագլըղըն լաղըմ տըր :

— Ասլա :

— Օ հալտէ սիգտէ Դօնսէրսիօն իյէ էվլէնմէեիպ, քիւրէ-եէ գատար եօլճու օլաճագսընըգ :

Րօգամպօլսւն լէհճէսի սօլտու, վէ տիթրէմէեէ պաչլատը :
.....]

Պիր միւտտէթ սիւքիւթտէն սօնրա, Րօգամպօլ՝

— Լաքին սէն պէնիմ պաչըմը իսթէեօրտուն, տէտի :

— Էկէր պէն սիգտէն եագամը գուրթարմագ իսթէմիշ օլտա իտիմ, հագըգի իսմինիգի եագտըրմաեա ասլա լիւզում հիսս իթմէգ իտիմ : Շու էլիմտէքի թապանճաեը աննընա սը-գըպ, սիգի տերհալ թէլէֆ իտէր իտիմ :

Ջամբա՝ պու սէօզլէրի սէօյլէրքէն մասխարաճա կիւլիւմ սէմէքտէ, ֆագաթ Րօգամպօյ՝ գալէմինի բարձագլարը աւրասընտա օյնաթարագ, ճէվապ վիրմէքտէ իտի, Բօրթիկէզլի խրզմէթքեար՝ իֆատէսինէ շու եօլտա տէվամ իթտի.

— Պագընըգ պէն պու քիւչիւք պէնաննամէեի սիզէ նիչին եազարըրեօրում. Պիր գաչ այ գատար սիզէ, պիր ազ գօրգ ումտան, պիր ազ տա կիւզէլ վատլարընըգտան նաչի սատըգանէ խրզմէթ իթտիմ,

— Վատլարըմը թուլթմաեա հազըրըմ.

— Այնի վատը պունտան էվվէլտէ իթմիչ իտինիգ, լաքին նէթիճէսի պօտրոււմտա պանեօ ալարըմագտան էօթէեէ կէչմէտի.

— Հագգըն վար տըր, խէթա իթտիմ.

— Իմտի պունուն թէքրարլանմամասը իչին, քեաղըտ բարչասը իւզերինտէ պիր գաչ սաթըրտան իպարէթ պիր եազընըզըն եէտիմտէ գալմասընը իսթէեօրում.

— Նէ՞ եաբաճագսըն.

— Օ պիր գաչ սաթըր եազըեր՝ մէօհիւրիւ մահֆագա իչինտէ օլարագ պիր մուգավէլաթ մուհարրիընէ կէօթիւրիւպ տիեէճէեիմքի, «Պու պէնիմ վասիեէթնամէմ տիր, Հէր այ կէլիպ սիզի զիեարէթ իտէճէեիմ, էկէր պէնի կէօրմէքսիզին պիր այ կէչէրսէ, վէֆաթ իթմիչ օլտուղումու ֆարգ իտէրէք, վասիեէթնամէմի աչընըգ» Անլաեօ՞րմուսուն մարքի.

Րօգամպօլ. - (պաչը իլէ իչարէթ իտէրէք.) էվվէթ.

— Սէնտէ անլաեօրսուն քի, ազիզիմ մօնսիէօ Րօգամպօլ, պու սէնէտ պէնիմ ուզուն միւտտէթ եաչաեաճաղըմա տաիր հագըգի պիր ֆէրման օլաճագ տըր, Հայտէ, պիր ազ ճէսուր օլտա, իսթէտիկիմի եազքի, Գօնսէբսիօն իլէ էվլէնէպիլէսին.

Րօգամպօլ՝ հալէա թէրէտտիւտ իթմէքտէ օլուպ, տիք տիք Ջամբաեա պագարագ.

— Եէկեանէ մագսէտին պո՞ւ մուտուր, տէյի սօրտու.

— Պաչգա մագսէտիմ եօգ տուր.

— Սահի՛հ մի .

— Սէնին պանա եաբաճաղընը ասըլ յարքի եաբա խոյ .

— Տօղրու տուր , ֆադաթ պէն տէ սանա պիր շէ , թէքլիֆ իտէճէեհիմ .

— Նէ՞ կիպի .

— Ես պիր գաչ սըրաեը եազմանը իսթէրիմ . «Պէնի Զամբա թէսմիէ իտէրլէր իսէ տէ , ասըլ իսմիմ՝ պու տէյիլ տիր . Պէն անասըլ Բօրթիկէզլիեհիմ , իսմիմտէ Ժան Ալգանթա տըր , վէ ճինաեթլէ իտամ ճէղասընա մահքիւմ օլմուշում տուր , վէ զայրիհիւմ վէ զայրիհիւմ » .

— Էկէր պունուն իլէ արզունուզ յասըլ օլպիլիեօր իսէ , շու գալէմի պանա վէրին տէ իսթէտիկինիզի եազաեըմ յարքի .

Զամբա՝ մէգքիւր պիր գաչ սըրաեը պիր քեաղըտա եազտը , վէ Ժան Ալգանթա իսմիլլէ իմգալատը .

Բօգամպօլ՝ մէգքիւր քեաղըտը ալմադ իւզրէ էլինի ու՞ զաթտըղընտան , Զամբա՝ հէման ըէվօլվէրէ սարըլարագ .

— Բէք իլէրի վարմա տօսթում , սէն պէնիմ իսթէտիկիմի եազ , սօնրա քեաղըտարը մուպատէլէ իտէրիզ , տէտի .

Բօգամպօլ՝ բէք էյի , տէեհպ , գալէմի էլինէ ալտը , վէ Զամբանըն սէօլլէտիկի սէօզլէրի եազտըգտան սօնրա իմգալատը .

Քեաղըտարըն մուպատէլէսինի միւթէադըպ , Զամբա աեաղա գալգըպ ,

— Արթըգ պէն կիտիեօրում տէտի .

— Նի՞չին .

— Սէնին իշլէրին իլէ մէշղուլ օլմադ իչին , Եարըն թաս . վիրի ալաճագսըն .

— Գօնսէբսիօն կէօրմէգտէն էվվէլ , տէյի՛մի .

— Հայ հայ .

— Բրանկալընըն իշի նէ՞ օլաճագ տըր .

— Անըն վիճուտինի օրթատան գալտըրաճաղըզ .

— Նէ՞ վադըթ .

— Եարըն ագչամ .

Բողամպօլ՝ ժահգուզիեթլէ նեֆէս ալտը, Ջամբա, իլավէթէն,

— Աֆվ իտերսինիզ էֆէնտիմ, պիր շէյ սօրաճաղըմ, տէտի,

— Սօր պագալըմ,

— Ջաթընըզ էվլէնմէք իչին Գատիգսէ կէլմի, օլտուղունուզ հալտէ, նի՛չին թէպտիլ գըբաֆէթլէ վէ պարօն վէնչէսլան Բօլասքի իսմիլլէ կէլտնիզ:

Բողամպօլ ճէվապ վիրմէեթլէ թէրէտտիւտ իթաիկինտէն, Ջամբա,

— Տիմէք պէնտէն էսրար սագլաեօրտուն, տէտի,

— Պուրաեա պու սուրէթլէ կէլիլիմ՝ մարքիի կէօրմէք իսթէմէքլիկիմ իչին իտի:

— Ասլընը՝ մը,

— Էվվէթ՝

— Տիմէք իչի չագմըչ իտին,

— Հայ հայ,

— Էկէր պանա թէսատիւֆ իթմիչ օլմասա իտին, թէպտիլ գըբաֆէթլին վէ սախթէ իսմին պիւեիւք պիր շյէ եարամաեաճագ իտի, հալպու քի շիմսի... հէրնէ իսէ գաբթան Բէարօնուն մէքթուպունու աշտա օգու պագալըմ, նէ եազմըչ տըր, Պէնի կէօրաիւկիւնտէ օլտիւրէճէ ալթիւսթ օլտուն քի, պու խուսուսու թէմամիլլէ ունութտուն:

Բողամպօլ՝ մէքթուպը մէզքիւրու աչարագ, աթիաեքի ճիւմլէլէրի օգուսու:

«Մօնսիէօ պարօն,

«Ժէնէրալ Ս...նին տօսթլարընը մէմուն իտէ պիլտիկիմ հալտէ, քէնտիմի պախթիեար աոտ իաէրիմ, Էկէր վագըթ կէճ ոլմասա իտի, Էվլինիզէ մունթագըր պուլունմագ իւզըն օթէլինիզէ կէլէճէք իտիմ, պունունլա պէրապէր եալըն կէլմէք նիեթթինտէեիմ, Պու միւնասիպէթլէ իթիֆաթըմը արզ իլէ գալըրըմ:

«Ղաեթի միւթի պէնտէնիզ

«ԲԵՏՐՈ Ս» . . .»

Զամբա . . Սինեօր Բէտրօ Ս . . . կիւզէլ պիր ատէմ տիր ,
 թէէմին օլքի սէնի թաամա տավէթ իտէճէք տիր , վէ սէն տէ
 մարքի տը Շամրիի օրատա պուլաճագսըն :

— Սուս օլ սէֆիլ , պէնտէն զայրի մարքի տը Շամրի եօգ
 տուր :

— Հէնուպ էօյլէ տէյիլ , ֆագաթ եարըն ագչամ աւըլ
 մարքի օլապիրսինիգ . շիմաիիք Ալլահա ըմարլատըգ :

Զամբա՝ ըկօլվէրի ճէպինէ գօյտուղունտան , Բօգամպօլ ,

— Նէ՞ եաբընօրսունն տէյի սօրտու :

— Պու ալէթէ իճթիեանճըմ վար տըր . եարըն իեատէ ի-
 տէրիմ . կիճէլէր խայր օլտուն :

Զամբա՝ պունտան զիեատէ իյզահաթ վիրմէք իսթէմէ-
 տիկինտէն , տիշարը չըգ տը , վէ նէրաիվէնտէ պարօն վէնէս-
 լաս Բօլասքինին իւնիֆօրմալը խըղմէթքեարլարընա թէսա-
 տիւֆ իթտիկինտէն , եէրէ գատար էեիլէրէք պունյարա սէ-
 լամ վէրտի , վէ սօգաղա չըգտըղընտա , քէնտի քէնտիեէ ,

— Գօնթէս Արթօֆ պիր սաաթտան զիեատէ լիմանտ ա
 պանա պէքլէմիշ տիր , վէ շիւպհէսիգ շիմտի պէնի խիեանէթ .
 լէ իթհամ իթմէքտէ տիր , տէտի :

Զամբա՝ խիեանէթ քէլիմէսի իւզէրինէ սէօղիւ քէստի ,
 վէ պիր ագ սօնրա իֆատէսինի շու վէճհլէ իլէրի կէզթիւրաիւ :

— Շու սահիհ տիր քի , ինթիգամ , իլահչարըն մահգուզի-
 եէթի օլտուգտան պաչգաս , ինսանլարըն տա մահգուզիեթի
 տիր . Պէնի թէլէֆ իթմէք իսթէմիշ օլան մօնսիէօ Բօգամպօ-
 լու տէվիրմէքլիք՝ պէնիմիշին էմսալսիգ պիր քէյֆ օլաճագ
 տըր , հալպու քի . . . տէյի պէեան իթտի , վէ շիւպհէսիգ զա-
 եէթ վէխիմմիւլահազաթա թապլչ օլտուղունտան , սէզղիւ
 քէստի , վէ պիր թաշ քէնարընտա օթուրուպ , պաշընը իքի էլ
 լէրի տէրունինէ ալաբապ , միւլահտզաթընա շու եօլտա տէ-
 վամ իյլէտի :

— Հայտէ Զամբա , տօսթում , ահմաղ ճա հարէքէթ լա-
 զըմ տէյիլ տիր , էյիճէ տիւշիւնէլիմ : Շիւպհէսիգ ալչագ
 Բօգամպօլտան ինթիգամ ալմաղ՝ խօշ շէյ տիր , ֆագաթ է-

կէր քէնտիսինի՝ պուլունտուղու միւշքիւ վազիեթտէն գուր թարըպ, տիւգ ար Սալլանտրէրա իթմէքիկէ չարէ պուլունուր իսէ, թէէմին օլքի, սէնին տէ բարլագ վէ կիւզէլ պիր մէվգին օլաճագ տըր, վէ ճէպինտէ գալաճագ օլան շու քեաղըտ բարչասը սաեհսինտէ, հէր նէ իսթէեհէճէր օլուր իսէն, ըլտտ իթմէեհէճէք աիր. Շիմտիեէ տէկին քէնտիսիյլէ մաս խարալըգ իթտիմ, վէ աաէթա գօմէտիա օյնատըմ. Փագաթ պունտան պէօյլէ ճիտտի սուրէթտէ տիւշիւնէյիմ, լէհ վէ ալէյհտէ հիսապ իտէյիմ. Բօգամպօլու գուրթարմագ՝ քեաֆֆէի ինթիգամ հիստիեաթըմա գարչը հարէքէթ իթմէք, վէ սէվմէտիկիմ պիր աաէմին խրղմէթինտէ պուլունմագ տըր. Լաքին տիկէր թարաֆտան սու սէրվէթէ սահիպ օլմագ տըր. . . Բօգամպօլու գուրթարմագ . . . էվվէլէմիրտէ պագալըմ պու գապիլմի աիր. Շիմտիեէ գատար մասմագէլ Գօնսէքսիօնուն հիչ պիր շէյտէն խապէրի եօգ սուր, գօնթէս Արթօֆ վէ պէն հէր շէյի քէնտիսինէ խապէր վիրէճէեթիչ. Ինթիեարը սիւքի թ իաէպիմէքիկիմ իչին լաղըմտըր քի . . . էվվէթ, պու կիւզէլ պիր թասավվուր սուր . . . էկէր գօնթէս հալէա պէնի պէքլէեօր իսէ, էկէր էլան իմանտա իսէ, վէ եալընըգճա սանտալա օթ ուրուպ սէյֆիլէեէ եօլճու օլաճագ իսէք . . . էվվէթ, քէնտիսինի կիւզէլճէ տէնիղտէ պօղապիլիրիմ:

Ջամբա՝ սօտագլարընտա գալիմանէ պիր թէպէսսիւմհան սըլ օլարագ, օթ ուրմուշ օլտուղու թաշտան գալգըպ, ատըմլարընը սիւրաթլէ ալարագ լիմանա տօղըու իլէրէտի. Քեաֆֆէի քիլիսէլէրին չանլարը եարը կիճէ չալտըղը սըրատա, Բօրթիկէղի իմանա վասըլ օլտու. Լիմանտա գօնթէսի պուլամաեըպ, Փագաթ ուզագտան քիւրէք սէյլէրի իչիտիլմէսինտէն՝ պիր սանտալըն աչըգտա կիթմէքտէ օլտուղունու անլատը:

Պարգճընըն պիրի, ըրթթըմա պաղը օլան գաեղընտա օթ ուրմուշ օլտուղու հալտէ, գուպպէի ասիւմանէ պագարագ սիկարասընը իչմէքտէ իտի:

Ջամբա, իչպու պալըգճընըն եանընա եագլաշարագ,

— Արդատաչ, պու վագըթտա պարգ ավընա քիմ կիթ-տիկինի պիլի՞ն օրսուսուն, տէտի, վէ էլինի՝ սանտալըն կիթ-մէքատ օլտուղու թարաֆա ուղաթսը :

Ջամբանըն միւրաճաաթ իթտիկի քիմսէ . — Կիտէն պարգ-ճը տէյիլ տիր :

— Եա քի՞մ տիր :

— Կիճէ վագթը տէնիզտէ կէգէն պիր գատըն սոր : Ար-գատաչըմ ժանըն սանտալընա օթուրտու :

Ջամբա . . (քէնտի քէնտիեէ .) Շիմտի պիւթիւն բլանլարըմ պէր հավա օլտու : Թասվիր վէ սաիր պաղը էվրապ եէտինտէ օլտուղունտան, պիր սաաթա գատար Գօնսէբի՞օն հէր շէյտէն խապէրտար օլաճագ տըր : Արթըգ Րօգամպօլուն իշի պիթտի, պէնիմտէ քէնտիսիյէ պիր իշիմ գալմատը :

Ջամբա՝ պու գարարը վէրաիքտէն սօնրա, պիր սիկարա պիւեիւք, պարլգճըեք եագընտա պուլունան պիր գանվէխա-նէեէ կէօթիւրտիւ, վէ օրատա պիր լիմօնատա իքրամիթտի :

Եարը կիճէեի իւչ սաաթ գատար կէչտիկի հալտէ Ջամբա գանվէխանէտէն չըպպ, գօնթէս Արթօֆուն խսանէսինէ կիթ-տի, վէ գարուտա օթուրտու :

Պագգարա կէլտիկինտէ մէրգումու օրատա պուլտու : Օլ էսնատէ օրթալըգ աղարմագտա օլմասըյա, կէնճ գատըն շաք-գասը էլինտէ օլարագ, քէնտինի իսթիգպալէ կէլէն Բօրթի-կէզլիեի թանրեարագ :

— Պէնի նէ գատար պէքլէթտին, պու հարէքէթին բէք զարիպ տիր, տէտի :

Ջամբա՝ մէգպուրէեի սիւքիւթէ տավէթ իթմէք իւզրէ բարմաղընը տօտագլարը իւզէրինէ վագ իյլտի, վէ Ֆէրնանը կէօթէրէրէք :

— Եալընըգ գատըղըմըգտա, պուլունամտըղըմըն սէպէ-պինի իյգահ իտէրիմ, տէտի :

— Ջարար եօգ, էֆէնտինին գարչըսընտա հէր շէյի սէօյ-լէեէպիլիւրսին :

— Խայր, օլամագ :

Ճերնան՝ — Արսը՛գ հերիֆ, տէտիկինտէն, Զամբա պաշընը
էեւրէք,

— Աֆվ իտերսինիդ մօնսիէօ, մատամ դօնթէսէ սէօյլէ-
եէճէկիմ պիր սըրր տըր, տէտի:

Գօնթէս՝ Ճերնան իլէ թօգալաչարագ, մէրգ ումտան այ-
րըլտը, վէ էվին ալթ գաթընտա քիւչիւք պիր սալօնա կիր-
տիկինտէ, Զամբա տախի արգասընտան կիրտի:

Պագգարա . . Մանէալը պիր քիսվէթին վար տըր:

— Զամբա . . Սէպէպսիգ տէյիլ տիր:

Գօնթէս . . (թէաճճիւպանէ ելուզիւնէ պագարագ .) Մատ-
տէնէ՞ տիր:

— Մատտէ Բօգամպօլա տաիր տիր:

Պագգարա . . (սարսըլարագ .) Քէնտիսինտէն խապէ՞ր մի
ալտըն:

— Պու ագչամ քէնտինի կէօրտիւմ:

— Նէ՞ սէօյլէօրսուն, Բօգամպօլ . . .

— Գատիգստէ տիր:

— Նէ՞ գատար վագըթտան պէրի:

— Պիր գաչ սաաթտան պէրու, թէպտիլ գըեաֆէթլէ, վէ
պարօն վէնչէսլաս Բօլասըի իսմիլէ:

— Սէն մէճնուն օլմալըսըն:

— Ասլա մատամ:

— Աճա՛յիպ, քէնտինի սահիհէն կէօրտի՞ն միւ:

— Կէօրիւչտիւմ պիլէ, վէ ուզուն ուզատի սէնի լագըրս
տըեա թութտուղու իչին սիզէ սէօզիլ օլտուղում զէմանտա
պոջուլնամատըմ:

— Փագաթ սախթէ պիր իսմլէ Գատիքսէ նէ եաբմաեա
կէլմիչ տիր:

— Ժէնէրալ Ս . . նին ագրապասընտան գաթթան Բէտրօ-
եա պիր թավսիեէնամէ կէթիրմիչ տիր:

— Սահի՞հ մի սէօյլէօրսուն:

— Էվվէթ մատամ, սահիհ սէօյլէօրում:

— Պուրատա նէ՞ եաբմագ էֆքեարընտա տըր:

— Գատիգսին հավասընը ալմագ, վէ սարլ ժարքի տը
Շամրիեի թէլէֆ իթմէկէ մախսուս պիր թէտպիր տիւշիւն-
մէք իշին տիր:

Պագգարա. (օթուրտուղու եէրտէն սըչրաեարագ.) Ա.
ճաշիպ, պիլիեօ՞ր մու:

— Հէր շէյի պիլիեօր. հիքեաեէնին նըսֆընա Բարիստէ
վագըֆ օլմուշ տուր:

— Տիկէր նըսֆընա՞:

— Տիկէր նըսֆընը տա պին քնտիսինէ նագլ իթմէեի տէ-
րիւհտէ իլլէտիմ:

— Ո հալտէ եագասընը էլիմիգտէն գուրթարաճագ տըր:

— Խայր, շու սաաթտա րահաթ ուեուեօր, վէ մատմա-
ղէլ Գօնսէքսիօն իլէ էվէնէճէկինէ տաիր տիւշ կէօրիւեօր:

Բօրթիկէզլինին սօղուգ գան իլէ սէօլլէեիշինտէն Պագ-
գարանին թէհամմիւլիւ գալմաեարագ,

— Հօճա Ջամբա, պիլտիքլէրինի աչըգտան աչըղա սէօլլէ,
տէտի:

— Բէք էյի մատամ, տիեէրէք, Ջամբա՝ պարօն վէնչէս-
լաս Բօլասքի իլէ վուգու պուլան միւքեայէմէսինի հիքեաեէ-
սինի նագլ իթտի, վէ Բօգամպօլուն եագտըղը պէեաննամէեի
կէօսթէրտի. Մուախարէն,

— Ումարըմքի, պու թէզքիրէ քէնտիսինի ղաեէթ ուզագ-
լարա կէթիւրէճէք տիր, տէտի:

Պագգարա տա, — Բիւրլէեէ եախօտ գաթըլկեհահա գա-
տար կէթիւրէպիլիրիգ, տէյի իլավէ իթտի:

Բօրթիկէզլի վէ գօնթէս Արթօֆ պիր սաաթ գատար եա-
լընըզ գալտըլար. Արալարընտա նէ կէչտիկինի քիմսէ պիլմէզ,
լաքին Ջամբա մէզպուրէնին նէգտինտէն մուֆարագաթընտան
սօնրա, Թրուա-Մաթ օթէլինէ կիտէրէք, Մ. պարօն վէնչէս-
լաս Բօլասքինին օտասընա չըգտը. Բօգամպօլ՝ մէրգումու
կէօրտիւկիւնտէ գաչլարը չաթըլտը, վէ Ջամբա՝ քէնտիսինէ
տէյիրմի պիր քեաղըտ վիրէրէք:

— Իշխե՛ պու սէնին չօճուգլուղունուն թասվիրի տիր, սէտի, վէ տիրիւմիւ քեաղըտը աչըպ, մարքի սը Շամբինին չօճուգլուղ թասվիրիննի կէօսթէրտի Պատէհու թասվիրին սաղ տիզինտէ կէօրիւլէն իշարէթէ բարձաղընը վաղ իտէրէք.

— Շու իշարէթ սէնին մահվընա սէպէպ օյաճագ իտի, տէյի պէեան իյլէտի, վէ Բօշամպօլ թասվիրի էլինէ ալարագ,

— Շիժտի պէն պունու նէ՞ եարաճաղըմ, տէյի սօրտու.

— Եագաճագ սըն, պունուն վիճուտի օրթատան գալ-գարսա

— Է՛յ

— Իօբանիա տարլատէ կեանքնտան օյմաեա վէ Դօնսէր-սիօն իյնէ վիլենմէեէ եագլաչաճագ սըն .

Չամբանըն սուրէթի թէլէֆֆիւզինտէ նէվիմա իսթիլ-գա էսերի մէվճուտ իտի իսէ տէ, Բօշամպօլ տիզգաթ ինթ-մէտի, շիւնքի սըր Վիլիամս մէվճուտ տէյի իտի .

.

Արատան եիրմի տէօրթ սաաթ կէչիպ, կիճէ գարանլըղը Էթրաֆը իհաթաեէ պաչլամըչ իտի . Սլէսնատէ Գատիգս շէհ-ըինին շարգ գարուսընտան շրգմըչ օյան ինքանիատա օթուր-մաեա մախսուս պիր նէվ սէտեա՝ շիւպհէսիզ կէօրէնլերին նազարը տիզգաթընը շաչըլթմագ իչին շէհրի տոլաչարգտան սօսերա, Կրընատա նէրբիսգօթօտունըն սէյֆիէսինէ տօղրու ի-լէրլէմէեէ պաչլասը . Պու սէտեատա պիրի էրքէք Վէ տիկերի գատըն օյարագ իքի քիչի պուլունուպ, էրքէք Մ : Ճէրնախ Բօշէ, գատըն տա Բարիսունն մուֆարագաթընտան պերու էր-քէք գընեաֆէթինտէ պուլունան գօնթէս Արթօֆ իտի . Մէգ-ըիւր սէաեաեը տէօրթ գաթըր սիւրաթլէ կէօթիլըրտիւքլերի սըրատա, Ճէրնա .

— Ագիլըմ գօնթէս, իյքաեաթ վագթը հէնուզ կէ շմէտի մի, տէտի .

— Մերագընըղը անլաեօրում, տօսթում, պիր ազտա՞ հէր շէյի սիգե սէօրլէեէեէեիմ .

- Ֆերնան՝ սէտեաննն արգասննա էյիտի, վէ Պազգա-
րա՝ կիւ լիւժսէեերէք,
- Աերիզ կիւնտնն պերի պուրատա օլտուղում հալ-
տէ, պիր թագըմ թէանճհւպաթտան խալի օլամաեօրում,
տէտի:
- Հազգընըզ վար տըր:
- Էվվէլէմիրատ, Գօնսէրսիօնուն՝ մարքի տը Շամրիի նի-
չին սէվմէսինի իսթէտիկիմի բէք էյի անլամատընըզ:
- Սիզ պուճու պաննա, մալտամ ա՛Պսսօլուն՝ գարընտաչը
զանն իթտիկի, վէ օ մազամտա սեվմիչ օլտոնղու Քօզամպօ-
լու մէհաքիմէ սիւրիւքիմէք իսթէմէտիկիմիզի պէեան իթ-
մէքիէ իյզահ իյէտիմիզ:
- Տօղրու տուր:
- Անճազ անլամատըզըմ պիր նօզթա վար իսէ, օ տալի
չու տուր. ֆարզ իտելիմքի իւմիտլերինիզ վէճէկէ, մատմազէլ
Գօնսէրսիօն՝ ասըլ մարքի տը Շամրիի սէվսին, վէ պիր կիւն
ալչազ Բօզամպօլուն եերինէ անըն իյէ էվլէնսին՝ էրեա կիճ
պու հազըզէթ անլաչըլմաեաճազ մը տըր:
- Մէմուլ իթմէմ:
- Էրեա կիճ վիզօնթէս ա՛Պսսօլուն քէյֆիէթտէն
խապերտար օլմասը լազըմ կէլմէեէճէ՞ք մի տիր:
- Իայր:
- Իյթէ մատամ գօնթէս, պէն պու ճիկէթի անլաեա-
մաեօրում:
- Տօսթում, տիզգաթլըճա տինլէեինիզ, թէքմիլ բըլա-
նըմը չիմտի սիզէ պէեան իտէճէեիմ:
- Տինլէեօրում գօնթէս:
- Օ սահիպի ասալէթ վէ կիւզէլ, ֆազաթ պէտպալաթ
քիմսէ, եանի ապըլմարքի տը Շամրի՝ մատմազէլ տը Սալլանդ-
րերանըն իւզերինէ բէք զիեատտէ թէեասիրի ազիմհասըլ իթմիչ
իսէ տէ, օ կէնճ գըզ իսմ վէ իւնվան իսրրսըզը օլան ալչա-
զը սէվմիչ օլտուղու իչին էվվէլէեմիրատ պու թէեասիրի ան-
լամամըլ տըր. ֆազաթ զալաչըլմքի չիմտի անլաեաճազ տըր:

— Բէք էյի սօնրա :

— Եկէր օ իքի գալպ արասընտա աթէչի մուհապպէթ հասըլ իտէրսէմ, — քի պուհա մուվաֆֆագ օլաճաղըմը իւմիտ իթմէքտէեիմ, չիւնքի մատմագէլտը Սալլանտրէրա մարքինին իւզէրինտէ ֆէվգէլատէ պիր թէէսսիր հասըլ իթմիչ տիր, — օ հալտէ հագըգի մարքիեի սախթէնին եէրինէ կէչիրմէքլիք գօլալաչաճագ տըր :

— Ումա՞ր մըսընըգ :

— Հայհայ : Հագըգի մարքի զանն օլունան Բարիստէն պէքլէնիեօր : Սալլանտրէրա շաթօսու իպատէթխանէսինտէ ըէսմի իզտիվաճըն իճրասը իչին հէր շէյ հազըր օլուպ, տիւ-
բիւնտէն սօնրա զէվճ ու զէվճէ Մատրիտէ կիտէճէք տիրլէր : Օրատան մարքի, Պրագիլիա տէվլէթի նէզտինտէքի սէֆարէ-
թինի մուսատաղ իթիմատնամէլէրինի ալարագ, գըրգ սէ-
քիզ սաաթտան հարէքէթ իտէճէք տիր :

— Պրագիլիաեա՞ մը :

— Եվլէթ :

— Հալէա նէ տիմէք իսթէտիկինիզի անլաւեօրում :

— Տուրունուգ . . . ֆարգ իտէլիմքի, պիրինի տիկէրի եէրի-
նէ կէչիրմէքլիք գապիլ օլսուն : Բօգամպօլուն էլիլլէ թապիլյ-
եէթի թէպտիլ իտիմիչ օլան սաըլ մարքի Բօգամպօլուն եէ-
րինէ կէչէճէք, վէ կէնճ զէվճէսիլլէ պիրլիքտէ Պրէգիլիաեա
կիտիպ, օրատա օն սէնէ գալսճագ տըր :

— Անլաւեօրում :

— Բօգամպօլ վէ սաըլ մարքի այնի պօյտա տըրլար . միւպ-
հէմ սուրէթտէ եէկտիկէրինէ պէնզէրլէր, զաթէն պու միւ-
չապէհէթ՝ հայսուտուն էլինտէ պիր սիլահ օլմուչ տուր : Օն
սէնէ սօնրա մատամ ա՛Պսուլ՝ սաըլ գարընպաչընը կէօրտիւ-
կիւնտէ, զաթէն անը Բարիստէ կէօրիւչ օլտուղունու զանն
իտէճէք տիր :

— Շիմտի անլաւեօրում, ֆագաթ, իչի պու ըատտէեէ կէ-
թիրմէք փչին նէ՝ գատար միւչքիլաթ չէքիլէճէք տիր :

— Պիլիեօրում, լաքին Ալլահ քէրիմ տիր :

— Հալպուքի գօնթէս, օ խապիսի նէ՞ եաբաճաղըզ :

Պագագարա . - (կէօզլէրի բարլաեարագ .) Օ՛հ, կէօրէճէք-սինիզ քի, տէհչէթլի պիր սուրէթտէ տիւչարը ճէգա օլա-ճագ տչր :

Մէկպուրէ՛ պու սէօզլէրի հաքիմ՝ կիպի պիր սէտա իլէ վէ դանէթ տէհչէթլի պիր թարգտա իրատ . իթտիկինտէն, Ֆէրնան սարսըլտը, ֆագաթ ,

— Սօն պիր իյզահաթ տահա իսթէրիմ գօնթէս . Բօգամ-պօլ պուրատա թէպալլ գըբաֆէթլէ վէ Բօլօնէզ իսմի թահ-թընտա օլտուզու հալտէ . քէնտիսինի նի՛չին թէվգըֆ իթ-տիրմէեօրսունուզ, տէտի :

— Տօ՛սթում, պու սրրրր իւչ կիւն տահա քիմսէեէ սէօլ-լէեէմէմ, տէյի Պագագարա ճէվապ վէրտի, վէ այնի վագըթ-տա սէյֆիէնին գաբուսունա վասըլ օլտուգլարընտան, սէտ-եանըն բէրտէլէրինի աչտը :

Գարունուն չան սէսի իչիտիլմէսինաէ, տիւչէս տը Սալ-լանտրէրա գաբուեու աչտը, վէ գօնթէս տիւչէսէ տօղրու իլէրլէեէրէք :

— Նա՛սըլ տըր, տէյի սօրտու :

— Իէք չօգ աղլատը, լաքին սօնրա քէսպի սիւքիւնէթ իթտի, վէ պու սապահտան պէրի տէ յատամ, սիզի կէօրմէք իսթէեօր :

— Նէ՞րէտէ տիր :

— Բէնչիրէտէ, օտասընտա օլուպ, տաիմա տէնիզէ պագ-մագտա տըր : Պու հալի պանա գօրգու վէրիեօր :

— Հալպուքի, մատամ տիւչէս, պէնիմ գալպիմտէ իւմիտ հասըլ իտիեօր :

— Ալլահ իչիթսին :

— Եանընա եալընըզճա կիթմէքլիկիմէ միւսաատէ իտէր-միսինիզ :

— Նասըլ իսթէրուէնիզ մատամ :

Տիւչէս՝ Մ . Ֆէրնան Բօչէնին ուզաթտըղը էլի թուլթուպ, մնը սէյֆիէնին եաղըզ ուլօնունա կէօթիւրտի : Պագագարա-

եա կէլինճէ, սերիան պիրինճի գաթա չըզըպ, վառի պիր տէհ-
լիգտէն կէլտի, վէ Գօնսէքսիօնուն օտա գարուսունու չալտը,
Կէնճ շըզ ճէվապ վիրմէեիպ, անճազ անախթաը գարունուն
իւզերինտէ օլտուղունտան, գօնթէս իչերի կիրտի, վէ յատ-
մազէլ տը Սալլանարերանըն՝ տիրսէկինի բէնչիրէսինէ տա-
եաթմըլ օլտուղու, վէ տերին պիր միւթպէտեա տալմըլ պոչ-
լունտուղու հալտէ, տէնիզի սէյը իթմէքտէ իսուկինի կէօր-
տիւ :

Պազգարա գարունու գարատըգտան սօնրա, կէնճ գըզ
իչիթմէքսիլին եանընա կիթտի, վէ պիր բարմազընը ումուզու
իւզերինէ վազ իթմէսինտէ, Գօնսէքսիօն պիրտէն պիրէ ար-
գասընա տէօնիւպ, քէմալը հէեէճան իլէ,

— Ա՛հ, սիզսինիզ գօնթէս, տէտի :

Գօնթէս Արթօֆ մէզպուրէեի գուճագլաեըպ, թէվէճք
ճիւհքեարանէ սըգարազ,

— Զէվալը գըզըղազ, աճապա նէ՛ գատար տիւլարը իզ
թիրապ օլտունուզ, տէտի :

Գու քէլիմէլէր՝ կէնճ գըզըն իզգէթի նէֆսինէ տօգուն-
մազլա, սիւքիւնէթլէ, ֆագաթ թէհտիտալէր սըլրէթտէ ա-
եազա գալգարազ :

— Եանըլը եօրսքունուզ, հաթթա պու սապահ ինթիգամ
պլմաեը տիւչիւնիւեօրում, տէտի :

— Թէէմին օլունուզ քի, ինթիգամընըզ ալընճազ տըր
ժատմազէլ :

— Շիմտի պու ալչաղը զլգատար թահգիր իտիեօրում քի,
ինթիգամ պանա նալաեըզ կէօրիւնիւեօր գօնթէս :

— Մատմազէլ, պէեան իթտիկինիզ վէճճլէ, ինթիգամ
սիզէ նալաեըզ տըր, ֆագաթ ճէզալանտըրմազ հազգընըզ
տըր. հաթթա տիեէպիլլիրիմ քի, աֆվ իթմէկէ հազգընըզ
եօգ տուր :

Գօնսէքսիօն սարսըլարազ գօնթէսէ պագտը. Գօնթէս իսէ
իֆատէսինէ չու եօլտա տէվամ իլլէտի :

— Աւրէթի րէսմիէ վէ միւտհիչէտէ, ճէզալանտըրըլմազ

լազրմ կէլէն, վէ ճէմիյեթի ինսանիէտէն պիւթիւն պիւթիւն
Թարաը իճապ իտէն շախս՝ պիր իսմու սերվեթ խրրազը օլ-
տուղու կիպի, ալչադ ճա ճինաեթ տախի իճրա իլլէմիշ տիրծ
պինապերին քէնտիսի՝ ատալեթի ինսանիէեե ախտ պուլուն-
մադտաա տըր:

— Բէք ալէա, պու աաեմի հիւքիւմեթէ թէսլիմ իտինիզ:

— Խայր, շիմտի վազթը տէյիլ տիր, իլէրուտէ թէսլիմ
իտէճէեիմ:

— Օ հայտէ նէ՞ Եարմազ իսթէեօրսունուզ մատամ:

— Գաթիլ վէ սարիզի ճէզալանտըրմազտան էվվէլ տիւ-
շիւնմէք լազրմ տըր:

— Եֆքեարընըք անլաեօրում մատամ, վէ ազշամագա-
տար պէն տէ պու եֆքեարտա պուլունտում... իսմինի շալ-
տըր՝ըջ օլան քիմսէ՝ իսմինէ վէ սերվեթինէ թէքրար միւթէ-
սարրեֆ օլմալը տըր, Մ. աը... Շամրի... քիւրէքտէն...
չըքմալը տըր:

— Եվվեթ մատմազէլ:

— Բէք ալէա, պէն պու վազբաեը գրալիցաեա արզու-
հալ իլէ պիրտիրէճէեիմ. իճապ իտէրսէ հուզուլունա չըք-
մաեը իսթիտա իտէճէեիմ:

— Մաալմազէլ, էվվէլէմիրտէ, միւսաատէնիզլէ սիզէ պիր
նասիհաթ վիրմէք իսթերիմ:

— Սէօլլէեիինիզ, սէօլլէեիինիզ:

— Մ. աը Շամրի իլէ պիր քերրէ միւլագաթընըք ար-
զու իտերիմ:

Դօնսէքսիօնուն լէճճէսի սօլտու, վէ Գադգարա՝ մէզպու-
րէնին սարսըլտըղընը կէօրմէքլէ, հէման գձըւնու թութտու,
վէ սէյֆիէնին թէրացասընա կէօթիւրէրէք,

— Կէլինիզ, կէլինիզ, տէտի:

Օ կիճէսի ալ մահիթապըյա օրթալըք ըչըմըք օլտու-
ղունտան, գօնթէս՝ էլինի Գատիգա շէհրինէ տօղրու ուզա-
թարագ:

— Գազընըք վէ տինլէեիինիզ մատմազէլ, սիեահ պիր նօգ-

Թա . . . պի՛ր սանտալ կէ՞օրմէ եօրմուսունուզ . քիւրէքլէրին սէ-
սինի իչի՞թմէ եօրմուսունուզ . . . իչթէ քէնտիսի տիր, տէյի պէ-
եան իլլէտի :

Գօնսէբսիօն՝ հէման պայկըն պիր հալտէ գօնթէսէ տա-
եանտը , վէ Պազգարա քէնտի քէնտիսիէ վէ մէսէրրէթլէ ,

— Գալպինտէ մուհապպէթ իճրաի հիւքմէ պաշլամըշ տըր ,
տէտի :

Իքի գատընլար՝ թէրացանըն բարմագլըղընա տաեանըպ ,
կէօղլէրինի տէնիղէ աթֆ իթտիքլէրի հալտէ , իլէրլէմէքտէ
օլան սանտալըն սէսսիգճէ հարաքեաթընը կէօղէթմէկէ պաշ-
լատըլար : Իչպու սանտալըն սէյիիէտէն ուզագլըղը ազալտը-
ղընտա , Գօնսէբսիօն՝ սանտալըն իչինտէ իքի քիչի օլուպ , պի-
րինին քիւրէքլէրի գուլլանտըղընը , տիկէրինին արգատա օ-
թուրմուշ օլտուղունու միւշահէտէ իլլէտի :

Սանտալ եագլաշտըգճա , Գօնսէբսիօնուն գալպի շիտձ
տէթլէ չարբմագտա օլուպ , նիհաեթ իսկէլէնին պիրինճի
գատէմէսինէ մուվասըլէթինտէ , քիւրէքլէրի գուլլանան՝ սան-
տալը պաղլատը , վէ կիւճ իլէ աեագտա տուրապիմէքտէ օ-
լան կէնճ գըզ՝ արգատա տուրմուշ օլան ատէմին՝ իսկէլէեթ
աթլաեըպ , գատէմէլէրտէն չըգտըղընը կէօրտիւ , վէ թէրա-
ցաեա չըգմագտան էվվէլ , քիմ օլտուղունու թանըտը :

Մ . մարքի տը Շամրի պու տէֆա բրանկալը էսվապը կի-
եինմիշ օլմաեըպ , պահրիէ գապիթի իւնիֆօրմաը կիեինմիշ ,
վէ ասըլ մարքի տը Շամրի օլտուղունա շիւպհէ գալմամըշ
իտի : Գօնսէբսիօն՝ զաեթլէ միւթէէսսիր օլմասըլյա պէրա-
պէր , պիր արա , օլ մէքրուհ սըր Վիլիամսըն շակիրտինի՝ իշ-
պու հաիդի ասալէթ տէլիգանլըեա նասըլ թէրճիհ իթմիշ օլ-
տուղունու տիւշիւնմէեթ պաշլատը :

Մ . տը Շամրի տէ կէնճ գըզ գատար միւթէէսսիր օլմա-
սըլյա , տիթրէեթէրէք մէրգուճէեթ սելամ վէրտի , վէ էլինի
թուլթուպ էօբտիւկիւնտէ տէ քէնտիսի . տիթրէմէքտէն մէնն
իտէմէտի :

Գօնթէս պիր քատըմ՝ գատար ըիւճաթ իթտիկինտէն ,

չիւպհէսիզ կէնճ գըզըն Փիքըինտէ վէ գալպինտէ պիր հիւս նի թէէսսիր հասըլ օլտու, վէ գօնթէսին էլինի թուլթարագ եավաշ սէսլէ,

— Մատամ, բէճա իտէրիմ, վալիտէմին եանընա կիտինիզ, պէնի Մ. տը Շամրի իլէ պիր ազ միւտտէթ եալընըզ պըրադընըզ, տէյի պէեան իլլէտի:

Գօնթէս՝ իհթիմալքի Գօնսէբսիօնուն նիեէլթինի անլատը, չիւնքի ճէվապ վիրմէքսիվին էլինի սըգըպ տիշարը չըգաը:

Գօնսէբսիօն վէ Մ. տը Շամրի մէզքիւր սաքին կիճէտէ, աւագլարընըն ալթընտա վասի տէնիզ վէ թէբէլէրինտէ այ մահթապըլլա միւնէվվէր գուպպէի ասիւման օլարագ, պիր էյեամ գարը պէ գարը բալընըզ գալըպ, եէկտիկէրինէ պագըշարագ տուրտուլար: Պու սըրատա կէնճ գըզ՝ նի՛չին յէրգում իլէ եալընըզ գալմագ իսթէտիկինի սօրմաեա ճէսարէթ իտէմէտիկի կիպի, պէլքի տէ պու ճէսարէթինտէն տօլաեը նաաիմ օլմագտա իտի: Փագաթ նիհաեէթ, թաթլը կէօզլէրինի մարքիեէ աթֆ իտէրէք:

— Մօնսիէօ, պու կիւն իսմինիզի վէ հիքեաեէնիզի պիլիւրիմ, իսմինիզին չալընմըջ օլտուղունտան իսպէրտարըմ, վէ իհթիմալքի սիզ տէ, իսմինիզի թաշըմաեա ճէսարէթ իթմիշ օլան քիմսէեի պիլիեօրսունուզ, տէյի պէեան իթտի:

— Մատմագէլ, գատընլար իչինտէ է՛ն նէճիպի վէ է՛ն պէտպախթը օլտուղունուզու պիլիեօրում:

— Մօնսիէօ, քէնտի հագգըմտա սիզէ պահս իթմէք իսթէմէմ. պիր իսսպիս, պիր գաթիլ, վէ նամուսու պիր իսմին սարիգի օլան պիր շախս՝ գարըմա չըգարագ, կէօզլէրինի պանա աթֆ իթմէկէ ճէսարէթ իթմիշ, վէ պէն տէ թէզ ինանան օլտուղումտան, վէ չալմըջ օլտուղու շէօհրէթինտէն կէօզլէրիմ գամաշտըղնտան, քէնտիւինի սէվաիմ, փագաթ իշլէտիկիմ խէթանըն ճէգասընը շէքմէեէ, վէ Սալլանտրէրա սիլօիլէսինէ մէնսուպ պիր գըզ ազ գալտըքի պիր գաթիլիլէ էվլէնէճէք իտի՝ սէօզիւնիւ աինլէմէեէ հագըրըմ: Լաքին մօնսիէօ, եանըմըզտա, եանընըզպա, իքիմիզլի եանընտա ասալէթ:

լի, մաարուֆ վէ սէվկիւլիւ քիմսէլէր վար տըրքի, անլէր տէ պէնիմ պու տարպէմէ տիւչար օլաճագլար... պէնիմ կիպի տիւչարը ճէզա օլաճագլար... անլէր իսէ, պէնիմ վալիտէմ սիզին տէ գըզգ արընտաչընըզ տըրլար:

Մէրգոււմէ՝ սօն քէլիմէլէրի թարիֆ օլունմագ պիր հէեէ. ճան իլէ իրատ իտիպ, մարքի իսէ հէեէճանընը կիւճ իլէ զապթ իտէրէք:

— Մատմազէլ, ֆիբրինիզի անլաեօրում. քէնտիմի թանըթտըղըմ հալտէ, պու ըէզալէթ՝ վալիտէնիզին, հէմչերէմին վէֆաթլարընա սէպէպ օլաճագ տըրիմտի, օխապիս իլէ իգտիվաճընըզը զայրը մուայեէն պիր վագըթ իչին թէէխիր իտիւնիզ. պէն տէ նէ՝ սէրվէթիմի, նէ՝ իսմիմի տավա իթմէեէճէեհիմ: Օխապիսին վիճուտինի օրթատան գալտըրաճագըզ սիզ նիչանլընըզ իւզէրինէ սախթէ կէօզ եաչլարը տէօքիւնիւզ գըզգարընտաչըմ, սէվկիւլիւ Պլանչըմտա գարընտաչը զանն իթտիկի պիր քիմսէ հագգընտա կէօզ եաչլարը տէօքէճէք տիր: Հալպուքի նամուսուսուզ խալէլտէն վիգաեէ իտիլէրէք, քիմէսնէ՝ պիր խապիսին պէնիմ իսմիմի թաչըմը օլտուզունու, վէ Սալլանտըրա սիլսիլէսինտէն հաիզի ասալէթ պիր գըզընէլինի թութմաեա ճէսարէթ իթմիչ իտուկինի պէեան իթմէեէճէք տիր: Իմտի, պէնի քիւրէքտէ պրագտըրմաեըն, օրատան պէնի ֆիրար իթտիրին... Եալընըզ պիր տէֆա, պիր սաաթ, պիր գաչ տագըգա, սէվկիւլիւ Պլանչըմը, զալէպէլիք իչինտէ, պիր քիլիսէ տիրէկինէ տաեանմըչ օլարագ կէօրէպիւսէմ, մէմնուն օլաճագըմ մատմազէլ, վէ սիզէ խայր տուսօը օգուեաճագըմ:

Մարքի պու սէօլլէրի սէօլլէրքէն կէօլլէրի եաչարմըչ օլուպ, պու կէօզ եաչը տամլալարընտան պիրի՝ կէնճ գըզընէլլէրի իչինէ տիւլմէքլէ, մէզպուրէ ֆէվգէլատէ միւթէեսսիր օլտու, վէ իֆատէեէ աղագ իտէրէք:

— Մօնսիէօ մարքի տը Շամըի, պէն ճահիլ վէ թէզ ինանան գըզլարտան պուլունտում, ֆագաթ տամարլարըմտա ճէվէլան իտէն ասալէթ գանը խիլաֆընտա հարէքէթ իթմէ-

ԵՒՆԵՆԻՄ, ՎԷ հայր սէֆալէթիմտէ էլինի պանա ուզաթան քիմսէնին տիգլերի հուզուրընտա պիւթիւն էօմրիւմիւ կէշիրէ-
ճէեիմ, տէտի:

— Մատմազէլ...

— Մօնսիէօ մարքի, հաիգի ասալէթ վէ խայրխահ օլմագ իսթէ՞րմիսինիգ. պէնի նամուսուզուգտան գուրթարմագ, մէյեուսիեթտէն խալի գըլմագ, վէ սէվտիկինիգ գըզգա-
րընտաչընըզը խէլաս իթմէք իսթէ՞րմիսինիգ:

— Սէօյլէեինիգ, սէօյլէեինիգ:

Գօնսէքսիօն. — (գավի պիր սէտա իլէ.) Մօնսիէօ մարքի տը Շամրի, պէնիմլէ էվլէնմէք իսթէ՞րմիսինիգ:

Մարքի՝ մէսէրրէթիւնտէն նաշի րէֆը սէտա իլէ, մատմա-
զէլ տը Սալլանտրէրանըն տիգլերինէ գաբանարագ,

— Օ՛հ, էվվէթ... զիրա սիգի սէվէրիմ... տէտի:

Կէնճ գըզ. — (տիթրէեէրէք, հէման քէսիք պիր սէսլէ.)

Պէն տէ... սիգի սէվէճէք օլտուզումու հիսս իտիեօրում:

Յէրնան Րօչէ իլէ գօնթէս Արթօֆ, Գօնսէքսիօնուն վէ վալիտէսինին իգամէթ իթտիքլերի սէյֆիէեէ կիթտիքլերի գէման, Մ. պարօն Վէնչէսլաս Բօլասքի տախի, քէնտի արա-
պասընա րաքիպէն հիւքիւմէթին գօնաղընա կիթտի: Օ սա-
պահը մէրգում, գաբթան Բէտրօնուն վիգիթասընը գապուլ իթմիշ, վէ գաբթան թարաֆընտան իհթիրամաթը Փաիգա

կէօրմիւշ, հաթթա օ ագչամը թաաժա տախի տավէթ իտիւ-
միշ իտի :

Պարօն՝ մէգքիւր տավէթի գապուլ իլէ, ագչամ թաամը
իչին հիւքիւմէթ գօնաղընա ազիմէթ իլլէտի :

Գարթան՝ մէրգուժու պիլիսթիգ պալ, գօնաղըն գապու-
լիեթ սալօնունա կէօթիւրտիւ, վէ պաղը էմրլէր վիրմէք իւզ
րէ տիշարը չըգանաղընտան տօլաեը աֆվլըգ տիլէեիպ, ֆիլ-
վազը միւսաֆիրինէ պաղը ինկիլիգ զագէթալարը վիրէրէք քէն-
տիսի սալօնտան մուֆարագաթ իլլէտի :

Պարօն՝ իօբանեօլճա պիլմէեօր կիպի կէօրիւնտիւկիւնտէն,
արալարընտա ինկիլիգ լիսանըյա միւքեալէմէ վուգու պուլ-
մուշ իտի :

Գարթան օրատան մուֆարագաթ իտէր իթմէզ, տիկէր
պիր գարու աչրլարագ, Ջամբա՝ պիւեիւք իւնիֆօրմա իլէ ի-
չէրի կիրտի, վէ Բօգամպօլուն թէանճճիւպ ալէամէթի կէօս-
թէրմէսի իւզէրինէ, Բօրթիկէղլի բարմաղընը տօտագլարընա
վազ իլէ :

— Սուս օլ, սանա իքի չիֆթ սէօղիւմ վար տըր : օնտան
սօնրա սավուչուպ կիտէճէեիմ, տէտի :

Մուախխարէն պարօնա եագլաչարագ, գուլաղընտան ա-
չաղընա,

— Թէգքիրէմի ալար՞ն մը, տէտի :

— Էվվէթ, պու կիւն ագչամա գատար էվտէ գալմագ-
լըղըմը սէօլլէմիշ իտին :

— Թապսիեէմի իճրա իթտի՞ն մի :

— Շիւպհէսիգ :

— Օ հալտէ հէր շէյ սըրասընտա տըր :

— Ճնէ՞ տիմէք իսթէեօրսուն :

— Սանա տիեէճէք բէք չօգ շէյլիմ վար տըր : Շու գա-
տար քի, չիմտի վագթըմ օլմատըղընտան, պու ագչամսէօլ-
լէրիմ :

— Նէյի :

— Պու ագչամ մարքինին պաչընա կէլէճէք օլան ֆէլա :

բէթի . Պու կիճէ, սէնտէն զայրի յարբի տը Շածրի գալմանա-
ճագ տըր :

Րօգ ամպօլ . - (Թէէսսիւրինաէն նաչի սէսի տիթրէեէրէք .)
Սահի՞հ մի սէօյլէեօրսուն :

— Շիւպհէսիգ . Պագ շիմտի սէնին եաբաճաղըն նէ՞ տիր .
Ագշամ թաամընտա , կիճէ վագ թը պիր տէնիգ թէնէզգիւհիւ
արգու իթմէլիսին : Էլպէթթէ պիր պէհանէ պուլուրսուն :

— Պուլագիլիբիմ . սօ՞նրա :

— Գաբթան՝ սէնին էմրին թահթընտա օլմագ իագրէ ,
բիւչիւք պիր սանտալիլէ իրզմէթքեարընը , վէ պիր տէ բրան -
կալը թայեին իտէճէք տիր ,

— Մէմուլ իտէ՞րմիսին :

— Էօյլէ օլաճաղընա էմինիմ :

— Օ բրանկալը քհնորսի օլաճագ տըր . Պունուն իչին պէն
իճապընը իճրա իտէճէէիմ :

— Էյ իրզմէթքեա՞ր :

— Իրզմէթքեար տա պէն օլաճաղըմ . Պունտան զիեպտէ
պիր շէյ տիեէմէմ , պէն կիտիեօրում :

Ֆիլվագը Զամբա տիշարը չըգտը , վէ արատան չէնտտա-
գըգա կէչիճէ , գաբթան ավտէթ իթտի , վէ միւսաֆիլիինի
միւտպէթի մէտիտէ եալընըգ պրագմասընտան նաչի վթէք-
րաւր աֆվըգ տիլէտի , վէ օլէգնատէ իչէրի կիրմիչ օլան պէվ-
ճէսինի մէրգումա թագտիմ իլլէտի :

Իչ սանիէ սօնրպ հօճա Զամբա , թաամ սայասընա
նագըր օլան պիր գաբունուն իքի գանատընը շաչարագ , իբե
բանեօլ իսանըյա ,

— Էֆէնտիլէր թաամ հագըր տըր , տէտի :

Մ . պարօն վէնչէսյաս Բօլասըի սուրէթի նագիբեանէտէ
գօրունու մատամ Բէտրօեա թագտիմ իթմէքլէ , պիրլիքտէ
սուֆրաեա կնտիլէր : Սուֆրա՝ սըրֆ խուսուսի օլուպ , պարօնա՝
եալընըգ գաբթան իլէ գէվճէսի ըեֆագաթ իտիեօրտու : Մէգ-
պուրէ շէվճէսի կիպի միւքէմէլէն ինկիլիգճէ թէքէլիւմի
տէպիլմէքտէ իտի :

Թաամտան սօնրա թէրացաեա չըղըւլ, գահվէ իշխտիկի սըրաոա,

— Ա՛հ, պու կիճէ նէ՛ գատար կիւղէլտիր, վէ տէնիգ տէ նէ՛ գատար սաքին տիր, տէտի:

— Բիւղկեար հէնուգ պիր ազ սօղուգ իսէ տէ, պիր աեա գատար կիճէլերի աէնիգ թէնէգղիւհիւրի բէք ըէյֆլի օլաճագ տըր:

— Խիւտա ալիմ սինեօր գաբթան, էկէր պիր սանտալը՛ օլսա իտի, տէնիգտէ պիր սիկարա իչմէք իչին աչըգլարա կիտէր իտիմ:

— Մօնսիէօ պարօն, արգու իթտիկինիգ սանտալը պէն սիգին էմրինիգէ իհալէ իտէպիլերիմ:

Պարօն. - (խալիսանէ պիր արգու իլէ.) Սահի՞հ մի:

— Վէ սանտալը գօմանտա իթմէք իչին տէ պիր բրանկալը վիրէպիլերիմ:

Պարօն. - (տիւչարը էնտիչէ օլուեօր կիպի կէօրիւնէրէք.) Բրանկալը՞ մը, տէտի, վէ իլավէթէն տախի, — Օ հալտէ սաաթըմ իլէ քէսէմի սիգէ թէսլիմ իթմէք՝ էմրի պասիրէթտէն տիր զանն իտէրիմ:

Գօմանտան՝ թէպէսսիւմէն շէօյլէ ճէվապ վէրտի. Մօնսիէօ պարօն, հիչ պիր շէյտէն գօրգմաեընըգ, քիւրէք էֆրատընտան էն էյիսինի, վէ օլսա խըղմէթճիմի սիգէ վիրէճէեիմ:

— Բէք էյի:

Դամբան՝ Զամբաեը չաղըրտը. Զամբա՛ պաշ աչըգ օլարագ վէ քէմալը հիւրմէթլէ կէլիպ, եէրէ գատար էեիլէրէք պարօնա սէլամ վէրտի:

Դաբթան իսբանեօլճա Բօրթիկէզլի խըղմէթքեարա պիր գաշ սէօգ սէօյլէտի, վէ եիրմի տադըգա սօնրա Մ. պարօն Վէնչէսլաա Բօլասքի՛ լիման գօմանտանըյա գէվճէսինտէն այրըլըպ, Բօրթիկէզլի իլէ պիրլիբտէ տէնիգէ կէօթիւրէն քիւչիւք պիր նէրտիվէնտէն աչաղըեա էնտի:

Բօրթիկէզլի՛ պարօնուն գուլաղընա էեիլէրէք,

— Շիմտի կէօրիւչէպիլերիգ, տէտի:

— Սէնի տինլէեօրում :

— Կիճէ գարանլըգ տըր . . . աչըղա չըգտըղըմըգտա, կէօգտէն նիհան օլմագ իւզրէ, սաղըմըգտա պուլունան գաեալար ճիհէթինի սիւրաթլէ կէչէճէեիգ :

— Սէն պուտալասըն. կիճէ գարանլըգ օլտուղու հալտէ . . .

— Աթէչլի սիւահըն բարամասը՝ կիճէ վագթը նազարը տիգգաթը ճէլպ իտէր :

— Հագգըն վար տըր, պիլիբսի՞ն ա, պէօլէ սըրալարտա մահուտ գամալարտան պիրի իսթիմալ օլունապիլիր զանն իտէրիմ :

— Խայր, գամա եախօտ պըչագ իլէ տաիմա վէ գաթի սուրէթտէ գաթլը նուֆուս իաիլէմէգ. Պունուն թէճըրիւպէ-սինի քէնտի շախսըմտա կէօրմիւշիւմ տիւր :

— Պունտան պահա իթմէլիեիմ :

— Բէք էյի, հալպու քի պիր գուրչունն իլէ մագսէտ հա-սըլ օլապիլիր : Իշթէ ըէվօլվէրին պու տուր :

Ջամբա՝ պարօնուն ըէվօլվէրինի պու սուրէթլէ իեատէ իտիպ, իւավէթէն տախի :

— Պունտան գաթինազար ասէմիմիգ զանէթ գուվվէթլի օլտուղունտան, շիւպհէեէ մահէլ վիրմէեերէք, եուվասընտա թէլէֆ իտիլէն թավչան կիպի քէնտիսինի էօլտիւրմէք լա-զըմ տըր : Գամա, վէ պըչագ իլէ ուղըաչապիլիր : տիկէր պիր թէտպիր տէ պուլմուշ իսէմտէ, պունու վագըատան սօնրա իյգահ իտէճէեիմ :

Բօգամպօլ ըէվօլվէրի ճէպինէ գօյտու :

Հիւքիւմէթ գօնաղը լիմանա նազրը օլուպ, Ջամբա իլէ ըէֆիգլինին էնտիքլէրի նէրտիվէնտէն սօնրա, տիկէր պիր նէրտիվէն պուլունմագտա, վէ պունուն սօն գատէմէլէրի տէ-նիգէ պիթիշմէքտէ իտի :

Իչպու նէրտիվէնին ալթընտա պիր սանտալօլուպ, տէրու-նինտէ պիր ատէմ եաթմըչ իտի : Պու իսէ, գօմանտան տիւ-բօր թարաֆընտան Ս. պարօնուն էմրինէ իհալէ իտիլմիշ օլան սանտալ իտի :

Չամբա՝ իբրնճի ներտիվէնին սօն գատեմէսինէ աեաղընը պատաղը սրբատա, թէքրար Բօգամպօլուն գուլաղընա էեի-լէքէք, եավաչ սէսլէ,

— Շիմտի մարքիեի ահրէթէ եօճու իթմէք իչին, պիր ի-չարէթլէ վաղթընը պիտիրմէքլիկիմէ պէքլէեէճէքսին, տէտի:

— Պու իչարէթ նէ՞ օլաճագ տըր:

— Տէնիգտէ պիր ազ աչլուրղըմըգտա, «է՛ մարքի, հիք-եաեէնի պիղէ նագլ էթ պագալըմ՝ սէն հագըգի պիր մարքի սին, տէյի՛մի» տիեէճէեիմ:

— Օլվագըլթ յը ըէվօլվէրի չէքէճէեիմ:

— Էվվէթ, ըէվօլվէրին տէ ալթը բաթլար նէվինտէն տիր: Բօգամպօլ. — (Ֆէվգէլատէ սօղուգ գանլըլընը քէսպ ի-տէրէք): Բէք էյի:

Չամբա՝ իւք տէֆա սանտալա աթլաեըպ, ուեուգլաեան առէմի՝ ու եանտըրարագ,

— Գալգ պագալըմ մարքի, գալգ, տէտի:

Սանտալտա եաթմըչ օլան շախս՝ պաչընը եօգարը գալ-տըրըպ, իսրանեօլճա,

— Նէ՞ տիրօ, տէյի սօրտու:

— Պէնիմ, գաթթանըն օտա խըզմէթճիսի Չամբա տըր:

— Գաթթանըն պանա իհթիեաճը՞ մը վար տըր:

— Մա՛րքի, սանտալըն էօն թարաֆընտաքի ֆէնէրի եագ, վէ՛ քիւրլէքլէրի էլինէ ալ: Բէֆագաթըմտա պուլունան զաթ՝ Բօլօնիա աըլգատէկեանընտան՝ դարիպ թապիեաթլը պիր քիմսէ օլուպ, կիճէլէրի թէնէզղիւհ իթմէկի սէվիեօր:

Հէնուգ ներտիվէնին իւզէրինտէ տուրմուչ օլան Բօգամ-պօլիչպու մուխթասար միւքեալէմէեի թէմամլլէ տինլէտի:

Մէրգուճ, սանտալա կիրմէք իչին, պաչտաքի ֆէնէրին եագըլմասընա պէքլէտի, վէ պունուն այտընլըղը սաեէսինտէ բրանկալընըն՝ եիւզիւնիւ կէօրէպիլտի, վէ բրանկալըլարա մախուս զըրմըզը ճաքէթ վէ եէչիլ թագեա կիեինմիչ օլան պո՞ւ շախսըն՝ տահա պիր կիւն էվվէլ եանընտան այրըմըչ տըր կիպի, Մուէթ սէֆինէսինտէ զապիթլիք իթմիչ օլտուղու-

նու կէօրտիւ, վէ ատա տէրունինտէ պրագտըղը, վէ իսմինի թաշտըղը ասըլ ժարքի տը Շամրի իտուկինի թանըտը.

Պիր խըրսըզ՝ սօյտուղու ատէմին գարչըսընտա, պիր տէրէճէ օլսուն հէեէճան հիսս իթմէքսիզին տուրամագ, Բօգամպօլ, ժարքի կէօրիւր կէօրմէզ, գալպինին շիտտէթլէ չարքտըղընը, վէ գըրմըզը թուղլա ըէնկինտէ պօեանմըչ օլան եիւզ գիւնիւն ճիւզիճէ սօյտուղունու հիսս իթտի. Լաքին պարօն Վէնչէսլաս Բօլասքի՝ ուզուն միւտտէթ հէեէճանա թապի օլան քիմսէլէրտէն օլմատըղընտան, չէնտ սանիէտէ քէնտինի թօրլաերպ, սանտալա կիրտի, վէ էնսէտէ օթուրտու. Պատէհու Ջամբաեա պիր իչարէթ իթմէքլէ, մէրգումտախի, սըրթընը բրանկալըեա չիվիրէրէք Բօգամպօլուն գարչըսընտա օթուրտու. Բրանկալը՝ քիւրէքլէրի էլինէ ալըպ, սանտալը պաղլաեան հալաթը սէօքտիւ.

Ջամբա. - (Իսբանեօլճա.) Աչըղա՝ տէտի, վէ պատէհու պարօնա խիթապէն, — Մարքինին ինկիլիզճէ թէքէլլիւմ իթտիկինի պիլի՞րմիսին, տէյի պէեան իյլէտի.

Բօգամպօլ. - (պաշը իլէ իչարէթ իտէրէք.) Էվվէթ.

— Օ հալտէ քէնտիսիյլէ կէօրիւչէպիլիւրսին.

Բօգամպօլ. - (պաշընը սաղա սօլա չէվիրէրէք.) Խալը.

— Նի՞ին.

— Չիւնքի, (Ջամբանըն գուլաղընա էեիլէրէք.) սէսիմի թանըեապիլիւր.

— Բէք էյի, անլաեօրում.

Ջամբա տա էլինէ պիր քիւրէք ալարագ, լիմանտան չըգմագ իւզրէ բրանկալըեա եարտըմ իթտի.

Պու արա ըիւզկեար էսմէկէ պաղլատըղընտան, բրանկալը՝ իսբանեօլ լիսանըյա,

— Մօնսիէօ Ջամբա, եէլքէն աչապիլիլիզ, տէտի.

— Նասըլ իսթէրսէն էօյլէ եար մարքի.

Բրանկալը եէլքէն աչմասըյա, սանտալ՝ ըիւզկեար սահէսինտէ տալկալարտան սէրիան կէչտի.

Բրանկալը. - Նէ՞րէեէ կիտիեօրուզ մօնսիէօ Ջամբա.

— Էվվէլա էնկինէ .

— Սօ՞նրա .

— Սօնրա, ալնիգէ տօղրու ուզանմըջ օլան գաեալարա տօղրու կիտէճէքսին, վէ օրատա զիեատէ սիւրաթլէ գաթը մէսաֆէ իտէճէքսին .

Բրանկալը՝ Զամբանըն էմբինի իճրա իթաիկի սըրատա, Բօրթիկէզլի խըզմէթքեար, Բօգամպօլա,

— Սանա պու գատար ըիտեթ վէ հիւրմէթ կէօսթէր՝ տիկիմ հալտէ, ասըլ մարքի տը Շամբի իլէ թէքլիֆսիգճէ կէօրիւնտիւն զարիպ աէյի՞մի տիր, տէտի .

Բօգամպօլ՝ Զամբանըն գօլունու սըգարագ, գուլաղընտան,

— Սուս օլ, տէյի ՚իսթար իթաի .

Ասըլ մարքի պու արա սանտալըն գօմանտասըյա մէչգուլ օլուպ, Բօգամպօլ իլէ Բօրթիկէզլի արասընտա եապաչ սէսլէ սէօյլէնէն սէօզլէրի իշիթմէեօր կիպի կէօրիւնտիւն .

Սանտալ՝ ըի գկեար վէ ագընթը իլէ իլէրլէեիպ, Գօնսէրսիօնուն վէ վալիտէսինին իգամէթ իթաիլէրի սէյֆիէնին աչըգարընտան կէչտիկի սըրատա, Զամբա,

— Է՛յ մարքի, սէն պու էվի պիլիրսին, տէյի՞մի, տէտի .

Բրանկալը . - Կըրնատա բիսգօբօսունուն էվի օլտունու պիլիեօրում .

— Ատաչընըն նիշանլըսը պունտա Կօրը, մարքի .

Զամբա . - (Բօգամպօլա տէօնէրէք .) Տիգգաթ էթ .

Բրանկալը . - (ղուրուրիեթլէ .) Պէնիմատաչըմեօգ տուր .

Սանտալ՝ սէյֆիէնին տիվարլարը եանընտան կէչիպ, գարանլըգտա լիմանտան կէօղիւքմէգ օլտու .

Մարքի՝ ֆէնէրին գարչըսընտա օթիւրմուչ օբմասըյա, ըչըգտա թէմամիլէ կէօրիւնտիւկիւ հալտէ, Բօգամպօլ իլէ Զամբա իսէ կէօլկէ իշինտէ գալմըչար իտի .

Զամբա . - Աճա՛յիպ, սէնին ատաչըն եօ՞գ մու տուր .

— Խայր .

— Տիմէք մարքի տը Շամբի . . .

— Պէն իմ .

— Էյ Բարիստէքի՞...

— Օ եաւանճը տրբ։

Պու արա Բօգամայօլ՝ Զամբանըն էնսեսինտէ կիզլենմիշ օլտուղու հալտէ, ըէվօլվէրիննի ճէպինտէն չըգարտը, վէ Բօրիկէկէզլինին ումուղու իւզէրինտէն բրանկալըէը նիշանլապը։

Զամբա . . Տիմէք ասըլ մարքի սէ՞ն միսին։

Մարքի ճէվապա վազըթ պուլմազտան, պիր ըէվօլվէր բնէլլաերպ, Բօգամայօլ խասմինին՝ օթուրտուղու եէրպէն օրչրաեարագ, քէմալը խըշմ՝ վէ քէտէրի ազիմիլէ, «գաթիլ՝, գաթիլ՝, տէյի պաղըբուրըը հալտէ, իւզէրինէ հիւճում իթտիկիննի կէօրտիւ, լաքին պու տէֆա ըէվօլվէր իւշ տէֆա տահա բարլաեարագ, բրանկալը՝ սօն տէֆա ըէֆը սէտա իտիպ, գաթիլինէ հիւճում իթմէք իսթէտիկի հալտէ, սըրթ իւզթիւ տէնիզէ տիւշտիւ, վէ այնի վազըթտա պաշընըն իւսթիւնտէն պիր տալկա կէշմէքլէ, պիչարէ նապէտիտ օլտու, վէ այնի վազըթտա Զամբա՝ ճանիեէ խիթապէն։

— Շիմտի ասըլ մարքի սէնսին, տէտի։

Բօգամայօլ՝ պու վազըա իւզէրինէ հազգըլ պիր մէսերըթ հիսս իտիպ, տէնիզի կէօրմէք իւզրէ սանտալըն խարիճինէ էյիլտի։ Վագաա կիճէ գարանլըգ իտի իսէ տէ, սանտալտաքի ֆէնէրին այտընլըը սաեեսինտէ, մու հլիք սուրէթտէ վուրուլմուշ օլան մարքինին՝ տալկալարըն եիւզիւնէ չըգամատըղընա թէէմին օլտու։

Զամբա՝ պիր միւտտէթ սանտալը գուլլանբպ, պատէհու պարօն Վէնչէսլասա պիր իշարէթ իտէրէք,

— Կէլ եանըմտա օթուրտա, տիւմէնի սէն գուլլան, տէտի։

— Նէրէեէ կիտէճէեիզ։

— Եաթմաեա։

— Գատիգսէ՞ մի ավտէթ իտիեօրուզ։

— Շիւպհէսիզ։

— Լաքին բրանկալը՞...

— Օ էօլտիւ։

- Փագաթ զայպուպէթինէ նէ՞ մանէա վիրէճէեիզ :
- Օ իշի պէն տէրիւհտէ իտէրիմ : Գաբթանա , անը սէն էօլտիւրմիւշ օլտուղունու սէօլլէրիմ :
- Սէն տիվանէ՞միսին :
- Ասլա , հաթթա գաբթան տա պունտան տօլաեը սանա միւթէշէքքիւր օլաճագ տըր :
- Ջամբա՝ էվվէլճէ քէօր քէօրունա իթաաթ իթմիշ օլտուղու շախը եիրմի տէօրթ սաաթ գարֆընտա օլլատար քէնտինէ պէնտ իթմիշ իաիքի , մէրվում պիր սէօզ պիլէ սէօլլէմէքսիզին պաշընը էյաի , վէ օնա թէմամիլլէ էմնիեթ իտիեօր կիպի կէօրիւնտիւ :
- Սանտալ՝ Գատիգսէ տօլրու եօլունա տէվամ իթտիկի էսնատէ , Ջամբա վագարլը պիր սէտա իլէ ,
- Շիմտի , մօնսիէօ աիւզ տը Շամրի-Սալլանտրէրա , միւսաատէ էթ քի , իշլէրիմիզ հագղընտա սանա պազը մալիւմաթ վէրէեիմ : Թաամաան էվվէլ պէեան իթմիշ օլտուղում վէճհլէ , սանա տիեէճէք բէք չօզ շէլլէրիմ վար տըր :
- Տինլէեօրում :
- Դօնթէս Արթօֆտան գօրգաճագ հիշ պիր սէպէպին գալմամըշ օլտուղունու պէեան իտէրիմ :
- Ումա՞րմըսըն :
- Քէնտիսի պու ազշամ Գատիգսաէն Բարիոտ միւթէ վէճճիհէն հարէքէթ իթտի :
- Նի՞չին :
- Ձէվճի Բարիստէ վէֆաթ իթմէք իւզրէ պուլունտուղունտան , անըն եանընա ավտէթ իթմէք իչին :
- Լաքին Գօնսէքսիօ՞ն . . .
- Գօնսէքսիօն թասվիրի կէօրմէտի , վէ գօնթէս՝ Գօնսէքսիօնուն հալը հազըրա վագըֆ օլտուղունա , վէ սէնին աալընը անլամըշ իաուկինէ իոքեաթ օլարագ պուրատան կիտիեօր :
- Բօգամպօլ՝ Բօրթիկէլլինին գար հագարլըզ սէօզլէրին . տէն զիեատէ պիր շէյ անլանամաեարագ ,

— Սէն պու իշէրի նա՞սըլ թէրթիւյ իթտին, տէտի.

— Տօսթու՞մ, պէն պու մէսէյէտէ իքի տիւրիւ րօլ իճրա իյլէտիմ. Սէնին իշին հէր քէսէ խիեանէթ իթտիմ.

— Նէ՞ կիպի

— Գօնթէս Արթօֆ՝ նիշանլընըն զիհնինի աչմագ իսթեւ մէտի. Իմտի պու մէսէյէտէ դանէթ միւտէպպիրանէ տավրան՝ մագ իւզրէ, եալընըզ մարքիի քէնտիսինէ թագտիմ իյլէտի.

— Նէ՞ սէօյլէտօրսուն.

— Ալթիւսթ օլմա, իշ եօլունտա տըր. Մարքի, քէնտի հիքեանէսինի նագլ իթմիշ իսէ տէ, իսմինի պիլտիրմէմիշ տիր, չիւնքի գօնթէս՝ իսմինի պիլտիրմէսինէ մանի օլան մուհիմմ սէպէպլէր պուլունտուղունու սէօյլէմիշ իտի.

Բօգամպօլ նէֆէս ալտը.

— Պէն տէ թասվիրի Գօնսէրսիօնա կէօթիւրիւպ, րէսսա՝ մըն՝ ալթընտաքի իսմինի, վէ թասվիրին եաբըմըջ օլտուղու շաթօ իլէ թարիխինի կէօսթէրմէեէ մէմուր օլմուշ իտիմ. Պունլար վէ տիկէր պիր թագըմ պէեանաթ վէ մալիւմաթ՝ սէնին պիր եալանճը վէ խապիս օլտուղունու գաթիէն իսպաթ իւտէճէքլէր տիր.

— Բէք էյի, սէն նէ՞ եաբտըն.

— Գօնթէսին զէվճի, էվվէլճէ քէսպի իֆագաթ իթմէք իւզրէ իքէն, սօնրատան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէեէ կէօրէ, սինիր վէրէմինէ տիւշար օլտուղունտան, վէ անճագ սէքիգ կիւնլիւք էօմրիւ գալմըշ իտուկինտէն, գօնթէս՝ թասվիրի պա՞նա թէսլիմ իթտի, ֆագաթ պէն անը սէյֆիէեէ կէօթիւրէ՞ճէք եէրտէ, պու սապահ սանա կէթիրտիմ.

— Գօնսէրսիօն թասվիրի կէօրմէտի մի.

— Խայր.

— Պիլմէեօ՞ր մուքի պու ատէմ. . .

— Հիշ պիր շէյտէն խապերի եօգ աուր. Պէն՝ սապըգ էֆէնաիլէրիմէ արզը ուպուտիեթ իթմէք, վէ պէնի եէնիտէն խըզմէթինէ ալմասընը մատմաղէլտէն րէճա իյլէմէք պէհանէ՞ սելլէ սէյֆիէեէ կիթտիմ.

— Սանա նէ՞ ճեվապ վէրտի :

— Իզտիվաճ իչին հէր շէյ հազրր օլտուղունտան, պիր գաշ կիւնտէն սանա միւրաճաաթ իթմէքլիկիմ լազըմ կէլտիկի ճեվապընը վէրտի :

Բօգամպօյ՝ մէսէրրէթինտէն նաշի տիթրէեհէրէք :

— Պունու քէնտիսի սէօյլէտի՞ մի :

Չամբա . — (Իսթիհզաքեարի պիր կիւլիւմսէմէ իլէ) Պիլիրսին քի սէնի սէվիեօր, տէտի, վէ իլավէթէն, — Մատմազէ Լ Գօնպէքսիօն սէնի Բարիստէ զանն իտիեօր, վէ գէվճի օլմադ իւզրէ պուլունտն տէհչէթլի շախսըն՝ պարօն Վէնչէսլաս Բօլաօքի իսմի վէ բօյօնէզքեարի էլպիսէսիլլէ Գատիգաստէ կէզին՝ մէքտէ օլտուղունու պիլմէեօր :

— Մէմուլ իտէրիմ :

— Քէնտիօի պանա՝ բօսթաեա պրազմադ իւզրէ պիր մէքթուպ վէրտի :

— Պէնիմ իչի՞ն մի :

— Էվվէթ սէնին իչին . աարէսի տէ, Բարիստէ Վէրնէօլ սօգաղընտա սէնին օթէլինէ տէյի եազըլմըշ տըր :

— Բօսթաեա պրազտը՞ն մը :

— Աճա՛յիպ, սէն պէնի նէ՞ զանն իտիեօրաուն :

— Նէ՞ եաբտըն :

— Սադլատըմ :

Չամբա ճեպինի արաեբպ, պահսընը իթտիկի մէքթուպու չըքարարադ Բօգամպօյա վէրտի, վէ մէրգում՝ պունուն զարֆը աչըլմըշ օլտուղունու կէօրմէսի իւզէրինէ, հիտտէթլէնէրէք :

— Պու նէ՞, սէն պունու աչտը՞ն մը, տէտի :

— Թապիի, չիւնքի սէնին իչիերին պէնիմ տէ իչիերիմ տիր . իմտի հէր հալտէ ահվալէ վազըֆ օլմազլըղըմ լազըմ տըր :

— Պիլմէմքի պաշընը էզմէքլիկիմէ քի՞մ ժանի օլուեօր . Հազըր, բէվօվէրիմին իքի գուրշունու տահա վար տըր :

Բօգամպօյ, պու սէօզլէրի սէօյլէրքէն, բէվօվէրինի կէօթթրտիկինտէն, Չամբա՝

— Էկէր պէնի էօլտիւրիւրսէն պուտալալըգ իտէրսին, տէտի :

— Նի՞չին .

— Ջիւնքի պէնիմ վէֆաթըվա, Իսրանիա ասըլգատէչիկինտէն, Գօնսէբօիօնտան, Շամրի մարքիլիկինտէն, վէ տահաբէբ չօգ շէյլէրտէն մահրում գալըբսըն. Պիլիբսին ա', Թըլը-որմ' օյան քեաղըտ բարչասընը . . .

— Է՛յ . . .

— Տիւն ագչամ օ քեաղըտ բարչասընը մուգավէլաթ մուհարրիբինէ թէսլիմ իթաիմ .

— Հէր շէյէ ճէվապ պուլուբօրսուն . Ֆիլվազը սէնին իլէ տարըլմաեա կէրփէեօր . Շու աիւմէնի սէն թուլթ աա, պէն աէ պէվկիւլիւմիւն մէքթուպուննու օգուեաեըմ .

Քօգամպօլ՝ Գօնսէբօիօնուն մէքթուպուննու աչըպ, Ֆէնէբէ էյիլէրէք, աթիաէբի ճիւմիլէրի օգու ոու .

«Տօսթում,

«Եարըն սապահ, վալիտէմ վէ պէն Գատիգստէն հարէքէթ իտիեօրուզ . Պէլքի պու եէնի հարէքէթիմիգտէն պօլա-եը թէաճճիւպ իտիեօրսունուզ, վէ պու հալիմիգի՝ սերսէրի-վիկէ համլ իյլէեօրսունուզ . Սէպէպինի պէեան իտէեիմ .

Տրալիցա՝ Գատիգստէն կիթտիկի գէման, պանա, — Ալլահա ըսմարլատըգ մարքիգ, սիգի գէվճինիզլէ պիբլիբտէ վէ օն պէչ կիւնէ գատար Մատրիտտէ պէբլէրիմ . Տիւշէբ օլմանըզը իաթէրիմ՝ տէտի . Պէն, տօսթում, մէպէրրէթիմտէն նաշի տիթրէտիկիւմ, վէ գալպիմ շիտտէթլէ չարբտըզը հալտէ, գրալիցա իլավէթէն, «Գը՛զըմ, Գատիգստէն վուֆարա-գաթ իտինիգ . եասու մաթէմ իչինտէ պուլունմանըզ իճապընճա, Սալլանտրէրատա էվլէնմէնիգ լազըմ՝ տըր՝ տէյի պէեան իյլէտի .

Իշթէ տօսթում, պու սէպէպլէ հարէքէթ իտիեօրուզ, վէ սիգի Սալլանտրէրա չաթօսունտա պէքլէեօրուզ . Ավճամ սէրրիսգօթօ՝ իգտիվաճըմըզտա ըէսմի թագտիսի իճրա իտէաճէք տիւր . Մալիւմիւնիւզ տիւր քի, Իսրանիատա իգտիվաճ սըրֆ

բուհանի օլուպ, իզտիվաճը մէտէնի միլքիմիզտէ ճարի տէ-
յիլ տիր:

«Աձճամ սերբիսգօրօսա՝ պիրիպիրիմիզէ նասըլ րասթ
կէլտիկիմիզի, վէ եէկտիկէրիմիզի նասըլ սէվտիկիմիզի նագլ
իթտիմ: Տօն ժօզէնին շայեանը թէէսսիւֆ հիքեաեէսինի
բէնտիսինէ անլաթարմ: Աձճամօ սըրատա տօն ժօզէեի եիւզ-
տէն պրագմըլ օլտուղուձտան տօլաեը պէնի շէտիտէն թա-
ղիրլէտի, վէ շու սէօզլէրի սէօյլէտի:

«— Գը՛զըմ, իշլէր օլտէրէճէտէ իլէրլէմիշ քի, իզտիվաճը-
նըզտան էվվէլ մարքի տը Շամրիի կէօրէմէզսինիզ: Մարքի,
իսթէտիկի զէման Սալլանտրէրաեա կէլէճէք տիր, ֆագաթ
սիզ անը կէօրմէեէճէքսինիզ, վէ եալընըզ ըէսմի իզտիվաճտա
պուլուշաճագսընըզ: Օ տագըզաեա գատար օտանըզտա գա-
բանըպ գալաճագսընըզ:

«Տօ՛սթուձ, պու խուսուս պէնիմ իշին ճէպպարլըղըն սօն
տէրէճէսի իսէ տէ, նէ՞ եաբապիլիրիմ: Աձճամ՝ հէր շէյին
եագըլըղընը արաեանլարտան օլուպ, բէնտիսինի գուլլանմագ
լազըմ աըր: Հաթթա զէմանէ կիտիշինտէն խօշլանմաեըպ,
էօկի ատաթ վէ ուսուլին իպգասը թարաֆկիրի տիր: Անըն
իլթիզամ իթտիկի իզտիվաճ՝ պունտան իբի եիւզ սէնէ ագ-
տէմ Իսրանիաճա ճարի օլան իզտիվաճլարտան տըր: Շէօյլէ-
քի օ թարիխտէ նիշանլը գըզ՝ քիլիսէնին պիր գաբուսունտան
իշէրի կիրտիկի հալտէ, նիշանլը երքէք տէ տիկէր գաբուտան
իշէրի կիրէր, վէ խորանըն էօնիւնտէ պուլուշուրլար իմիշ:

«Աձճամ, պիզիմ իզտիվաճըն տա պու եօլտա օլմասընը
իթէեօր:

«Իմտի տօսթուձ, Սալլանտրէրաեա կէլինիզ,

«Սէքիզ կիւնտէն սիզի օրատա պէքլէեէճէեիմ: Էկէր
վասըլ օլուրսանըզ, իզտիվաճըմըզ մահը հալին Ահիւնտէ իճրա
իտիլէճէք տիր: Աեըն Ահիւ՝ ֆամիլեամ իշին սաատէթպախշ
պիր թարիխ տիր: Հիւրմէթլու բէտէրիմ, քեաֆֆէի իգպալ
ու սաատէթիմիզէ աեըն Ահիւնտէ նաիլ օլմուշ օլտուղուձու-
ղու պէեան իտէր իտի: Իմտի աեըն ԱՅիւնճիւ ագշամը, եա-

խօսա Վհիւնճիւ սապահը կէլմէք իւզրէ թէտապիրի լազըմէեի իթթիխազ իթմէնիզի իխթար իտէրիմ :

«Էկէր անըն ՎՅիւնտէ վասրո, օլուրսանըզ, շաթօեա կէլմէնիզ : Մէրբիսգօքօսուռ մէմնուն իթմէք իւզրէ, սահիլտէ վագըր ալ հայվանաթը պէքճիսինին չվինտէ օթուրունուզ :

«Պէքճիեէ՝ սիզի սուրէթի լանըգէտէ դապուլ իթմէսի իչին էվամիրի լազըմէ վէրիլէճէք տիր :

«Ալլահա ըսմարլատըզ տօսթում : Իսբանեօլլարըն շու մասխարաճա ատէթինէ թէհամմիւլ իտինիզ, վէ եագընտա արամըզտա, ճէնապը Հագգտան վէ մուհապպէթիմիզտէն զայլ ըի քիմսէ գալմանեաճաղընը միւլահազա իտինիզ :

«Սէվհիւլիւնիւզ

«ԳՕՆՍԷՐՈՒՆ»

Բօգամպօլ իչպու մէքթուպու տիգգաթլէ օգուտուգտան սօնրա, Զամբանա խիթապէն,

— Մատէմ թի սէն պունուն զարֆընը աչտըն, տիմէք միւնտէրիճաթընը օգուտուն, տէտի :

— Էլպէթթէ :

— Էյ պու խուսուստա նէ՞ տիւչիւնիւեօրսուն :

— Տիւչիւնիւեօրումքի, պու կիւն անըն Դսի տիր, վէ սէն անըն Վհիւնտէ մատմազէլ Գօնսէբսիօնուն զէվճի օլաճագսըն :

— Բէք էյի, ֆագաթ պու զարիպ իգաիվաճ ...

— Նէ՞տէն զարիպ օլուեօր :

— Նիշանլըմը էն սօն տագըզատա կէօրէճէք օլտուղում խուսուս՝ զարիպ տէյիլմի տիր :

— Տիմէք սէն կըրնատա մօնսէնեօրունու թանըմանօրսուն : Էսկի գաֆալը պիր ատէմ տիր : Հայէա քէնտինի Շարլըքէնին զէմանը սալթանաթընտա եաշաեօր տէյի զանն իտէր :

— Սէն Սարանտրէրաեք պիլիեօրմունուն :

— Էվվէթ, իւչ այ գատար տօն ժօզէ իլէ օրատա վալգըթ կէչիրտիմ :

- Այլ պէք ճիսինին էվի տէնիլէն նէ՞ տիր .
- Ղանէթ կիւզէլ պիր քէօչք տիւր .
- Հէր նէ իսէ , յիմտի սէն նէ՞ էֆքեարտասըն .
- Պէնիմ էֆքեարըմ չու տուրքի , սէն պէչ կիւն տահա
Դատիգ ստէ , պարօն վէնչէսլաս իսմի թահթընտա գալա-
ճագըն .
- Սօ՞նրա .
- Սօնրա բահաթճա Սալլանտրէրաեա կիտէճէեիգ . Եօլ-
տա սէն սախթէ մարքի տը Շամրի օլաճագըն .
- Սահիհինի տէ , հայլագ .
- Բէք էյի , սահիհի օլաճագըն . Տիկերինի թէլէֆ իթ-
միչ օլտուղուճուղու ունութտում .
- Չամբա պու սէօսիւ սէօլէտիկի զէման կիւլիւմսէտի . Ա-
րատան չէնա տագըգա կէչինճէ , սանտալ լիմանա տախիլ
օլտու .
- Չամբա եւլքէնի թօբաեւրպ վէ քիւրէլէրի գալտըրըպ ,
գօմանտան տիւ բօրուն իգամէթ իթտիկի գօնաղըն թէրա-
ցասընա սանտալը եանաչտրտը .
- Գօմանտան թէրացա ի շէրինտէ օլուպ , սիկարասընը ի-
չէրէք էնինէ պօեուճա տօլաչվագտա իտի .
- Բօգամպօլ . - (Չամբանըն գուլաղընտան .) Շիմտի նէ՞ եա-
բաճագըն .
- Մարքի հագգընտա՞ մը .
- Էվվէթ .
- Միւսթէրիհ օլ , սէն իչի պանա պրագ .
- Չամբա սանտալը պաղլատըգտան սօնրա , էվվէլա քէն-
տիսի եօգարը չրգտը .
- Դարթան . - (Իսրսնեօլճ .ս .) Ահա՛յիպ , սէ՞ն միսին .
- Էվվէթ գարթան .
- Պարօնու տէնի՞գ մի թութտու .
- Խայր , անճագ մարքի . . .
- Հա՞նկը մարքի .
- Բրանկալը .

— Նէ՞րէտէ տիր :

— Էօլտիւ :

— Նէ՞ :

— Էօլտիւ տիւեօրում : Մ. պարօն էօլտիւրտիւ :

Րօգամպօլ՝ իսքանեօլճա պիլմէզ կիպի կէօրիւնտիւկիւն-տէն , պու սրրատա սիւքիւթ իւզրէ տուրմուչ իտի :

Գարթան . - (տէվամէն .) էյլէնիեօ՞րմուսուն :

— Ասլա : Ղալիպա գարթան , մարքի թէսմիէ օլունան շախս՝ չօգտան պէրու Ֆիրար նիեէթինտէ օլմասըյլա , տէնի-զին օրթասընա վասըլ օլաուղուճուղտա , «Սիզ պիր սանտալ գօճանտա իտէպիլիրսինիզ , պէն տէ եիւզմէք պիլիրիմ՝ տէտի , վէ տիւմէնի էլինտէն պրագարագ , տէնիզէ աթլատը : Օլվա-գըթ պարօն տա , քէնտիսինէ բօլօնէզքեարի մուամէլէ իթտի :

— Նէ՞ կիպի :

— Ճէպինտէ պուլունան պիր րէվօլվէրի չըգարըպ , ին-կիլիզլէրէ մախսուս սօղուգ դանլըլըգլա մարքիեէ նիշան ալ-տը , վէ պիլմէմ նէրէսինէ պիր գուրչուն եօլլատը : Ֆագաթ գուրչուն հէր հալտէ կիրմիչ օլաճագ տըր , չիւնքի մարքի տէրհալ սուեա աթլատը :

Գարթան . - (ինկիլիզճէ վէ պարօնա խիթապէն .) Ա՛հ մօն-սիէօ պարօն , հարէքէթի վագըանըզ բէք կիւզէլ տիր : Ֆիրար իտէն պիր բրանկալըեը թէլէֆ իթմէք՝ շայեանը թահսին վէ թագտիր պիր մուամէլէ տիր :

— Պէն վագիֆէմի իճրա իթտիմ :

Իրթէսի կիւն Չամբա՝ Թրուա-Մատ օթէլինտէ , Մ. պա-րօն վէնչէսլաս Բօլասքինին օտասընա կիրտի , վէ էլինտէ պու-լունան՝ Մատրիտտէ չըգան Գօրրէօ տէ իւլթրամար նամ դա-զէթանըն պիր նիւսխէսինի վէրտի . պունտա , Չամբանըն պիր կիւն էվվէլ գարթան Բէտրօեա նագլ իթտիկի վագըա թաֆ-սիլէն տէրճ իտիմիչ իտի :

14

Արատան պէշ կիւն կէշտի . Մ . պարօն Վէնչեսլաս Բօ-
յասրի՝ Փիրար իթմէկէ չալըչան բրանկալըեը թէլէֆ իթտի-
կինտէն պէրու . Գատիգստէ հէր քէպին տիլինտէ տասիթան
օլմուշ իտի . Գօմանտան տիւ բօր քէնտիգինի թէբրար թաամա
տավէթ իթտիկի կիպի , պիր տէ մասքէլի պալօեա տավէթ իթ-
տի , վէ պունտա Իսրանիանըն էն հիւքէնա գըզարը հազըր
պուլունուպ , պունկար մէրգումու , զանէթ չիրքին օլմասընա
րաղմէն , եէկտիկէրինտէն գըսգանմագտա իտիլէր :

Սապահ ագչամ պարօն Չամբաքը կէօրիւպ , հէր տէֆա-
սընտա Բօրթիկէզլի խըզմէթքեար՝ «Գօնթէս Արթաֆ իլէ Իօն»
սէբսիօն վէ վալիտէսի կիթտիլէր . Պիրինճիսի՝ գէվճինի տէֆն
իտէճէք , տիկէրլէրի տէ , Սալլանարէրա շաթօրունու՝ միւս-
թագպէլտէքի սահիպի իչին սըւրէթի միւնասիպէտէ հազըր-
լանեաճագլար տըր . Շիմտիլիք սէն , քէնտինի թագտիմ՝ իտէ-
ճէք վագթա գատար կէզիպ տօլաչմագտան պաչգա պիր շէյ
եարմանեաճագսըն՝ տիմէքտէ իտի :

Պէշ կիւն պարօն՝ պու բրօկրսմը հարֆիէն իճրա իտիպ ,
պէշինճի կիւն Չամբա կէլէրէք ,

— Հայտէ եօլա չըգալըմ՝ տէտի .

Բօղամպօլ . — Հէլէ շիւքի՛ւր .

— Պուրատան Սալլանարէրաեա գատար կիտէճէք բէք
չօգ եօլումուզ վար տըր :

— Պիլիեօրում .

— Համտ օլուն քի սիւբաթլէ կիտէճէեիգ .

— Սէն պանա ընֆագաթ իտէճէ՞քմիսին :

— Հայ հայ . պէն էֆէնտիլէրիմին տիւհիւնիւնտէ հազըր պուլունմագ իսթէրիմ :

— Նէ՞ սեօլէտին :

— Աճա՛յիպ , սէնին վէքիլիարճըն օլտուղուժու ունուպու-
եօ՞րմուսուն :

— Բէք էյի , օ հալտէ կիտէլիմ :

Պարօն վէնչէպլա սօլասքի՝ ղանէթ մուհիմմ սէպէպլէրէ մէպնի , Լէհիսթանտան ալմըչ օլտուղու պիր մէքթուպ իւ շէ-
րինէ օրանա կիթմէսի լազըմ կէլտիկի պէհանէսիլլէ գարթան Բէտրօ իլէ վէտալաչլպ , սապահըն սաաթ օն բատտէլէրինպէ տէօրթ ըսն գուվվէթի գաթրրա գօշուլու պիր բօսթա ա-
րապասընա ըաքիպէն , վէ ընֆագաթընտա աէօրթ նէֆէր խըզմէթճի օլարագ , քէմալը շաշաա իւէ Գատիգաստէն մու-
ֆարագաթ իլլէտի : Արապա՝ հիչ տուրվագսըզըն թապրիպա իքի ֆարսախլըգ եօլ գաթթ իթտի , լաքին Գատիգս շէհրի ուֆուգտա նապէտիտ օլմաեա պաչաեքպ , պիրինճի մէնգիլ-
կեահա մուվասըլէթ իտիլտիկի սրոատա , աթլարըն բօսթասը օլան պիր խանըն գաբուսունտա , ուժուրը գաթիէսի իչին երդ-
ճուլուգ իտէն միւթէպէլ պիր շէհրիլի կիպի գալըպ գըեա-
ֆէթ եէրինտէ օլարագ տուրմուչ օլան Զամբա կէօրիւլտի : Պարօն՝ տէրհալ արապաեը տուրտուրուպ , մէրգ ուժու եանը-
նա ալտը : Պատէհու արապա քէմալը սիւրաթլէ եօլունա տէ-
վամ իթմէքլէ , օթուգ ալթը սաաթ սօնրա , Սալլանտրէրա-
տան օն պէչ ֆարսախ ուգագտա պուլունան Պարչէլօնա շէհ-
րինէ վասըլ օլտու :

Շէհրի մէգքիւրէ կիրտիքլէրի գէման , Զամբա ,

— Տօ՛սթ ում , տիւչիւնմէլիսին քի , պիզ Սալլանտրէրաեա պու տէպտէպէ իլէ կիսէմէեիզ , տէտի :

— Թապիի :

— Խըզմէթճիլէրինէ՝ ղանէթ եօրկուն օլտուղունու , վէ պու կիճէեի պուրատա կէչիւրմէք նիեէթինտէ պուլունտու-
ղունու անլաթմալըսըն :

— Սօնրա՞ :

— Սօնրա տա , կիճէ գըչ իբրնի չէօգերիգ : Պէն պու իչին իճապընը տէրիւհտէ իտէրիմ :

Բօգամպօլ՝ Բօրթիկէգլինին իխթարլարընա մուվաֆֆա-
գաթլա , Օթէլ տը Լիօնա էնտի , վէ թաամընը օտասընա կէ-
թիրիպ , Չամբա իլէ պերապէր գարնընը տօնուրտու :

Պարօնուն խըզմէթ քեարլարը Չամբաեթ թանրաթլարընտան
էֆէնտիլէրինին անը արապասընա ալմասը վէ սուֆրա արգա-
տաչը իթմէսի՝ քէնտիլէրինէ սուլի թէէսսիթ իթտի :

Թաամտան սօնրա Չամբա տիշարը չըգըպ , պիր սաաթ
սօնրա ավտէթինտէ :

— Հէր շէյ հազըր տըր , շէհրին գաբուսունտա թանըտը-
ղըմ պիր խանըն ախըրընտա պիգիմ իչին իքի ալէա աթ հա-
զըրլաեաճագլար տըր , տէտի :

Պարօն պիր օտատա գաբանարագ , Բարիստէ կէօրիւ-
տիւկիւ վէճհլէ , մարբի տը Շամրի գըեաֆէթինէ կիրիպ , պիւս-
պիւթիւն թէպտիլ օլտու վէ թանըլմագ հալէ կէլտի : Պէօլլէ-
ճէ Բօգամպօլ վէ Չամբա՝ օտալարընտան տիշարը չըգըպ , քիմ-
սէնին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթմէքսիգին սօգաղա վա-
սըլ օլտուլար :

Աթլարըն հազըր իտիլմիշ օլտուղու խան՝ շէհրին գաբու-
սունտա Օպերթ տը լիէնֆան իսմինտէ օլուպ , պիր տուլ գա-
տընըն թահթը իաարէսինտէ օլտուղու հալտէ , միւշթէրիլէրի
էքսէրիա գաթըրճըլարտան իպարէթ պուլունմագտա վէ մար-
քի կիպի միւթէպէր քիմսէլէր նատիրէն կէօրիւլմէքտէ իտի :
Պու խանա կիրտիքլէրինտէ Չամբա՝ Բօգամպօլա խիթապէն ,

— Եօլա չըգմագտան էվվէլ , պիր շիշէ Աթիւրի շարապը
իչէպիլիրիգ , տէտի , վէ Բօգամպօլ , — Սէ՛րխօշ , պու ագչամ
սուֆրատա թաամ իթտին , վէ պէն սանա շիշէսի գըրգ ֆը-
րանգըրգ ալէա շարապ իչիրտիմ . — Պիլիեօրում , — Հալէա իչմէք
մի իսթէեօրսուն . — էվվէթ , պէն Բարիս ամէլէսինէ պէնդէրիմ ,
անլէր տէ պօրտօ շարապը իչտիքտէն սօնրա , ատի շարապը
իչմէք իսթէրլէր , — Բէք էյի , էօլլէ օլտուն . — Շիմտի պէնի

տինլէ, տէտի Զամբա, — Սալլանտրէրատան օն պէշ Փարսախ ուզագ պուլունուեօրուզ, Պու կիւն աեըն 13 իւ տիւր, եանի իզտիվաճընըն պիր կիւն էվվէի: — Սօն՝րա: — Պու կիճէ, հավանըն սէրինլիկիլլէ օն Փարսախ եօլ դաթթ իտէճէեիզ, վէ ալէսսապահ Սալլանտրէրատա եագլաշաճաղղզ: — Բէք էյի, սէօզիւ նէ՞րէեէ պաղլաեաճագօըն: — Շունա, եարըն սաաթ պէշ գարարլարընտա եօլա չըգաճագօըն, վէ օ ագշաժը պէնիժէ պերապեր ավ պէքճիսինին քէօշկիւնէ մուվասըլէթ իտէճէքսին: Տիմէք օլուր քի, տահա վագթըժըզ վար տըր, վէ Աթիւրի շարապընտան միւ քէմմէլէն իշէպիլիբիզ: — Բէք էյի ամմա, պէնիժէ Սալլանտրէրոեա կիթտիկինի նա՞նըլ իյզահ իտէճէքսին: — Օ պէնիմ պիլէճէք իյ՛նմ տիր, սէն օ խուսուստա միւսթէրիհ օլ:

Զամբա՝ աթլարա եէմ վէրտիրտի, վէ քէնտիլէրի իշին տէ, արգատաշըյա եալընըզճա պուլունտուղու նէվիմա քիւչի շ պիր սալաեա իբի յիշէ մէզքիւր շարապտան կէթիթտի:

Պէօլէճէ շարապը գատէհէ տօլտուրու պ իշմէեէ պաշլատըլար:

Շարապը իշտիքճէ, Զամբանըն եիւզիւ գըզարէ՛սգտա օլտուղու կիպի, սէօզլէրի վէ հարէքէթլէրի տէ թէպտիլ օլմագ եա պաշլատըղընտան, Բօգամպօլ,

— Շու հէրիֆին էսրարընը անլամագրղըն թամ սըրասը տըր, տէյի տիւչիւնտիւ, վէ Զամբանըն գատէհինի թէքըրար տօլտուրտուղունտա, մէրգուժ պունու տա իշէրէք,

— Խիւտա ալիմ, սէնի բէք սէվիեօրում, մօնսիէօ տիւգ, տէտի: Մարքի տէ, — Թէշէքքիւր իտէրիմ, տէյի մուգապէլէ իթտի:

Պու միւքեալէմէ արասընտա, սէօզ, Բօգամպօլուն, քէնտինին մարքի աը Շամրի օլմատըղանը միւպէյեին եագտըղը սէնէտէ նագլ օլունտուգտա, Զամբա, ճէպինի արաշթըրըպ պունտան պիր քեաղըտ չըգարտը, վէ Բօգամպօլա կէօսթէրմէսինտէ, սրը Վիւհամսըն շակիրտի՝ տէրհալօ քեաղըտը թանըտը, վէ սուֆրատա պուլունան պիւեիւք պիր պըչաղը ալարագ

պունուն իյէ Ջամբահը գաթլու թէլէֆ իթմէկի, վէ մահուտ քեաղըտը զապթընա կէչիրմէկի թասմիմ իյլէտի: Բաքին Բոր- թիկէզլի պունա վագըթ պլագմահարագ, — Պագ պէնիմսա- նա նէ գատար էմնիյեթիմ վար, տիեէրէք, քեաղըտը մու- մա եագլայտըրտը, վէ Բոգամպօլ, — Նէ՞ եաբըեօրսուն, տէյի սօրմասընտա, — Նէ՞ եաբաճաղըմիմզաւընը եագըեօրում, չիւն- քի սէնին վէքիխարճըն օլաճաղըմա էմինիմ, տէտի:

Ջամբա՝ էօյիւ կիպի սէրխօչա պէնզէեօրտիւ, պունունլա կէրապէր սալլանարագ գալգտը, վէ,

— Հայտէ պագալըմ էօլա չըգալըմ, հավաեա իհթիեա- ճըմ վար տըր, տէտի:

Բօգամպօլ՝ մէրգուժու գօլթուղունա ալարագ, — Պանա տահան, տէտի, վէ պիրլիքտէ ախըրա կիթտիքլէրինտէ, իքի աթլար հազըր իտիմիչ իտի: Ջամբա՝ էլինի մարքինին էեէրի- նին թապանճա գըլըֆլարընա գօեարագ, վէ սէրխօչուղու կիթ- տիքճէ աղըրլաչարագ, — կէօրիւեօրսուն ա՛, թապանճալարընը եէրինէ վագ իթտիմ, չիւնքի կիտէճէք եօլումուգ բէք խալի օլտուղունտան, ատէմ թէլէֆ իտիսէ, քիմսէնին խապէրի օլ- մագ, տէտի, վէ Բոգամպօլտա քէնտի քէնտիեէ, — Վահ գէվալ- լը, մահուտ քեաղըտը եագմագլըղըն սէնին իչին խաեըրլը օլ- մատը, տէյի տիւչիւնտիւ, վէ էօյլէ պիր սուրէթտէ թէպէս- սիւմիթտիքի, էկէր Ջամբա սէրխօչ օլմաեըպ, պու թէպէս- սիւմիւ կէօրսէ իտի, տիթրէեէճէք իտի:

Ջամբա վէ Բոգամպօլ աթլարընա օթուրտուգտան սօնրա, Բոգամպօլ,

— Սէն էօնէ կէչքի, պանա եօլու կէօսթէրէսին տէտի, վէ Բորթիկէզլի տէ, — Խայր, եօլխայլիճէ կէնիչ օլտուղունտան, ի- քիմիգ եան պէ եան կէօրիւչէրէք կիտէպիլիրիգ, տէյի մուգա- պէլէ իթտի, վէ սախթէ մարքի, — Բէք էյի, կիտէլիմ, տէ- տի, վէ մէթէրիսլէրին տիչարըսընա չըգըլտըրգտա, Ջամբա՝ սաղա սաբարագ,

— Իչթէ, Սալլանտրէրանըն եօլու պու տուր, տէյի պէ- եան իյլէտի:

Օ կիճէսի այ մահիթապը օլտուղու կիպի, հավա տա կիւ-
զէլ իտի :

Բօրթիկէզլի՝ էլինի ուզագտան կէօրիւնէն պիր սըրա
տաղլարա տօղրու ուզաթարագ ,

— Կիտէճէք թարիգիմիզ պու տուր, տէտի, վէ Բօգամ-
պօլտա , — Պու տաղլարա՞ մը կիտէճէեիզ , տէյի սօրտու , —
էվվէթ , սիգի թէէմին իտէրիմքի , իհթիմալտըր հայտուու-
լարտան պաչգա քիմսէեէ թէսատիւֆ իթմէեէճէեիզ : — Եէտի-
միզտէ թապանճալարըմըզ եօ՞գ մու տուր : — Էվվէթ վար տըր :
պունունլա պէրապէր պէն հայտուլարաան գօրգմամ : — Նի՞-
չին : — Ձիւնքի գուրտլար պիրիպիրինի եէմէզլէր : — Ղալիպա
սէրխօշլուղուն կէչիեօր : — Աչըգ հավա սաեէսինտէ տիր :

Ձամբա աթընա պիր գամչը վուրմագլա ,

— Յօ՛սթում , պիր թագըմ պօղաղլար իչինտէն վէ ու-
չուրուվարըն եանընտան կէչիեօրուզ, տէտի :

— Նէ՞ օլուր :

— Հիչ պիր յէյ . ֆագաթ վագըթ կէչիրմէք իչին , կի-
տէճէք եօլուուուղու տուր տա սանա թարիֆ իտէեիմ . Սէր-
խօշ օլտուղում գէման պու կիպի նագլիեէթլէրճէ մէհարէթի
մախսուսէ քէսպ իտէրիմ . Իմտի , տէրինլիկի մալում օլմաեան
պիր ուչուրուուուն իքի մէթրօ ուզաղընտան կէչէճէեիզ : — Վա՛յ
օ ուչուրում նէ՞րէտէ տիր :

— Պիր սաաթտան վասըլ օլուրուզ : Կէչէճէք օլտուղու-
մուզ իլք տէրէնին օրթասընտա տըր :

Ձամբա վէ Բօգամպօլ՝ պիր միւտտէթ եան պէեան կիթ-
տիքտէն սօնրա , եօլ տարալտըղընտան , Ձամբա էօնտէն կիթ-
մէկէ պաչլատը : Բօգամպօլ՝ արատա սըրատա էլինի թապանգ
ճալարընա կէօթիւրմէքտէ իտի : Բօրթիկէզլի սէրխօշլուգ հա-
լիլէ եբէյիճէ պօշ պօղաղըգ իթտիքտէն սօնրա , իւզէրինէ
ուեուչուգլուգ կէլտի :

Իքի սիււարիլէր եարըմ սաաթ գատար եավաչ հարէ-
քէթլէ գաթը մէսաֆէ իտիպ , Ձամբանըն պահսընը իթտիկի
ուչուրուուուն պուլունտուղու տէրէեէ վասըլ օլտուլար . Օլէս-

նատէ մահիթապ զայպ օլմուչ օլտուղունտան, կիճէ գարան-
լըդ իտի :

Պիրտէն պիրէ Զամբա տուրուպ, էլինի սօլ թարաֆա ու-
զաթարադ :

— Իշթէ պէեան իթտիկիմ ուչուրում տէտի :

Բօգամպօլ պագալը, ֆագաթ գարանլըդ օլտուղու ճիւ-
հէթլէ, պիր շէյ կէօրմէտիկինի անլաթմասը իւզէրինէ, Զամբա՝

— Պիր ազ պէքլէ, շիմտի կէօրիւրսին, տէտի՝ վէ քէն-
տիսի աթտան էնիպ, պիւեիւճէք պիր թաշ ալարագ, չալը
չըրբըլըա աթտը : Բօգամպօլ եալընըթ թաշըն չալը չըրբըլա-
րը եարըպ կէշմէտի սէսինի իշիտիպ, տիւշտիւկիւնիւ իշիթմէ-
տի : Պատէհու :

— Օհօ՛, պու ուչուրումտէրին տիր, տիմէպինտէ, Զամբա
կիւլէրէք, — էնլի՞ մի տիր : — Պիր աթ տիւշէճէք օլուրսա,
պու թաշ կիպի նապէտիտ օլուր :

Զամբա էյիլիպ, էլինէ պիրինճիտէն տահա պիւեիւք պիր
թաշ ալարագ, աթընըն եուլարընը տաիմա էլինտէ լիութու-
տուղու հալտէ, ուչուրումուն քէնարընա գատար իլէրլէ-
տի, վէ :

— Շու կէօրտիւկիւն թաշըն աղըրըզը օն լիպրատան գի-
եատէ իսէտէ, պունունտա աօլա սէսինի իշիթմէեէճէքսին,
տէտի, վէ թաշը իքի էլիլէ թութուպ, պաշընըն իւզէրինէ
տօղրու կէօթիւրմէքտէ իքէն, գարանլըգտա Բօրթիկէզլինին
կէօլկէսինի կէօրմէքտէ օլան Բօգամպօլ տէրհալ էլինէ պիր
թապանճա ալըպ նիշանլաեարագ աթէշիտի :

Զամբա՝ տէհշէթլէ պաղըրըպ, թաշ էլինտէն ֆըրլատըզը
կիպի, Բօգամպօլտա, մէրգ ումուն պիր միւտտէթ ուչուրումուն
քէնարընտա սալլանարընը կէօրտիւ : պատէհու եէնիտէն պիր
ֆիղան իշիտիլիպ, օնտան սօնրա հիշ պիր շէյ իշիթմէտի Զամ-
բա՝ շիւպհէսիզ մուհլիքէն վուրուլմուչ օլտուղու հալտէ, ու-
չուրումա տիւշմիւշ իտի :

.....

Ալեքսասպահ, իսմինին եէկեանէ սահիպի օլան Մ. մարքի Ծրէտէրիգ-Ալպէրթ-Օնօրէ տը Շամրի, քիւչիւք պիր քէօյէ վասըլօյտու քի, պու քէօյ, էկէր պիչարէ Զամբանըն վէֆաթընտան պիր սաաթ էվվէլ վէրմիչ օյտուղու մալիւմաթ տօղրու իտիֆիսէ, Սալլանտրէրա պէլտէսինտէն բէք ուզագ օլամագ իտի :

Պարօն Վէնչէսլաս Բօլասքի՝ Իսբանեօլճա հիչ պիր քէլիմէ պիլիմէզ իտի իտէ տէ, Մ. մարքի տը Շամրի մէզքիւր լիսանտան միւքէմէլէն թէքէլիւմ իտէպիլիր իտի : Իմալի գարչըսընա չըգան պիր իհթիեար գարըեա, ասըլ իսբանեօլկիպի, — Դա'տըն, նէրէտէ պուլունուեօրում, տէյի սօրտու : — Դօրթատա սինեօրի — Դօրթա պիր բօսթա մէրքէզի՞ մի տիր : — էվվէթ : — էյի իսալըրմա կէտի, պուրատա պիր ճինաեէթ իճրա իտիլտի, տէյի՞լմի : — էվվէթ, սինեօր, բօսթա միւտիւրի ստուճ անաղլը Պապա Միւրիլլօ պուրատա թէլէֆ իտիլտի : — Պէն պու ճինաեէթի զազէթալարտա օգուտում : — էվվէթ, սինեօր, պու վագըւա բէք չօգ թէվաթուր պուլտու : — Դաթիլ անլաչըլտը՞ մը : — Տօղրու սուրէթտէ անլաչըլմատը, հալպուրի կիճէ վագթը բօսթա արապասըյլա կէչմիչ օլան պիր եօլճու թարաֆընտան պու ճինաեէթին իրթիքեապ իտիլտիկի գանն օլունտու :

Բօգամպօյ՝ քէօյլան խանընը քէնտիսինէ կէօսթէրմիչ օլան իհթիեար գարըեա եիւզ սո վիրէրէք եօլունա տէվամ իթտի, վէ քէնտի քէնտիեէ, — Յէնա պիր հարէքէթ տաիմա ճէզասըզ գալմազ : Վանթիւր պու ապէմի գաթլ իթտի, քէնտիսի տէ ճէզասընը պուլտու, տէտի :

Հայտուտ՝ Զամբանըն վիճուտինի օրթատան գալտըրտըգտան սօնրա պիւթիւն պիւթիւն արսըզըզը էլէ ալտը : Դօրթա լօգանթասընա կիտիպ, ծրատա միւքէմէլէն գարնընը տօեուրտուգտան սօնրա, եաթմաեա կիթտի, վէ էօյլէեի կէչէրէք, սաաթ պէչէ գատար բահաթճա ուեուտու : Կիւնէչ պաթմազտան ազ էվվէլ, եանընտա պիր գլաղուզ օլարագ, Սալլանտրէրաեա տօղրու եօլա չըգար : Ագչամըն սաաթ տու :

գուզունտա սըր Վիլիամսըն շակիրտի, Սալլանտերա նամ աթիգ շաթօեա նազըր օլան տար տէրէեէ վասըլ օլտու, վէ Դօնսէբսիօնուն թալիմաթը վէճհլէ, պէքճիսին քէօչքիւ գաբուսունու շալտը:

Դաբուեու աչան պէքճի՝ սաչարը աղարժըչ պիր իհթիեար օլուպ, քէմալը թէվազու իլէ եէրէ գատար էյիլտի, վէ իֆատէեէ աղազ իտէրէք:

— Զաթը ալինիգի ապա կէօրմէմիչիմ, Փազաթ քիմ օլտուղունու զու բէք էյի պիլիրիմ, տէտի, վէ հայտուա Բօգամպօլ կիւլէրէք:

— Վայ, աիմէսինտէ, պէքճի:

— Զաթը ալինիգ իզտիվաճ իչին կէլիեօրսունուզ, տէյի՞լ մի, աէյի պէեան իյլէտի:

— Պէլքի:

— Տիմէք Մ. մարքի իլէ...

— Սուս օլուն:

Իհթիեար կէօզիւնիւ գըրքտը, վէ աեագլարը չըպլագ կէնճ պիր գըզ՝ Բօգամպօլուն աթընը թութմագ իւզրէ կէլտիկինտէ, պէքճի:

— Էֆէնտիմ, իչերի կիրմէեէ արզու իտէրսէնիգ, պուեուրուն. պու կիճէ եաթաճաղընը տաիրէեէ զաթընըզ կէթիւրէեիմ, տէտի:

Բօգամպօլ, իրթէսի կիճէ Սալլանտերա շաթօսունտա եաթաճաղընը վէ պունտան տօլաեը ֆէվգէլատէ մէմնուն օլաճաղընը տիւչիւնէրէք, աթտան էնտի, վէ պէքճի իլէ պիրլիքտէ քէօչկէ տախիլ օլտու:

Բէնտիսի իչին միւքէմէլ պիր սուֆրա հազըրլանտը, վէ պունտա էօյլէ նէֆիս շարապլար գօնուլուչ իտիքի, Բօգամպօլ, պու շարապլարըն խասսէթէն քէնտիլ իչին շաթօտան կէօնտէրիլմիչ օլտուղունա շիւպհէ իթմէտի, վէ գարնընը կիւզէլճէ տօեուրտուգտան վէ միգըիւր նէֆիս շարապլարտան թէլէզզիւզէն իչտիքտէն սօնրա, իհթիեար պէքճի կէլիպ, գօլունու թագտիմ իտէրէք, — Պուեուրունուզ, էֆէնտիմ, գօլուն-

մա տաեաննն տա, սիդի եաթագ օտանըգա կէօթիւրէ եիմ տէտի :

Րօգամպօլ .- Պու թօհա՛ֆ, իչտիկիմ շարապ պաշըմ, թէ-
էսսիր իտիեօր. ատէթա սէրխօշ օլտոււմ :

Պէքճի մէրգոււու, քէօշկիւն պիրինճի գաթընտա, եա-
թագ օտասը հալինէ իֆրաղ իտիւմիշ օլան կիւզէլ պիր օտա-
եա կիրտիրտի. Պու օտաննն թէֆրիշաթ վէ թէզերիաթը՝
Րօգամպօլուն նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթմէքլէ :

— Գօնսէքսիօնուն պունտա էլի վար տըր, չիւնքի շու
թէֆրիշաթ ու թէզերինաթ սըրֆ Բարիսքեարի տիր, տէյի
միւլահազա իթտի, վէ իհթիեար պէքճինին եարտըմըյ, եա-
թաղա եաթըպ, տէրին պիր ույգուեա տալտը, Կիճէ Րօգամ-
պօլ՝ պիր չօգ ըիւեալար կէօրտիւ քի, պու ըիւեալար՝ տ ըու-
նինտէ եաթմըշ օլտուղու ֆրանսըղճա իսքանիս ջաթօտո (Ս անի
մալիխիւեա) թապիրինի թէմամիյլէ թաստիգ իթմէքտէ լալի.
Շէօյլէքի ըէնտինի Իսքանիա ասըլգատէկեանը սըրասընիւա,
էլչի, տիւգ տը Սալլանտըրա, միլեօնլարճա սէրվէթ սահիպի
վէ Պըէզիլիատա իգ պալու սաատէթիյլէ մաարուֆ քիմսէլէր
եանընտա կէօրտիւ. իչմիշ օլտուղու շարապըն տա եալտը-
մըյա, չիւպճէսիգ ույգուսու տահա զիեատէ ուզաձաճագ իտի
իսէ տէ, իհթիեար պէքճի՝ սաաթ սէքիգ ըատտէլէրինտէ քէն-
տիսինի ուեանտըրտը. Րօգամպօլ՝ Իսքանիա ասըլգատէկի ա-
նընտան պիր զաթըն ույգուսունտա ըահաթ իտիլմէսինի էվ-
վէլճէ միւնասիպէթսիգ պուլտու իսէ տէ, պատէհու կէօզլէի-
նի օվալաեարագ, էթրաֆա աթֆը նազար իթտի. իհթիեար
պէքճի՝ շարգասընը էլինտէ թուլթարագ, քէմալը հիւրմէիլէ
գարշըսընտա տուրտուղու հալտէ :

— Էֆէնտիմ, աֆվընըղը ըէճա իտէրիմ, անճագ սաս թ
սէքիգ տիր, վէ վապթընըգ տա եօգ տուր, տէտի, վէ Րօ-
գամպօլ իսէ հէնուղ զիհնի թէմամիյլէ աչրգ օլմատըղը ճի-
հէթլէ, — Նէ՞, տէյի սօրտու. — Էֆէնտիմ, տիւեիւնիւնի գ
սաաթ տօգուգտա իճրա իտիլէճէք տիր. — Բէք էյի :

Րօգամպօլ, տէրհալեաթաղընտան տիշարը աթլաեարագ ,

— Տիւեիւնիւմտէն պիր կիճէ էվվէլ հայվան կիպի ուեու-
մուչ օլաուղումու Գօնսէբսիօնա սէօյլէմէեէ աուլա ճէսարէթ
իտէմէեէճէեիմ, տէյի միւլահաղա իթտի, վէ պէքճի՝

— Մօնսիէօ մարքի, միւսաստէ իաէրսինիզ տէ սիզէ պազը
մալիւմաթ վէրէեիմ, տէյի պէեան իյլէտի: — Նէ՞ խուսու-
տա: — Տիւեիւն խուսուսընտա:

Բօգամպօլ՝ պէքճիեէ պազար, վէ նէ տիմէք իսթէաի-
կինի անլամաեօր կիպի կէօրիւնտիւկիւնտէն, պէքճի՝ շէօյլէ
տէվամ իթտի: — Իսբանիատա զաթը ալինիզ վէ մատմաղէլ
Գօնսէբսիօն կիպի զէվաթը ալիէնին տիւեիւնիէրի սըրասըն-
տա... Բօգամպօլ: — Պիլիեօրում, սէրբիսգօրօս ամճամ... —
Պէքճի, (կիւլիւմսէեէրէք.) Թա քէնաիսի... — Բէք էյի, նէ՞
օլտու, թէվէքէլլի սէրբիսգօրօս նէ՞ թէխայեիւլ իթտի: — Է-
ֆէնտիմ, իզտիվաճընը՝ օրթա սսրրտա իճրա օլունան իզտի-
վաճար կիպի օլաճագ տըր: — Զըճճ մը կիսէճէեիմ: — Խայր,
անճագ տիւեիւնտէ ուզուն սագալլը պաշարը գուգուլթալը
եիւզլէրի գաբալը բաբասլար պուլունաճագ տըր: — Սօ՞նրա: —
Բաբասլար՝ զաթը ալինիզի թահթը գապթարընա ալաճագ-
լար: — Բէք էյի: — Զաթը ալինիզ անլէրին մալի օլաճագսը-
նըզ: — Նէ՞ վագթա գատար: — Տիւեիւնիւն սօնունա գա-
տար: — Հէբսի պու գատար՞ մը: — Բաբասլար կէլտիլէր: —
Պուճատա՞ մը տըրլար: — Էվվէթ: — Նի՞չին: — Զաթը ալինիզի
իպատէթխանէեէ կէօթիւրմէք իչին:

Բօգամպօլ բէնչիրէեէ եագաշտը քէնտինին տէրունին,
աէ պուլունտուղու քէօշք՝ տաղըն էթէյինտէ օլուպ, թէրէ-
աէ իսէ Սալանտրէրա շաթօսու՝ սիվրի գուլիլէրի, չանլարը,
վէ ճէսիմ տիվարլարըյլա միւշտէտէ օլունուպ, կէօրիւնիւշիւ՝
պագանըն ֆիքրինտէ միւպհէմ պիր քէտէր հասըլ իտէճէք
սուրէթտէ իտի: Պու քէտէր՝ Բօգամպօլուն գալպինէ պիր
արա սուլի թէէսսիր իթմէքլէ, քէնաի քէնտիեէ,

— Խիւտա ալիմ, պու իզտիվաճ ճէնագէ տէֆնինէ պէն-
զէեօր, տէտի:

Պէքճի... (տէվամէն.) Բաբասլար սիզի ալաճագ իչին

պուրաեա կէլէճէք տիրլէր. — Պէն շաթօնուն եօլունու պի-
լիբիմ, եալընըզճա կիտէպիլիբիմ:

Րօգամպօլ՝ պունու տէրքէն, էլիլիէ պիր էզլ կէօսթէր-
մէքտէ իտի:

Պէքճի. — Ձաթը ալինիզ օ եօլտան շաթօեա կիթմէեէ-
ճէքսինիզ. — Վա՛յ:

Պէքճի. — (կիւլիւմէեէրէք.) Կրընատա մօնսէնեօրու պիր
ազ էսկի դափալը տըր. — Պիր ազ տէյիլ բէք զիեատէ. —
Մօնսէնեօր՝ զաթը ալինիզին մատմաղէլ Գօնսէքսիօն իլէ իզ-
տիվաճը, հէր ճիհէթլիէ պին տէօրթ եիւզ ալթմըչ իքիսէնէ-
սինտէ, Ֆէրախնանլը Գաթօլիքին զէմանը սալթանաթընտա,
առըլգատէկեան վէ բիճալը մէշհուրէտէն սինեօր Լօրէնցօ տ'Ու-
վիմար, մարքի աը Վալկա իլէ էվլէնմիշ օլան մատմաղէլ
Քիւրէկօնա աը Սալլանտրէրանըն աիւեիսնիւնէ պէնզէմէսինի
իսթէեօր:

Րօգամպօլ. — (Պու զօրիպ հալլեր բէնտիսինի էյլէնտիր-
տիկի ճիհէթլիէ.) Ե՛յ օ աիւեիւն նա՞սըլ վուզու պուլտու:

— Շիմտի պուլունտուղուճուղ բէօշք՝ հազրէթի Մէրլիմէ
հիպէ իտիլմիշ պիր իպատէթխանէ իտի. — Աէք էյի: — Մար-
քի աը Վալկա աիւեիւնտէն պիր կիւն էվվէլ զաթը ալինիզ
կիպի պուղաեա կէլիլի: — Թաամ պուլմո՞չ մու. — Խայր, կի-
ճէեի տուա իլէ կէշիբմիշ. — Սօ՞նրա: — Սօնրա գուզուլէթա-
լը տէօրթ բարաս կէլմիշ, վէ մարքինին կէօզլէքինի պազլա-
մըչ տըր. — Նէ՞. — Վէքէնտիսինէ աիւեիւն էսվապը կիեինտիր-
միշլէր տիր. — Օ էսվապ նէ՞ եօլտա իմիշ. — Եունլու պիր կէօմ-
լէք իմիշ, վէ կիւվէյինին իզգէրինտէն տէ պիր բարաս ճիւպ-
պէսի կէշիբիլմիշ տիր. — Լաքին պու սէօյլէտիքլէրինիզ զա-
եէթլիէ ճան սըգըճը շէյլէր տիր, վէ Կրընատա բիսգօրօսու
մօնսէնեօր տա հէր հալտէ մէճնուն օլմալը տըր. — Պէնտէնիզ
տէ զաթը ալինիզլէ հէմէֆքեարըմ, վէ զանն իտէրիմ քի մատ-
մաղէլ Գօնսէքսիօն տախի պու եօլտա աիւլիսնիւեօր. — Ա՛հ,
ուճա՞րմըսըն:

— Տիւն պէն շաթօեա չըգտըմ, վէ մատմաղէլ աը Սալլ

լան րէրանըն՝ «Ճագարթ, ամճա, պու շէյլէր ասրըմը իչին բէք աճիպ տիր» տէտիկինի իչիթտիմ :

— Էյ սէրբիսգօթօս նէ՞ ճէվապ վէրտի :

— Սէրբիսգօթօս սրգըլաղընտան, տօնա Գօնսէրսիօն սիւքիւ, իթտի, Էֆէնտիմ սէօղիւմէ իթիմատ իտինիզ, սէրբիսգօթ ս իթիեար տըր, վէ միեօնյարա մալիք տիր, իմտի պիր թալըմ աճիպ վէ զարիպ հալլէրինէ թէհամմիւլ իթմէք լաղըմ տըր :

— Բէք էյի,

— Էյի խաթըրմա կէլտի, — տէյի պէքճի իլավէթէն պէեան իյլէտի, — զաթը ալինիզէ թէսլիմ իտիմէք իւզրէ եէտի, տէ քիւչիւք պիր թէգքիրէ վար տըր, — Թէգքիրէ՞ մի, — Էվլէթ :

Պէքճի կէօղիւնիւ գըրբտը :

— Գօնսէրսիօնտան օլմալը . . . — Շիւպհէսիզ, — Չարուգ պանա վէր :

Պէքճի ճէպինտէն կիւզէլ գօգուլու պիր մէքթուպ չըգա յըպ վէրտի, Բօգամպօլ՝ մէքթուպը մէգքիւրու գարըպ, գարֆընը աճէլէթէն եըրթտը :

Էթթուպը մէգքիւրտէ, իմգասըզ օլարագ եալընըզ պիր գաչ սաթըր եաղըմըզ օլուպ, ֆագարթ Բօգամպօլ եաղըր թանըտը, վէ գալպի շիտտէթլէ չարբմաեա պաչլատը, Մէգքիւր պիր գաչ սաթըր շունտան իպարէթ իտի :

«Տօ՛սթում,

Սապըրըլը օլունուգ, մարքի տը Շամրինին՝ մատմազէլ տը Սալլանտրէրանըն մարքի տը Շամրի օլտուղունու կէօրմէսինէ պիր շաչ սաաթ գալտը :

Բօգամպօլ. — (քէնտի քէնտիեէ .) Իսթէնիլէն եէրտէն կէչէճէե իմ, վէ նէ գատար թօհաֆլըզլար վար իսէ, քեաֆֆէսինէ գաթլանսաճաղըմ :

Լատէհու պէքճիեէ. — Տիմէք պէնիմտէ կէօղէրիմի պաղլաեա ճագլար, — Էվվէթ էֆէնտիմ, — Իպատէթլանէեէ նէրէ :

տէն կէօթիւրէճէքլէր :— Օրթա տէհրտէ աչըլմըչ օլան վէ հազրէթի Մէրեհէմ իպատէթխանէսինի շաթօնա ըապթ իտէն պիր եհր ալթընտան :— կէօզլէրիմ պաղլը օլարա՞ց մը :— Շիւպ-հէսիգ :

— Աճա՛իպ , կէօզլէրիմ պաղլը օլարա՞ց մը էվլէնէճէեհիմ :— Խայր , զաթը ալինիգ կէօզլուհիւզտէքի պաղլը իպատէթխանէտէ չըգարաճագսընըգ :

Պէքճի պու ճէվապը վիրմէքտէ իքէն , գաբու չալընտը :
 Պէքճի . — Բարասլար կէլտիլէր , տիեհէրէք , գաբուեու աչ-մանա կիթտի :

Ֆիլվազը կէլէնլէն բաբասլար օլուպ , Բօգամպօլ՝ պէեաս էլպիսէլէր կիեհինմիչ , վէ եիւզլէրինի պիւեիւը գուգուլիթա-լար իլէ գաբամըչ օլան տէօրթ շախսը կէօրմէսի իւղէրինէ , իսթէմէեհէրէք ըիւճաթ իթտի , վէ պէքճի Բօգամպօլու սէլամ-լանարագ տիչարը չըգտը :

Տէօրթ բաբասլար Բօգամպօլուն գարչը՞ընտա պաչլարը-նը էյտիլէր : Պունլարտան պիրի իսբանեօլճա , — Պիրատեր , հազը՞ըմըսընըգ , տէտի :

Բօգամպօլ . — (քէնտի քէնտիեհէ .) Աճա՛իպ , աճապա պէնի ֆրանմասօնլուղա՞ մը գապուլ իթմէկէ կէլմիչլէր , տէյի պէ-եան իթտի , վէ կիւլէրէք , — Հազըրըմ , տէյի ճէվապ վէրտի :

Բաբասլարտան պիրի՝ ճիւպպէսինին տլթընտա կէթիրմիչ օլտուղու պէեագ եունլու պիր պէզի չըգարըպ , պունունլա Բօգամպօլուն կէօզլէրինի պաղլատը :

Օ տազըղատան իթիպարէն Բօգամպօլ արթըգ կէօրմէ-տի , ֆագաթ իչիթտի վէ հիսս իթտի :

Օլվազըթ բաբասլար լաթինճէ պիր պէսթէ օգուտուգ-լարընտան , Բօգամպօլ սարսըլտը : Օգունուլան պէսթէ՝ ճէնաւ-գէ տուասը իտի : Մուախխարէն մէրգուճանտան պիրի՝ սըր Վիլիամսըն շակիրտինին էլպիսէսինի չըգարըպ , պունուն եհ-րինէ տիկէր պիր էլպիսէ կիեհինտիրտի : Բօգամպօլ պու էլ-

պիսէնին նէ բէնկտէ օլտուղունու անլաեւամար իսէ տէ , պէք-
ճինին պէեան իթմիչ օլտուղու եունյու կէօմէք իտուկինի
տէչք իյլէտի . Պոչնուն իւզէրինտէն տէ տահա աղըր տիկէր
պիր էլպիպէ կիեինտիրիլտի քի , պու տա էվվէլճէ խապէր վէ-
րիմիչ օլան բարաս էլպիսէսի իտի .

էվվէլճէ սէօզ սէօյլէեէն բարաս՝ «կէլինիզ» տէմէսի իւ-
զէրինէ , Բօգամպօլ՝ զօլունտան լծուծուպ կէթիւրմէքտէ օլ-
տուղլարընը հիսս իթտի . Ճէնաղէ պէսթէլէրինէ թէքրար
պաշլանտը . էվվէլա Բօշամպօլ՝ քէնտիսինի նէրտիվէնտէն
էնտիրտիքլէրինի անլատը . Պատէհու պիր գաշ տագըգա տիւզ
եէրտէ եիւրիւեիւպ , սօնրա թէքրարէն աշաղըեա էնտի . Օլվա-
գըթ տահա սէրին վէ նէվաք հավալը պիր եէրտէն կէշտի վէ
պէքճինին պէեան իթմիչ օլտուղու եէր ալթը մահէլլի իտու-
կինի տէչք իյլէտի .

Բէֆագաթընտա՝ պուլունանլարտան պիրի՝
— Աեաղընըքը գալտրընն , չիւնրի եօգանր չըգաճագսը-
նըգ , տէտի .

Ճիւվագը Բօգամպօլ՝ պիր նէրտիվէնտէն չըգաճագտա օլ-
տուղունու . հիսս իթտի , վէ պու չըգըչը պիր սաաթտան զի-
եատէ տէվամ իյլէտի . Իչպու ուղուն Թճլճուլուգ էսնասընտա
բարասլար ճէնաղէ տոււսընը իքմալ իթտիլէր .

Նակեահ սօղուգ վէ նէմըք հավանա սըճագ պիր հավա
թէագիպ իտիպ . Բօգամպօլ՝ հալէա Քարասլարը իլէ պէրապէր
պուլունարագ եինէ տուգ պիր եէրտէն եիւրիւմէքտէ իտի .
Ազ սօնրա պազը գաբուլարըն գաբանըպ աշրտըղընը իչիթ-
տիկի կիպի , աեաղլարընըն ալթընտաքի տէօչէմէլէր տէ զանն
իտէրսին քի սէսլէր չըգարտըլար . Պու արա գլաղուզլարը մէր-
գուճու տուրտուքարագ .

— Կէօզ պաղընըքը չըգաճընն , տէտիլէր .

Սըր Վիլիամսըն շակիրտի չիւպհէմիզ պու իլթարը թէք-
րար իթտիրմէեիպ , ճէնաղէ պէսթէլէրի վէ յեաֆֆէի եսրարի
ահվալ քէնտիսինի էրէյիճէ գօրգուլթմուչ օլտուղլարընտան ,
կէօգիւնտէքի պաղը աճէլթէն չըգարըպ , չօգտան պէրու

կէօրմէր իգ պայինտէն մահրում պիր առէմ կիպի էթրաֆա
 աթֆը նազա : իյլետի : կէօրտիւկիւ մէնզարէ՝ շիւպհէսիգ միւպ-
 հէմ էնտիչէլէրինի թէսկին իտեպիլիր սուրէթտէ օյմաթըպ ,
 պթւլուն տուղու եէր՝ է՛ն չգղու պլթը միւիէպպա գատէմ էնինտէ
 պիր մահէլիտի , վէ գարչըսընտա տոնա իթմէր իւզէրինէ տիգ
 չէօքիւլէն պիր իսկէմլէ , վէ սօրունտա փքի տիրէք արասըն-
 տա : Սալլանտրէրա շաթօսունտա վուզու պուլմուչ օլան մատ-
 մազէլ Բիւնէկօնտ աը Սալլանտրէրանըն մարքի տը վալկաս
 իլէ տիւեիւն ըէսմինի իրաեէ իտէր պիր թսօլլօ , վէ սաղըն-
 տա տախի՝ քէզա իքի տիրէք արասընտա տիկէր պիր թապ-
 լօ կէօրիւմէքտէ իտի : Իչպու իքինճի թաւփիր՝ Իսքանիանըն
 էնքիզիսիօն զէմանընտա իճրա իտիլէկէլէն շայեանը թէէս-
 սիւֆ մէնզարէլէրէ պէնզէր պիր ըէսմ օլուպ , օրթա տէհրտէ
 իճատ իտիլէն քեաֆֆէի էգիեէթլէրլէ պէրապէր պիր իչքէն-
 ճէեի կէօսթէրմէքտէ իտի :

Բօգամպօլ պու թասվիրլէրէ պագտըգտան սօնրա ար-
 գասընա տէօնտիւկիւնտէ , բաբասլարըն իւչիւ կիիմիչ , եալը-
 նըզ պիրի գալմը իտի : Նակեաճ ճիւզի պիր սէս իչիտիլտի .
 չէօլէքի պիր էնքիզիսիօն մէնզարէսինի իրաեէ իտէն թապլօ ,
 կեօգէ կէօրիւնմէեէն բէրտէ շիչլէրի արասընտան եօգարը չը-
 գըպ , պիր մէնզարէի դարիպէ գահիր օլտու : Մէզքիւր թապ-
 լօ չէքիլտիկի զէման , սախթէ մարքինին պուլունտուղու հա-
 պըսխանէ գօղուչու կիպի պիր նէվ գօղուչ կէօրիւլտի : Պու
 գօղուչտան իւչ բաբասլար , պիր մանկալ իչինտէ տէմիրտէն
 պիր հալգա գըզտըրմագտա իտիլէր : Մանկալըն եանընտա
 պիր էօրս պուլունմագտա իտի :

Մէզքիւր էօրս իւզէրինտէ Բօգամպօլ պիր չէքիճ իլէ պազը
 քէրբէթին տախի կէօրտիւ : Պունպար խեեալ կիպի կէօզիւնէ
 իլիչտի :

Թապլօ թէքրար էնմէքլէ , բաբասլար իլէ մանկալ նապէ-
 տիւս օլտու : Այնի վագրթտա տիւեիւն ըէսմինի իրաեէ իտէն
 տիկէր թապլօ՝ այնի մանօվրաեը իճրա իթմէքլէ , մախթէ մար-
 քի՝ պինլէրճէ մուսլար իլէ խէնվիր իտիլմիչ պիր մատուռ կէօր-
 տիւ : Պիր բաբաս՝ խորանտա օլուպ , շիւպհէսիգ նիչանլըլարա

պէքլէնորտու : Բօգամպօլ իւմիտվար օլարագ սարսըտը : Պատէհու մատուռուն իչէրիսինատէ վէ խորանըն սօլ թարաֆընտա պիր գարու աչըտը :

Բօգամպօլուն գալպի յիտտէթլէ չարընորտու : Պէեաղլար կիեինմիչ օլան պիր գատըն՝ սիեահ էավապ կիեինմիչ օլուն տիկէր պիր գաաընըն էլինտէն թուլթուլ օլտուղու հալտէ իլէրլէտի : Բօգամպօլ Գօնսէբսիօնու թանըտը, վէ կէնճ գըղ խորանա տօղրու իլէրլէտիկի էմնատէ, թապլօ թէքրար էնտի, վէ մատուռ՝ պինլէրճէ մուվարըլյա դայպ օլտու : բարաս տա գուգուլիթասընը գալտըրտը :

Բօգամպօլ տէհչէթլէ պաղըրըպ ըիւճաթ իթտի :

 15

Գուգուլիթասընը չըպարան վէ Բօգամպօլուն քէմալը թէհայիւրլէ նագարը տիգգաթընը ճէլպ իտէն՝ հագըգի պիր բարաս օլմահըպ, սախթէ մարքի տը Շամրինին վուրուլարագ, էլլէրինի հավաեա գալտըրտըղընը, վէ մահուտ ուչուրուճա տիւշտիւկիւնիւ կէօրտիւկիւ, վէ էօլմիւլ օլտուղունա պէշ տա գըգա էվվէլ գաթիէն գանմըլ պուլունտուղու Զամբա իտի : Օն սանիէ գատար սըր Վիլիամսըն շակիրտի տիւսիգ կիպի վէ գըվըտանմագսըղըն, սաչլարը պաչընտա տիքիւմիչ վէ աղըլ աչըլմըլ հալտէ գալըպ, մէզարտան չըգմըլ կիպի կէօրիւնէն Զամբանըն գարչըսընտա տիթրէեէրէք տուրտու : Պիրտէն պիւրէ արգասընա տէօնիւպ, գաչաճագ գարու արատը իսէ տէ,

քեանֆֆէի գարուլար գարալը իտի, Զամբա՝ իսթիհհգաքեարի վէ տէհլէթլի պիր սուրէթտէ կիւկերէք,

— էյ նէ՞ խապէր, ուսթա, նա՞նրլ, պու օեուն կիւզէլ օյնանտը՞ մր, տէյի սօրտու:

Բօգամպօլ մերգուժա էլան պադժագտա օլուպ, տէհչէ-թինտէն նաչի տիչլերի եէկտիկերինէ շարբմագտա իտի:

Բօրթիկէզլի. — (տէվամէն.) է՛յ գավալը ատաժճըղազ, պէ-նի սերխօյ զաննն իթտին, հէ՛: Սէնի մէմուուն իթմէք իչին իմզանը եագաճազրժա ինանտըն, հա՛ հա՛ հա՛:

Զամբա՝ պու սըրատա էօյլէ պիր իսթիհհգաքեարի գահ-գահա իլէ կիւլտիւքի, Բօգամպօլ տիթրէտի, վէ սանէմկիպի տուրտուղու եէրտէ գալտը:

Բօրթիկէզլի. — Տօ՛սթուժ, անլատօրսուն ա՛, սէն ասըլհայ-տուտ րուհու օլմաներպ, պահաղը պիր հայլազ գալպի թաշը-բօրսուն, սէն միւքէմէլ պիր հաչարի տէյիսին, իլլա ատի պիր խըրըզօըն: Սանախըղմէթ իտէնլերէ խըղմէթ իթմէեիպ, անպերի գաթլու թէլէֆ իտէրսին: Պիրինճի տէֆա Բարիսու տէ պէնտէն եագանը գուրթարմագ իսթէտին, վէ ալչագ-ճաւընա արդամտան պիր պըչագ սաբլատըն, վէ է՛յ մէճնուն ուսթա, պէնիմ կիպի կիւնէչ ալթընտա տօղմուչ, պէեագ տիչ-լի վէ զէլթուն ըէնկլի պիր ատէմին՝ ինթիգամ՝ տէնիլէն տէհ-չէթլի իլահիեէթի թահգիր իտէճէկինի զանն իթտին:

Զամբա սէօզիւ քէսիպ թէքրար կիւլտիւ, վէ պատէհու տէվամէն,

— Հիւքմիւմիւն ալթընա կէչտիկինտէ, պանա ալթուն թէքլիֆ իթտին, վէ պէն գապուլ իթտիկիմտէ, քէնտի քէն-տիեէ, ճնէ՛ պուտալա տըր քի, իքի տէֆա այնի եէմ իլէ քէնտիսինի ավլանօրում՝ տէյի տիւչիւնտիւն: է՛յ ազիզ տօս-թում, պու պապտէ եանըտըն: Էկէր Զամբա Հինտիսթանըն իքի միսլինէ վէ Իսքանիանըն թախթ ու թաճընա մալիք օլաա պիլէ, պիր տիւչմէնտէն ինթիգամ՝ ալմագ իչին հէր շէյի թէհ-լիքեէէ իլգա իթմէկէ ասլա թէրէտտիւտ իթմէզ: Անլատօ՞ր-մուսուն, տէտի:

Չամբա պու սէօլէրի սէօլէտիկի զէման, սօն տէրէճէ կիւլմէքտէ վէ Բօգամպօլ տախի պիւթիւն ազասըյա տիթ-րէմէքտէ իտի :

Թօրթիկէզլի : (տէվամէն.) Տօ'սթում, եալընը պիր գաչ աեադ տէրինիկինտէ պօլուունան ուչուրուսուն հիքեաեէսինի պէն ուլտուրաում : Թապանճալարըն գուրչունու իչինտէքի չըգարմըջ օլտուղում հալտէ, թա գալպկեա հըմտան վուրուլ-մուչ կիպի թավր ու հարթէթ կէօթէրտիկիմէ ինսնտըն : Եվվէթ, ելլանգավի տէքնտիւմ, պաղըրտըմ, վէ տիւչիւչիւմիւն սէսինի պօղմագ իչին էվվէլճէ թէրթիպ իտիմիչ օլան պիր եը-ղըն օթլուգ իւզէրինէ տիւչալում :

Չամբա հալէա կիւլմէքտէ վէ Բօգամպօլուն տա լէճճէ-սի սօլմագտա իտի : Հաչպու քի պըր Վիլիամսըն շակիրտի սօն պիր ճահտ իտէրէք աղընը աչտը, վէ էլինի ուզաթարագ :

— Սուս օլ, պիր ազ եավաչ սէօլէ, հէր իսթէտիկինի վիրէճէեիւմ... սէրվէթիմի՞ մի իսթէրսին, տէտի : — Նէ՞ պուս-եուրտուն... սուս օլ, սուս օլ : — Վա՛յ, շամաթատան գօր-գոբօ՞րմուսուն : — Սուս օլ տիեզրում սէֆիլ սէօինի իչիտէճէք տիր : — Քիմ... օ՞ մու : — Գօնսէրսիօն... նիչանլըմ... պէնի պէքլէեէն :

Չամբա ումուզարընը չէքէրէք : — Վա՛յ, սէնի պէքլէմէքտէ օլտուղունա ինանըեօ՞րմուսուն, պէյի պէնպն իթտի :

Սախթէ մարքի : (աննընտան թէր տանէլէրի աղարագ .) Եվվէթ :

— Ճիտպէ՞ն մի :

— Եու թապլօնուն արգասընտա վէ խորանըն եանընտա տէյիւմի տիր :

— Եվվէթ, Եվվէթ, Եվվէնէճէկինի վէ տիւեիւն էլպիսէ-նի կիէինմիչ օլտուղունու ունուտուեօրտում :

Պու արա Չամբա՛ էլինի Բօգամպօլուն ումուզու իւզէրինէ վագ իւն, քարաքաղ էլպիսէսինի չըգարտը :

Սըր Վիլիամսըն շակիրտի՛ կիէինմիչ օլտուղու եունուլու էլ-պիսէնին գըրմըզը լէնկի, եանի բրանկալը ճաքէթի իտու :

կինի կէօրմէսնտէ, տէրհալ տէհչէթլի պիր սէտա ըէֆ իթտի .
 Այնի վագրթտա Ջամբա՝ ֆիւնէկօնա տը Սալլանտրէրա-
 նըն իգտիվածընը իրանէ իտէն թապլօեա եագլաշարագ , պիր
 եանա պաւար, Թապլօ թէքրար եօգարը չրգտը, Պու տէֆա ի-
 պատէթխանէնիւ տէրունու տօլու օլտուղու կէօրլւտիւ . Խո-
 ըանըն ալթ թարաֆընտա , պիր ատէմ, Գօնսէբսիօնուռն էլին-
 տէն թութարագ տիգ չէօքմիւչ օլուպ , պիր ըահիպ տախի
 ըեմի իգտիվածը իճրա իչին աշաղրեա էնիեօրտու . Բօգամ-
 պօլ , օ ատէմին , գաարը տէրեանէ էնմիչ , վէ պալըգլարա
 եէմ օլմուչ օլտուղունու գանն իյլտիկի աօըլ մարբի տը Շամ-
 ըի իտուկինի թանըտը .

Ջամբա՝ եանը աքսի թարաֆա չէվիրմէքլէ , թապլօ թէք-
 րար աշաղրեա էնտի , վէ Բօգամպօլա խիթապէն ,
 — իճրաի աինէ խալէլ կէթիրմէեէիմ , տէտի .

Սըր Վլիխմսըն շափրտի՝ եէրէ տիւշմէմէք իչին տիվարա
 տաեանտըք վէ Ջամբա՝ իթիհզաքեարի սուրէթտէ կիւլէրէք ,
 — Շիմտի տօսթում , օեունուռն սօնունտա հէք չէյին մէյ-
 տանա չըպաղընը անլաեօրտուն ա՛ . Պէն պունու՝ Բարիստէ Ամ-
 պիկիւ թէաթրօտունտա օյնանըլան մէլօտրամլարտա էճրէն-
 տիմ . իճրա իտիլէն սօն ֆասըլ տըր . իմտի նէթիճէի հալթ
 տուր տա սանա պիլտիրէեիմ , տէտի .

Մարբի տը Շամրի տէ , — ֆագաթ սէն տէյիլ , տիկերի,
 ալըլ , եանի Գօնսէբսիօն իլէ էվլէնէն , — պէնիմ կիպի վու-
 ըուվմամըչ տըր . Բէվօլվէրին գ ուրչունլարընը չըգարմըչ իտիմ .
 Պէն պաղըրարագ չուգուրա տիւշտիւկիւմիսիլլու , օ տախի տէ-
 նիգէ տիւշտիւ . Պիգճէ պունլար թէրթիպլի իտի . Պէն օթլար
 իւգէրինտէ կիւեա վէֆաթ իթտիմ , օ տախի տէնիգտէ զարգ
 օլալտգ , իքի եիւգ մէթրօ ուգագտա սուեուն իւգէրինէ չըգ-
 տը . Մալիւմեա , օ կիճէսի քարանլըգ զիեատէ իտի . մարբի
 պահլիլէ տօղրու եիւղմէեէ պաշատը , վէ մատմաղէլ Գօնսէբ-
 սիօնուռն իսքեան իթտիկի սէյֆիէնին իսկէլէսինէ կիտիպ գալ-
 տը . Բէք էյի պիլիրսին քի Սալլանտրէրա սիսիլէսի կիպի ա-
 սըլգատէ պիր խանէտանըն գըզը՝ ատի պիր հայլագըն , պիր

Խըրսըզըն, պիր գաթիլին քէնտիսիյէ էվէնմէքիկէ գալգը-
մըջ օլտուղունտան խապէրտար օլուր իսէ, ատավէթ ու ին-
թիգամը բէք տէհչէթիլի օլուր: Իմտի սէնի տուղաղա տիւ-
չիւրմէք իւղրէ եագմըջ օլտուղու մէքթուպ՝ քէնտի պուլուչու
օլուպ, պունուն իչին ասլա բէճաեա պէքլէմէտիկինի թէէմին
իտէրիմ:

Բօգամպօլ՝ պու քէլիմէլէրտէն, իչինին պիթմիջ օլտուղու-
նու անլատը, Հաթթա տիւչար օլտուղու դայպ՝ եալունըգ Գօն-
սէբսիօն վէ Սալլանտրէրա խանէտանընըն միրասը, մարքիզիկի
վէ սախթէ իսմի օլմաերպ, շիւպհէսիգ հաեաթընը տա պուն-
տան պէօլլէ տիւլմէնլէրինին էլինտէն գուրթարամաեաճագ
իտի:

Պինապէրին մէրգում, օլանէ տէկին ասլա հիսս իթմէ-
տիկի պիր գօրգուեա կիրիֆթար օլարագ, տիզլէրի տիթրէ-
մէկէ վէ տիչլէրի եեկտիկէրինէ չարբմաեա պաչլատը, վէ Մարն
նէհրի քէնարընտա քեային քէօչքտէ, գօնթ Արթօֆ իլէ Պագ-
գարանըն գարչըսընտա պուլունտուղու գէման աաֆվ իտինս
տէտիկի կիպի, պու տէֆա տախի այնի թապիրի գուլանտը
իսէ տէ, Ջամբա ումուզլարընը չէքէրէք, էլինի տիկէր պիր
եաեա պասմասընտա, թապլօ չըգըպ, գարանլըգ պիր գօղուչ
գահիր օլտու:

Բաբասլար մանկալըն աթէչինի էլան եագմագտա օ-
լուպ, գուգուլիթալարըլա ճիւպպէլէրինի տէ չըգարմըջ օլ-
տուգլարընտան, Բօգամպօլ, մէրգուման իւչ չախտան պիրի
ճէլլատ, վէ տիկէլլէրի մուավինլէրի օլտուղունու անլատը:

Պունլարըն արգասընտա տէօրտիւնճիւ պիր քիմսէ պու-
լունուպ, պունուն կէօրիւնիւչիւ Բօգամպօլ իչին հէր կէօնա
իւմի թէրք իթմէսինի մուճիպ օլտու: Իչպու տէօրտիւնճիւ
չախս՝ հաքիմլէր կիպի սիեահ էսվապ կիեխիմիչ պիր գատըն
օլուպ, ագտէմճէ սըր Վիլիամսը Ֆօլվէր վաբօրունտա մահ-
քիւմ իթմիչ վէ ճէգալանտըրմըջ օլան գատըն, եանի Պագ-
գարա իտի:

.....

Պազը տէֆա մահքէմէի ճինաեթ գանարէլէրի իւզէրին-
տէ գաթիլլէրին պաեւրաղը իշիտիտիկի կիպի, իշքէնճէ զէ-
մանընտա պիր ճէսարէթի մախսուսէ քէսպ իտէրէք, քէնտի
թապիրլէրինճէ, էօլմէք, Փագաթ մէրտճէ էօլմէք եօլունտա
պիր հիսսէ թապի օլաուգլարընը տա նատիրէն կէօրիւկէն ահ-
վալտէն տէյիլ տիր :

Րօգամպօլտալի սօն սըբատա շիտտէթ վէ ճէսարէթի հաիզ
օլարագ, պաշընը եօգարը գալտըլտըղը հալտէ, պիր աաըմի-
լէրլէտի, վէ Պագգարաեա պագարագ, իսթիհզաքեարի պիր
թարգտա,

— Պու ատէմին արգասընտա սիզին պուլունտուղունուզու
պիլիեօրում, Փագաթ պիզգաթ քէնտինիզ, պէնի տէվիրմէեէ
միւգթէտիր տէյիլ իտինիզ, տէտի :

Դօնթէս . - Րօգամպօլ, քիւֆիւր վէ իսթիհզա իթմէեինիզ,
միւճագաթ սաաթընըզ կէլմիշ տիր :

Հայտուտ . - (զագպանաք պիր թավը վէ քիւֆը ու հա-
գարէթ իտէրէք .) իշթէ սիզէ մէյտան օգուեօրում . . . պէնի
թէլէֆ իտէպիլիրսինիզ, Փագաթ պէն տէ սիզէ շունու սէօյ-
լէրիմքի, Իսքանիանըն պիւեիւք պիր խանէտանընա մէնսուպ
պիր գըզ պէնի սէվտի, պիր վիգօնթէս պէնի գարընտաշը
թէսմիէ իթտի, վէ սիզ եանի գօնթէս Ալթօֆ, քէնտինիզի
Ախսախս միչէնի տէյի թէսմիեէ իթտիրտիկինիզ հալտէ, պէն
սիզի, պիւթիւն Բարիս ալէմի մուվաճճէհէսինտէ պէրպատ
իթտիմ, զէվճիհիզի մէճնուն գըլտըմ . շիմտի պէնի թէլէֆ
իտինիզ, պէն վէֆաթըմտան էվլէլ ինթիգամըմը ալտըմ :

Մէրգում, պու սէօղլէրի սէօղլէտիկի զէման թէհտիտա-
վէր սուրէթտէ պագմագտա օլուպ, լաքին գօնթէս քէմալը
սիւքիւն իլէ,

— Եանըլըեօրսունուզ Րօգամպօլ, սիզ թէլէֆ իտիլմէեէ-
ճէքսինիզ, տէտի :

Րօգամպօլ . - (իսթիհզա իլէ .) Աճապա պանա Մօնթիօնուն
(1) միւքեաֆաթընը՞ մը վիրէճէքսինիզ :

(1) Մօնթիօն՝ Բարիսի պիւեիւք պիր խայրխահ վէ ալիմ օլուպ,

Գօնթէս Արթօֆ. - (քէմալը սիւքին իլէ տէվամ իտէրէք.)
Պիր քէրրէ էլպիսէնիգէ պագընրգ. գուրսան էլպիսէսի տիր,
մանկալտա գըզտրրըմագտա օլան շու հալգաեա տանագար ի-
տինիգ, պու աա թօքուգ քէմիկինիգէ վուրուլաճագ տըրի էօլ-
մէք՝ սիգին իչին միւճագաթ տէ՛յիլ տիր: Բօ՛գամպօլ, քիւրէք
էօմրիւ, ումուզլարընըգա վուրուլաճագ գըրպաճ, վէ եէչիլ
ըննկի թագեաեը կիեինմէքիք նամուսուզլուղու՝ սիգին իչին
ճէգա օլաճագ տրր, սիգ քի՝ աթլարընրգ, արապալարընրգ,
մէթըէսլըրինիգ իլէ էօեիւնտիւնիւգ, Բարիս ալէմինտէ բար-
լաուընրգ, վէ մարքի իւնվանըլա սէլամար գապուլիթտինիգ:

Պագգարա պու սէօզլէրի սէօլէտիքաէն ոօնրա, պիր իչա-
րէթ իթտիկինտէն, իքի գօղուշուն արասընտա պուլունան
տիրէք դալգտը, վէ ճէլատ իլէ մուալլինլէրի Բօգամպօլու
թութուպ, հէր նէ գատար մէրգում պօղուգ ֆիղան ու ֆէր-
եատարը րէֆ իթտի, վէ մուգավէմէթէ չալըչտը իսէ տէ, իմու-
թան էլլէր գուվվէթի օլտուղունտան, եէրինտէն պիլէ գը-
մըլտանամատը, վէ տիզինի էօրս իւզէրինէ՝ եաթըրտըգտան
սօնրա, ճէլատ, աթէչտէքի հալգաեը ալարուգ սուեա պաթըր-
տը, վէ հէնուգ սըճագ օլտուղու հալտէ, եէնի բրանկալընըն
թօքուգ քէմիկինէ սօգտու:

Օլվագըթ Պագգարա՝

— Բօ՛գամպօլ, սիգ ասըլ մարքի տը Շամրիթ քիւրէեէ աթ-
տըրարընրգ. շիմտի սիգ անըն եէրինէ կէչիպ, օ տախի ալէմ-
տէ քէնտիսինտէն չալըչ օլտուղունուգ մէվգիսինէ կէչմէլի
տիր, աէտի:

Մահքիւմ. — Ատալէթէ, հիւքիւմէթէ միւրաճաաթ իտե-
ճէեիմ... ալէնի սուրէթտէ հաքիմլէր իսթէեէճէեիմ... մահ-
քիւմտէ օլսամ, հաքիմլէր թարաֆընտան մահքիւմ օլաճաղըմ:

— Հալէա եանըլըեօրսուենուգ, սիգին մահքիւմիեթինիգ
մունթագամ օլուպ, մէրճիլի ալիսինտէն իմգա իտիլմիչ տիր:

սահապը ֆագիլէթէ մախպըս միւքեաֆաթլար թէրթիպ իթմիշ տիր
քի, պու միւքեաֆաթլար՝ հէր սլնէ սահալի լիեպգաթ օլանպարպ
պիր հէյեթի մախսուսէ թարաֆընտան վէրիլիր:

էկէր պու իլամըն իճրասը՝ խէփիէն վէ հակի պիր շաթօնուն տիվարարը արասընտա իճրա իտիլիեօր իսէ, իքի ասալէթլի սիլսիլէնին նամուսունա խալէլ կէթիրիլմէմէսի, վէ քէնտի քէնտինի յարքի տը Շամրի թէսմիէ իթաիրմիչ օլան պիր եալանճընըն վէֆաթընա տէկին Գատիգս զընտանընտա գալմասը իչին տիր: Շիժաի անլաեօ՞րմուսունուզ:

— Խայր, չիւնքի ասըլ տէտիկինիզ յարքի պանա պէնգէմէտիկինտէն, զընտան արգատաչլարը՝ պէնի անըն եէրինտէ թութմաեաճագլար տըր:

— Հալէա եանըլըեօրսունուզ:

— Սիզէ, շէյթանա պիլէ պու պապտէ մէյտան օգուեապիլիրիմ:

— Տինէեհինիզ, Չօգ տէֆա պիր բրանկալը հիւրրիեթիւնի էլտէ իթմէք վէ սէվապըզըլ ահվալինի կէչիրմէք իչին, քէնտի քիսվէթլինի թէպտիլ իթաիրմէք ճէսարէթինի հաիզ օլուր:

Բօգամպօլ պու տէֆա պաշընա կէլէճէկինի անլաեարագ, տէհչէթլէ ըէֆը սէտա իյլէտի: Օ անտէ պիր ճէլատ եամաչը գուզվէթլի էլլերիյէ պօղազընտան գալրաեըպ, չիտտէթլէ սըգտը, վէ պիլա հարէքէթ տուրտուրաուզու սըրատա, ճէլատ պիր շիչէ աէրունինաէքի բուհու պիր գապա ագըթտը, վէ պիր պէզի մէգքիւր գապա սօգտուգտան սօնրա, մաֆըլմիւն եիւզիւնէ վազ իիտի: Բօգամպօլ, պու արա տէհչէթլի պիր աճը հիսս իտէրէք, տէպէլէնտի, վէ էլլերինաէն գուրթուլմաեա վէ պաղըրմաեա պաշատը:

Պու հալլէր՝ բէք չարուզլուգլա վուգու պուլուպ, եիւզիւնէ վազ իտիլմիչ օլան պէզ չըգարըլտըղընտա, Չամբա՝ պիր կէօնա խալէլէ ուղրամըչ օլմաեան կէօղլէրի էքնիւնէ պիր այնա կէօթլւրաիւ: Այնի վագըթտա Բօգամպօլ սօն տէֆա ճանվէլլէր կիպի ինիլէտի: Մէրգուսուն եիւզիւ՝ գաճ եաղը իլէ պօզուլմուչ օլուպ, մլաւահիչ վէ մէքրուհ պիր հալէ կէլմիչ իտի:

.....

Օլ էսնատէ Սալլանտրէրա յաթօսունուն չանլարը շիտտէթ-
լէ չալընրպ, ասըլ մարքի տը Շամրի՝ կէնճ զէվճէսի մատմա-
զէլ Գօնսէբսիօն տը Սալլանտէրա գօլթուղունտա օլտուղու
հալտէ, քիլիսէեէ էնմէքտէ իտի:

16

Արատան պէշ կիւն կէշինճէ, Մ. վիգօնթ Ֆապիէն տ'Աւ-
մօլ, պիր սապահ, կէնճ զէվճէսի Պլանշ տը Շամրինին օտասըն-
տա պուլունտուղու սըրատա,

— Ազիգէմ՝ Պլանշ, պու կիպի խէեալի գօրգ ուլարա տիւ-
չար օլմսնըգտա հիշ մանէա եօգ աուր, տիմէքտէ իտի:

— Տօթում, սէվկիւլիւ Ալպէրթիմիզ պիզի թէրք իտէլի օն
պէշ կիւն օլտու...

— Նէ՞ պէշիս վար տրր: — Ֆազաթ օնտան պէրու հիշ
պիր խապէր ալմատըգ: — Ազիգէմ, պիզէ խապէր կէօնտեր-
մէմէսի՝ իզաիվաճա աիտ իշէր իլէ պիւթիւն պիւթիւն մէշ-
ղուլ օլտուղու իշին տիր: Ազիգէմ, պիզիմ իզաիվաճը խաթըր-
լաեօ՞րմուսուն, օլ վագըթ պէն սէ նալիլ սաատէթ օլմագ
սաաթլարընտա օլտուղում ճիհէթլէ, քիմսէեի տիւշիւնէմէ-
եօրտում: — Ֆազաթ սէնին գըզգարընտաշըն եօգ իտի: —
Օլսա իտի պիլէ, պէլքի մուվագգաթէն ունուտաճագ իտիմ:

Պու արա պիր խըզմէթբեար՝ թէբսի իշինտէ պիր մէք-
թուպ օլարագ իշէրի կիրտի, վէ վիգօնթէս պունու կէօրտիւ-

կիւնտէ, — Իսրայէլի տան պիր մէքթուպ տրը, տիեէրէք ֆէվ-
գէլատէ մէսրուր օլտու :

Լաքին մէքթուպը մէգքիւրու աչմագ իշին պիր արա թէ-
րէտտիւտտէ գալըպ, — Սիւպհա՛ն Ալլահ, եագը Ալպէրթին տէ-
յիլ տիր, տէտի : Ֆապիէն տէ, — էվվէթ, անըն տէյիլ տիր,
ժատմագէլ տը Սալլանտրէրանըն տըր, տէյի ճէվապ վէրտի,
վէ գէվճէսինին էլինտէն մէքթուպու ալըպ աչտը : վէ եիւքսէք
սէսլէ աթիտէքի ճիւմլէլէրի օգուտու :

«Պլանչ, սէվկիւլիւ գըզգարընտաչըմ,

«Սիգէ պու մէքթուպու եագտըղըմ գէման եանըմտա տըր :

Վիգ օնթ՝ օգուժասընը քէսիպ, գէվճէսինէ պագտըղըն-
տան, մէգպուրէ,

— Հագգըն վար իմիչ Ֆապիէն, հարէքէթի վագըամ սըրֆ
տէլիլիք տիր, տէտի :

Վիգ օնթ . . Օգուժասընա տէվամ իյլէտի :

«Եանըմտա տըր, վէ պիգ Մատրիտտէ պուլունուեօրուզ,

«Պլանչ, սէվկիւլիւ գըզգարընտաչըմ սիգէ օլգատար տի-
եէճէքիէրիմ վար տըրքի, հանկըսընտան պաչլաեաճագըմը
պիլմէեօրուժ, յագաթ էվվէլճէ միւսատտէ իտինքի շունու
սէօյլէեիմ : Օ պէնիմ գէվճիմտիր, վէ պէն քէնտիսինի սէվէ-
րիմ : Գըրգ սէքիգ սաաթտան պէրու էվլէնտիք : ամճամ կըր-
նատա սէրքիսգ օքօսու՝ Սալլանտրէրա շաթօսունուն իպատէթ-
խանէսինտէ, վալիտէմ իլէ խըզմէթ քեարլարըմըզն էօնիւնտէ
տիւեիւնն ըէսմինի թագտիս իթտի :

«Իպատէթխանէնին գաբուսունտա պիր սէյեահաթ՝ ա-
րապասը, վէ պունտա տա գրալիցանըն պիր եավէրը հարպը
պիգէ պէքիեօրտու : Ալպէրթ, վալիտէմ վէ պէն Մատրիտէ
միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթտիք, վէ տիւն ագչամ վասըլ
օլտուգ :

«Պէն գէվճիմի գրալիցանտ թագտիմ իթտիմ . միւշարի-
լէյհա շու սէօզէր իլէ քէնտիսինի գապուլ իյլէտի :

« — Մօնսիէօ տիւզ տը Շամրի Սալլանտրէրա, զայպըն
տան տօլաեը թէէսսիւֆ իթտիկիմ թէպասի սստըգամտան

միւթէ վէֆա տիւզ տը Սալլանտրէրանըն իւնվան վէ բիւթպէ լէրինի սիգէ իթա իյլեէն պէրաթլարը պու սապաս իմպալատըմ :

«Սլպէրթ արզը թէվազու իթաի, վէ գրալիցա տէվամէն, «Մօնսիէօ արւգ, սիգէ Պրազիլիատա պիր սէֆարէթ խըամէթի իհալէ իթմէք իսթէեօրաոււմ, լաքին օրանըն հավասը մուզիւրը օլաուղունու սէօլէտիքլէրինաէն, վէ կէնճ վէվճէնիզի շիտաէթի հավաեա թապի գըլմագ իսթէմէտիկիմաէն, սիգի Չինէ կէօնտէրէճէեիմ : Ագալի իւչ տէօրթ սէնէ էփրօբատան մուֆարագաթ իտէճէքսինիգ : Սիզին իչին, պունուն պիւեիւք պիր ֆէտաքեարլըգ օլաուղունու պիլրիմ, ֆագաթ կէնճ զէվճէնիզին մուհապպէթի պունա պօլ պօլ գարչըլըգ կէլէճէկինէ էմինիմ, տէտի :

«Օլվագըթ գրալիցա՝ էլինի էօբմէսինի զէվճիմէ միւսաատէ իթտի :

«Օ՛հ, ազիգէմ Պլանչ, պու քէլիմէեի եագմագ՝ նէ՛ գատար լաթիֆ տիր : Պատէհու պիզի թաամա տավէթ իյլէտի :

«Ա՛հ, ազիգէմ Պլանչ, էկէրչի իւչ «էնէտէն էվվէլ պիրի պիրիմիզի կէօրէմէեէճէկիմիզ միւլահազաի միւքէտտէրէսի ֆիքրիմի պիհուզուր իթմէսէ իտի, սաատէթիմին հատա ու հուտուտու օլաեաճագ իտի : Ֆագաթ նէ՛ չարէ, սէվկիւլիւ Ալպէրթիմիզ տիւզ տիւր, վէ սաիրլէրի սէֆարէթէ նասպ օլունաուգլարընտա, մէսլէքի սիեասիլէրինէ խիթամ վէրտիք լէրի հալտէ, քէնտիսի սէֆարէթլէ մէսլէքի սիեասիեէ պաչլամագտա տըր : Սիզ տէ անլաեօրսունուզքի, գրալիցանըն թէքլիֆինի ըէտա իաէմէգ իտի :

«Իքի կիւնտէն եօլճու օլաճաղըգ :

«Վալիտէմ Իսրանիատա գալըեօր, պու գըչ Բարիսէ ավտէթ իաէճէկինտէն, քէնտիսիլէ հագ գրմըգտա կէօրիւչէճէքսինիգ : նասըլքի պիզ տէ, Ալպէրթ վէ պէն՝ հէր վագըթ խապէրլէրինիզի ալաճաղըգ : Սէվկիւլիւ գըզգարընտաչըմ, պիլիւսինիգքի, գալպլէր, արա եէրաէքի մէսաֆէլէրի ըէֆիտէրլէր :

«Ճէրբահըն վագր օրան եասաղընա ըաղմէն, Աւպերթ սի-
 զէ պիր գաչ սաթըր եագժագ իսթէտի: Ճէրբահ քէլիմէսին-
 աին գօրգժաեընը. տիւն արապա իյէ կիթտիկիմիզ սրբա-
 տա, զէվճիմ գագաէն արապանըն էօնտէքի ճամարընտան
 պիրինի գըրժագլա, սաղ էլինին պաչ վէ իքինճի բարժագլա-
 ըը խայլի տէրինիքտէ քէսիլտի: Ճէրբահ՝ սէքլզ օն կիւնա՛ն
 կէչէճէկինի պէեան իթմէքլէ պէրապէր, էլինի սարղը իչինէ
 ալաըբար, վէ օ էլի գուլլանժաընը մէնն իթտի:

«Հալպու քի Աւպերթ՝ հէր հալտէ սիզէ պիր շէյ եագժագ
 իսթէտիկինտէն, գալէմիմի սօլ էլինէ ալարագ, պիր գաչ քէ-
 լիմէ եագժասընա միւսաատէ իթտիմ:

«Ալլահա ըսմարլատըզ սէվկիւլիւ գըզգարընտաչըմ Պլանչ,
 ինչալլահ էինէ կէօրիւշիւրիւզ. ումարըմքի, իւչ սէնէտէն էվ-
 վէլ սէվկիւլիւ Ֆրանսաժըզա ավտէթ իտէպիլէճէեիզ. Փապիե-
 նի պէնիմ եէրիմէ տէրաղուչ իտին, վէ պէնի տաիմա սէվին:

«ԳՕՆՍԷԲՍԻՕՆՈՒՆՈՒՅ»

Պու մէքթուպա՝ մարքի տը Շամրի սօլ էլիլէ իւչ սաթըր
 իլավէ իլիմիչ իտի: շիւնքի գըզգարընտաչընն նէգտինտէ պըր
 Վիլիամսըն շակիրքի եէրինէ կէչմէսի լաղըմ կէտիկինտէն,
 հէր հալտէ պու եօլտա հարէքէթի լաղըմէտէն իտի:

Վիգօնթէս տ'Ասմօլ՝ զէվճինին էլինտէն մէգըլըր մէք-
 թուպու ալարագ օգուճագ սուրէթտէ եագըլվըչ օրան մէգ-
 քիւր իւչ սաթըրը թէքրար պէ թէքրար օգուեարագ,
 հէօնկիւր հէօնկիւր կէօզ եաչարը տէօքտիւ, վէ եավաչ սէսլէ,

— իւչ սէնէ՝... տիմէսինտէ, վիգօնթ՝ մէգպուրէնին ան-
 նընաան էօքէրէք,

— Աղիզէմ, պու ալէմտէ հիչ պիր շէյ էպէտի, հաթթա
 տէվամի տէյիլ տիր: Բի՞մ պիլիւր, պէլքի գարընտաչըն ալթը
 աեա գատար շու պուլունտուղում գօլթուգլուտա օթուրմուչ
 օլաճագ սըր:

.....

Արատան պիր գաչ սաաթ կէչինճէ, վիգօնթ Փապիէն
 մէնսուպ օլտուղու սէքլընէ կիթտի: Սաաթ պէչ օլուպ, վիսթ

սալօնու տօլու օլտուղու, վէ օեուն օյնանըլարը հալտէ, պիր գաչ այ ագտէմ շայեանը թէէսսիւֆ պիր բօլ իճրա իթմիշ պուլունան Մ. Օգթավ իլէ տիկէր պիր կէնճ՝ վիսթ մասսը եանընտա օթուրուպ, պիր թագըմ զագէթալարը կէօգտէն կէ- չիրիտօրլար իտի. Ֆապիէն հէնուզ սէրգլըեէ կէլմէմիշ իտի. Նակեահ Օգթավ՝ եիւքսէք սէսիէ.

— Օհօ՛ էֆէնտիլէր, սիգէ զարիպ պիր հալատիս վիրեեի՞մ մի, տէտի. Ալմանճա պիր զագէթա օգուժագտա պուլունան պիր տէլիգանլը. — Նէ՞ տիր. — Օեունճուլար. (պաշլարընը գալտըրարագ.) Մատտէ նէ՞ տիր. — Մատտէ մարքի տը Շամ- րիեէ տաիր տիր. — Աճա՛յիպ, էօլմի՛ւշ միւ. — Խայր, Ֆագաթ էօլլէ պիր շէյ. — Պու նէ՞ տիմէք. — Մարքի էվլէնիտօր- մուշ. — Չօ՛ճուգ, պու առէթա էյլէնէճէք շէյ տիր. — էվ- վէթ, էֆէնտիլէր, տէյի Օգթավ տէվամ իթտի, Շամրի էվ- լէնիտօր. Նէ՞ տիտօրում, էվլէնմիշ. Ֆագաթ քէշֆ իտին պա- գալըմ նէ՞րէտէ էվլէնմիշ. — Վիլաեէթտէ՞ մի. — Խայր, Իս- բանիատա. — Օրատա հագըգի շաթօ՞ մու պուլմուշ. — Տա- հա միւքեմմէլինի, եանի պէշ ալթը շաթօ իլէ եիրմի միլեօն ֆրանպ պուլմուշ. — Իտամ սէն տէ. — Տուրունուզ տա օ- գուեանըմ, եախօտ թէրճէմէ իտէեիմ, չիւնքի պու վագըւօ- եր Մատրիտին էքօգա զագէթասընտա օգուտում.

«Օգթավ՝ աթիտէքի ճիւլլէլերի օգուտու.

«Իսբանիանըն էն պիւեիւք իսմէրինտէն պիրինին վարի- սէսի օլան մատմագէլ Գօնսիքսիօն տը Սալլանտրէրա՝ մարքի տը Շամրի նամ Ֆրանսըզ ասըլգատէսիլլէ էվլէնմիշ, վէ բէ- տէրի միւթէվէֆա տիւգ տը Սալլանտրէրանըն իսմի, իւնվան- լարը վէ ըիւթպէլերի վէ սաիրէ վէ սաիրէսի օնա ինթիգալ իլլէմիշ տիր.»

Օգթավ՝ օգուժասընը քէստի, վէ պու ճիւլլէլէր իւգէրի- նէ, հէր պիրի պէեանը միւթալէա իթմէքտէ իքէն, գաբու աշըլարագ, եէնի պիր շախս իչէրի կիրտի. Պու շախս՝ վի- գօնթ Ֆապիէն իտի.

Օգթավ. — Իշթէ Մ. տ'Ասլօլտա կէլտի, օնա սօրունուզ տէտի.

Ֆապիէն . - Մատտէ նէ՞ տիր .

Օգթավ . - Մարքի տը Շամրինին իղտիվաճընտան պահս իտիեօրտուգ . պու էֆէնտի տէ, իղտիվաճըն իւչ այ ագտէմ գարարլաչտըրըլմըչ օլտուղունու իատիա իտիեօրտու . — Էֆէնտինին իֆատէսի տօղրու տուր . հաթթա իւչ այ էվվէլ ըէսմի իղտիվաճ վուգու պուլաճագ ի.քէն, Մ . տիւգ տը Սալլանտրէրանըն ֆիւճճէթէն վէֆաթը մանի օլմուչ տուր .

Ֆապիէն՝ իչպու իյգահաթը վէրտիքտէն սօնրա , սըրթընը կէնճ Օգթավա չէվիրտի , ֆագաթ մէրգուճ պունաան այընմանարագ ,

— Մարքի եագընտա ավտէթ իտէճէ՞ք մի տիր, տէյի սօրտու . — Էնիչթէմ Չին էլլիսի թայեին օլունմուչ տուր մօնսիէօ . — Վա՛յ . — Իհթիմալտըր քի , անըն ավտէթինտէ , սիզին տէ պըբըլարընըչ չըգմըչ օլաճագ տըր :

Օգթավ պու սէօգէ էհէմիեէթ՝ վիրմէեէրէք , զագէթա օգուճասընա տէվամ իթտի .

Պու սըրատա, իւչ այտան պէրու մէյտանտա օլման Բօլան տը Գլանէ իչերի կիրմէքլէ , հեր թարաֆտան ,

— Օհօ՛ , տէյի պաղըրըչ վուգու պուլտու .

Բօլան . - Սէլամ՝ էֆէնտիլէր .

— Նէ՞րէտէն կէլիեօրտունուգ Բօլան .

— Ձրանչ Գօնթէտէն .

— Իւչ այտան պէրի օրատամըսընըչ .

— Էվվէթ , միրաս իչիմի սըրանա գօյտուճ .

Օգթավ . - Էվվէթ , էվվէթ , Բօլան միրասա նաիլօլտու .

Մ . տը Գլանէ՛ ագիմ ֆէլաքէթլէրէ տիւչար օլմուչ օլան քիմսէլեր կիպի մահղուն վէ աղըր պիը հալտէ պուլունուպ , պու հալ Մ . տ՝Ասուլուն նագարը տիգգաթընը ճէպ իթտի , վէ մէրգուճ տէլիգանլը՝ վիգօնթա էեիլէրէք ,

— Մօնսիէօ տ՝Ասուլ , ուճարըմքի պիը տագըգտճըգ պէնիմէ կէօրիւչմէեի ըէտա իթմէգսինիգ , տէտի .

Ֆապիէն՝ օեուն մասասընըն եանընտան այըլըպ , պիը բէնչիրէեէ եագլաչտըր .

Րօլան . . . Խանէնիգտէն կէլիեօրում :

— Խանէմտէ՞ն մի :

— Էվվէթ , պու սապահ Բարիսէ մուվասըլէթ իթմիչ օլ-տուղում հայտէ , իւք վիդիթամը սիգէ վերտիմ :

— Ֆագաթ մօնսիէօ , արամըգտա-ճէր կեօնա միւնասէ-պաթ գաթթ օլունմուչ տուր տէյի զանն իտիեօրտոգմ :

Րօլան իչպու թահգիրամիգ ճէվապտաֆն տօլպեր հիտթէթ-լէնմէեէէէ :

— Մօնսիէօ , պէնիմլէ պու եօլտա կեօրիւլմէէէ հագգը-նըզ վար տըր . լաքին նամուքեարըղընըզա էմինիմ , վէ պա-նա ըէտա ճէվապը վիրմէեէճէկինիգէ իսքեաթ օլմուչում տուր :

— Պէնաէն նէ՞ պէքլէեօրսունուզ :

— Սիգտէն բէք սատէ պիր շէյ պէքլէեօրում , հագգըմ-տաքի էֆքեարընըզը թէպտիլ իթմէնիգի իսթէմէմ , լաքին բէք մուհիմմ մէնաֆի խաթըր իչին պու ագչամ խանէմէվէլ-մէնիգի ըէճա իտէրիմ :

— Նէ՞ մագսէտլէ :

— Նէ՞ մագսէալէ օլտուղունու հէնուզ սէօլլէեէմէմ , լա-քին իքի ֆամիլեալարըմըզ պէյնինտէ միւտտէթի մէտիտէ պագի գալմըչ օլան աօթթուգ նպմընա պու խուսուսու սիգ-տէն ըէճա իտէրիմ :

— Բէք էյի , կէլիրիմ :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ մօնսիէօ :

— Ֆագաթ սաաթ գա՛չտա :

— Թամ տօգուզտա :

— Բէք էյի :

Րօլան՝ Մ . տ՝Ասմօլու պէլաւիաեըպ , եինէ օեուն մապար-նըն եանընա կիթաի , վէ զզիւպ ագասընտան պիր գաչըլա կէօրիւլտիւքտէն վէ պիր սիկարա իչտիքտէն սօնրա , Մ . տ՝Աս-մօլու , ըէնտիսինէ նէ աիեէճէկի հագգընտա թէֆէքքիւրաթ-տա պրագարագ օրատան սավուչտու :

.....

Մ. տ' Աստուծոյ իւր Բօլան տը Գլաեէնին խանէսինէ կիթ-
մէզտէն էվլէլ, հիքեանէմիզտէն պիր գալ սաաթ կէրիլէե-
րէք, Քիւլթիւր-Սէնթ-Գաթէլին սօգաղընտա քեալին Մ.
գօնթ Արման տը Քէրկազըն խանէսինէ նագլը քէլամիտէլիմ:

Գօնթ, էսկիտէն թանրտըղըմըզ Լէօն Բօլան իւր պիրիք-
տէ, քէնտի պաղչէսինին պիւեիւք աղաճլարը ալթընտա կէ-
զինմէքտէ, վէ էլինտէ պիր զագէթա պուլունտուղու հալտէ,
Լէօնա:

— Ազիգ տօսթոււմ, գօնթէս Արթօֆոււն տիրաեթ ու սէ-
պաթընա ֆէվգէլատէ էմնիեթիմ վար տըր. լաքին շու Իս-
բանեօլ զագէթասընտա օգուտուղոււմ պիր մէգալէ, պէնի
սօն տէրէճէ էնտիչէ իչինտէ պրագ մագ տա տըր, տիմէքտէ իտի:

Գօնթ, պու սէօղիւ սէօլէտիքտէն սօնրա, օ սապահը Գա-
տիգ ստէն ալմըջ օլտուղու Ումուրը պահրիէ վէ թիւճճարիէ
զագէթասընտան աթիտէքի սաթըրլարը իմբանեծլճատան ֆը-
րանսրգճաեա թէրճէմէ իտէրէք, եիւքճէք սէսլէ օգուտու:

Պու քէրրէ քիւրէեէ էօյլէ պիր շախս աթըլտըքի, պու-
նուն սէրկիւզէլթիւ էօմրիւ իպթիտաի էմրտէ պիր բօման
ֆասլընտան ալթմըջ տըր կիպի կէօրիւնմէքտէ տիր:

Ալ ուֆանլարըմըզըն շիւպհէսիգ խաթըրլարընտա օլտու-
ղու վէճհլէ, շիմտի շէհրիմիգի թէրը իթմիչ օլան միւթէպէ-
րանը էճանիպտէն պարօն Վէնչէսլաս Իօլասքի շէնտ կիւն ագ-
տէմ, սանտալ իւր տէնիգտէ թէնէզլիւհէ չըգմըջ, վէ գօման-
տան տիւ բօր թարաֆընտան միւմաիլէյհին էմրինէ իհալէ ի-
տիլմիչ օլան պու սանտալը պիր բրանկալը գուլլանտըղը կի-
պի, գօմանտանըն օտա խրզմէթքեարը տա պուլարըն ըէֆա-
գաթընտա պնլունմալ տուր:

Շալու հարէքէթիստէ ֆէվգէլատէ ինթիգամ կէօսթէր-
մէքլէ գօմանտանըն էմնիեթիինի գազանմըջ օլան պու բրան-
կալը կէօրիւնիւր քի շօգ տան պէրու հիւրրիեթիինի արզուլէ-
տիկինտէն վէ ֆիրար թաասափիւրունու թասափիմ իթմիչ օլ-
տուղունտան, տէնիգթն օրթալարընտա քիւրէքլէրի պրաշ
գրպ, տէնիգէ աթլամըջ, վէ սահիլէ տօղրու եիւզմէեէ

պաշլամը, ֆագաթ պիր բեվովեր իլէ միւսէլլահ պուլունան պարօն տը վէնչէսլաս՝ բրանկալըեա աթէշ իթմէքլէ, մէրգ ում տալկալար արասընտա զայպ օլմուշ տուր: Էճնէպիի միւմաի-լէյհ վէ գօմանտանըն օտա խըղմէթճիսի՝ բրանկալընըն վէ-ֆաթ իթմիշ օլտուղունա գանձըշ օլարագ Գատիգսէ ավտէթ իթմիշլէր տիր:

«Հալպու քի պու խուսուստա հեր քէս եանըվըշ տըր: Պարօն վէնչէսլասըն գուրշունյարը՝ բրանկալըեա իսապէթ իթ-մէմիշ, վէ պու իսէ, մագթուլէն վուրուվուշ տուր կիպի տէ-նիզին ալթընա տալըպ, օլէմնատէ էսմէքտէ օլան ըիւզկեա-ընն թէէսսիրիլլէ սիւրաթլլէ իլէրլէմէքտէ պուլունան սանտա-լըն կէօգտէն զայպ օլմասընա տէկին, սուեուն ալթընա գալ-մըշ, վէ պատէհու սուեուն եիւզիւնն չըգըպ, եիւզերէք եա-գընտաքի սահիլլէ վասըլ օլմուշ տուր:

«Մուախարէն պու մուխաթարալը շախս՝ Իսրանիա ժան-տարմա նէֆերաթը թարաֆընտան, չինկեանէլէրին իսքեան իթտիկի պիր մահէլլէտէ կիզլէնմիշ վէ եիւզիւնիւ տէ գահ եա-ղըյլա թանըվագ պիր հալէ կէթիրմիշ օլարագ տէրտէսթ ի-տիվմիշ, վէ թօբուգ քէմիկինաէքի տէմիր հալգաեը չըգարա-մամըշ օլտուղունտան, պունտան թանըվըշ տիր: Պու մահքիւմ քիւրէեէ աթըլտըղընտա, ճինաեէթի վազըասընը թէմամիլլէ իգըար իթմիշ օլտուղունտան, բօմանյարա մախսուս սէրկիւ-զէշթլի էօմրիւնիւ պէեան իթմէկի լազըմէտէն ատտ իլլէտիր:

«Մէրգ ում բրանկալը՝ քիւրէքտէ սարքի իւնվանըյլա թա-նըվըշ օլուպ, պիր Ֆրանսըգ ասըլգատէ ֆամիլեասընա մէն-սուպ օլտուղունու պէեան իթմիշ, վէ էսիր թիճարէթի իտէն պիր սէֆինէտէ թութուլուպ, պու թիճարէթլլէ մէշղուլ օլ-մագլա իթհամ իտիլէրէք, պէշ սէնէ քիւրէեէ մահքիւմ օլմուշ տուր:

«Քէնտինին աթվարը մախսուսէսի, ֆինունը պահրիեէճէ մալիւմաթը միւրէմմէլլէսի, վէ Ինկիլիգ վէ Ֆրանսըգ լիսանյա-ընտա վուգ ուֆիեէթի թամմէսի՝ ույտուրտուղու մասալա պիր տէրէճէ հազըգէթ ընկի վէրտիրտիկինտէն, ազ վա-

գըթտա գօմանտան տիւ բօրուն էմնիեէթինի գագանձը տըր • Մէրգում մարքի տը Շ... իսմինտէ օլուպ, օն եաչընտա օլտուղու գէման Ֆրանսատան ժուֆարագաթ վէ Հինտիսթանտա Ինկիլիզ պահրիէ գագիթի մագամընտա խըզմէթ իթտիկինի, վէ վաթանընա վէ վալիտէսիլլէ գըզգարընտաչը նէգտինէ հիյնի ավտէթինտէ, ֆուրթունաեա թութուլուպ, իւչ կիւն սօնրա, Մանչ տէնիզինին խալի պիր ատաճըղընտան, էսիր թիճարէթիլլէ մէչղուլ օլան պիր սէֆինէնին թայֆասը թարաֆընտան, եօրկուճուլուպտան վէ աճըղուտան էօլիւմ բատտէսինտէ օլարագ պուլունտուղունու, վէ ճէպրէն թայֆագայտ խալիտիկինի պէեան իլլէմիչ, հաթթա պու սախթէ մարքի՝ քէյֆիեէթի Բարիսէ եազըպ պիլտիրմէսինի՝ գօմանտան Բէտրօեա րէճա իտիպ, քեաղըտլարընը ֆուրթունա էսնասընտա ղայպ իթտիկինի սէօլլէմիչ, վէ գօմանտան պիրարա մէզքիւր ղարիպ պէեանաթա ինանարագ, Բարիսէ իչի թահրիրէն պիլտիրմիչ, լաքին Բարիստէն ալընան ճէվապտա, մարքինին՝ իքի սէնէեէ պարիպ պիր գէմանտան պէրու Բարիստէ, ֆամիլեսաը նէգտինտէ պուլունուպ, ալէմարասընտա եաչատըղը, վէ եագընտա բարլագ պիր իզտիվաճ ագտ իթմէք իւզրէ օլտուղու իչար իտիլմէսի իւզէրինէ, գօմանտան տէրէճէի նիհաեէտէ հայրէթ վէ թէաճճիւպտէ գալմըչ, վէ բրանկալը տա մարքի օլտուղունուն իտտիասընտան պիր ան կէրի գալմամըչ իսէտէ, օ տագըգատան իթիպարէն ֆիրար իթմէկի թասմիմ իլլէմիչ տիր •

«Պու քէրրէ թէքրար քիւրէեէ կիրտիկի միւնասիպէթլէ վագը օլան իգրարլարընտան, հագըզէթի հալ անլաչըլմագտա տըր • Շէօլլէքի մարքի թէսմիէ օլունան բրանկալընըն աքսըլ իսմի Շարլ Ս... օլուպ, Հինտիսթանտա ասըլ մարքի տը Շ... րինին բէք չօգ սէնէլէր խըզմէթ քեարլըղընը իթմիչ, վէ քէնտիսինէ միւպհէմ սուրէթտէ պէնգէմէքտէ պուլունան էֆէնտիսինին խանէսինտէն խըրսըզըղ իթմէսինէ մէպնի օրատան թարտ իտիլմէսի իւզէրինէ Ինկիլթէրրաեա կէլմիչ, վէ պունտա, տէրունինտէ ասըլ մարքինին պուլունտուղու պիր Ֆը-

րանսրդ սեֆինէսինն ֆուրթննանեա թուրթուլուպ, էջեա վէ նուֆիւսուլա զարգ օլաուդունու խապէր ալանադ, պիր արա ծրանսանեա ավաթեթ իտիպ, էֆէնտիսի եերինէ կէչմէկի տիւ- շիւնմիւշ իսէ տէ, բարաօր պուլունմատըղընտան, իշպու թա սավվուրը քիւսթախանէսինի իլերուեթ թաալիդ իտէրէք, է սիր թիճարէթիլէ մէշղուլ օլան պիր սեֆինէեթ թայֆա մա- զամընսա կիրմիշ, վէ պիր գաշ ալ սօնրա թուրթուլուշ տուր:

Պախատէքի մալիւմաթտան անլաշըլտըղ վէճհլէ, պու առէմին հիքեանեմի ֆէվգէլատէ զարիպ օլուպ, շուրասը տէհ- շէթլէ միւլահազա իտիլմէքսէ տիր քի, ասըլ մարքի տը Ե... ֆուրթունատան գուրթուլաճադ եերտէ, հիշ մէյտանա չըգ՝ մամա իտի, պու հալին նէթիճէսի նէ՞ օլաճադ իտի:

Իսրաննօլ զադէթասընըն մէգալէսի պունտա խիթամպու- լուպ, րօլան:

— Տօղրուսու պու հիքեանեթ բէք զարիպ տիր, իգրար ի- տէրիմքի պէն պունտան հիշ պիր շէյ անլամաեօրում, տէտի: Գօնթ. — Պէն տէ:

Պու արա սօգադ գարուսունուն չընկըրաղը չալընմաղ- լէ, պիր միւսաֆիր կէլտիկի անլաշըլտը: Ձէնտ սանիէ սօնրա թէրնան, րօշէ պաղչէտէ կէօրիւնէրէք, տօղրուճա գօնթուն նէզմինէ կիտիպ թօգալաշտը: Մ. տը Բէրկազ,

— Ահ ազիզիմ, պիր մուամմաեը հալ իթմէք իւզրէ բէք էյի վազըթտա կէլտինիդ, տէտի: — Էկէր գապիլ իսէ, հալ իտէրիմ. — Իսրանիատա՞ն մը կէլիեօրսունուպ. — Էվվէթ, բօսթա արապամտա գարունուզտա տըր. — Նէ՞ խապէր. — Հէր շէյ պիթտի: — Նասըլ. — Մարքի Գօնսէքսիօն իլէ էվլէնտի. — Հանկը մարքի. — Ասըլ մարքի ազիզիմ, եանի քիւրէքտէ օ- լանը: — Օ հատէ պունուն մանէասը նէ՞ տիր...

Գօնթ, պու արա իսրաննօլճա զադէթաեը կէճսթէրտի- կինտէն, թէրնան կիւլէրէք:

— Սահիհէն Պազգարա ճին կիպի ագըլը պիր գատըն տըր: ասըլ մարքիի քիւրէքտէն չըգարթըպ, անըն եերինէ րօգամպօլու կիրմիթի, տէտի: — Աճանիպ, թուրթուլան բը-

րանկայր . . . — Բողամպօլ տօւր, պիղ եփազիւնիւն շէքլինի
թէպտիլ իթտիք :

Պատէհու Ֆէրնան՝ Գատիգստէ վէ Սալլանտրէրատա վու-
գզա կէլէն վէ օգուեանբարըրզճա մալիւմ օլան վագըրա-
րը մուխթասարէն հիքեանէ իթտիկինտէն, գօնթ առ Քէրկազ
իլէ Լէօն Բօլան քէմալը հայրէթլէ տինլետիլէր :

Արման . — Սահիհէն պունլար հիքմէթ նէվինտէն շէյլէր
տիր :

Լէօն Բօլան . — Լաքին գօնթէս նէ՞ օլտու :

— Պիր իքի սաաթտան պէրու պուրանա կէլմիշ տիր .
պէնտէն պիր բօսթա եվվէլ եօլա չրգմըշ իտի, շիւպհէսիզ գէվ-
հինի կէօրմէք իւզրէ սօզրուճա իգամէթկեանհընա կիթմիշ օ-
լաճագ տրր :

Արման . — Չէվվալը գօնթ, գօրգարըմքի տախմա մէճ
նուն գալաճագ տրր :

Ֆէրնան Բօշէ . — Խայր, խայր, սօգթօր Ալպօ քէսպի ի-
ֆադաթ իտէճէկինի թէէմին իտիեզր :

Պու արա պիր խըզմէթքեար պիր լժէզքիրէ կէթիրտի .
իշպու թէզքիրէ գօնթէս Արթօֆ թարաֆընտան եազըմըշ օ-
լուպ, միսնտէրիֆաթը պէր վէճհի աթի իտի :

Աղիզիմ գօնթ, աճէլէթէն պու թէզքիրէեի եազրեօ-
րում . Ֆէրնան հէր շէյի սիգէ պիլտիրէճէք տիր :

«Ծիւչմէնի ումուժի մահվ օլմուշ օլտուղու հալտէ նա-
մուսու իխալ իտիմիշ օլան վէ իեատէի նամուսընդօ ֆէվգէ-
լատէ թէմէննի իթմէքտէ պուլունան պիր պիշարէ գատընտան
պահիս իթմէքիկիմէ միւսաատէ իտին :

«Պու ագչամ սիզի քէնաի խանէմտէ տէյիլ, իլլա Բրօ-
վանս սզգազընտա, Մշ Բօլան տը Գլաեէնին խանէսինտէ պէք-
լէեօրում :

«Մուլիսէնիզ

«ԳՕՆԹԷՍ ԱՐԹՕՅ»

Ֆիլվազը գօնթէս Արթօֆ իքի սաաթ եվվէլ վասըլ օլ-

մուշ խորի Մէրգուճնին բօսթա արապասը՝ օթէլինին հավ-
լիսինտէն կիրտիկի սըրատա, մատամ Լէօն Բօլանըն արապա-
սը տա անտէն տիշարը չըգըտօրտու :

Գօնթէս՝ կիթտիկի գէման, սէյեհահաթընըն մագսէտինի
վէ միւտտէթի տէվամընը գըգգարընտաչընա սուրէթի գա-
թիէտէ պէեան իթմիշ օլմաեըպ, կիտէլի օն պէշ կիւն օլտու-
ղու հալտէ, գըգգարընտաչընա մէքթուպ տախի եագմաժը
իտի իմտի Սըրիգ՝ պէլքի պիը մէքթուպ կէլմիշ տիր իւմի-
տիլէ, հէր կիւն Բէքինիէր սօգաղընա կիթտիկի կիպի, օ կիւ-
նիւ տէ կիթմիշ օլտուղու հալտէ, գըգգարընտաչընը կէօրիւնճէ
մէսէրըէթլէ ըէֆը սէտա իտիպ, արապասընը տուրտուրտու,
վէ Պագգարա տախի քէնտի արապասընտան տիշարը աթլաեա-
րագ, իքի գըգգարընտաչ պիրիպիրինէ սարըլտըլար :

Իլք հէեէճան կէչաիքտէն սօնրա,

— Ագիզիմ, էվիմէ հէնուգ կէլմիշ օլտուղումհալտէ թէք-
րար կիտէճէեիմ, սէնի տէ պիրիքտէ կէօթիւրէճէեիմ, Պիչա-
րէ Սթանիսլասըժը կէօրմէք իւզրէ Փօնթընէյ-օ-Րօզա կիտէճէ-
եիգ, տէտի.— Սըրիգ, իքի կիւն էվվէլ պիգ, Լէօն վէ պէն,
քէնտիսինի կէօրմէեէ կիթտիք, Բէք էյի իտի.— Սահի՞ճ մի,
սահի՞ճ մի, Պէնի ալտաթմաեօրսուն, տէյի՞մի Սըրիգ :

Պագգարա՝ պու սէօզլէրի օլտէրէճէ էնտիչէ վէ իզթի-
րապ իլէ թէլէֆֆիւլ իթտիքի, գէվճինէ նէ գատար մուհապ-
պէթի պուլունտուղու պունտան անլաչըլմագտա իտի :

Սըրիգ. — (տէվամէն.) Եէմին իտէրիմքի, պիզի, եանի Լէօ-
նու վէ պէնի թանըտը.— Սահի՞ճ մի.— Արթըգ քէնտինի
Բօլան տը Գլաեէ զանն իթմէեիպ, գօնթ Արթօֆ օլտուղու-
նու պիրիքօր.— Պէնիմ հագգըմտա պահս իթտի՞ մի :

Պագգարա պու սէօզիւ սէօյլէրքէն սէսի տիթըմէքւ
տէ իտի :

Սըրիգ. — Խայր :

Պագգարա. — (հընչգըրտաեարագ.) Եա՛ Բապպի, տիմէք
ագլը պաչընա կէլիքօր վէ հէր շէյի խաթըրլամաեա պաչ-
լաեօր :

Բօսթա արապասընտա եիւզիւ նիգապլը տիկեր պիր գա-
տըն պուլունմաղէ, Սըրիզ պունու կէօրտիւկիւնտէ, թէաճճիւ-
պէն ըէֆը նէտա իյլէտի:

Գօնթէս. Բէպէգա տըր, տէտի վէ, Եէհուաի գատընընա
պիր իշարէթ իթմէրլէ, մէրգուժէ արապատան էնտի. Իւչիւ
պերապէր օթէլէ կիրտիբլէրինտէ, գօնթէս՝ քէնտի իչին կէլ-
միշ օլան պիր մէքթուպ ալտը, վէ գարֆընը երըթտըգտան
սօնրա, իչինտէքի քեպըտտա շու ճիւժլէլէրի օգուտու:

«Մատամ,

«Մատրիտտէն կէօնտէրմիշ օլտուղունուզ մէքթուպ՝ էվիլը-
քի սապահ Գլաեէտէ եէտիմէ վասըլ օլտու. Պէն իսէ, պէնտէն
թալէպ իթտիկինիզ վատ մուճիպինճէ, հարէքէթինիզտէն պէ-
րու օրատան տիշարը չըգմատըմ:

«Տէրհալ թէտարիքեաթը սէֆէրիէի պիլիճըրա, օ աղչաւ
ժը եօլա չըգտըմ. Բարիսէ վասըլ օլտուժ, վէ էմրինիզէ ին-
թիզարէն խանէմտէ տուրքաճաղըմ՝ Մուվասըլթիինիզտէ մէք-
թուպուժու պուլաճազսընըզ:

«Քէմալը հիւրմէթլէ էլինիզի պուս իտէրիմ:

«ԲՕԼԱՆ ՏԸ ԳԼԱՅԷ»

Գօնթէս տէ աթիտէքի ճէվապը եաղտը.

«Միզտէն նէ պէրլէտիկիմի անլաթմազ իւզրէ Բէպէգաեը
թարաֆընըզա կէօնտէրիեօրուժ:

«Սէրիան Մ. տ՝Ասուօլուն նէգտինէ կիտին, վէ պու աղչամ
սաաթ սէքիզտէ խանէնիզտէ պուլունմասընը ըէճա իտին:

«Այնի սաաթտա պէն տէ կէլէճէեիմ:

«Մուխլիսէնիզ

«ԳՕՆԹԷՍ ԱՐԹՕԷ»

Պատէհու գօնթէս, Մ. տը Գերկազըն խանէսինէ կէօն-
տէրտիկի մալիւմիւմիւզ օլան թէզքիրէեի եազարազ, պիր
խըզմէթճիեէ վէրտի, վէ օ տախի տէրհալ մահէլլինէ կէօ՞
թիւրտիւ:

Բէպէգա՝ Պաբգարա իլէ օլան միւշապէհէթի ֆէլգէլա-
տէսինի խըղմէթ քեարաբաթան միւմքին մէրթէպէ կիլլէմէք
իչին եիւզիւնտէքի նիգապը թէքրար վազ իթմիշ իտի Պապ-
գարա՝ եօհոնլուղու գէմանընտա գուլլանտըրը երքէք էսվա-
պընը սօնոննա գատաթ մուհաֆաղա իթմիշ օլաուղունտան,
անճագ գըղգարընտաշը Սըրիզ իլէ եալլընըզ գալարընտա,
մէքբիւր էնվապը գատըն էլպիսէսիլլէ թէպտիլ իթտի, վէ
արապամընը հաղըրլաթտըգտան սօնրա, գըղգարընտաշընա
խիթապէն,

— Տօգթօր Ալպօ՝ Իսբանիատան պէնիմլէ ավտէթ իթտի,
վէ Բարիստէն պիր Փարսախ ուզագտա էնէրէք, պիր քիրա
արապասը թութտու, վէ աճէլէթէն Ֆօնթընէյ-օ-Րօզա կիթ-
տի Մագսէտի՝ զէվհիմի կէօրմէք վէ պիչարէ խասթաժըղըն՝
պէնի կէօրէպիլիպ կէօրէպիլէմէեհէճէկիսէ թէեմին օլմագ տըր...
ա՛հ վագրթ նէ՝ գատար ուզուն կէօրիւնիւեօր, տէյի պէեան
կլլէտի:

Մուախխարէն գօնթէս՝ Սըրիզի արնպատընա ալարագ,
Ֆօնթընէյ-օ-Րօզա միւթէվէճճիհէն հօլա չըգտըրար:

Օ կիւնիւ ագչամը, թամ սասթ սէքիզտէ Մ. վիգօնթ
Ֆապիէն տ'Ասուլ՝ տօսթը սապըգը Րօլան տը Գլաէեէ վէրտի-
կի վատ մուճիպիսնճէ, մէրգու մուն, Բրօվանս սօգաղընտա վա-
գը խանէսինէ կիթտի: Րօլան, Ֆապիէնէ իհթիրամաթլէ գա-

պուլիեթ կեօթերտի իսէ տէ՛ս անքն՝ պու գապուլիեթէ
սօղուզ գանլըրգլա մուգապէլէ իթտիկինի հիսս իյէտի :

Փապիէն . Կէօրիւեօրսունուզ քի , մօնսիէ՛ժ , թամ վաւ
գըթտա կէլտիմ :

Րօլան թէվազու իթտի , վէ խուգուսի օտասընըն գարու
սունու աշարագ , մէրգուսու իչէրիեէ տավէթ իյէտի :

Փապիէն օթուրաու , վէ Րօլան . — Մօնսիէօ վիգօնթ , միւ
թէվէֆա ամճամ չըվալիէ տը Գլաեէնին միրասընը ալմագ ի
չին կիթմիչ օլտուղուսու պիտիկինիգ ճրպնչ . Գօնթէտէն կէլի
եօրգլմտէտի . — Պիլիեօրուսմօնսիէօ . — Իքի այ էվվէլ սեղ տէ
Ճըրանչ . Գօնթէտէն Հօրա շաթօսունտաթտինիգ . — Էվվէթ . —
Հօրաեա կէլմէքտէ օլտուղուս պիր կիւն , միւտաֆիրինիգ տիւզ
տը Սալլանարէրանըն ֆիւճճէթէն վէֆաթ իթտիկինի խապէր
ալտըմ . — Սֆվֆաեթրինիգ մօնսիէօ , օ կիւնսանէ սէպէպիէ խա
նէմէ կէլիեօրսունուզ իսէ , պու կիւն տէ այնի սէպէպիէ մի
պէնի խանէնիգէ տավէթ իթտինիգ . — Խայր մօնսիէօ . օլվա
գըթ , հատար գաթինտէ էճէմիեթի պուլունմաեան պազը
իչէրին թէսվիճֆսինի արգու իսիեօրսում , պու կիւն իսէ . . .

Րօլան թէրէտաիւտ կէօսթերտիկինտէն . Փապիէն , —
Սէօլէեհին , տէտի . — Պու կիւն , պանա կէօսթերտիկինիգ թավը
ու հարէքէթ հագգընտա իյզահաթ իսթէեէճէեհիմ . — Մօն
սիէօ տը Գլաեէ , տէյի Փապիէն ճէվապ վերտի , վագը օլան
իֆատէտէն պիր տերեճէ սրգըլարագ , սիզին լոսթուսուզ
օլմուչ վէ հագգընըզտա , պիւեիւք պիր գարընտաչ մագա
մընտա թէվէճճիւհ կէօսթերմիչիմ աիւրչ . Եալընըզ խաֆիֆ
ձէրէպ պիր կէնճ օլտուղուսուզ գէմանճ կէրչի պու թէվէճ
ճիւհէ խալէլ կէլմիչ իսէ տէ , նիհաեթ յէքէսիգ գալմուչ տըր ,
ֆնագաթ պիր կիւն . . .

Պու տէֆա տա Փապիէն թէրէտաիւտ կէօսթերտի վէ
Րօլան . — Մօնսիէօ պանալնէ յաէօլէեհէճէկիւնիղի պիլիլիմ ,
տէտի , վէ պիլքի պիր կիւն սիղէ , իսթիգամէթտէն արբ վէ
վիճտանսըզ կէօրիւեթիմ , վէ պիր գատընըն Նամուսունա
միւէպպէտէն խալէլ կէթիրտիկիւտէն , տեթիզուղուսուզա վէ

հագգըմտաքի ըհեասէթ ինիգէ խիթամ վերտինիդ, Պանա սեօյ-
լէմէք իսթէտիկինիդ՝ պու տէյի՛լ մի իտի՝ Ֆապիէն սիգքիսթ
իթտի, ֆագաթ Բօյան իֆատէեէ շու եօլտա տէվամիլլէտի.

— Մօնսիէօ վիգօնթ, սիզի տավէթ իտիչիմ՝ հագգըմտա-
քի էֆքեարընըզը թէպտիը իթմէնիդ իչին տէյիլ տիր, թէէ-
մին օլունուզ քի, էկէր մատտէ եալընըզ քէնտի իւզէրիմէ օլ-
սա իտի, ալէմին թահգիրինէ գաթլանմտեա ճէտարէթիմ օ-
լուր իտի. — Մատտէ քիմէ՞ տաիր տիր. — Մէքրուհճա իֆ-
թիրաեա ուզրամըլ պիր քիմսէեէ, եանի նամուսունու պէրժ
պաթ ֆթմիչ օլտուղում գատընա տաիր տիր՝ — Գօնթէս Արթ
թօֆա՞մը. — էվվէթ մօնսիէօ.

Վիգօնթուն տօտազլարընտա թահգիրամիզ պիր կիւլիւմ.
սէմէ հանըլ օլաբագ,

— Անըն նամուսունու իեատէ իթմէք ֆիրրինտէ՞ մի պու-
ունուեօրսունուզ՝ տէյի սօթտու.

— Շիօպհէսիդ, Բիմի՞ն նազարընտա. — Սիզին. —

Պունուն իչի՞ն մի պէնի պուրմեա ճէլպ իթտինիդ. — Շիւպ-
հէսիդ. — Մօնսիէօ, զանն իտէրիմքի, պու կիպիւ լաթիֆէ-

լէրտէ պուլունտճաք գատար արամըգտա թէքլիֆսիզլիք եօգ
տուր. — Պէն լաթիֆէ իթմէէօրում. — Գօնթէս Արթթօն

պիսուչ օլտոնղունու մու ֆսպաթ իթմէք իսթէեօրսունսղզ. —
Հայ հայ. — Բի սիզ ալա. . . — էվվէթ ալա. — Օ հայտէ

սիզ նաչագլարըն ալչաղը, եախօա տիվանէլէրին տիվանէ-
սիսինիդ.

— Բօյան. (պու սէօզէրտէն ալընմաեարնզ.) Մօնսիէօ էֆ-
քեարընըզը իքմալ լատինիզ տէտի սիւքիւնէթլէչէ

յղ. — էկէր գօնթէս պիսուչ իսէ, սիզ ալչագլարըն ալչաղը-
սընըզ, չիւնքի անըն նամուսուղուղունու թէքմիլ Բարիսաէ

իլաֆ իթտինիդ. ֆագաթ պու շէյ օլամազ վէ օլմամըլ տըր.
Պէնիմ նազարըմտա սիգ տիվանէլէրին տիվանէսի սինիզ, զիրա

պուրաեա կէչմիչ օլտուղումու վէ կէօղիւմիք գաբունուն ա-
նալթար տէիկինէ վազ իտիպ, հէր շէյի կէօրմիւչ վէ իշիթմիչ

իտզլիլիմի ուչուտուեօրսունուզ.

— Մօնսիէօ վիգօնթ տ'Ասմօլ, պու շէյլէրի պանա սէօլւ
լէմէեէ հագգընըզ վար արը, վէ պէնիմ տէ սիգէ ճէվապըմ
եօգ տուր: Լաքին շէնա տագըգատան աշիքեար տէլիլէր իլէ
պէեան իտէճէեիմքի...

Փապիէն, տիգգաթլէ վերգում տէլիգանլըեա պագտը,
վէ շիւպհէտիգ, աճապա Բօլան սահիհէն մէճնո՞ն մու տուր,
տէյի տիւշիւնտիւ: Անճագ ճէվապա աղաղլէ,

Ձէնա տագըգատա՞ն մը: — Էվվէթ մօնսիէօ: — Տի-
մէք պիրինի պէքլէեօրտունուզ:

Պու արա իչ օտատան պիր չան սէսի իշիտիլմէքլէ, Բօլան,
խըզմէթճիսի պուլունմատըղընտան, վէ քէնտիսի խանէսինտէ
եալընըզ օլտուղունտան, վիգօնթու եալընըզ պրագըպ գա-
բուեու աշմաեա էնտի, վէ իքի տագըգա սօնրա, գօնթ տը
Քերկազ իլէ պիրլիքաէ ավալթ իյլէտի:

Փապիէն՝ ճէմիյեթ իլինաէ կէօրմիւշ օլտուղու գօնթ տը
Քերկազ իլէ Բօլանըն միւնասիլպէթլէրի օլտուղունու պիլմէօ
տիկինտէն, թէաճճիւպիւ արթտը:

Մ. տը Դլաեէ՝ մերգումանը պիրլիպիրինէ թագտիմ իթտի:

Փապիէն: — Էֆէնտիի՞ մի պէքլէեօրտունուզ:

Բօլաւ: — Էվվէլա էֆէնտիի պէքլէեօրտում, լաքին պիր
տիկէրինի եանի գօնթէս Արթօֆու սա պէքլէմէքտէեիմ:

Պու տէֆա Մ. տ'Ասմօլուն թէաճճիւպիւ հատտինի աշ-
մագլա, — Դօնթէ՞ս մի կէլէճէք տիր, տէյի սօրտու: — Էվ-
վէթ: — Պուրաեա՞ մը:

Պու արա թէքրար չան չալընմաղլէ, Բօլան, — իշթէ կէլ-
տի, տէտի, վէ իքի գաթը եալընըզ պրագարագ, տիշարը
չըգտը:

Արպա՞ տը Քերկազ: Մօնսիէօ վիգօնթ, գօնթէս Ար-
թօֆու էյիճէ թանճըմըսընըզ: — Պիշարէ գեվճի իլէ ֆէվգէ-
լատէ իւլֆէթիմ վար արը: — Միւթթէհիմ օլտուղունա ի-
նանըեօ՞րմուսունուզ: — Թէէսսիւֆ իտէրիմքի օլպապտէ իս-
պաթըմվար տըր: — Հալպու քի պէն անըն պիսուշ օլտուղու-
նա ինանըեօրում:

Վիգոնթունն աստագլարընտա թա հգիրամիգ պիր կիւրիւմ
սէնէ հասըլ օրարագ ,

— Մօնսիէօ գօնթօ զարիպա սիզին տէ պուրանա սապէթօ
օլունմանը՝ պէնիմ տավէթ օլունուչում մադսէտիլէ տիր ,
տէտրօ — Ինթիմալ տիր մօնսիէօ . — Տօսթումօլմուչ օլան , Քա-
զաթ զօնթէս հադ գընտա կէօսթէրաիկի սուի հարէքէթ իգ .
զէրինէ գաթը միւնսաէպաթ ըմըչ իճապ իտէն Մ . աը Գրանէն
պու կիւն շու սաաթ տա խանէսինտէ պուրչնմազ լըղըմը ըէճա
իթմիչ տիր . — Գօնթէս տէ պանա պու մաէլտէ մէքթուպ
եազմըչ տըր :

— Պիգէ նէ տիեէճէկինի , վէ գօնթէսին պէրի լուգ զիմէ
օլաուղունու պիգէ նասըլ իսպաթ իտէպիլէճէկինի պիլիմ :

— Մ . պէնիմ օնա էմնիյեթի թավմէմ վար տըր . —
Թէէսսիւֆ իտէրիմ քի , մօնսիէօ , պէն պիւ ագչամ , պուրատա
եանընտաքի օտատա կիզիէնէրէք , քէնտինի կէօրտիւմ . — Բիմի՞
գօնթէսի՞ մի . — Եվլէթ մօնսիէօ , նիգ պաընը չըգարտըղը գէ-
ման կէօրտիւմ , Բօլանըն տա տիզիէրինէ գարանարագ , պիւ
թաքըմ լաթիֆ վէ ճալիպ քէլիմէլէր իրատ իթտիքիէրինի ի-
չիթտիմ . — Մօնսիէօ , եանըմատըղընըգա էմն միսինիգ . —
Խայր , մօնսիէօ , եանըմաեօրաոււմ .

Մ . աը Բիւրկազ ճէվապ վիրմէգմէն , պիր գարու աչըլա-
րագ , պիւ գատըն իչէրի կիրտի . Մէգպաընէ նիգ պաընը չըգա-
րըպ սէլամ վէրտիկինտէն , իքի միւթէպէր զաթար աեաղա
գալիգարագ մուգապէլէթէն սէլամ վէրտիլէր :

Գօնթէս Արթօֆ ծլան պեճ գատըն՝ պիր իչարէթլէ մէր-
գումարը օթուրմաեա տավէթ իթտիքտէն սօնրա , սաիմ պիր
գարու աչըլարագ , Բօլան՝ գօլթուղունտա տիկէր պիր գատըն
օլարնգ իչէրի կիրտի . Պոչ տա ճիւզիճէ նիգ պաընը գալտըր-
տը իքի կէնճիէր թէաճճի պիւ ըէֆը սէտա իտիպ , ըիւճաթ
իթտիլէր սչիւնքի մօնրասան կէլէն գատըն՝ թըպգը գօնթէս
Արթօֆ իտի :

.....

զընտան զ աչըրմաեարագ , յալիւմիւմիւզ պուլունան տէհչէթ-
ի Էնթրիգանըն հիքեաեէսինինազլիթտի , վէ Մ. տը Բէրկազ՝
— Պէն հէր շէյի անլաեօրուժ , վէ պու տարպէնին նէրէ-
տէն գուհուր իթտիկինի պիլիեօրուժ , տէտի :

Փապիէն . - Ֆագաթ օ խապիս քի՞մ տիր :

Պագգարա . - Մօնսիէօ վիգօնթ , օ ատէմին իսմի՝ տաիմի
սուրէթտէ կիզլի զալաճագ տըր Յալընըզ շուրասօր յալլ-
միւնիւզ օլտուն քի , անըն իչին ճէզա վագթը կէլմիշ տիր :

— Ճէզասընը պուլտո՞ւ մու :

— Բիւրէքտէ տիր , վէ օրատա վէֆաթ իտէճէք տիր :

.....

Իքի սաաթ սօնրա Փապիէն վէ Բօլան տը Գլաեէ՝ պիր
գաշ այ էվվէլ գօնթ Արթօֆուն նամուսու իխլալ իտիմիշ
օլան վէ գօնթէսին Բօլանա շէտիա պիր այգ ու սէվտա կէօս-
թէրմիշ օլտուղունա գանի օլունմուշ պուլունան սէրգլըե
կիթտիլէր : Սէրգլը միւքէմէլէն տօլու իտի :

Փապիէն . - (եիւքսէք սէսլէ .) Էֆէնտիլէր պիր տագըգա-
ճըգ օեունլարընըզ վէ միւքեալէվէլէրինիզի պրագըն տա ,
տինլէեին . մատտէ դաեէթ վէխիմ խուսուսաթ իւզէրինէ
տիր , տէտի :

Հէր քէս թէաճճիւպլէ մերգուժա պագտըլար :

Վիգօնթ . - (տէվամէն .) Էֆէնտիլէր , ճիւճլէնիզի կէլէճէք
ճուժաա կիւնիւ Օքէրա թէաթրօսունա տավէթ իտէրիմ :

— Եէնի պիր օքէրա օեունու տինլէմէք իչի՞ն մի :

— Խայր , այնի յօժտա , հագգընտա իֆթիրա օլունմուշ
պիր գատըն , եանի գօնթէս Արթօֆ իլէ գօնթէս Արթօֆ օլ-
տուղունու տօսթուժուզ Բօլանա գանն իթտիրէրէք , օնա մէք-
րուհ պիր բօլ իճրա իթտիրէն վէ գօնթէսէ թըպգը պէնզէ-
եէն տիկէր պիր գատընը կէօրմէք իչին :

Սէրգլըտէ պուլունանլարըն հայրէթի սօն տէրէճէեէ վար-
մըշ օլտուղու հալտէ ,

— Էֆէնտիլէր , նամուսում իւզէրինէ իգըր ու իթիրաֆ

խտերիմքի, Գօնթէս Արթօֆ թէմամիլլէ նամուսյու պիր գաւտըն տըր, անճագ պէն անճագ վէ պուտալա պուլունմուչում տուր քտէտի :

Պու սուրէթլէ Պագգարանըն նամուսու գաթիէ եէրինէ կէտի :

18

Շիմտի կէլէլիմ օ կիւնիւ վագը օյան անվալէ :

Գօնթէս Արթօֆ իլէ գըզգարընտաշը Սըրիզ Գօնթընէյ. օ. Բօզա կիթտիլէր. Խասթանըն իգամէթ իթտիկի սէյֆիէէ՝ շէհիրտէն ուզագտա, վէ շիչէքլէր իլէ եէշիլլիքլէր արասընտա օլուպ, տէրունինտէ սիւքիւնէթի թամմէ հիւքմ իթմէքտէ իտի :

Գօնթէսին կէլտիկի գէման տէրունը խանէտէ պուլունան տօլթօր Ալպօ՝ գարուեու աշտըղընտան, Պագգարա, արապատան էնէր էնմէզ տօգթօրոոն եիւզիւնէ պագարագ,

— Նէ՞ խապէր, տէյի սօրտու :

Տը. — Իւմիտ իտինիզ. — Սահի՞ճ մի սէօյլէեօրսունուզ. — էյիճէ տիր... ումարըմքի թէմամիլլէ քէսպի շիֆա իտէճէք տիր :

Պատէհու տօգթօր՝ Սըրիզի սէլամլաեըպ, Պագգարաեը, գօլթուղունա կիրտիկի հալտէ, սէյֆիէէէ կէօթիւրտիւ :

Պագգարա. — (էնտիշէի ազիմէ իլէ.) Նէ՞րէտէ տիր, նէ՞րէտէ տիր :

Տօգթօր մէրգուճէի՝ տէհլիզին սօլ թարաֆընտա պուլունան քիւչիւք պիր սալօնա կիրտիրտիկինտէն, կէնճ գըզ՝ սապըրսըզլըգլա,

— Լաքին ղեվճիմ, նե՞րէտէ տիր, քէնտիսինի կէօրմէք իսթէրիմ, տէտի.— Խայր, մատամ, հէնուզ կէօրէմէզսինիզ.— Նի՞չին, եա Բապպի.— Մատամ, միւսթէրիհ օլունուզ, գօնթ բէք էյի հալտէ տիր.— Փագաթ քէնտիսինի կէօրէմէ՞զմիեիմ.— Խայր, շիմտիլիք կէօրէմէզսինիզ.— Ա՛հ, սիզ պէնտէն պիր շէյ կիզլէեօրսունուզ.— Սիզտէն հիշ պիր շէյ կիզլէմէեօրում մատամ, ֆագաթ սիզէ եալընըզ պիր շէյ սօրմագլըզմա միւսաատէ իտինիզ.

— Սէօլլէեիինիզ, չաբուզ սէօլլէեիինիզ.

— Ձէվճինիզի շիմտի կէօրմէք վէ իֆագաթընը կէճիքտիրմէ՞ք մի, եօգսա պիր գաչ սաաթ սօնրա կէօրմէ՞ք մի իսթէրսինիզ.

— Փագաթ չաբուզ իյզահ իտինիզ տօգթօր. պէնի հէլաք իտէճէքսինիզ.

— Մատամ գօնթէս, լութֆէն պէնի տինլէեիինիզ.

Պու արա Պագգարանըն աննընտան աչաղըեա թէր տանէլերի տիւշիւեօրտու.

Տր. — (տէվամէն.) Գօնթա վագը օլան թէտավիմ՝ նաիլի մուվաֆֆագըլյեթ օլտու. վագաա հէնուզ մէճնուն իսէ տէ, տիվանէլիկի այնի տէյիլ տիր.— Ա՛հ.— Բէնտի քէնտիսինի թանըեօր. գօնթ Արթօֆ օլտուղունու շիմտի պիլիեօր.

Գօնթէս մէսէրրէթլէ բէֆը սէտա իթտի.

Տր. — (տէվամէն.) Իշթէ պու սէպէպլէ մատամ, քէնտիսինէ կէօրիւնտիւկիւնիւզ հալտէ, իւզնիւք իտէր տէյի գօրգուեօրում.

— Փագաթ... Նի՞չին.

— Չիւնքի սիզի կէօրտիւկիւնտէ, գուվլէի հաֆըզասը ուեանաճագ տըր.

Պագգարա արզը թէսլիմիեթլէ պաշընը էյտի, վէ,

— Բէք էյի տօգթօր, սիզ անը էյի իտինիզ. իճապ իտէր սէ պէն անը միւէպպէտէն կէօրմէքտէն ֆարիզ կէլէճէեիմ, տէտի.

— Խայր մատամ խայր, սիզտէն իսթէտիկիմ ֆէտաքեար-

լըղըն տէրէճէսինի պիւելութիւնեօրսունուզ, եալընըզ պիր գաչ սաաթ պէքլէեինիզ, եախօտ...

Պու արա Սամուէլ Սլպօ տիւշիւնիւեօր կիպի կէօրիւն- տիւ, վէ Պագգարա՝ մէրգուժըն աղղընտան չըգաճագ օլան սէօզլէրէ՝ հաեաթ եախօտ մէժաթ իլաժընա պէքլէրճէսինէ պէքլէտի :

Տր . - (պիր ազ սիւքիւթտէն սօնրա.) Ջանն իտէրիմքի պիր արալըգտան...

— Ա՛հ եա Րապպի, պիր քէրրէ կէօրէեիմ . պէնիմտէ իս- թէտիկիմ պու տուր :

Տր . - (տէվամէն.) Պիր տիվանէնին հալինի էյիճէ անլա- մագ իչին, աթըպպանըն, պազը քէրրէ մէճնունու, թէժամիլլէ եալընըզ օլտուղու գէժան խէֆիէն կէօրժէլէրի լազըմ տըր : Պու սէպէպլէ իսբանիաեա կիթժէժիգտէն վէ գօնթուն պու- ըաեա նագլինտէն պիր կիւն էվվէլ, եանընտաքի օտատա պիր տէլիք աչտըրտըմ :

Տօգթօր պու սէօզիւ սէօլլէեէրէք աեաղա գալգըպ պիր ախնաեա եագլաչտը, Այնանըն թախթասըյլա ճամը արասըն- տա պիր գարթ տը վիզիթ պուլունուպ, պու գարթըչըգարա- ըագ գօնթէսէ,

— Պագընըզ, տէտի :

Պագգարա եագլաչըպ, իչար օլունան ախնա աէլիկինտէն պիր եաթագ օտասը, վէ պունտա պիւելիք պիր գօլթուգլու իսկէժէտէ գօնթուն՝ պաչընը իքի էլլէրի տէրունինէ ալարագ վէ միւլահսոգաթա տալժըչ օլարագ օթուրտուղունու կէօրտիւ :

Տր . . Սո՛ւսուն մատամ՝, սէս չըգարմաեըն :

Մուախիսարէն տօգթօր պօչ պիր տօլապ աչտը, պու տու լապ՝ եաթագ օտասընտան ճիւզի պիր գարլամա իլէ այրը օ- լուպ, պունտան՝ եանընտաքի օտատա սէօլլէնէն սէօզլէր աչի- քեարէն իչիտիլէպիլիր իտի : Մէզքիւր տօլապըն աչըլմասը սէ- սինի իչիթտիկինտէ, գօնթ սարսըլարագ պաչընը եօգարը գալտըրտը : Օլվագըլթ տօգթօր եավաչ սէսլէ գօնթէսէ, — Պագընըզ, տինլէեինիզ, ֆագաթ սէս չըգարմաեընըզ, տէտի :

է մատամ Սըրիզ Բօլանըն էլինի թաւթարագ, — Պէնիմէ կէ-
լինիզ, տէյի պէեան իյլէտի :

Գօնթէս՝ կէօզիւնիւ այնանըն տէլիկինէ վազ իտէրէք վէ
էն ճիւզի սէսի տինլէեերէք եալընըզ գալտը : Ձէնա սանիէ
սօնրա մէրգումէ, եաթագ օտասընըն աչըլըպ, Սըրիզին իչէրի
կիրտիկինի կէօրտիւ : Սըրիզ եալընըզ օլուպ, շիւպհէսիզ տօգ-
թօր իչ օտատա գալմըչ իտի : Պագգարա՝ մէրգումուն սալօ-
նա կիրտիկինի իչիթտի, վէ գուլաղընտան աչաղըեա,

— Գըզգարընտաչընըզա տէրսինի էօյրէթմիչիմտիր, տէտի :

Գօնթ՝ գաբունուն աչըլտըղընը իչիթտիկինտէ, պաչընը
եօգարը գալտըրըպ տիգգաթիւ Սըրիզէ պագտը : Մէրգումէ,
ւսապահյար խայր օլտուն) տիմէսիւտէ, գօնթ պիր միւտտէթ
տահա թէրէտտիւտ կէօթէրիպ, նիհաեթէթ էլինի ուզաթա-
րագ, — Սի՞գ միսինիզ Սըրիզ, տէտի : — Էվվէթ գարտաչըմ,
պէնիմ : — (Եանընտաքի գանաբէեէ տօղու կէօթիւրէրէք.)
Աղիզէմ Սըրիզ, պիլիրսինիզ ըի, պէնի չօգտան պերի կէօրմէ-
եէ կէլմէտինիզ, — Խայր, գօնթ, սիզի կէօրմէեէլի անճագ իքի
կիւն օլտու : — (Թէպէսսիւմ իտէրէք.) Փագաթ սէվկիւրիւ
գըզգարընտաչըմ, իքի կիւն բէք ուզուն տէյիլմի տիր : (Է-
լինի սըգարագ.) Լէօն նէրէտէ՞ տիր : — Եարըն սիզի կէօրմէ-
եէ կէլէճէք տիր : — Սահի՞հ մի : — Էվվէթ :

Պատէհու գօնթ՝ Սըրիզէ, գէվճինտէն, չօճուղունտան, իչ-
լէրինտէն պահս իթտի, վէ պու սէօզլէրի իւչ այ էվվէլըի հա-
լի կիպի ագիւանէ սուրէթտէ պէեան իյլէտի, Փագաթ գօն-
թէս հագգընտա պիր սէօզ պիլէ սէօյլէմէտիկի կիպի, անըն
իսմինի վիրմէք վէսիլէլէրինտէն տէ սագընտը :

Սըրիզ՝ եարըմ սաաթ գատար գօնթուն եանընտա գա-
լըպ չէրիտի : Գօնթ, մէզպուրէեի ասարը իլթիֆաթքեարանէ
իլէ գարուեա գատար կէօթիւրիւպ, պատէհու գօլթուգու-
սունտա օթուրաու, վէ պաչընը իքի էլի տէրունինէ ալարագ
հէօնկիւր հէօնկիւր աղամաեա պաչլատը :

Սըրիգ սալօնա ավտէթինտէ, տօգթօրու՝ պայկըն հալտե
օլան գօնթէսին եանընտա պուլտու: Սամուէլ Ալպօ տօլա-
պը գաբաժըլ օլտուղունտա, գօնթ՝ սալօնտա օլանը կէչէնի
իշիտէմէզ իտի:

Պօգնթէս. (պիր ազ քէնտինի պուլարագ.) Օ՛հ տիվանէ
տէյիլ տիր, հէր շէյի խաթըրլատօր... եա՛ Ռապպի, էլպէթ-
թէ պճնի թ՝ահպիր իտիտօր:

— Մատամ, գէվճինիզ աղլատօր, վէ ագլը պաշընա կէլ-
տիքճէ տիվանէյիլի կէչիտօր... կէօզ եաշարը պու խուսու-
սու իսպաթ իթմէքտէ տիր:

Պագգարա հէօնկիւր հէօնկիւր աղլատօրտու:

Տը. — Շիմաի սօն պիր թէճըլպէ տահա իտէճէեիմ, վէ
պու թէճըրլպէնին գաթի օլաճաղընա իսքեաթ օլմուչում տուր:

Սըրիգ վէ Պագգարա՝ մէրգումա պագտըլար:

Պտտէհու տօգթօր՝ գօնթէսին գուլաղընա էեիլէրէք,

— էկէր գէվճինիզի սէվէր իտէնիզ, էկէր շու տագըգա-
տա թէլէֆ օլմասընը իսթէմէզ իտէնիզ, Ալլահ աշգընա մա-
տամ, կիտինիզ, տէտի: — Կիթմէք մի: — էվվէթ կիտինիզ, չա-
բուզ կիտինիզ:

Մէզպուրէ՝ պու սէօզիւ անլամատօր կիպի կէօրիւնտիւ-
կիւնտէն, տօգթօր՝ տէվամէն, — Չէվճինիզ տուէլլօտան պիր
կիւն էվվէլքի կիճէեի Մ. տ՝Ասուօլուն խանէսինտէ կէչիրմիշ
տիր, տէյիլ մի, տէտի:

— էվվէթ:

— Իմտի եարըն սապահ էրքէն, Մ. տ՝Ասուլ պուրատա
պուլունմալը տրր: Իշթէ մատամ, սիգէ տիեէճէեիմ պու տուր,
լաքին ճէնապը Հագգա կիւվէնինիզ. գէվճինիզ գուրթուլմուշ
տուր, վէ քէնտիտինի եանընըգտա կէօրմէք սաաթը ուզագ
տէյիլ տիր. Տէօքտիւկիւ եաշար՝ հալէա սիզի սէվմէքտէ օլ-
տուղունա իսպաթ տէյիլ մի տիր:

Պագգարա սաղանարագ աեաղա դալգալը, վէ տօգթօր
իլէ Սըրիգէ տաեանարագ արապասընա վասըլ օլտու:

Տօգթօրուն նէ եաբմագ իսթէտիկինի պիլմէեօրտու, լա-

քին մերգուճա էմբիեթի թամմէսի օլտուղու հալտէ, պիր սաաթ սօնրա Բարիստէ Մ. տը Դլաեէնին խանէսինէ վասըլ օլտու: Պուրատա կէչէն ահվալ մալիւմ տիր:

Հէր կէօնա իյգահաթ վէրիւիպ, վիգօնթ Ֆապիէն, Րօլան իլէ պիրլիքտէ սէրգըսընա աղիմէթլէ, Պագգարանըն իեատէի նամուսու իչին թէչէպպիւսաթը լաղըմէեի իճրաեէ հաղըրլանա մագտա իքէն, մէզպուրէ,

— Մօնսիէօ վիգօնթ, պիչարէ զէվճիմ, Փօնթընէյ. օ. Րօզա տա, թանըտըղընը թապիպի մէչհուր տօղթօր Սամուէլ Ալպօնուն թահթը նէգարէթինտէ տիր, տէտի:

Փապիէն պաչընը էյտի:

Գօնթէս. — (տէվամէն.) Տօղթօր սիգի պէքլէեօր, վէ սիգին կէօրիւչիւնիւզ՝ պիչարէ գօնթում հագգընտա բէք պիւբիւք էյիլիկի մուճիպ օլաճաղընը պէեան իտիեօր: — Բէք էյի, մատամ, կէլիրիմ: — Եարըն սապահ էրքէն սիգի պէքլէեճէեիմ: Շիմտիլիք Ալլահա ըսմարլատըզ մօնսիէօ:

Պատէհու Փապիէն սէրգըսընա վէ անտէն խանէսինէ աջ գիմէթլէ, օ կիւնքի վագըա հագգընտա կէնճ զէվճէսինէ մալիւմաթը լաղըմէեի վէրտի:

Իրթէսի սապահ Մ. տ'Ասմօլ՝ Փօնթընէյ օ. Րօզա կիտիպ, տօղթօր Սամուէլ Ալպօ բէնտինի դարչըլատը: Խաթըրլատա օլտուղու վէճհլէ, թապիպի մէրգուճ սախթէ մարքի տը Շամրիի տէ թէտավի իթմիչ օլուպ, ֆագաթ մէրգուճուն նէթիճէի միւտհիչէսինի վիգօնթուն միւէպպէտէն պիւմէմէսի լաղըմ կէլտիկինաէն, տօղթօր պու խուսուստա ասլա պահս իթմէեէրէք, պիր կիւն էվվէլ գօնթէսի կէօթիւրմիւչ օլտուղու սալօնա կէօթիւրտիւ, վէ դարթ տը վիգիթ քեաղտընը չըգարարագ, «պագընըզ» տէտի:

Վիգօնթ էյիլէրէք, գօնթ Արթօֆուն պիր դանարէ իւզերինէ եաթմըչ օլուպ, տէրին ույգուեա տալմըչ հալտէ պուլունաուղունու կէօրտիւ, Գօնթուն կէօղիւնէ պիր պաղ պաղլանմըչ օլուպ, տօղթօր, ուսուլը թէտավիսինի Մ. տ'Ասմօլ իյգահ իթտիքտէն սօնրա,

— Գօնթէսի եարը կիճէ Բարիստէ կէօրտիւմ վէ քէնտի-
սինէ Ֆէվգէլատէ պէնզէմէքտէ օլան գատընըն վիճուտինտէն
խապէրտար օլտուղունուզու անլատըմ, տէտի :— Տօ'գթօր, պէն
օ գատընը կէօրտիւմ :— Տիմէք սիզէ պիտիրէճէք մալիւմաթըմ
եօգ տուր :— Ասլա, պիր շէյտէն մաատա հէր շէյի պիլիրիմ :
— Պիլմէտիկինիզ նէ՞ տիր :— Պու էնթրիգանը իճրա իթմիշ
օլան խապիսին իսմի :— Պու խուսուս՝ անլաշըլմազ պիր սըրը
տըր :— Բէք էյի, շիմտի պէն նէ՞ եաբաճաղըմ :— Տինյէեինիգ :

.....

Թապիպ վէ Ֆապիէն ուզուն միւտտէթ եավաշ սէսլէ
կէօրիւշտիւլէր : Մուախխարէն թապիպ՝ գօնթուն եաթագ օ-
տասընա կիտէրէք, կէօզլէրինտէքի պաղը ուսուլ իլէ չը-
գարտը, վէ քէնտիսինի ուեանտըրտը :

Գօնթ Արթօֆ՝ թէաճճիւպանէ էթրաֆա կէօզ կէգտիրիպ,
նէրէտէ պուլունտուղունու անլաեամատը, վէ տօգթօրա խի-
թապէն, — Սի՞զ քի՞մսինիզ, տէյի սօրտու :— Թապիպինիզիմ
մօնսիէօ գօնթ :— Տիմէք պէն խասթաներմ :— Խասթա խտի-
նիզ :— Նէ՞ գատար վազըթ :— Իւշայ գատար :— Պու զարիպ :
Միւթէազըպէն էթրաֆընա կէօզ կէգտիրէրէք :— Ֆա-
գաթ նէ՞րէտէ պուլունուեօրում, տէյի սօրտու :— Ֆօնթընէյ-
օ-թօզտա :— Քի՞մին խանէսինտէ :— Սիզին, — Աճա՛յիպ, սիզ
պէնիմլէ էյլէնիեօրսունուզ :— Խայր մօնսիէօ :— Ֆօնթընէյ-
օ-թօզտա ասլա միւլքիմ եօգ տուր :

Պու արա Սաճաէլ՝ եանընտաքի գաբլամանա իքի տէֆա
վուրմազլա, — Տո՛ւրունուզ, սիզէ պիրինի թագտիմ իտէճէ-
եիմքի, կէօրտիւկննիւզտէ, շիւպհէսիզ խաթըրէլէրինիզ Ֆիք-
րինիզէ կէլէճէք տիր, տէտի :

Գաբու աշըլարագ Ֆապիէն իչէրի կիրտի : Տէրհալ գօնթ
էլինի աննընա վուրարագ ըէֆը սէտա իթտի, վէ լէհճէսի
սօլմուշ օլտուղու վէ տիթրէտիկի հալտէ աեաղա գալըքպ :

— Շիմտի խաթըրլաեօրում, տէտի, վէ տիվարա գատար
րիւճաթ իտիպ, տիք տիք վիգօնթա պագարագ :

— Էվվէթ, տիւշ կէօրմէտիմ, տուէլլօտան պիր կիւն էվ-
վէլ Իքի կիճէ խանէնիգտէ դալտըմ. Ճագաթ նէ՞ վագը օլ-
տու, տէյի սօրտու:

— Նէ՞ վագը օլտուգունու շիմտի սէօյլէրիմ:

Տօգթօր՝ աեագլարընըն ուճունա պասարագ տիշարը
չըդտը:

Ճագիէն գօնթուն էլինաէն թուլթուպ,

— Սաքին վէ ճէսուր օլունուգ, տէտի:

Գօնթուն պագըչընտան՝ իւզերինտէ տիվանէլիք էսէրի
գալմատըղը անլաչըլըբօրտու:

Վիգօնթ. — (տէվամէն.) Եանըմտա օթուրունուգ, սիգէ
հէր շէյի սէօյլէեէճէեիմ. — Տինլէեօրում. — Սիգ տիվանէ օլ-

տունուգ. — Էօյլէ օլմալը, շիւնքի պուրատա նաթըլ պուլղն-

պուղումու պիլմէեօրում. — Պիր այտան պերի պուրատասընըղ,

լաքին էվվէլճէ Նիստէ իտինիգ. — Պու գարիպ, պունու հիշ
խաթըրլամաեօրում. — Լաքին իշ էօյլէ տիր. — Ճագաթ տա՞-

հա էվվէլ. — Խանէնիգտէ թէտավի գունտունուգ. — Նիհա-

եէթ նէ՞ գատար վագըթտան պերու մէճնունում. — Իւշ այ-

տան պերի. — Նէ՞ վագըթ մէճնուն օլում. — Բօլան տը Գը-

լաեէ իլէ տուէլլօ իթմէք իւզրէ օլտուղունուգ պիր սըրատա.

Պիրաէն պիրէ Մ. Բօլան տը Գլաեէնին գարչըսընտա տիգ
չէօքտիւնիւղ. — Նէ՞ տէհշէթ. — Վէ քէնտինիղի անը գանն

իլէ աֆվլըգ տիլէտինիգ. — Եթ՝ Բապպի պունու սէօյլէտիկի-

նիգ սահի՞ճ մի տիր. — Նամուսում իւզերինէ սէօյլէեօրում. —
Սօնրա նէ՞ եաբտըմ. — Սիգի խանէնիգէ կէօթիւրտիւլէր. —
Քէ՞նտի խանէմէ՞ մի. — Էվվէթ, Բէքինիէր սօգաղընտաքի

օթէլէ.
Գօնթ. — (հիտտէթլէ.) Օ օրատա՞ մը իտի, տէտի, ֆա-
լագաթ իսմինի վիրմէեէ ճէսարէթ իտէմէտի, Լաքին սէսի զա-
եէթ քէսկին չըգմաեա պաշլատը.

Վիգօնթ. — Էվվէթ, օրատա իտի. — Պէնի կէօրտի՞ւ միւ.
— Էվվէթ, սիգի կէօրտիւ, թէտավի իթտի, Նիսէ կէօթիւրտիւ,
վէ պուրաեա կէթիրտի. — Լաքին պու բէք պիւեիւք ալչագ.

լըգ տըր . Հէր հալտէ ինթիգամըմը արմալըերմ . — Պէն տէ սիգէ պունու թէքլիֆ իտէճէք իպիմ . Մ . սը Գլաեէեի , անը սէվէն գատընը , վէհասըլ իքիսինի էօլտիւրմէք լազըմտըր . — Պիրլիքտէ՞ մի տիրլէր . — Հայ հայ . — Բէք էյի , տիվանէլիկիմ զէմանընտա պիր շէյ եարամազ իտիմ , լաքին տիվանէլիկիմ կէչմիշ օլտուղու հալտէ , իքիսինէ տէ կէօսթէրէճէերմքի . . . Ճապիէն . — Շու մէքթուպա պագընըզ :

Մէրգումուն՝ իմգասըզ օլարագ վէրտիկի մէքթուպուն եաղըսը՝ Բօգամպօլուն էսէրը թաղլիտի օլուպ , գօնթէս Արթօֆուն եաղըսընա օլ գասար պէնդէեօրտու քի , մէրգումէ պիլէ ալտանմըշ իտի . Մէքթուպը մէզքիւր՝ Բօլանըն արպ սագլամըշ օլտուղու մէքթուպլարտան պիրի օլուպ , վիդօնթ Ճապիէնին էլինէ կէչմէսի՝ տօզթօրուն պիր թէրթիպի մախսուսու իտի . Թարիխիգ օլան պու մէքթուպա , եալընըզ , «Սաաթօն պիրտէ քիւչիւք էվտէ սէնի պէքլէեօրում» տէյի եազըլմըշ իտի :

Վիդօնթ . — Օգուեունուզ , կէօրիւեօրսունուզ քի , անը պէքլէեօր :

Գօնթ . — (տիթրէեէրէք .) Ճագաթ . . . նէ՞րէտէ . . . նէ՞ վագըրթ . — Բասիտէ , անըն իչին քիքալամըշ օլտուղու խանէտէ . — Պու կի՞ն միւ . — էվվէթ :

Ճապիէն բարմաղըյա պիր ասմա սաաթ կէօսթէրէքէք .

— Կէլինիգ , սաաթօն տուր . իքի աթլը արապամ գաբուտա պէքլէեօր . վագթինտէ Բասիտէ վասըլ օլպպիլիրիզ , տէտի , վէ գօնթ տա , — Հայտէ տօսթում , կիտէլիմ , տիեէրէք , աեաղա գալգտը :

Վիդօնթ՝ գարլամաեա վուրմագլա , պիր խըզմէթքեար՝ էֆէնտիսինին շաբգասըյա բարտըսիւսիւնիւ համիլ օլարագ , իչէրի կիրտի :

Գօնթ՝ քէնտի խըզմէթքեարը օլտուղունսւ թանըեարագ ,

— Կէօրտիւնիւզ ա՛ , պէն տիվանէ տէյիլիմ , խըզմէթքեարըմը թանըտըմ , տէտի , վէ չէնտ սանիլէ գարֆընտա էսվապընը կիեինիպ , Ճապիէն իլէ պիրլիքտէ աշաղըեա էնտի . Ճա .

պիէն մերգումա, ախըր ինթիգամ իշին գուլանըմագ իւզըրէ, սիեահս պիր գըլըֆ իշինտէ կիւզէլ պիր խանչէր վէրտի:

Արապաեա օթուրտուգլարընտա, արապահըեա, Բասիտէ Բօմբ սօգաղընա կիթմէք իսթէտիքլէրինի իխթար իթմէլէրի իւզէրինէ, արապա սիւրաթլէ եօլա չըգտը, վէ ազ վագըթտա Բասիտէ իշար օլունան սօգաղըն աղզընա մուվասըլէթ իլլէտի:

Վիգօնթ՝ ըէֆիգիլլէ պիրլիքտէ արապատան էնտիքտէն սօնրա,

— Ազիգէմ, արապամը պուրատա պրագարագ եսեա կիթմէքլիկիմիգ՝ պէօլլէ սըրալարտա հէր վէճհլէ խաեըրը տըր, տէտի, վէ պունտան ագտէմ Բէպէգանըն Բօլան տը Գլաէեի տէրունինտէ գագուլ իթտիկի քիւչիւք էվին էօնիւնէ կէլտիքլէրինտէ տուրտու: Մէգքիւր էվին գաբուսունտա պիր աթլը կիւզէլպիր արապա պուլունտուղունտան, Ֆապիէն՝

— Բէնտի արապասը տըր, տէյի պէեան իլլէտի, վէ գաբունուն չընկըրաղընը չէքմէսինտէ, պիր խըզմէթճի գատըն աշտը, վէ պու գատըն՝ շիւպհէսիգ քէնտինին մէճհուլու օլան պու իքի ատէմի կէօրմէսինտէ լէհճէսի սօլարագ, թէլաշ իլէ, — Մատամ պուրատա տէյիլ տիր, տէտի:

Ֆապիէն. — Պուրատա օլտուղունու պիլիբիզ, Մ. Բօլանըն տօսթլարը օլտուղունմուգտան, իշէրի կիրմէմիգէ միւսաատէ իտէճէքսին:

— Քիմ կէլմիշ տիր տէյի խապէր վիրէեիմ: — Քիմսէ, տիեերէք, Ֆապիէն պէսլէմէնին էլինէ պիր միգտար պախշիշ սըգըշտըրտը, վէ գօնթու պիրլիքտէ ալըպ աեագլարընը ուճունա պասարագ, տէհլիգտէն կէչտիլէր վէ պատէհու պիր նէրտիվէնտէն չըգտըլար:

Պիրինճի գաթըն սօֆասընտա Մ. տ'Ասմօլ տուրուպ, գօնթա տօղրու տէօնտիւ: Գօնթուն լէհճէսի սօլմուշ օլուպ, ֆագաթ պաչընը տիք թութարագ վէ կէօզլէրի աթէշ կիպի բարլաեարագ եիւրիւմէքտէ իտի:

Մ. տ'Ասմօլ՝ գուլաղընը պիր գաբուեա տաեաթըպ, — Տինլէեիսիգ, սէսլէրինի իշտիեօրում, տէտի:

Գօնթ տախի էյիլտի , վէ թանըտըը եախօտ թանըմագ-
տա օլտուղունու գանն իթտիկի պիր սէսի իշիթմէքլէ , ազիմ
պիր զազապա տիւչար օլտու , վէ սիւրմէնին տէլիկինտէն ճիւ-
զի ըըգ միւշահէտէ օլունտուղու ճիհէթլէ , էեիլիպ , կէօզիւ-
նիւ պու տէլիկէ վազ իյլէտի :

Ըշըգլար իշինտէ պուլունան օտատա պիր գօլթուգլու-
տա եասլանմըզ պիր գատըն կէօրտիւ քի , պու գատըն հէր նէ
գատար գօնթէս Արթօֆ իտի իսէ տէ , եիւզիւ պուրուչմուշ ,
սիննինէ իւշ տէօրթ սէնէ իլավէ օլունմուշ , ֆագաթ կիւզէլ-
լիկինի զայպ իթմէմիշ իտի Գարչոսընտա , տիզ իւզէլլինտէ պիր
տէլիգանլը պուլունուպ , պու տէլիգանլը՝ գօն Թուն աշիքեա-
րէն իշիտէպիլէճէկի գատար եիւքսէք սէտա իլէ :

— Տիմէք պէնի սէվիեօրսուն , տէտի , վէ գատըն տախի ,—
Սէնի տախիմ սէվէրիմ , տէյի մուգապէլէ իյլէտի , վէ գարուհա
սիօղրու տէօնմէսինտէ , գօնթ՝ մէրգ ումուն Բօլան օլտուղունու
թանըեարագ , հիտտէթ ու զազապըն սօն տէրէճէսիյլէ , գա-
բուեու բարչալատը , վէ Մ . տ'Ասմօլուն վէրտիկի խանչէր է-
լինտէ օլտուղու հալտէ , իքի աշըգլարըն պուլունտուղու օ-
տատա կիրտի : Ֆագաթ այնի վագըլթ տա տիկէր պիր գարու
սչըլարագ , պիր գատըն իչէրի կէլտի , վէ գօնթ իլէ տէհչէթ-
լէրինտէն նաշի աեաղա գալգմըշ օլան իքի աշըգըն արասըն-
տս : տուրտու : Գօնթուն էլինտէքի խանչէր պու արա եէրէ
տիւշիւպ , մէրգ ում երլտըրըմտան վուրուլմուշճասընա սէրսէմ
կիպի գալգտը :

Իչէրի կիրէն գատըն՝ տիկէր պիր գօնթէս Արթօֆ օլուպ
ֆագաթ Բօլանըն մաշուգէսինտէն տահա զիեատէ կէնճ վէ
կիւզէլ իտի : Մէգպուրէ , նամուս ու իֆֆէթ սահիպի օլան
գա տընլարա մախսուս պիր լմավը իլէ վէ պէեազ էլլէրինի գօն-
թուն ումուղու իւզէրինէ վազ իտէրէք :

— Էյ ազիզիմ Սթանիսլաս , իքիմիզտէն հա՞նկըսը սէնին
իսմինի թաշըեօր : Պու գատը՞ն մը , եօգսա պէն՞ մի , տէտի :

Գօնթ՝ օ անտէ հէր շէյի անլաեարագ ըէֆը սէտա իթ-
տի , վէ զէվճէսինին գարչոսընտա տիզ չէօքէրէք , աֆվըրգ

տիլէտի վէ պատելուք Ս. Յնի վագըթտա տօգթօր Սամուէլ
իշերի կիրիպ, գօնթէսէ խիթապէն .

— Թէէմին օլուննօզ մատամ, զէվճինիզ արթըզ մէճնուն
տէյիլ տիր . Պու սօն վագըբա քէնտիսինի գուրթարտը, տէտի .

Պիր գաչ սաաթ սօնրա գօնթ Արթօֆ, մէզբիւր հէեէ-
ճանլարտան տօլաեր հէնուզ զաիֆ օլտուզու հալտէ, Բասի
սօգաղընտաքի էվին բէնչիբէլէրինին էօնիւնաէ վէ պիր գօլ-
թուզլուտա օթուրմուչ իտի .

Մ. տ'Ասուլ օրատա օլմաերպ, անըն եերինէ իւչ քիչի,
եանի գօնթէս, Բօլան տը Գլաեէ վէ սօգթօր Սամուէլ Ալպօ'
կէնճ Բուսիլընըն էթրաֆընտա իտիէր .

Գօնթ' մալիւմիւմիւզ օլան տէհչէթլի հիքիաեէեի պուն-
լարտան տինլէեէրէք, հէր շէյի անլատը .

Գօնթէս . - Տօսթոււմ, շիմտի մէսուտ վէ բահաթ եաչա-
եապիլիբիզ . Սըր Վիլիամս վէֆաթ իթտի, վէ անըն ֆէնա
խուլարընըն վարիտի տէ հիչ պիր շէյ եաբամազ պիր հալէ
կէթիբիտի տէտի .

— Տիմէք Մ. տ'Ասուլ պիր շէյ պիլմէեպր . — Վէ հիչ պիր շէյ
տէ, նէ' քէնտիսի, նէ' տէ կէնճ զէվճէսի պիլմէեէճէք տիրլէր,
չիւնքի օ ալչաղը սէվմիչ վէ գարպաչլարըր գանն իթմիչ օլտուզ-
լարը միւլահագասը՝ հաեաթլարընը միւէպպէտէն զէհիրլէեէ-
պիլիբ . — Պապաթ օ . . . — Գօնսէբսիօն իլէ էվիւնմիչ օլան
ասըլ մարքի տը Շամրի' մի . — Էվլէթ . — Պիր գաչ սէնէտէն
Հինախաթան իգրիմիլէ գարարսըր վէ թանըրմազ հալէ կէլմիչ
օլարագ ալտէթ իտէճէք տիր . Ձէվճէսի իսէ՝ Բօգամպօլուն
Բարիստէ կէչիբաիկի էօմրիւ՝ կիւնիւ կիւնիւնէ վէ հէման
սաաթըր սաաթընա նագլիթմիչ օլաճապ աղըր .

Պատէհոգ մէզպուրէ զէվճինին պօզաղընա սապըլըպ, գու-
լաղընա էեիլէրէք, մուհապպէթի շէտիտէ իլէ .

— Օ՛հ, բէք չօգ ճէվը ու ճէֆա շէքտիմ, վէ էօլէճէք օլ-
տուղումու գանն իլլէտիմ . Փագաթ շիմտի, սէնին իչին վէ եա-

լընըզ սէնին իչին վէ սէնին իլէ եաշամագ իսթէրիմ... սէնի սէվէրիմ, տէտի .

Նագլ իթտիկիմիզ վագըլար իւզէրինէ պէշ սէնէ կէշմիշ օլտուղու հալտէ, Օտէսատա պուլունան մատամ գօնթէս Արթօֆ աթիտէքի մէքթուպու ալտը .

«Ազիզէմ գօնթէս,

«Պու մէքթուպ, պէնտէն պիր գաշ կիւն էվվէլ էվրօբա- եա կէլէճէք տիր, Ալպէրթ վէ պէն ավտէթ իտիեօրուզ, եա- խօտ ավտէթիմիզ իչին մէկգունիեթ իսթէտիք .

«Սէպէպինի պիլիրսինիզ .

«Զիւնքի գէվճիմ թանըլմագ հալէ կէլմիշ օլուպ, բէնտի բէնտիսինի պիլէ թանըեամամագ տա տըր, Հինտիսթան ասիւ- մանը մէրգուժու օլգատար գարարթտը բի, պէշ սէնէ էվվէլ պիզի Զինէ նագլ իթմիշ օլան սէֆինէնին գարթանը՝ տիւնքի կիւն պիզի թաամա տավէթ իթմէք իւզրէ նէգտիմիզէ կէլտի- կինտէ, թանըեամատը .

«Պունտան պաշգա ազիզէմ գօնթէս, պիր գարլան ավըն տա Ալպէրթ՝ եիւզիւնէ պիր բէնշէ տարպէսի ալտը . վագաա չէհրէսի պօզուլմատը, վէ կիւզէլիկիւնի տէ զայպ իթմէտի, Ֆագաթ սիմասը թէպտիլ օլտու . Իմտի թէհլիքէսիզճէ Յը- րանսաեա ավտէթ իտէպիլիրիզ . նէ՛ Պլանշ վէ նէ՛ Փապիէն՝ թէպէտտիւլիւ մալիւմիւ անլամաեաճագ տըրլար . Ալպէրթ տէ բէնտի րօլունու, վէ մալիւմիւնիւզ օլան խապիսին էօմրիւնիւ կիւնիւ կիւնիւնէ սաաթը սաաթընա պիլիր .

«Ազիզէմ գօնթէս, Բարիստէ՞ մի եօգսա Բուսիատա՞ մը օլտուղունուզու պիլմէմ, լաքին շունու պիլիրիմքի, Ալպէրթ վէ պէն սաատէթիմիզի սիզէ պօրճլիւ օլտուղումուզ ճիհէթլէ, հէր նէրէտէ օլսանըզ կէլիպ սիզի կէօրմէեէ գարար վէրմի- չիզ տիր .

«Փետրվարըն սօնլարընտա սէֆինէեէ բաքիպ օլուեօրուզ, եօլճուլուզումուզ ալթը այ տէվամիտէճէք տիր, Սիզի թէէմին իտէրիմքի, Իսրանիատա, եալընըզ պիշարէ վալիտէմի ալիաէ

իշին գալաճաղըզ, զիրա Ալպէրթ գըզգարընտաչընը կէօրմէք սըզուի շէտիտիլէ սիւզան օլուեօր :

«Իմտի Ալլահա ըսմարլատըզ, աղիզէմ գօնթէս, պէնի սէ- վինիզ վէ եագընտա զիեարէթիմէ պէքլէեինիզ :

«Սէվկիւլիւ գօնթ Արթօֆա իլթիֆաթըմը թէպլիզ իտին :

«ԳՕՆՍԵԲՍԻՕՆՈՒՆՈՒՋ»

Պլանչ տը Շամրիտկն Օտկաստա գօնթոն Արթօֆա

«Աղիզէմ գօնթէս,

«Գալպիմ մէսերրէթլէ յալամալ տըր : Գարընտաչըմ ավ- տէթ իտիեօր, եագընտա մուվասըլէթ իտէճէկինի պանա եագ- մըշ, վէ սէվկիւլիւ Գօնսէբսիօնումուզ տա իլավէթէն, ըաքիպ օլաճագլարը սէֆինէնին՝ սեպտեմբերին սօնլարընա տօղրու Գատիգս լիմանընտա տէմիր աթաճաղընը պիտիրիեօր :

«Իմտի, շիմտի աեըն ԱՅի տիր, վէ պիզ, եանի Ֆուպիէն վէ պէն՝ սէվկիւլիւ Ալպէրթիմի իսթիգպալ իշին պու ագչամեօ- լա չըգաեօրուզ :

«Պէշ կիւնտէն Գատիգստէ պուլունաճաղըզ :

«Ալլահա ըսմարլատըզ գօնթէս, պու գըշ Բարիսէ ավ- տէթ իտինիզ : Սիզի վէ Ֆապիէնին գարտաշ կիպի սէվտիկի սէվկիւլիւ գօնթու կէօրմէտիկիմիզ՝ զաթէն չօգ վագըլթտան պէրի տիր :

«Տաիմա հէր եէրտէ սիզի տիւշիւնէն

«ՊԼԱՆՇ Խ՝ԱՍՄՈՂ»

Գօնսէբսիօնուան, Գատիգստէ Բոռու-Մօր օթէլիստէ վիգօնթիս

Պլանչ տ՝Աստօլա

Գատիգս լիմանընտա Ձէրվանթէս Ֆըրգաթիյնիտէ

«Սէվկիւլիւ գըզգարընտաչըմ՝

«Տիւնտէն պէրի Գատիգս լիմանընտաեըզ. սէքիզ կիւն գարանթինաեա թապի օլտուղու մուզտան, պու միւտտէթտէն

էվվէլ գարաեա չըգամաեաճաղըգ . Լաբին Չերվանթէս Փըր-
գաթիյնինտէ եօլճուլարըն վէ թայֆանըն ահվալը սըհհիէսի
պէրբէմալ օլտուղունտան , գօմանտան՝ իչպու . գարանթինա
գարարը խիլաֆընտա օլարագ , մէգքիւր սէքիգ կիւնտէն էվ-
վէլ սիգի կէօրէպիլէճէկիմիգի պէեան իթտի , վէ լիման գօ-
մանտանընա մէքթուպ եազաճաղընը սէօյլէտի :

«Շիւպհէսիգ գօմանտան՝ պու կիճէ սիգի քէնտի սանտա-
լըլա սէֆինէեէ կէթիրմէսինի տէրիւհատէ իտէճէք տիր :

«ԳՕՆՍԷՐԱՍԻՈՆ»

Օ ագչամը իչպու մէքթուպ՝ Բուա Մօր օթէլինէ վասըլօ-
լուպ , վիգօնթ Ֆապիէն իլէ պէվճէսի լիմանա էնտիլէր , վէ գօ-
մանտանըն սանտալընը հազըր պուլտուլար : Գաթթան Կօմէգ
իսմինտէ օլան եէնի լիման գօմանտանը՝ պուլարը գարչըլա-
եըպ , իհթիրամաթընը թագտիմ իթտի : Զաթէն պիր կիւն
էվվէլ մէրգում , Ֆապիէնի կէօրմիւչ օլտուղու ճիհէթլէ , գա-
րանթինա միւտտէթինի ազալթմագ իչին էլտէն կէլէնի տիրիգ
իթմէմէկի վատ իթմիչ , վէ օ սապահը սէֆինէնին գաթթանըն-
տան ալարըր թէգքերէ իւգէրինէ , վիգօնթա պիր մէքթուպ
եազարագ , սաաթ պէչ ըատտէլէրինտէ քէնտիսինի վէ զէվ-
ճէսինի լիմանտա պէքլէեէճէկինի պիլտիրմիլ իտի :

Գօմանտան՝ վիգօնթու գարչըլատըղընտա ,

— Մօնսիէօ , գատիմ տօսթում պուլունան Չերվանթէ-
սին գաթթանը՝ նիգամաթը պահրիէ ալէյհինտէ պէնի պիր
մուամէլէտէ պուլունտուրաճաղ տըր , լաքին պէն՝ «իգրար օ-
լունան գապահաթ՝ եարը աֆվ օլունուր» տարպը մէսէլի ֆէհ-
ֆասընճա , նիզամ խիլաֆընտաքի պու հարէքէթիմին շիտտէ-
թինի թախֆիթ իթմէք իսթէրիմ : Չերվանթէս սէֆինէսինէ
կիզլի կիտէճէեիգ , տէտի :

Ֆապիէն . - (կիւլէրէք վէ լիմանը կէօսթէրէրէք .) Ֆա-
գաթ պու միւչքիլ տիր , հէր հալտէ եօլճուլուղումուղու կէօ-
րէնլէր օլաճագ տըր :

— Տուրունուգ , պիր բլան տիւչիւնմիւչիւմ տիւր , շիմտի

սիզէ իյզահ իտէրիմ. (Էլինի ուզաթարագ .) Չէրվանթէսի կէօ-
րիւեօ՞րմուսունուզ. — Էվվէթ. — Քէզա սօլտա պիր ազ ու-
զագտա պուլունան քիւչիւք ատաեը՞. — Էվվէթ, գաբթան . — Օ
ատա՛ սէֆինէլէրէ մախսուս հալաթ իմալ իտէն բրանկալըլա-
րըն թէրսանէսի տիր. Հէր սապահ պու բրանկալըլար օրաեա
կէօթիւրիւլիւպ, իւչ տէօրթ կարտիանըն թահլը նէզարէ-
թինտէ օլարագ, ագչամա գատար օրատա պրագըլըր. Իչպու
ատաճըգտա սու թաչլարընը հավի պիր մազարա մէվճուտ օ-
լուպ, տէնիզ էրպապը թէնէզգիւհիւ՛ պու մազարաեը կէօր-
մէեէ կիտէրլէր. Իմտի պէն տէ օ մազարաեը սէյր իթտիր-
մէք իչին սիզի պու ատաճըղա կէօթիւրէճէեիմ. — Բէյ էյի . —
Կիճէ գարանըղը պաստըղընտա, սանտալա օթուրուրուզ, վէ
հէմահ այնի վագըթտա Չէրվանթէսին գաբթանըյա տիւզ
վէ տիւչէս տը Սալլանտրէրա տախի սէֆինէնին սանտալընա
օթուրաճագլարընտան, իքի սանտալ պիթթէսատիւֆ պիրի-
պիրինէ բասթ կէլմիչ օլուր. Անլաեօ՞րմուսունուզ. — Էվվէթ,
տէյի Ֆապիէն ճէվապ վէրտի .

Պէօլէճէ սանտալա ըաքիպէն պիր սաաթ սօնրա մէզ-
բիւր ատաեա չըգաըլար. Օ սըրատա հալաթ իմալ իտէն
բրանկալըլար տէնիզ քէնալընտա տէյիրմի օթուրուպ, թաաօ
իթմէքտէ վէ քէյֆլի սուրէթտէ կէօրիւչմէքտէ օլտուգլսրըն-
տան, գօմանտանը կէօրտիւքլէրինտէ աեաղա գալգտըլար, վէ
պէրաի հիւրմէթ, վէ պիր ազ տա գըրպաճ գօրգուսունտան
նաչի թագեալարընը չըգարտըլար .

Գաբթան Կօմէղ՝ Պլանչ տը Շամրի գօլթուղունտա վէ
Ֆապիէն տէ եանընտա օլարագ, պունլարըն եանընտան կէ-
չէրքէն, «էյի իչթահլա՛ր» տէտի .

Գաբթան՝ պու սիւրիւտէն օթուզ գատէմ ուզագտա պիր
մահքիւմիւն պիր թարաֆտա պօյու պօեուհա եաթմըչ օլ-
տուղուհու կէօրտիւ. Մէրգում բրանկալը՝ գաբթանը կէօ-
րիւնճէ աեաղա գալգմախիւ չալըչտը իսէ տէ, եալընըղ թագ-
եասընը չըգարմաեա մուվաֆֆագ օլտու, վէ քէտէրինտէն
նաչի աճը աճը նիտալէր չըգարարագ, թէքրար եէրէ տիւչտիւ .

Գարթան՝ կարտիանյարտան պիրինէ .— Պու ատէմ քի՞մ տիր .— Կարտիան՝ Մարքի տիր, պիր աղ էվվէլ անաղը գը-րըլտը . պու ագչամ քէնտիսինի խասթախանէեէ կէօնտէրմէք յազըմտըր .— Վա՛յ, օ մարքի՞ մի տիր .— Էվվէթ գօմանտան . Վիգօնթ (կիւլէրէք .) Գիւրէքտէ մարքիլէր տէ՞ մի վար տըր .— Էվվէթ, պու պիր սախթէ մարքի տիր . քէնտինին Ֆրանսըզ օլտուղու սէօլլէնիեօր .— Նէ՞ ճիւնաեթ իչլէմիչ .— Պիմէմ, կարտիանյար հիքեաեէսինի պիլիրլէր . Պէնիմ պիլտիկիմ շու տուր քի, պէչ սէնէ էվվէլ Ֆիրար իտիպ, թանըլմամագ իչին չէհրէսինի պօզմուչ, վէ սէքիզ կիւն սօնրա թութուլմուչ տուր . Բրանկալը պու արա աճըսընտան ինիլէեօրտու .

Մատամ տ՛Ասուլ .— Զկվալլը ատէմ, տէտի, վէ գօմանտանըն գօլթուղունտա օլարագ, մէգքիւր բրանկալընըն եաւ նընա եագլաշտը . Պու իսէ, մէգպուրէեի կէօրտիւկիւնտէ, տիք տիք հէմ օնա, հէմ Յապիէնէ նագար իտիպ, րէֆը սէտա իյլէտի .

Յապիէն .— Պիչարէ ատէմ, նէ՛ գատաք տէհչէթլի քիս-վէթէ կիրմիչ, բէք զիեատէ աճը չէքիեօր կիպի կէօրիւնիւեօր .

Պիւնչ .— (միւէսսիր պիր սէտա իլէ .) Գօմանտան, պու պիչարէեի խասթախանէեէ նագլ իլէ, քէնտիսինի օրատա թէտավի իլտիրէճէքսինիզ, տէյի՞մի .

Գօմանտան .— Էվվէթ մատամ .

Կէնճ գատըն քիսէսինտէն պիր գաչ ատէտ ալթուն սիք-քէ չըգարըպ բրանկալըեա վէրէրէք,

— Զէսուր օլուն, ճէնապը Հագգ րահիմ տիր, վէ աֆվ իտէր, տէտի .

Վիգօնթէսին սէօլլէտիկի պու սէօլլէրէ բրանկալը պօղուգ պիր ինիլթի իլէ մուգապէլէ իլտի, չիւնքի կիթտիկի սըրատա ճէնապը Հագգըն մէրհամէթինտէն պահս իտէն վէ քէնտիսինէ սատագա վիրէն քիմսէ՛ գըզգարընտաչը թէսմիէ իթմիչ օլտուղու գատըն իտի .

Բօգամպօլ՝ պիր արա աղըր վէ սըչ լարընը վէ կարտիանյարըն գամչըսընտան մօրարմըչ օլան ումուգբարընը ունուտա-

րագ, կեզդերի գամաշտը, վե Բարիս, Շանգ-ելիգէ, Գուլվար
 տէգ իթալիէն, վէհասարլ... սերունինտէ եաչամըշ օլտուղու
 բարւագ արեմին հէր-խուսուսու գարչարնտան կէչիեօր գանն
 իթտի, վէ կեօղլերինտէն իքի աամիա եաչ ագարագ, մէյեու-
 սանէ, — Պէնի թանըմատը... ա՛հ, շիմտիեէ գատար չէքտի-
 կիմ ճէվը ու ճէֆա պիր չէյ տէլի տիր, աըլ միւսագաթ
 պու տուը, տէտի.

ԲԱՐԻՍԻՆ ՂԱՐԻՊ ՎԱԳՔԱԼԱՐԸՆԸՆ

Ե Ա Ի Օ Տ

ՐՕԳԱՄՊՕԼՈՒՆ

ԽԻԹԱՄԸ

ԻՖԱՏԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Պու կիւն, Բօգամպօլ նամհիքեաեէնին ալթընճը վէ սօն
գըսմը խիթամ պուլմուչ տուր:

Անճադ միւլէլիֆի միւլմաիլէյն պու հիքեաեէ սօնրատան
պիր գաչ գըսմտահա իլավէ իթմիչ, վէ պունլարըն տա էվվէլ-
քիլէր գատար վէ տահա զիեատէ օգուլնմաեա յայեան օլտու-
ղու տէրքեար պուլուլմուչ իսէ տէ, թէէսսիւֆ իտէրիզ քի,
Իքի սէնէտէն պէրու պու մուֆասսալ բոմանըն թէրճէմէսինէ
տէվամ իտիպ, պու կիւն ալթը պիւեիւք գըսմարը պիթիլրէ-
պիլմիչ, վէ սօնուհա եէթիչմիչ օլտուղուլուզ հալտէ, վազը
օլան էմէք վէ զահմէթ վէ մէսարիֆէ մուգապիլ, պրագալըմ
միւլթէրճիմ հադգընը, քեաղըտ վէ միւլթէթիպիէ մէսարի-
ֆի պիլէ չըգամսըչ տըր: Շու հալտէ միւլէլիֆին ԻԼԱՎԷ՛ մա-
գամընտա նէչը իթմիչ օլտուղու գըսմարը տախի թէրճէմէ
վէ նէչը իթմէք արղուսինտէ իսէք տէ, պուհա մուվաֆֆադ օլ-
մադ իչին, հիչ օլմազսա քեաղըտ վէ միւլթէթիպիէ հադ-
գը թէէմին իտիլէճէք գատար միգտարը բիֆաեէտէ ապօ-
նէ թէտարիքինէ, եանի գաթէն մէվճուտ օլան 100 գատար
ապօնէմիզէ տիկէր պիր 100 գատար ապօնէնին տահա զամ-
մընա լիւղիւմ կէօրտիւկիւմիւլգտէն, յիմտիեէ տէկին ապօ-
նէլիկէ տէվամ իթմիչ օլան զէվաթը քիրամա թագտիմի թէ-
չէքքիւրլէ պէրապէր, պուհտան պէօլլէ չըգանադ նիւս-
խէլէրին տախի ապօնէլիկինէ տէվամարընը արղու վէ թէ-
մէննի, վէ թարաֆլարընա կէօնտէրէճէք օլտուղուլուզ իք
նիւսխէեի՝ եա մաթպասմըզա եախօտ իքիննի նիւսխէեի կէ-
թիլրէճէք օլան միւլթէղլիմիզէ իեատէ իթմէտիլէրինտէ,
պուլու՛ եէնիտէն ապօնէլիկէ մուվաֆֆադաթ մագամընտա
թէլագգը իտէնէկիմիզի, վէ պէօլլէ պիր էսէրինէֆիւին թէ-

ժամիլլէ վիճուտէ կէթիրիլմէսինէ ազ չօգ յուսովէնէթլերի
օլմագ իւզրէ, տիկէր պազը հիքեանէբէրվէրանը տախի թէշ-
վիդլէ ապօնէլիկէ եագաըրմանա զայրէթ վէ հիւմմէթ իտեճէք
օլան տօսթարըւրգա տախի բէշինէն թէշէքբիւրաթըւրզը
թագաթիմ իտէրիզ:

ՉԸԳԱՀԱԳ ՕԼԱՆ ԳԸՄԻ

ԱՅ ՄԱՀԻԹԱՊԸՆՏԱ ԿԷՉԷՆ

ՇԸՎԱԼԻԷԼԷՐ

ԱՊՕՆԸՄԱՆ ՁԻԵՍԱԹԸ

Հաֆթատա աէօրթ նիւսիսէ, եանի 32 սահիֆէ վիրլէքլէ
20 նիւսիսէսի 5 դրուշ տուր: Թաշրալար իչին եալընըզ 60 բա-
րա իլավէ օլունուր:

Անճագ 80 նիւսիսէ պէտէլի օլարագ, Տէրիսաատէթ իչին
20 դրշ: վէ թաշրալար իչին 26 դրուշ բէշինէն թէէտիսէ օ-
լունտուղունտա, հէմ թէսհիլաթ, հէմտէ պիդէ պիր մուսթ
վէնէթ օլաճաղընտան, պունտան տօլանը պաշղաճա մէմնուն
օլունաճաղը միւսթաղնիլ պէեան տըր:

